

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W PILE**

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU
NADLEŚNICTWA KACZORY
Na okres od 1.01.2024 do 31.12.2033**

Opracowanie

Szczecinek 2023

Wykonano na zlecenie
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile

Wykonawca
Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku
ul. Koszalińska 91B, 78-400 Szczecinek
tel. (94) 37 408 05, faks (94) 37 408 05
e-mail: sekretariat@szczecinek.buligl.pl

Opracowanie
Paweł Sypuła
Bartłomiej Sobczak

Kierowanie projektem
Maciej Jakubiec

Kontrola końcowa
Tomasz Babiak

SKOROWIDZ

1. WSTĘP	5
1.1. Streszczenie	5
1.2. Wykaz stosowanych skrótów i terminów	9
2. INFORMACJE OGÓLNE	16
2.1. Podstawa prawna i zakres prognozy	16
2.2. Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy	20
2.3. Zawartość planu urządzenia lasu	21
2.4. Główne cele planu urządzenia lasu	25
2.5. Cele ochrony środowiska, ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia planu urządzenia lasu	27
2.6. Powiązania <i>Planu</i> z innymi dokumentami	36
2.7. Metody analizy skutków realizacji postanowień <i>Planu</i> oraz częstotliwość jej przeprowadzania	38
2.8. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	38
3. OPIS, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA	40
3.1. Ogólna charakterystyka warunków środowiskowych	40
3.1.1. Położenie Nadleśnictwa	40
3.1.2. Lesistość	42
3.1.3. Dominujące funkcje lasów	43
3.2. Walory przyrodniczo-leśne Nadleśnictwa	43
3.2.1. Rzeźba terenu, typy gleb i warunki siedliskowe	43
3.2.2. Zasoby wód powierzchniowych i podziemnych	47
3.2.3. Klimat	51
3.2.4. Drzewostany	52
3.3. Formy ochrony przyrody występujące na gruntach Nadleśnictwa	62
3.3.1. Rezerwat przyrody	63
3.3.2. Obszary chronionego krajobrazu	66
3.3.3. Obszary Natura 2000	71
3.3.4. Użytki ekologiczne	94
3.3.5. Pomniki przyrody	1001
3.3.6. Ochrona gatunkowa	104
3.3.7. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania <i>Planu</i> na formy ochrony przyrody	106
3.4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	109
3.4.1. Obszary Natura 2000	109
3.4.2. Grunty przeznaczone do zalesienia	129
3.4.3. Projekty w zakresie infrastruktury technicznej	130
3.5. Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody a gospodarką leśną	130
3.6. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji <i>Planu</i>	131
3.7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji <i>Planu</i>	131

4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PLANU NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000.....	133
4.1. Przewidywane oddziaływanie <i>Planu</i> na środowisko	133
4.1.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.....	133
4.1.2. Oddziaływanie na ludzi	144
4.1.3. Oddziaływanie na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione.....	145
4.1.4. Oddziaływanie na rośliny, w szczególności na gatunki chronione	155
4.1.5. Oddziaływanie na wodę	158
4.1.6. Oddziaływanie na powietrze	159
4.1.7. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.....	159
4.1.8. Oddziaływanie na krajobraz	160
4.1.9. Oddziaływanie na klimat.....	161
4.1.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	162
4.1.11. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej	163
4.1.12. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania <i>Planu</i> na środowisko.....	171
4.2. Oddziaływanie <i>Planu</i> na obszar specjalnej ochrony	172
4.2.1. PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego	172
4.2.2. PLB300012 Puszcza nad Gwdą.....	176
4.3. Oddziaływanie <i>Planu</i> na specjalne obszary ochrony siedlisk	185
4.3.1. PLH300004 Dolina Noteci	185
4.3.2. PLH300040 Dolina Łobżonki	190
4.3.3. PLH300045 Ostoja Pilska	199
4.3.4. PLH300054 Struga Białośliwka	207
4.3.5. PLH300055 Dębowa Góra	212
4.4. Oddziaływanie <i>Planu</i> na integralność obszarów Natura 2000	216
4.4.1. PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego	217
4.4.2. PLB300012 Puszcza nad Gwdą.....	218
4.4.3. PLH300004 Dolina Noteci	220
4.4.4. PLH300040 Dolina Łobżonki	222
4.4.5. PLH300045 Ostoja Pilska	223
4.4.6. PLH300054 Struga Białośliwka	225
4.4.7. PLH300055 Dębowa Góra	226
5. ROZWIĄZANIA I WNIOSKI DO PLANU	228
5.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań <i>Planu</i> na środowisko	228
5.2. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w <i>Planie</i> , uzasadnienie ich wyboru oraz opis metod oceny wyboru	231
6. ZAŁĄCZNIKI	235
6.1. Oświadczenie autora raportu.....	235
6.2. Mapa siedlisk przyrodniczych i gatunków naturalnych na tle planowanego użytkowania rębego i gruntów przeznaczonych do zalesienia.....	236
6.3. Mapa form ochrony przyrody na tle planowanego użytkowania rębego i gruntów przeznaczonych do zalesienia	236

1. WSTĘP

1.1. Streszczenie

Podstawowymi dokumentami formalno-prawnymi opracowania *Prognozy* są *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U., 2021, poz. 247), a także pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, znak WPN-I.411.20.2021.MO z dnia 10 sierpnia 2021 r. oraz Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu, znak DN-NS.9011.1257.2021 z dnia 07 października 2021 r., dotyczące uzgodnienia przedłożonego zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej do projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Kaczory na lata 2024-2033.

Prognozę sporządzono do projektu „Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Kaczory na okres od 1.01.2024 r. do 31.12.2033 r.” zwanego dalej *Planem*.

Plan został opracowany na 10 lat zgodnie z wymogami szeregu ustaw, rozporządzeń, instrukcji oraz wytycznych, z uwzględnieniem:

- przyrodniczych i ekonomicznych warunków gospodarki leśnej,
- celów i zasad gospodarki leśnej oraz sposobów ich realizacji, określonych dla każdego drzewostanu i urządzanego obiektu, z uwzględnieniem lasów ochronnych.

W skład *Planu* wchodzi następujące części:

- opis lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia, zawierający szczegółowe dane inwentaryzacyjne oraz zaprojektowane wskazania gospodarcze,
- elaborat, zawierający opisanie ogólnego stanu lasu, analizę gospodarki leśnej w minionym okresie, podstawy gospodarki przyszłego okresu oraz sposoby ich realizacji,
- zestawienie zadań do wykonania w bieżącym 10-leciu,
- program ochrony przyrody, zawierający kompleksowy opis stanu przyrody, podstawowe zadania oraz sposoby realizacji tych zadań,
- mapy tematyczne.

Plan jest zasadniczym dokumentem z zakresu leśnictwa, na podstawie którego prowadzi się trwale zrównoważoną gospodarkę leśną. Sporządzenie tego dokumentu jest obligatoryjnym wymogiem prawnym w stosunku do lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, którymi zarządza Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe. Minister właściwy do spraw środowiska zatwierdza plan urządzenia lasu i nadzoruje jego wykonanie.

Jednym z głównych celów *Planu* jest dostosowanie działań Nadleśnictwa do

określonych wymogów dotyczących prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. W *Prognozie* przeanalizowano cele ochrony środowiska, zawarte w różnego rodzaju konwencjach, dyrektywach, politykach i programach w odniesieniu do zapisów zawartych w *Planie*. Przeanalizowano również powiązania *Planu* z dokumentami dotyczącymi obszaru Nadleśnictwa, aby wykluczyć łączny negatywny wpływ na środowisko.

W *Prognozie* przedstawiono metody, jakie posłużyły do wykonania analiz wpływu zapisów *Planu* na środowisko oraz obszary Natura 2000. Przedstawiono również propozycje dotyczące monitorowania zadań określonych w decyzji Ministra Środowiska o zatwierdzeniu planu urządzenia lasu.

Ze względu na umiejscowienie obszaru Nadleśnictwa nie przeprowadzono oceny oddziaływania transgranicznego, o którym mówi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Do ogólnej charakterystyki obszaru Nadleśnictwa oraz opisu jego walorów przyrodniczo-leśnych wykorzystano dane zamieszczone w programie ochrony przyrody i elaboracie.

Na gruntach Nadleśnictwa Kaczory i w jego zasięgu terytorialnym występują następujące rodzaje chronionych obiektów przestrzennych i punktowych, powołanych na podstawie ustawy o ochronie przyrody:

- rezerваты przyrody: „Zielona Góra”; „Torfowisko Kaczory”
- obszary Chronionego Krajobrazu: „Dolina Noteci”; „Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie”; „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy”;
- obszary Natura 2000: PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanały Bydgoskiego; PLB3000012 Puszcza nad Gwdą; PLH300004 Dolina Noteci; PLH300054 Struga Białosiłwka; PLH300040 Dolina Łobżonki; PLH300055 Dębowa Góra; PLH300045 Ostoja Pilska;
- użytki ekologiczne: bez nazwy (w leśnictwie Czajcze, Jeziorki, Kalina, Zielonagóra, Liszkowo), „Stare Bagno”, „Bobrowe Bagno”, „Żuraw”, „Linki”, „Ostoja za figurą”, „Niezychowo przy kolejce”, „Zakole”, „Czarne Jezioro”, „Czerwone Bagna”, „Staw Szulca”, „Bagno Ustronie”, „Torfowisko Żurawiniec”, „Zgniłe Jezioro”, „Kocewskie Zarośla”, „Torfianki Solnówskie”, „Grodzisko”, „Linki”.

- pomniki przyrody: 34 obiekty uznane za pomniki przyrody; są to pojedyncze drzewa (19 szt.), grupy drzew (11 szt.), pojedyncze rośliny zielne (3 szt.) oraz 1 pomnik przyrody nieożywionej (głaz narzutowy);
- ochrona gatunkowa – 10 stref ochrony gatunkowej: 7 dla bielika, 1 dla bociana czarnego oraz 2 dla orlika krzykliwego.

Na podstawie niektórych elementów charakteryzujących drzewostany (gatunki panujące, struktura wiekowa, typy siedliskowe lasu, powierzchnia drzewostanów dojrzałych i ponad 100-letnich), przedstawiono stan środowiska na gruntach Nadleśnictwa położonych w zasięgu obszarów Natura 2000.

Spośród obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody a gospodarką leśną wymieniono realizację użytkowania rębego w drzewostanach ze stwierdzonymi stanowiskami gatunków chronionych, zmianę w wyniku realizacji ustaleń *Planu* struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów na siedliskach przyrodniczych i z roślinami chronionymi lub miejscami przebywania zwierząt, ewentualne stosowanie składów gatunkowych upraw niedostosowanych do siedlisk przyrodniczych.

Do głównych problemów ochrony przyrody, istotnych podczas realizacji *Planu*, zaliczono: brak dokładnej inwentaryzacji flory i fauny, brak szczegółowych oficjalnych wytycznych dotyczących sposobów ochrony gatunków lub siedlisk przyrodniczych.

Podkreślono, że trwale zrównoważona gospodarka leśna jest możliwa tylko przy przestrzeganiu zapisów zawartych w *Planie*, a odstępianie od realizacji tych ustaleń niesłoby bardzo niekorzystne zmiany w środowisku.

Podczas analizy przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko rozpatrzono:

- oddziaływanie na różnorodność biologiczną, na którą składa się różnorodność gatunkowa, genetyczna i ekosystemów – przeanalizowano wpływ ustaleń *Planu* na chronione siedliska przyrodnicze (dobór składu gatunkowego, rodzaje planowanych zadań w drzewostanach na siedliskach przyrodniczych);
- oddziaływanie na ludzi – wskazano obszary w *Planie*, które mogą być pomocne w podkreślanu walorów turystyczno-rekreacyjnych Nadleśnictwa, zwrócono uwagę na termin prowadzenia prac leśnych w drzewostanach bezpośrednio otaczających ośrodki wypoczynkowe;
- oddziaływanie na zwierzęta i rośliny – na podstawie list gatunkowych oraz planowanych zabiegów w drzewostanach określono przewidywany wpływ *Planu* i wskazano gatunki, dla których należy zastosować środki łagodzące;
- oddziaływanie na wodę – wskazano zapisy *Planu*, które przyczyniają się do ograniczenia degradacji stosunków wodnych (pasy ochronne wzdłuż cieków i zbiorników

wodnych, wytyczne dla Nadleśnictwa przedstawione w programie ochrony przyrody);

- oddziaływanie na powietrze, powierzchnię ziemi, klimat – nie stwierdzono możliwego wpływu na te elementy środowiska;
- oddziaływanie na krajobraz – podkreślono kształtowanie przestrzeni podczas planowania cięć rębnych, dbanie o estetykę ściany lasu, o urozmaicenie gatunkowe i wiekowe drzewostanów;
- oddziaływanie na zasoby naturalne – realizacja zapisów *Planu* zapewnia trwałość lasów i ciągłość ich użytkowania;
- oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej – ustalenia *Planu* nie będą miały negatywnego wpływu na te elementy, przedstawienie informacji w programie ochrony przyrody oraz w opisach taksacyjnych (np. opisanie stanowisk archeologicznych) mogą przyczynić się do ochrony tych miejsc.

W *Prognozie* szczegółowo przeanalizowano wpływ realizacji ustaleń *Planu* na określone dla poszczególnych obszarów Natura 2000 przedmioty ochrony.

Oddziaływanie *Planu* na obszary siedliskowe określono na podstawie analizy wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na siedliska i gatunki, dla których ochrony powołano te obszary. Wykazano, że realizacja *Planu* przyczyni się do polepszenia stanu siedlisk przyrodniczych oraz nie pogorszy warunków bytowania zwierząt. *Plan* nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony tych obszarów.

Przeanalizowano również wpływ *Planu* na integralność obszarów Natura 2000. Wykazano, że ustalenia zawarte w tym dokumencie nie naruszają *spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków lub siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których wyznaczono obszary Natura 2000*.

Na podstawie analizy zaplanowanych działań wytypowano obszary możliwego negatywnego wpływu zabiegów oraz przedstawiono propozycje ograniczenia tego wpływu. Zwrócono uwagę na właściwe prowadzenie prac leśnych w drzewostanach ze stwierdzonymi stanowiskami roślin i zwierząt chronionych oraz przedstawiono propozycję stosowania środków łagodzących negatywne skutki działań gospodarczych. Zaproponowano ograniczenia w prowadzeniu prac w okresie wakacyjnym w pobliżu ośrodków wypoczynkowych. Podkreślono konieczność ochrony leśnych i nieleśnych siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk archeologicznych.

Przy tworzeniu *Planu* na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi.

Wariantowanie było rozpatrywane na posiedzeniu KZP przy ustalaniu wytycznych do projektu planu u.l., przy prowadzeniu kontroli i uzgodnień między wykonawcą oraz przedstawicielami Nadleśnictwa i RDLP w Pile (szczególnie podczas sporządzania optymalnego projektu użytkowania zasobów drzewnych), przy tworzeniu programu ochrony przyrody, przy ustaleniach dotyczących końcowych prac kameralnych i ostatecznego zestawienia *Planu* przyjętych na NTG. Pewnym modyfikacjom ustalenia *Planu* zostały poddane również w trakcie opracowywania niniejszej *Prognozy*.

Wyniki przeprowadzonej *Prognozy* pozwalają stwierdzić, że realizacja *Planu* nie będzie prowadziła do znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko oraz obszary Natura 2000.

1.2. Wykaz stosowanych skrótów i terminów

Adres leśny – identyfikuje jednoznacznie każde wydzielenie na terenie Lasów Państwowych, zapis 08-13-1-06-105 -a -00 oznacza, że wydzielenie znajduje się na terenie RDLP Piła (08), Nadleśnictwa Kaczory (13), obrębie leśnym Kaczory (1), leśnictwie Jezioroki (06), oddziale (260), pododdziale (a), wydzieleniu (00).

Baza danych – baza w formacie .mdb (*MS Access*) zawierająca szczegółowe dane opisu lasu wykonanego w trakcie prac nad planem urządzenia lasu, zawierająca również planowane zabiegi gospodarcze;

CP – czyszczenia późne – są to prace pielęgnacyjne wykonywane w okresie młodnika (zasadniczo 11 – 20 lat); mające na celu utrzymanie zwarcia, kształtowanie składu gatunkowego i form zmieszania zgodnie z warunkami naturalnymi oraz zapewnienie stabilności szybko przyrastającego wówczas drzewostanu;

Data aktualizacji SDF – data ostatniego wprowadzenia zmian do formularza, z wykorzystaniem formatu <miesiąc – rok>, gdy informacje były aktualizowane wielokrotnie, pole to zawiera datę ostatniej aktualizacji;

Drzewo mateczne – drzewo o najwyższych walorach genetycznych, wykorzystywane do pozyskiwania leśnego materiału rozmnożeniowego; ewidencję drzew matecznych prowadzi Nadleśnictwo, Biuro Nasiennictwa Leśnego (BNL) i Instytut Badawczy Leśnictwa (IBL);

Drzewostan zachowawczy – drzewostan wydzielony dla zachowania zagrożonych populacji drzew leśnych rodzimych proveniencji; ewidencję prowadzi Nadleśnictwo, BNL i IBL;

Dyrektywa ptasia – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia

30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;

Dyrektywa siedliskowa – Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory;

Gatunek o priorytetowym znaczeniu dla Wspólnoty* - gatunek zagrożony, w odniesieniu do którego Wspólnota ponosi szczególną odpowiedzialność z powodu wielkości jego naturalnego zasięgu mieszczącego się na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej. W dokumencie wszystkie gatunki o priorytetowym znaczeniu zostały oznaczone*;

GDN – gospodarczy drzewostan nasienny – drzewostan o najlepszych cechach fenotypowych, dostarczający Nadleśnictwu nasion na potrzeby odnowieniowe i zalesieniowe; ewidencję prowadzi Nadleśnictwo i BN;

Klasa wieku – umowny, 20-letni okres, umożliwiający zbiorcze grupowanie drzewostanów według ich wieku; w praktyce leśnej wprowadzono pojęcie klas i podklas wieku (np. Ia podklasa to drzewostany w wieku 1-10 lat, Ib podklasa – 11-20 lat, IIa podklasa – 21-30 lat, itd.);

KO – klasa odnowienia – typ budowy pionowej drzewostanów, w których ma miejsce równoczesne użytkowanie i odnawianie pod osłoną drzewostanu macierzystego, o stanie odnowienia pozwalającym przejść do kolejnych etapów jego pielęgnacji;

KDO – klasa do odnowienia – typ budowy pionowej drzewostanów, w których ma miejsce równoczesne użytkowanie i odnawianie pod osłoną drzewostanu macierzystego, o stanie odnowienia nie spełniającym jeszcze zakładanych wymogów;

KPZL – Krajowy Program Zwiększania Lesistości;

KZP – Komisja Założeń Planu;

Martwe drewno – martwe i obumierające drzewa, ich części oraz martwe części żywych drzew;

NTG – Narada Techniczno – Gospodarcza;

Obszar Natura 2000 – obszar specjalnej ochrony ptaków (wyznaczany na podstawie Dyrektywy ptasiej), specjalny obszar ochrony siedlisk lub obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (wyznaczane na podstawie Dyrektywy siedliskowej); utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt innych niż ptaki będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty;

Ocena ogólna wartości obszaru dla zachowania typu siedliska wg SDF – ocena ogólna wartości dla zachowania danego typu siedliska jest wypadkową kryteriów, takich jak:

pokrycie procentowe obszaru przez siedlisko, reprezentatywność, względna powierzchnia, stan zachowania struktury i funkcji; ocena przyjmuje jedną z wartości: A – znakomita, B – dobra, C – znacząca;

Ocena ogólna wartości obszaru dla zachowania gatunku wg SDF – globalna ocena wartości obszaru dla ochrony danego gatunku jest wypadkową kryteriów, takich jak: względna wielkość populacji, jej izolacja i stan zachowania siedlisk istotnych dla gatunku oraz dodatkowych czynników mogących mieć wpływ na zachowanie gatunku; wartość tę ocenia się wg trzystopniowej skali: A- znakomita, B – dobra, C- znacząca;

OSO – obszar specjalnej ochrony ptaków – obszar wyznaczony, zgodnie z Dyrektywą ptasią, do ochrony populacji dziko występujących ptaków jednego lub wielu gatunków, w którego granicach ptaki mają korzystne warunki bytowania w ciągu całego życia, w dowolnym jego okresie albo stadium rozwoju;

OZW – obszar mający znaczenie dla Wspólnoty – zatwierdzony przez Komisję Europejską w drodze decyzji projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk, który w znaczący sposób przyczynia się do zachowania lub odtworzenia stanu właściwej ochrony siedliska przyrodniczego lub gatunku będącego przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także może znacząco przyczynić się do spójności sieci obszarów Natura 2000 i zachowania różnorodności biologicznej w obrębie danego regionu biogeograficznego;

PEP – Polityka Ekologiczna Państwa;

Plan - projekt Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Kaczory na okres od 1.01.2024 do 31.12.2033r.

Plantacyjna uprawa nasienna – uprawa z nasion pochodzących z wolnego zapylenia drzew matecznych, izolowana przed zapyleniem z zewnątrz, której celem jest dostarczanie nasion o ulepszonych cechach dziedzicznych na potrzeby gospodarcze; ewidencję prowadzi Nadleśnictwo, BNL i IBL;

POP – Program ochrony przyrody;

POŚ – Program Ochrony Środowiska;

Prognoza – prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Kaczory na okres od 1.01.2022 r. do 31.12.2031 r.

PZO – plan zadań ochronnych obszaru Natura 2000 ustanawiany przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w formie zarządzenia. Dokument ten określa działania służące utrzymaniu i przywracaniu do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla ochrony których wyznaczono dany obszar Natura 2000. Szczegółowy tryb sporządzania i zakres prac określa rozporządzenie Ministra Środowiska z 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych

dla obszaru Natura 2000;

Rębnia – określa zasady wykonywania całego zespołu czynności, które mają na celu stopniową przemianę pokoleń w lesie w sposób zapewniający równoczesne usuwanie drzew lub drzewostanów, tworzenie najkorzystniejszych warunków dla zainicjowania i rozwoju nowego pokolenia drzew pożądanych gatunków, kształtowanie odpowiedniej budowy drzewostanu, zapewnienie naturalnej różnorodności biologicznej i trwałości w zmieniających się warunkach środowiska; w zależności od sposobu cięcia, stwarzającego różne możliwości osłony odnowienia przez starodrzew, rozróżnia się dwie grupy rębni, tj. **rębnię zupełną** oznaczoną symbolem I i **rębnię złożoną** oznaczone symbolami II – V;

Rb I – zalecana dla gatunków światłożądnych - odznacza się jednorazowym usunięciem całego drzewostanu z określonej powierzchni z ewentualnym pozostawieniem nasienników, przestojów lub biogrup drzewostanu rębego; na otwartej powierzchni zrębowej w wyniku przeważnie sztucznego odnowienia gatunków światłożądnych powstają przestrzennie rozgraniczone uprawy równowiekowe; rodzaje rębni – Rb Ia (do 6 ha), Ib (do 4 ha), Ic (do 2 ha);

Rb II – odznacza się regularnie rozłożonym użytkowaniem drzewostanu na określonej powierzchni i prowadzonym z zastosowaniem cięć częściowych, w średnim lub długim okresie odnowienia; odnowienie naturalne przeważnie gatunków ciężkonasiennych, dokonuje się obsiewem górnym pod osłoną drzewostanu macierzystego; wykorzystuje się zasadniczo jeden rok nasienny (wyjątkowo dalsze lata dobrego urodzaju), a powstałe odnowienie łącznie z niezbędnymi uzupełnieniami (gatunkami światłożądnymi po cięciu uprzętającym) tworzą młodnik o stosunkowo niewielkim zróżnicowaniu wieku i wysokości; rębnia częściowa może być stosowana również w drzewostanach złożonych z gatunków światłożądnych, odnawianych naturalnie i sztucznie w krótkim okresie odnowienia;

Rb III – polega na jednorazowym lub stopniowym wykonywaniu w dojrzałym lub przebudowywanym drzewostanie gniazd o wielkości 5-50 arów, z osłoną górną lub bez osłony - zależnie od wymagań ekologicznych odnawianych gatunków drzew; powstające - pod osłoną boczną lub górną - odnowienie naturalne bądź sztuczne, wymagające osłony w okresie młodocianym, tworzy w zasadzie jednogatunkowe kępy przewyższające wysokością o 1-3 m późniejsze odnowienie naturalne bądź sztuczne, powstające na powierzchni między gniazdami;

Rb IV – polega na stosowaniu w drzewostanie na tej samej powierzchni manipulacyjnej

różnego rodzaju cięć odnowieniowych i tworzeniu ośrodków odnowienia, poszerzanych następnie cięciami brzegowymi w ciągu zazwyczaj długiego okresu odnowienia, które prowadzą do nierównomiernego, rozłożonego w czasie przerzedzenia drzewostanu; w rębni tej wykorzystuje się kilka lat nasiennych; efektem tych rębni są drzewostany mieszane, różnowiekowe o złożonej budowie przestrzennej;

Rb V – polega na prowadzeniu w sposób ciągły cięcia przerębowego na całej powierzchni drzewostanu (powierzchni kontrolnej); proces odnowienia naturalnego odbywa się nieprzerwanie, a naloty i podrosty korzystają trwale z osłony drzewostanu; drzewostan zagospodarowany rębnią przerębową powinien cechować się równomiernym rozmieszczeniem zapasu na całej powierzchni, zwarcie pionowym lub schodkowym oraz maksymalnym wypełnieniem przestrzeni koronami drzew w różnym wieku;

RDLP – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych;

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;

Różnorodność biologiczna - zróżnicowanie żywych organizmów występujących w ekosystemach, w obrębie gatunku i między gatunkami oraz zróżnicowanie ekosystemów;

SDF – Standardowy Formularz Danych;

Siedliska i gatunki naturowe – siedliska i gatunki wymienione w Załączniku I lub II Dyrektywy Siedliskowej a także Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, dla których ochrony tworzy się obszary Natura 2000;

Siedlisko o priorytetowym znaczeniu dla Wspólnoty* – siedlisko przyrodnicze zagrożone zanikiem na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, za którego ochronę Wspólnota ponosi szczególną odpowiedzialność z powodu wielkości jego naturalnego zasięgu mieszczącego się na terytorium tych państw. W dokumencie wszystkie siedliska o priorytetowym znaczeniu zostały oznaczone*;

SILP – System Informatyczny Lasów Państwowych – baza danych i oprogramowanie służące bieżącej pracy, planowaniu, kontrolowaniu w Nadleśnictwie;

SOO – specjalny obszar ochrony siedlisk – obszar wyznaczony zgodnie z Dyrektywą siedliskową, w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych lub populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin lub zwierząt lub w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony tych gatunków;

Stan zachowania/stan ochrony gatunku w obszarze Natura 2000 – ustalany jest na podstawie parametrów: populacja, siedlisko oraz szanse zachowania gatunku, ocenianych odrębnie wg skali: FV właściwy, U1 niezadowolający, U2 zły, lub XX w przypadku braku

danych. W PAF informacje nt. stanu zachowania danego gatunku w kraju przyjęto w oparciu o dane przekazane w raporcie w 2013 r. do KE z wdrażania zapisów art. 17 Dyrektywy siedliskowej;

Stan zachowania/stan ochrony siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000 – ustalany jest na podstawie parametrów: powierzchnia siedliska, struktura i funkcja oraz szanse zachowania siedliska, ocenianych odrębnie wg. skali: FV właściwy, U1 niezadowolający, U2 zły lub XX w przypadku braku danych. W PAF informacje nt. stanu zachowania danego siedliska przyrodniczego w kraju przyjęto w oparciu o dane przekazane w raporcie w 2013 r. do KE z wdrażania zapisów art. 17 Dyrektywy siedliskowej;

Starodrzew - drzewa lub drzewostan wykazujący osłabienie funkcji życiowych wskutek późnego wieku;

TD – typ drzewostanu – określa przyszły (w wieku dojrzałości drzewostanu) skład gatunkowy; najczęściej zapisywany jest np. w postaci So-Db, co oznacza, że dojrzały drzewostan powinien składać się głównie z dębów z udziałem sosny; odpowiednio do funkcji lasu typ drzewostanu może przyjmować kierunek gospodarczy lub ochronny;

TSL – typ siedliskowy lasu – podstawowa jednostka w klasyfikacji siedlisk leśnych, obejmująca powierzchnie leśne o zbliżonych warunkach siedliskowych, wykazujące podobne, potencjalne możliwości produkcyjne; diagnoza typów siedliskowych lasu jest wykorzystywana przy planowaniu i doborze gatunków drzew preferowanych w danych warunkach siedliska;

TP – trzebieże późne – są to prace pielęgnacyjne wykonywane w okresie dojrzałości drzewostanu (zasadniczo od 41 lat); celem TP jest doprowadzenie drzewostanu do etapu finalnego, jakim jest drzewostan dojrzały do odnowienia; drzewostan taki powinien cechować się pożądanym składem gatunkowym, wysoką jakością i pełnym zadrzewieniem;

TW – trzebieże wczesne – są to prace pielęgnacyjne wykonywane w okresie dojrzewania drzewostanu (zasadniczo 21 – 40 lat); celem TW jest kształtowanie jakości i produktywności drzewostanu, który powinien wówczas osiągnąć pożądaną strukturę gatunkową zgodną z celem hodowlanym, cechować się wymaganą liczbą drzew dorodnych i pełnym zadrzewieniem;

Uprawa pochodna – uprawa założona z nasion pochodzących z WDN-ów, plantacji nasiennych i plantacyjnych upraw nasiennych w celu zachowania wartościowych genotypów zapewniających powstanie drzewostanów o wysokiej jakości hodowlanej

i technicznej; ewidencję prowadzi Nadleśnictwo;

WDN – wyłączony drzewostan nasienny – drzewostan wyłączony z użytkowania rębego, uznany komisyjnie za nasienny, będący cennym źródłem pozyskiwania nasion z najbardziej wartościowych, rodzimych ekotypów drzew; ewidencję WDN-ów prowadzi Nadleśnictwo, Biuro Nasiennictwa Leśnego BNL i IBL;

Właściwy stan ochrony gatunku – stan, w którym dynamika liczebności populacji wskazuje, że gatunek utrzymuje się w dłuższej perspektywie czasowej, jako trwały i biologicznie żywotny składnik swych naturalnych siedlisk, naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się i nie ma podstaw, by sądzić, że będzie się zmniejszała w przewidywalnej przyszłości oraz istnieje i prawdopodobnie będzie istnieć wystarczająco duża powierzchnia siedlisk niezbędnych dla długotrwałego zachowania populacji;

Właściwy stan ochrony siedliska przyrodniczego – stan, w którym naturalny zasięg siedliska jest stały lub powiększa się, siedlisko zachowuje specyficzną strukturę i funkcje, konieczne dla jego trwania w dłuższej perspektywie czasowej i są podstawy do przypuszczenia, że zachowa je w dającej się przewidzieć przyszłości, a także właściwy jest stan ochrony typowych dla niego gatunków;

Źródła nasion – drzewa lub drzewostany wytypowane w Nadleśnictwie, przeznaczone do pobierania nasion na bieżące potrzeby odnowieniowe i zalesieniowe; ewidencję prowadzi Nadleśnictwo i BNL.

2. INFORMACJE OGÓLNE

2.1. Podstawa prawna i zakres prognozy

Konieczność sporządzania dokumentu mającego na celu dokonanie oceny oddziaływania na środowisko planu lub programu wynika z przepisów prawa wspólnotowego, w szczególności z wymienionych dalej dyrektywy siedliskowej i dyrektywy w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko SEA. Natomiast na gruncie prawa krajowego, podstawy ku temu oraz szczegółowe uwarunkowania zawarte są w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094), dalej: ustawa OOS. W art. 46 określono, dla jakich projektów dokumentów przeprowadza się strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko. Plan urządzenia lasu, ze względu na swą zawartość i zakres planowanych działań może spełniać warunki określone w ust. 2 lub 3 tego artykułu.

Art. 46 pkt 2 stanowi, iż obowiązkowi przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko podlegają projekty „*polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie (...) leśnictwa (...) opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*”. Ustęp 3 tego artykułu stwierdza natomiast, że obowiązkowi takiemu podlegają również plany „*(...) których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 jeżeli nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony*”.

Ustawa OOS obliuguje zatem sporządzających projekty planów urządzenia lasu do przeprowadzenia oceny oddziaływania realizacji takiego planu na środowisko.

Zgodnie z art. 51 ustawy OOS, organ opracowujący projekt planu sporządza Prognozę zawierającą następujące elementy:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów –

kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji
- d) projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- e) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- f) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne,

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji

projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Stosownie do treści art. 53. ustawy OOS, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie zostaje uzgodniony z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym.

W toku prac nad dokumentacją dla ocenianego projektu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Kaczory, uzgodnienia takie uzyskano. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu uzgodnił zakres i stopień szczegółowości Prognozy pismem z dnia 10 sierpnia 2021 r., znak: WPN-I.411.20.2021.MO, natomiast Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu uzgodnienia tego dokonał pismem z dnia 17 października 2021 r., znak: DN-NS.9011.1257.2021.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu wskazał, że Prognoza powinna być opracowana zgodnie z art.51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy ooś.

I. Dla wydzieleń leśnych znajdujących się w obrębie obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty i specjalnych obszarów ochrony siedlisk prognoza powinna zawierać:

- 1) wykaz i rozmieszczenie siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszarów;
- 2) analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na ww. siedliska przyrodnicze, w szczególności pod kątem: zgodności przewidzianych w planie typów gospodarczych drzewostanów i zalecanych składów gatunkowych ze składami odpowiednimi dla siedlisk, zmian struktury wiekowej i występowania/wprowadzania gatunków obcych geograficznie i ekologicznie;
- 3) wykaz gatunków roślin i zwierząt (innych niż ptaków) będących przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000, z określeniem ich lokalizacji (adres leśny) lub potencjalnych siedlisk i innych miejsc występowania;
- 4) analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszarów Natura 2000;

- 5) opis przewidywanych działań mających na celu minimalizację, zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w odniesieniu do celów i przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000;
- 6) analizę zgodności planowanych zabiegów gospodarczych z planami zadań ochronnych;
- 7) informacje o działaniach ochronnych wynikających z ustanowionych planach zadań ochronnych, jeżeli podmiotem odpowiedzialnym za realizację działań jest właściwy miejscowo nadleśniczy.

II. Dla wydziełów leśnych Nadleśnictwa znajdujących się w obrębie obszarów specjalnej ochrony ptaków:

- 1) wykaz gatunków będących przedmiotami ochrony z ogólną oceną znaczenia obszarów, określeniem ich lokalizacji oraz identyfikacją potencjalnych miejsc ich występowania;
- 2) analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na poszczególne gatunki ptaków i ich siedliska;
- 3) opis przewidywanych działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w odniesieniu do przedmiotów ochrony;
- 4) analizę zgodności planowanych zabiegów gospodarczych z planem zadań ochronnych;
- 5) informacje o działaniach ochronnych wynikających z ustanowionego planu zadań ochronnych, jeżeli podmiotem odpowiedzialnym za realizację działań jest właściwy miejscowo nadleśniczy.

Ponadto prognoza powinna zawierać analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na:

1. cele ochrony rezerwatu przyrody „Torfowisko Kaczory” określone w rozporządzeniu Nr 24/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 24 września 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 152, poz. 3334);
2. informacje o realizacji działań ochronnych, o ile takie wynikają z rozporządzenia nr 27/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 5 listopada 2007 r. ws. planu ochrony (Dz. U. Woj. Wlkp. nr 177, poz. 3747)
3. cele ochrony rezerwatu przyrody „Zielona Góra” określone w zarządzeniu Nr 33/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 1 września 2011 r. w (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2011 r. Nr 274 poz. 4380).
4. Informacje o realizacji działań ochronnych o ile takie wynikają z rozporządzenia Nr 12/05 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 19 września 2005 r. w sprawie planu ochrony (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2005 r. Nr 142, poz. 3921);

5. cele ochrony obszarów chronionego krajobrazu wynikające z art. 23 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r., poz. 1098);
6. populacje gatunków roślin wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409);
7. populacje gatunków grzybów wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408);
8. populacje gatunków zwierząt wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183);
9. siedliska przyrodnicze oraz gatunki wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713).

2.2. Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy

Do określenia przewidywanego oddziaływania ustaleń *Planu* na środowisko i obszary Natura 2000 w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa zastosowano metody eksperckie z wykorzystaniem zapisów w formie macierzy.

Dla scharakteryzowania stanu środowiska sporządzono odpowiednie tabele i zestawienia porównawcze a także stosowne analizy dotyczące lasów całego Nadleśnictwa oraz odrębnie gruntów w zasięgu każdego z obszarów Natura 2000.

Przy sporządzaniu *Prognozy* wykorzystano dane zebrane na potrzeby opracowanego *Planu*, które zostały zamieszczone w elaboracie, programie ochrony przyrody oraz opisie taksacyjnym lasu. Informacje te dotyczą głównie lokalizacji siedlisk przyrodniczych i gatunków chronionych.

Głównym elementem, który potencjalnie może mieć znaczący wpływ na środowisko są planowane zabiegi gospodarcze określone dla poszczególnych drzewostanów, dlatego też podstawową metodą analizy jest porównanie rozmieszczenia tych zabiegów z danymi o elementach środowiska przyrodniczego.

Przygotowując metodykę opracowania *Prognozy* przyjęto, że analizy powinny zapewnić:

- identyfikację potencjalnych obszarów konfliktów przyrodniczo-przestrzennych,

- identyfikację i eliminację na obecnym etapie opracowywania *Planu* konkretnych zadań gospodarczych, których negatywne skutki środowiskowe mogłyby być w sprzeczności z wymogami prawa,
- wskazanie metod ograniczania negatywnego wpływu zadań gospodarczych ujętych w *Planie*,
- określenie listy wskaźników i mierników pozwalających monitorować i oceniać prawidłowość realizacji *Planu*,
- określenie obszarów niepewności analizy w ramach opracowywania *Prognozy*.

Do analiz wykorzystano:

- zestawienie danych uzyskanych z bazy programu TAKSATOR zawierających rodzaj planowanych zabiegów w drzewostanach, w których zlokalizowano siedliska przyrodnicze, stanowiska roślin lub miejsca bytowania zwierząt;
- materiały kartograficzne.

W pierwszej kolejności dokonano wytypowania potencjalnych obszarów konfliktów przyrodniczo-przestrzennych, czyli wyłączeń, w których zinwentaryzowano stanowiska gatunków chronionych oraz siedliska przyrodnicze i zawarte w *Planie* wskazania gospodarcze dotyczące tych wyłączeń. Następnie szczegółowo przeanalizowano stopień wpływu planowanego zabiegu na określony drzewostan, siedlisko przyrodnicze lub miejsce występowania gatunku chronionego. Do tego celu posłużyły tabele pomocnicze zawierające sumaryczne zestawienie powierzchni ważniejszych planowanych zabiegów gospodarczych, czyli niektórych zadań z zakresu hodowli lasu (zalesień, odnowień), wskazań gospodarczych dotyczących użytkowania rębного i przedrębного. Część danych przedstawiono graficznie za pomocą diagramów obrazujących rozmiar powierzchniowy zabiegów.

W podobny sposób przeprowadzono odrębne analizy w obszarach Natura 2000.

W *Prognozie* zostały przywołane zestawienia i tabele zamieszczone w programie ochrony przyrody i opisanu ogólnym.

2.3. Zawartość planu urządzenia lasu

Zgodnie z *Instrukcją urządzania lasu* z 2011 r. w skład planu urządzenia lasu nadleśnictwa wchodzi:

- 1) opis taksacyjny lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia według stanu na dzień 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania sporządzanego projektu planu urządzenia, a w nim:

- a) dokładna lokalizacja drzewostanu (adres leśny i administracyjny) oraz rodzaj użytku gruntowego i jego powierzchnia;
 - b) opis siedliska leśnego z uwzględnieniem informacji o terenie, glebie, pokrywie gleby i runie leśnym;
 - c) funkcja lasu i cele gospodarowania: typ drzewostanu (o kierunku gospodarczym lub ochronnym, odpowiednio do funkcji lasu) oraz wiek dojrzałości rębnej drzewostanu;
 - d) opis drzewostanu wraz z liczbowymi elementami jego charakterystyki (średnie wymiary drzew, klasa bonitacji drzewostanu, miąższość grubizny, przyrost miąższości);
 - e) planowane czynności gospodarcze;
- 2) tabele powierzchni i miąższości drzewostanów według klas wieku oraz:
- a) gatunków drzew w drzewostanie;
 - b) typów siedliskowych lasu;
 - c) klas bonitacji drzewostanów;
 - d) funkcji lasów;
- 3) zestawienie powierzchni lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia według rodzajów użytków gruntowych z podziałem na województwa, powiaty i gminy;
- 4) mapa gospodarcza lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia – przy przyjętej technologii leśnej mapy numerycznej, zwanej dalej LMN – obowiązuje na niej zakres informacji odpowiedni dla skali 1: 5000 lub większej;
- 5) ogólny opis lasów i gruntów zarządzanego obiektu z uwzględnieniem położenia geograficznego, analizy dotychczasowej gospodarki leśnej (wraz z oceną tej gospodarki dokonaną przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych), opisu stanu lasu i analizy stanu zasobów drzewnych, jak też opisu warunków przyrodniczych i ekonomicznych produkcji leśnej – w praktyce w ogólnym opisie zamieszcza się również cały rozdział dotyczący gospodarki przyszłej, a także protokoły ustaleń komisji założeń planu i narady techniczno-gospodarczej;
- 6) zestawienia powierzchni według czynności gospodarczych, zagregowane z opisów takacyjnych lub wykazów zadań;
- 7) program ochrony przyrody;
- 8) opis celów i zasad trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej wraz z przewidywanymi sposobami ich realizacji oraz wynikającymi stąd zadaniami dotyczącymi:
- a) maksymalnej ilości drewna przewidzianej do pozyskania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu zwanej etatem cięć;

- b) pielęgnowania upraw, młodników i drzewostanów średnich klas wieku (do rozpoczęcia w nich procesu odnowienia z zastosowaniem rębni);
- c) zalesień i odnowień;
- d) ukierunkowań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej wraz z odpowiednimi mapami przeglądowymi;
- e) ukierunkowań z zakresu gospodarki łowieckiej wraz z odpowiednią mapą przeglądową;
- f) ukierunkowań z zakresu ubocznego użytkowania lasu;
- g) potrzeb z zakresu infrastruktury technicznej, szczególnie z zakresu turystyki i rekreacji.

Do planu urządzenia lasu – na podstawie odpowiednich przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy o ochronie przyrody – dołącza się również prognozę oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000, w tym niezbędne zestawienia i mapy.

Zgodnie z „Instrukcją zarządzania lasu” wyróżniono w *Planie* następujące części, w zależności od etapu wykonanych prac projektowych oraz sposobów określania wielkości zadań gospodarczych:

- 1) część inwentaryzacyjną, dotyczącą danych wynikających z dokonanego na gruncie wyróżnienia i opisanie typów siedliskowych lasu, drzewostanów oraz innych elementów niezbędnych do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody, w tym odpowiednie mapy, syntetyczne opisy, zestawienia zbiorcze i tabele;
- 2) część analityczną, dotyczącą analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia wraz z wnioskami na okres przyszły oraz analizy stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem kierunku ich rozwoju, a także pożądanego stanu na koniec planowanego okresu;
- 3) część planistyczno – prognostyczną, dotyczącą sformułowania celów oraz zadań ochronnych i gospodarczych, a także sposobów realizacji tych zadań, w tym: wykazy i zestawienia przewidywanych czynności ochronnych oraz gospodarczych, prognozy, symulacje, a także programy wraz z odpowiednimi mapami i syntetycznym opisaniem ogólnym.

Zakres i wymagana forma dokumentacji urządzeniowej i wydruku map została ustalona na KZP dla Nadleśnictwa.

Najbardziej istotnym elementem *Planu*, podlegającym ocenie wpływu na środowisko, są wskazania gospodarcze, będące podstawą do określenia zadań gospodarczych na najbliższy

(w zasadzie 10-letni) okres obowiązywania planu urządzenia lasu. Zadania gospodarcze są elementem obligatoryjnym zatwierdzanym decyzją Ministra Środowiska, natomiast wskazania gospodarcze są propozycją wykonania pewnych czynności w każdym konkretnym wyłączeniu, w celu osiągnięcia założeń i celów *Planu*. Propozycja ta jest przez gospodarza terenu na bieżąco weryfikowana i wykonywana na podstawie aktualnego stanu lasu oraz bieżących potrzeb.

Poziom szczegółowości zaprojektowanych czynności jest różny. Elementem *Planu*, który podlega ocenie, jest część planistyczna. Aby wykonać prawidłową ocenę wpływu na środowisko należy poznać stopień szczegółowości każdego rodzaju czynności, z jakim zostały one zapisane w *Planie*.

Stopnie szczegółowości wskazań gospodarczych, zadań i innych ustaleń *Planu*

Rodzaj czynności lub zapis w <i>Planie</i>	Szczegółowość informacji zapisana w <i>Planie</i>	Możliwe negatywne oddziaływanie	Opis
1	2	3	4
Etat cięć użytków rębnych i przedrębnych	Dla całego nadleśnictwa	Możliwe w przypadku zatwierdzenia etatu znacznie przekraczającego możliwości przyrostowe drzewostanów – oznaczałoby to negatywny wpływ na zasoby przyrody	Określa maksymalną możliwą do pozyskania miąższość drewna w całym okresie obowiązywania <i>Planu</i>
Rozmiar pielęgnowania drzewostanów	Dla całego nadleśnictwa	Brak spodziewanego wpływu wielkości rozmiaru na środowisko	Określa powierzchnię przewidzianą do pielęgnowania, jaką trzeba obligatoryjnie wykonać w 10-leciu (nie mniej niż)
Odnawianie	Do konkretnego wyłączenia	Negatywne – w przypadku stosowania składów gatunkowych zupełnie niezgodnych z typem drzewostanu lub błędnego ustalenia siedliska	Odnawianie drzewostanów wiąże się z ich uprzednim użytkowaniem; grunt leśny, w myśl ustawy o lasach, powinien być najpóźniej w ciągu 5 lat od wycięcia odnowiony
Zalesienia	Do konkretnego wyłączenia	Znacząco negatywne – w przypadku zalesienia siedlisk nieleśnych z załącznika I DS	Nie dotyczy Nadleśnictwa
Rębnia I	Do konkretnego wyłączenia	Znacząco negatywne – w przypadku niektórych gatunków i siedlisk, zależnie od liczby stanowisk; pozytywne – w przypadku niektórych gatunków i siedlisk; mogą, ale nie muszą oddziaływać negatywnie w przypadku realizacji rębni w okresie lęgowym	Użytkowanie rębni I (zupelną - przeważnie do 4 ha) wiąże się z usunięciem do 95% miąższości drzewostanu; odnowienie przeważnie sztuczne
Rębnia II, III i IV	Do konkretnego wyłączenia	Mogą, ale nie muszą oddziaływać negatywnie w przypadku realizacji rębni w okresie lęgowym	Rębnia częściowa, gniazdowa i stopniowa – odnowienie pod osłoną: Rb IIIa odnowienie sztuczne, w pozostałych rębniach przeważnie naturalne

Rodzaj czynności lub zapis w Planie	Szczegółowość informacji zapisana w Planie	Możliwe negatywne oddziaływanie	Opis
1	2	3	4
Składy gatunkowe upraw (TD)	Zapis odnoszący się do typów siedliskowych lasu lub typów siedlisk przyrodniczych	Negatywne – w przypadku stosowania składów gatunkowych niezgodnych z typem drzewostanu	Zaplanowane dla każdego TSL lub siedliska przyrodniczego składy gatunkowe są realizowane w terenie podczas odnawiania lasu
Zalecenia zamieszczone w programie ochrony przyrody	Zasadniczo ogólne zapisy w pewnych przypadkach odniesienie do konkretnych wyłączeń	Zapisy z programu ochrony przyrody mają na celu łagodzenie wpływu gospodarki leśnej na środowisko	Zapisy różnego typu: pozostawianie martwego drewna, ochrona stanowisk roślin przed przypadkowym zniszczeniem, pozostawianie kęp drzewostanu, itp.

2.4. Główne cele planu urządzenia lasu

Celem planowania urządzeniowego jest opracowanie projektów planów urządzenia lasu zgodnie z wymaganiami przepisów prawa oraz trwale zrównoważonej gospodarki leśnej z odpowiednim uwzględnieniem oczekiwań społecznych w sprawie ochrony środowiska i racjonalnego gospodarowania zasobami. Zgodnie z *Instrukcją urządzania lasu* z 2011 r., cel ten osiągany jest poprzez realizację zadań planowania urządzeniowego, dotyczących szczególnie:

- 1) inwentaryzacji oraz oceny stanu lasu, w tym siedlisk i drzewostanów, wraz ze sporządzeniem syntetycznego opisu taksacyjnego poszczególnych wyłączeń taksacyjnych, a także wykonaniem odpowiednich zestawień zbiorczych;
- 2) rozpoznania walorów przyrodniczych w lasach oraz określenia sposobów postępowania gospodarczego z uwzględnieniem potrzeb z zakresu ochrony przyrody;
- 3) rozpoznania podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska;
- 4) zebrania informacji w sprawie programu ochrony przyrody, w tym dotyczących obszaru Natura 2000, wraz z aktualizacją i weryfikacją dotychczasowego programu ochrony przyrody;
- 5) sformułowania celów, zasad i sposobów realizacji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- 6) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania ustaleń planu urządzenia lasu na środowisko wraz z opracowaniem wymaganej prognozy;
- 7) rozpoznania ekonomicznych warunków gospodarki leśnej oraz określenia spodziewanych efektów ekonomicznych tej gospodarki w urządzanym nadleśnictwie;

- 8) określenia długo- i średniookresowych hodowlanych i technicznych celów gospodarki leśnej dla urządzanego obiektu, umożliwiających formułowanie celów doraźnych w poszczególnych drzewostanach;
- 9) projektowania pożądanych typów drzewostanów oraz możliwie zróżnicowanej budowy lasu (wiekowej i przestrzennej);
- 10) ustalenia etatów cięć głównego użytkowania lasu (rębego oraz przedrębnego);
- 11) projektowania odnowień, zalesień oraz zadań z zakresu pielęgnowania lasu;
- 12) określenia kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej;
- 13) określenia kierunkowych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej w lasach;
- 14) określenia potrzeb w zakresie remontów i budowy infrastruktury technicznej, w tym dotyczących turystyki i rekreacji (bez szczegółowych projektów);
- 15) zobrazowania przestrzennego, w formie odpowiednich map, podstawowych danych o urządzanym obiekcie, dotyczących szczególnie: obszarów chronionych i funkcji lasu, wyników inwentaryzacji oraz wybranych zadań gospodarki leśnej;
- 16) sporządzenia ogólnego opisu lasów, zawierającego m.in.: ogólną charakterystykę urządzanego obiektu, analizę gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu, analizę stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem kierunku ich rozwoju oraz pożądanego stanu, cele gospodarki przyszłej, program ochrony przyrody, zestawienia przewidywanych zadań (obligatoryjnych oraz fakultatywnych, zwanych dalej wskazaniem) oraz prognozę stanu zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu planistycznego.

Wszystkie te zagadnienia zostały w *Planie* podjęte i omówione z różną szczegółowością.

Cele długookresowe trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, którymi kierowano się podczas opracowywania *Planu*, to:

- zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa,
- zachowania trwałości drzewostanu i ciągłości jego użytkowania,
- zgodności składów gatunkowych drzewostanów z możliwościami produkcyjnymi siedlisk oraz dostosowania składów upraw na siedliskach przyrodniczych do naturalnych składów drzewostanów,
- użytkowania drzewostanów w ramach określonych dla nich wieków rębności,

- zwiększenie odporności ekosystemów leśnych poprzez popieranie różnorodności genowej, gatunkowej i strukturalnej, wykorzystywanie procesów naturalnych i dostosowywanie gatunków do warunków siedliskowych,
- popieranie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych przez preferowanie odnowień naturalnych, wprowadzanie gatunków rodzimych, ochronę cennych biotopów.

Cele średniookresowe stanowią natomiast:

- podział na gospodarstwa wraz z doбором właściwych sposobów zagospodarowania lasu,
- opracowanie programu ochrony przyrody dla obszaru zasięgu terytorialnego nadleśnictwa,
- określenie wskazań gospodarczych dla drzewostanów,
- określenie wytycznych w sprawie ochrony lasu, gospodarki łowieckiej oraz potrzeb zakresie infrastruktury technicznej nadleśnictwa.

2.5. Cele ochrony środowiska, ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia planu urządzenia lasu

Cele ochrony środowiska, ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia planu urządzenia lasu, zawarte są w konwencjach i porozumieniach międzynarodowych regulujących zasady ochrony wybranych elementów środowiska.

W dalszej części, w sposób syntetyczny opisano najważniejsze w międzynarodowych, unijnych i krajowych dokumentach strategicznych priorytety, cele i zadania odnoszące się do ochrony środowiska.

Podczas analizy powołano się na zapisy, które są najbardziej skorelowane z *Planem* i odnoszą się do działań związanych z planowaniem urządzeniowym.

❖ DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE

Jest to najwyższy z poziomów, na których określone są cele dotyczące ochrony środowiska. Na szczeblu tym uzgodnienia i porozumienia są podejmowane w postaci konwencji, następnie ratyfikowanych przez poszczególne kraje - sygnatariuszy.

Najważniejsze z konwencji ratyfikowanych przez Polskę to:

- **Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, podpisana w Ramsar dnia 2 lutego 1971 r. (Dz. U. z 1978 r., Nr 7, poz. 24 z późn. zm.)**

Konwencja (nazywana również konwencją ramsarską) została ratyfikowana przez Polskę w dniu 22 marca 1978 r. Podkreśla potrzebę zachowania obszarów wodno-błotnych oraz ptactwa wodnego. Celem konwencji jest ochrona, utrzymanie oraz racjonalne użytkowanie zasobów wędrownego ptactwa wodnego.

Strony podpisujące Konwencję:

- dbają o utrzymanie obszarów wodno – błotnych zamieszczonych w Spisie Obszarów Wodno-Błotnych o Międzynarodowym Znaczeniu,
- tworzą rezerваты przyrody na obszarach wodno – błotnych zarówno zamieszczonych, jak i niezamieszczonych w Spisie,
- popierają prace badawcze oraz wymianę informacji i publikacji na temat obszarów wodno – błotnych oraz flory i fauny.

- **Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, przyjęta w Paryżu dnia 16 listopada 1972 r. (Dz. U. z 1976 r., Nr 32, poz. 190)**

Celem Konwencji, ratyfikowanej przez Polskę w dniu 29 czerwca 1976 r., jest zapewnienie możliwie najskuteczniejszej ochrony i konserwacji oraz możliwie najbardziej aktywnej rewaloryzacji dziedzictwa kulturalnego i naturalnego stron porozumienia. W rozumieniu niniejszej Konwencji za „dziedzictwo kulturalne” uważane są m.in.: stanowiska archeologiczne, natomiast za „dziedzictwo naturalne” m.in.: pomniki przyrody, strefy o ściśle oznaczonych granicach, stanowiące siedlisko zagrożonych zagładą gatunków zwierząt i roślin, miejsca o ściśle oznaczonych granicach, mające wyjątkową powszechną wartość z punktu widzenia nauki, zachowania lub naturalnego piękna.

- **Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, uchwalona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r. (Dz. U. z 2003 r., Nr 2, poz. 17)**

Celem Konwencji Bońskiej, która weszła w życie w Polsce w dniu 1 maja 1996 r., jest ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków wędrownych zwierząt.

Konwencja zawiera wykaz gatunków zwierząt, wobec których Strony są zobowiązane, m.in. do:

- a) ochrony, a jeżeli to możliwe odtworzenia ich siedlisk;
- b) zapobiegania niekorzystnemu oddziaływaniu na dane gatunki.

W większości przypadków ochrona gatunków jest tożsama z ochroną lub w miarę

możliwości, odtwarzaniem ich siedlisk. Równocześnie jednak kładzie się nacisk na działania eliminujące lub kompensujące wpływ różnego rodzaju przeszkód na wędrówki zwierząt.

➤ **Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, podpisana w Bernie dnia 19 września 1979 r. (Dz. U. z 1996 r., Nr 58, poz. 263)**

Konwencja ratyfikowana przez Polskę w dniu 13 września 1995 r. Celem niniejszej konwencji jest ochrona gatunków dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych, zwłaszcza tych gatunków i siedlisk, których ochrona wymaga współdziałania kilku państw, oraz wspieranie współdziałania w tym zakresie. Szczególny nacisk położono na ochronę gatunków zagrożonych i ginących, włączając w to gatunki wędrowne zagrożone i ginące.

Konwencja wskazuje m. in. na konieczność:

- uwzględnienia potrzeby ochrony obszarów chronionych w politykach dotyczących planowania i rozwoju, tak aby uniknąć lub zmniejszyć pogarszanie się ich stanu;
- zwracania szczególnej uwagi na ochronę obszarów ważnych dla gatunków wędrownych, które są odpowiednio usytuowane na szlakach wędrówek i spełniają rolę terenów zimowania, odpoczynku, żerowania, rozmnażania.

➤ **Konwencja o różnorodności biologicznej, podpisana podczas konferencji „Szczyt Ziemi” w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r. (Dz. U. z 2002 r., Nr 184, poz. 1532)**

Polska ratyfikowała Konwencję w dniu 18 stycznia 1996 r. Celem Konwencji jest ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie.

Różnorodność biologiczna oznacza zróżnicowanie wszystkich żywych organizmów w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz ekosystemami.

Strony Konwencji w miarę możliwości i potrzeb zobowiązane są m. in. do:

- a) opracowania (...) programów dotyczących ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej (Art. 6);
- b) identyfikacji procesów i kategorii działań, które mają lub mogą mieć znaczny negatywny wpływ na ochronę i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej, oraz monitoringu ich skutków (Art. 7);
- c) ustanawiania systemu obszarów chronionych lub obszarów, na których muszą być podjęte specjalne działania w celu ochrony różnorodności biologicznej (Art. 8);

- d) zarządzania zasobami przyrodniczymi zarówno na obszarach objętych ochroną, jak i poza ich granicami (Art. 8);
- e) wspierania ochrony ekosystemów i naturalnych siedlisk oraz utrzymania zdolnych do życia populacji gatunków w ich naturalnym otoczeniu (Art. 8);
- f) zapobiegania wprowadzaniu, kontrolowania lub tępienia tych obcych gatunków, które zagrażają naturalnym ekosystemom, siedliskom i gatunkom (Art. 8).

❖ DOKUMENTY WSPÓLNOTOWE

Szczególnym rodzajem zobowiązań wynikających z prawa międzynarodowego są uregulowania prawne obowiązujące Rzeczpospolitą Polską w związku z jej przystąpieniem do Unii Europejskiej. Podstawowym aktem prawnym, w którym przywołano konieczność „wysokiego poziomu ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego” jest Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską.

- **Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej - główny akt prawa pierwotnego Unii Europejskiej (obok Traktatu o Unii Europejskiej), wcześniej pod nazwą Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą (1958–1993) oraz Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (1993–2009).**

W art. 11 Traktatu jest mowa, iż „przy ustalaniu i realizacji polityk i działań Unii, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, muszą być brane pod uwagę wymogi ochrony środowiska”. Aktami prawa wprowadzającymi w życie ustalenia Traktatu są dyrektywy. W zakresie ochrony przyrody, na terenie Nadleśnictwa mają zastosowanie głównie cztery z nich. Są to, wspomniane już uprzednio, dyrektywa ptasia (DP), dyrektywa siedliskowa (DS) oraz dyrektywa odpowiedzialnościowa (DO), a także odnosząca się do procedur ocenowych, dyrektywa SEA. Dyrektywy te zostały transponowane, z różnym skutkiem, do krajowych aktów prawnych.

- **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U UE. 26.01.2010) – wcześniej: Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków - Dyrektywa Ptasia**

Celem Dyrektywy jest ochrona wszystkich gatunków ptaków występujących w stanie dzikim na europejskim terytorium państw członkowskich, utrzymanie ich populacji na odpowiednim poziomie oraz zachowanie, utrzymanie lub odtwarzanie biotopów i siedlisk.

Ponadto Dyrektywa wprowadza szereg zakazów i nakazów w stosunku do działań

dotyczących populacji ptaków, ogranicza introdukcję gatunków obcych, ustala zasady i ograniczenia dotyczące gospodarczego i rekreacyjnego wykorzystania ptaków oraz nakazuje kontrolę realizacji ich ochrony oraz jej skutków.

W załącznikach do Dyrektywy wyszczególnione są gatunki, dla których tworzone powinny być obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO).

➤ **Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory – Dyrektywa Siedliskowa (Dz. U. UE.L.92.206.7 z późn. zm.)**

Celem Dyrektywy jest zapewnienie różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny (bez ptaków) i flory na europejskim terytorium państw członkowskich.

Zapisy *Dyrektywy* mówią o utworzeniu spójnej europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000, złożonej z terenów, na których znajdują się typy siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków wymienionych w załącznikach do dokumentu. Ponadto Dyrektywa wprowadza szereg zakazów dotyczących gatunków objętych ochroną.

❖ **PROGRAMOWE DOKUMENTY KRAJOWE**

Na szczeblu krajowym podstawowymi dokumentami wyznaczającymi ramy dla ochrony środowiska przyrodniczego są akty prawne w postaci konstytucji, ustaw i rozporządzeń wykonawczych, oraz polityki, strategii i programy krajowe.

➤ **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej**

Podstawowe zadania z zakresu ochrony przyrody zawarte są w najwyższym dokumencie państwowym. Art. 5 ustawy zasadniczej stanowi, że: „*Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju*”.

Zgodnie z art. 31, „*ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia, moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw*”. Pokazuje to bardzo znaczącą pozycję, jaką przyznano ochronie środowiska, stawiając ją w jednym rzędzie z bezpieczeństwem publicznym, zdrowiem czy moralnością.

Z kolei art. 74 stanowi, że: „*1. Władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom. 2. Ochrona środowiska jest*

obowiązkiem władz publicznych. 3. Każdy ma prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska. 4. Władze publiczne wspierają działania obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska”.

Wreszcie, w art. 86 nałożone zostały obowiązki na wszystkich obywateli kraju; mówi on bowiem, iż” każdy jest zobowiązany do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie. Zasady tej odpowiedzialności określa ustawa”.

➤ **Ustawa o ochronie przyrody**

Najważniejszy akt prawny regulujący kwestie ochrony przyrody w Polsce. Aktualna ustawa z 2004 r., kilkakrotnie nowelizowana, zawiera transpozycję prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego sieci Natura 2000 do prawa krajowego. Art. 2 ust. 1 ustawy stanowi, że: „ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: 1) dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów; 2) roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; 3) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia; 4) siedlisk przyrodniczych; 5) siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; 6) tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt; 7) krajobrazu; 8) zieleni w miastach i wsiach; 9) zadrzewień”.

W odniesieniu do obszarów Natura 2000, w art. 33 ust. 1 stwierdzono, iż „zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami”.

Przepisy ustawy o ochronie przyrody w istotny sposób wpływają na możliwość realizacji Planu. Jak podkreślano w Elaboracie oraz Programie ochrony przyrody, aktualnie obowiązujące przepisy były uwzględniane na etapie projektowania zadań i sposobów prowadzenia gospodarki leśnej.

➤ **Ustawa o lasach**

Podstawowy akt prawny regulujący kwestie związane z gospodarką leśną w lasach wszystkich form własności. Gospodarka w lasach jest prowadzona na podstawie planu urządzenia lasu, czyli podstawowego dokumentu regulującego prowadzenie gospodarki leśnej na

terenie nadleśnictwa. Obowiązek sporządzania planu urządzenia lasu wynika wprost z ustawy, gdzie w art. 7 ust. 1 stwierdzono, że „*trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu (...)*”. Plan urządzenia lasu to zgodnie z art. 6. ust. 1 pkt 6, „*podstawowy dokument gospodarki leśnej opracowywany dla określonego obiektu, zawierający opis i ocenę stanu lasu oraz cele, zadania i sposoby prowadzenia gospodarki leśnej.*” Założeniem ustawy jest więc to, że plan urządzenia lasu, zatwierdzony przez Ministra Środowiska, zawiera wytyczne do prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, która zgodnie z definicją zawartą w ustawie o lasach, odpowiada w założeniach zrównoważonemu użytkowaniu zasobów, zdefiniowanemu w ustawie o ochronie przyrody. Można więc uznać, że zatwierdzenie projektu Planu przez Ministra Środowiska jest potwierdzeniem, że dokument ten realizuje cele ochrony przyrody.

➤ **Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko**

W ustawie tej zawarte są szczegółowe procedury w zakresie dokonywania oceny oddziaływania planów lub przedsięwzięć na środowisko. *Plan* jest dokumentem, który podlega procedurze oceny oddziaływania na środowisko. W zakresie objętym *Planem*, konieczne jest upewnienie się, czy jego zapisy nie stwarzają zagrożenia wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000. Ponadto ustawa reguluje, w jaki sposób zapewniony musi być udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz jakie informacje i w jaki sposób mogą być udostępniane społeczeństwu.

Realizacja zadań z zakresu ochrony przyrody ustalonych w aktach prawnych (ustawy, rozporządzenia), odbywa się między innymi poprzez sporządzanie krajowych strategii, polityk i planów. Do takich opracowań na szczeblu krajowym należą:

➤ **Polityka Ekologiczna Państwa 2030**

Jest to dokument określający ogólne cele prowadzenia polityki państwa w zakresie ochrony zasobów naturalnych, poprawy jakości środowiska, bezpieczeństwa ekologicznego, przeciwdziałania zmianom klimatu oraz wdrażania idei zrównoważonego rozwoju.

W ustaleniach w zakresie objętym *Planem* dokument ten odnosi się do następujących problemów:

- zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody;
- racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego;
- realizacja programu zwiększania lesistości;

- realizacja gospodarki łowieckiej;
- dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów wynikających z ochrony sieci obszarów Natura 2000;
- dostosowanie składu gatunkowego drzewostanów do siedliska, opracowanie wieloletnich planów przebudowy drzewostanów oraz programów kształtowania ich struktury wielopiętrowej.

➤ **Krajowy Program Zwiększania Lesistości – zaktualizowany przez Ministerstwo Środowiska w 2003 r. i 2014 r.**

Zwiększanie lesistości kraju stanowi jeden z ważniejszych elementów polityki leśnej państwa. Konsekwentna realizacja celów tej polityki powinna zapewnić zwiększenie lesistości kraju do 30% w roku 2020 i 33% po roku 2050. Należy zaznaczyć, że decyzje o zalesieniu gruntów muszą być zgodne z planami zagospodarowania przestrzennego gmin, a na obszarach chronionych zaopiniowane przez właściwe służby ochrony przyrody zgodnie z ich kompetencjami.

➤ **Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań**

Dokument ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 26 października 2007 r. Nadrzędnym celem krajowej strategii jest *zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej w skali lokalnej, krajowej i globalnej oraz zapewnienie trwałości i możliwości rozwoju wszystkich poziomów jej organizacji (wewnątrzgatunkowego, międzygatunkowego i ponadgatunkowego), z uwzględnieniem potrzeb rozwoju społeczno – gospodarczego Polski oraz konieczności zapewnienia odpowiednich warunków życia i rozwoju społeczeństwa.*

Dla osiągnięcia tego celu, w strategii zadeklarowano szereg działań obejmujących całą przyrodę, bez względu na formę jej użytkowania (obszary objęte ochroną i użytkowane gospodarczo) oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia, które mają sprzyjać zachowaniu różnorodności biologicznej.

Działania operacyjne strategii korespondujące w sposób pośredni i bezpośredni z zapisami Planu zawarte są w dziale „ŚRODOWISKO”, w następujących sferach i celach:

- w sferze „ochrona przyrody i krajobrazu”, w odniesieniu do celu operacyjnego: „ochrona gatunków zagrożonych i ginących”:
 - ochrona ginących gatunków roślin i zwierząt, z uwzględnieniem ich regionalnej zmienności;

- w sferze „ochrona przyrody i krajobrazu”, w odniesieniu do celu operacyjnego: „ochrona siedlisk i ekosystemów”:
 - ochrona ginących zbiorowisk roślinnych i biotopów specjalnej troski,
 - racjonalizacja sieci obszarów i obiektów chronionych oraz sposobu zarządzania nimi;
- w sferze „leśnictwo”:
 - uwzględnianie potrzeb ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej podczas zalesiania gruntów rolnych,
 - zachowanie pełni zmienności drzew leśnych,
 - pełne oparcie gospodarki leśnej na racjonalnych podstawach przyrodniczych,
 - skuteczna ochrona i umiarkowane użytkowanie ekosystemów wodno-błotnych w lasach,
 - ukształtowanie stref przejścia (ekotonów) na skrajach lasu,
 - ochrona obszarów wrażliwych (w tym obszarów górskich) na zmiany sposobu gospodarowania, w szczególności w zakresie gospodarki leśnej,
 - zapewnienie ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej w procedurach urządzania, zagospodarowania i ochrony lasu.

Sposoby realizacji celów ochrony środowiska zawartych w wyżej wymienionych dokumentach to m.in.:

- przyjęcie etatów użytkowania przedrębного i rębного na poziomie zabezpieczającym zasadę trwałości i wielofunkcyjności lasu;
- realizacja zasady kompleksowej ochrony ekosystemów leśnych poprzez wyróżnienie i uwzględnienie pełnionych przez nie funkcji ochronnych, optymalne dostosowanie wieków rębności poszczególnych gatunków drzew do istniejących warunków przyrodniczych oraz pełnionych funkcji produkcyjnych i ochronnych;
- możliwość stosowania składów gatunkowych upraw odpowiednich do naturalnych składów gatunkowych siedlisk leśnych;
- możliwość unaturalniania drzewostanów antropogenicznie zniekształconych poprzez przebudowę drzewostanów;
- respektowanie konieczności ochrony strefowej chronionych gatunków ptaków zgodnie z zaleceniem Dyrektywy Ptasiej;
- wyznaczanie ostoi ksylobiontów;

- stosowanie zasad proekologicznych, bezpiecznych sposobów użytkowania lasu (bioo-leje, okresowe szkolenia, bezpieczne technologie, wyznaczanie szlaków operacyjnych);
- realizacja działań w zakresie szeroko pojętej edukacji leśnej społeczeństwa, w tym opracowywanie programów ochrony przyrody i prognoz oddziaływania planu u.l. na środowisko.

2.6. Powiązania *Planu* z innymi dokumentami

Plan urządzenia lasu nie jest dokumentem, w którym występują liczne powiązania z innymi dokumentami planistycznymi. Charakter gospodarki leśnej i projektowanych zabiegów ukierunkowanych na wykonanie określonych czynności w konkretnych, niewielkich wycinkach przestrzeni (wydzieleniach leśnych), determinuje znaczną suwerenność zapisów planu. Istnieją jednak obszary, których uwarunkowania mogą wymuszać dość istotne modyfikacje założeń *Planu*. Dotyczą one następujących dziedzin:

- **planowanie przestrzenne** – niektóre czynności projektowane w *Planie* są zależne od ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; do takich należą zalesienia i przekształcenia gruntów;
- **ochrona przyrody** – zabiegi projektowane w *Planie*, które dotyczą obszarów chronionych – rezerwatów przyrody czy obszarów Natura 2000, powinny wynikać z dokumentów planistycznych (planów ochrony lub planów zadań ochronnych) sporządzonych dla tych form ochrony przyrody; ich zapisy zostały uwzględnione przy sporządzaniu *Planu*;
- **plany urządzenia lasu sąsiednich nadleśnictw** – grunty nadleśnictwa, których dotyczy *Plan* częściowo sąsiadują bezpośrednio z gruntami innych nadleśnictw, co może mieć wpływ na uwarunkowania ochronne siedlisk lub gatunków, których obszary występowania rozciągają się na terenie obu graniczących jednostek.

W związku z potrzebą uwzględnienia w *Planie* planowania przestrzennego poniżej zestawiono dokumenty dotyczące podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu.

❖ **Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego**

Aktualne cele rozwoju województw skonkretyzowano przestrzennie w ustaleniach: „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego” przyjętego uchwałą Nr V/70/19, Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w dniu 25 marca 2019 r.

Założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki

leśnej i ochrony przyrody, mogące mieć wpływ na opracowywany *Plan* zawarte są w następujących zapisach:

➤ Dla województwa wielkopolskiego

Cele polityki przestrzennej:

❖ OCHRONA WALORÓW PRZYRODNICZYCH

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- ochrona różnorodności biologicznej;
- ochrona obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych;
- zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego województwa.

❖ KSZTAŁTOWANIE I RACJONALNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- Ochrona zasobów leśnych;

Działania mają na celu:

- 1) Zachowanie istniejących kompleksów leśnych, ochronę leśnej różnorodności biologicznej oraz przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska leśnego (abiotycznym, biotycznym i antropogenicznym), a także zabezpieczanie najbardziej wrażliwych terenów leśnych od szkód związanych z antropopresją;
- 2) Ograniczanie fragmentacji powierzchni leśnych, zwłaszcza inwestycjami liniowym oraz przeciwdziałanie otaczaniu lasów zabudową i drogami o dużym natężeniu ruchu;
- 3) Zwiększanie lesistości zgodnie z założeniami i wytycznymi Krajowego Programu Zwiększania Lesistości (KPZL);
- 4) Zwiększanie powierzchni zalesień i zadrzewień stref wododziałowych decydujących o bilansie wodnym obszaru, pełniących funkcje retencyjne i ochronne, wymagające dostosowania struktury użytkowania odpowiedniej do pełnionej funkcji, a także odcinków dróg migracji zwierząt przechodzących przez rozległe obszary upraw rolnych oraz zwiększanie lesistości na obszarach rolniczych o słabszych kompleksach glebowo rolniczych i na gruntach rekultywowanych i zdegradowanych, z uwzględnieniem obszarów o predyspozycjach do zalesień lub przeznaczenie tych gruntów pod uprawy przemysłowe i energetyczne;
- 5) Wykluczenie z zalesień gruntów rolnych i śródpolnych użytków zaliczanych do siedlisk priorytetowych oraz miejsc cennych historycznie;

- 6) Zwiększanie powierzchni zadrzewień i zakrzewień, szczególnie w rejonach gleb o najwyższej wartości produkcyjnej i niewielkim wskaźniku lesistości;
- 7) Udostępnianie lasów społeczeństwu, w tym specjalistyczne zagospodarowanie terenów leśnych o szczególnie określonych funkcjach społecznych (parki narodowe i krajobrazowe, lasy podmiejskie, rejony turystycznorekreacyjne) polegające na poprawie istniejącej infrastruktury turystycznej;
- 8) Zachowanie leśnych kompleksów promocyjnych jako formy wprowadzania i promowania zrównoważonej gospodarki leśnej, wspierania badań naukowych i prowadzenia edukacji leśnej społeczeństwa.

2.7. Metody analizy skutków realizacji postanowień *Planu* oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Monitorowanie zadań określonych w Planie Urządzenia Lasu, zatwierdzonego przez Ministra właściwego ds. środowiska, będzie oparte o rozbudowany system kontroli w Lasach Państwowych, głównie w ujęciu średniookresowym dziesięcioletnim poprzez kontrole okresowe Inspekcji Lasów Państwowych, kontrole sprawdzające i problemowe Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego, kontrole funkcjonalne wydziałów merytorycznych RDLP (krótkookresowe). Skutki realizacji postanowień planu zawierać będzie analiza gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego, dokonana przez Nadleśniczego, zamieszczona w Elaboracie nowego PUL).

Możliwość oceny realizacji planu urządzenia lasu w odniesieniu do przedsięwzięć mających wpływ na stan środowiska powinien zapewnić w szczególności monitoring następujących wskaźników:

- a) struktury powierzchniowej lasów według gatunków panujących i rzeczywistego udziału w składach gatunkowych oraz wieku dla siedlisk przyrodniczych i poszczególnych obszarów Natura 2000;
- b) zgodności składów gatunkowych upraw uzyskanych na siedliskach przyrodniczych z przyjętymi w planie orientacyjnymi składami gatunkowymi upraw dla siedlisk przyrodniczych i poszczególnych typów siedliskowych;
- c) powierzchni uznanych odnowień naturalnych w obrębie siedlisk przyrodniczych w okresie realizacji planu i ich udziale w całkowitej powierzchni odnowień;
- d) miąższości drewna martwego w ekosystemach leśnych nadleśnictwa.

Monitoring skutków realizacji postanowień planu urządzenia lasu przeprowadzić jednokrotnie podczas rewizji p.u.l.

2.8. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Ze względu na położenie Nadleśnictwa w znacznym oddaleniu od granicy państwowej oraz charakter ocenianego dokumentu, nie stwierdza się możliwości wystąpienia negatywnego transgranicznego oddziaływania *Planu* na środowisko.

3. OPIS, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA

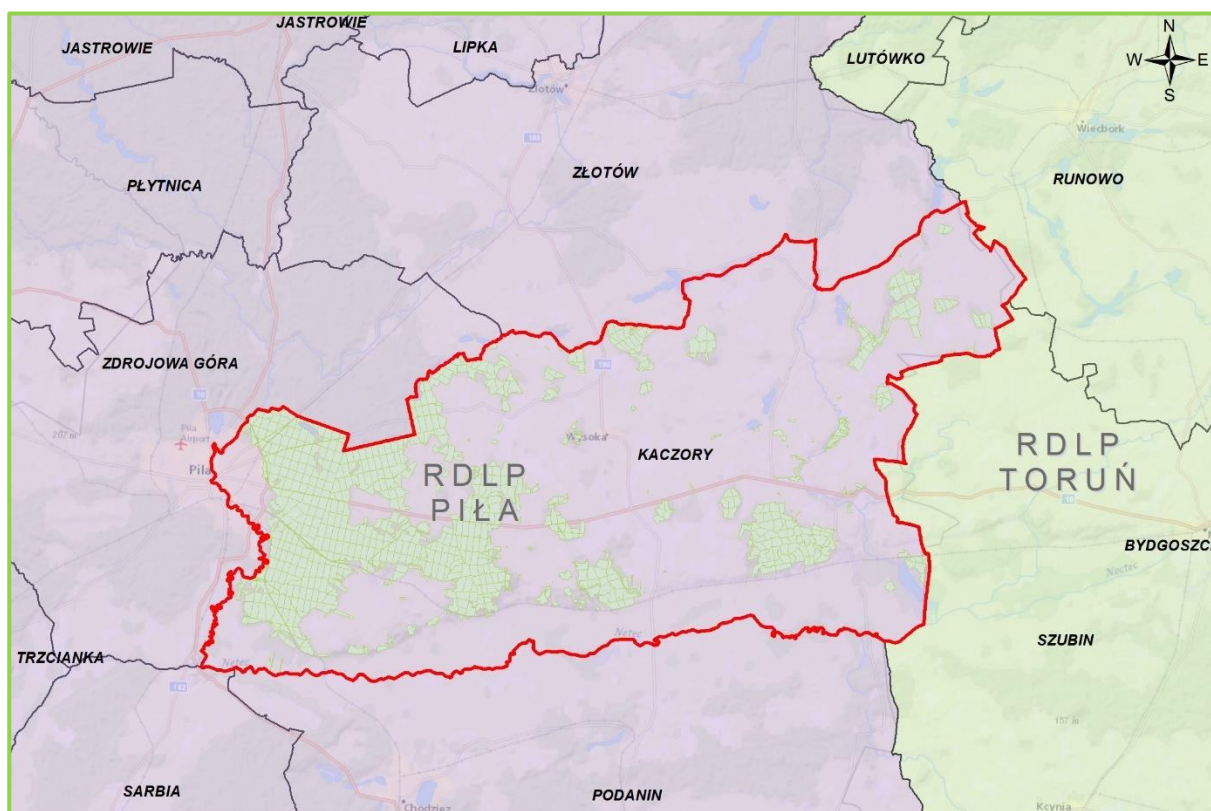
Szczegółowe dane dotyczące stanu środowiska w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory zostały zamieszczone w programie ochrony przyrody oraz w opisie ogólnym planu urządzenia lasu.

3.1. Ogólna charakterystyka warunków środowiskowych

3.1.1. Położenie Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Kaczory podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile. Położone jest w województwie wielkopolskim w powiecie pilskim.

Grunty Nadleśnictwa Kaczory graniczą z gruntami nadleśnictw: Złotów, Zdrojowa Góra, Sarbia, Podanin (teren RDLP Piła) oraz RDLP Toruń – Runowo i Szubin (teren RDLP Toruń).

Położenie Nadleśnictwa Kaczory

Powierzchnia gruntów w zarządzie Nadleśnictwa wynosi 16664,12 ha (bez współwłasności), w tym:

♦ grunty zalesione	-	15628,40 ha,
♦ grunty niezalesione	-	211,73 ha,
♦ grunty związane z gospodarką leśną	-	401,79 ha,
♦ grunty nieleśne	-	422,20 ha.

Nadleśnictwo jest jednoobróbowe (Kaczory) i podzielone jest na 10 leśnictw.

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej (2010), na podstawach ekologiczno-fizjograficznych, obszar Nadleśnictwa Kaczory położony jest w:

- Krainie III – Wielkopolsko-Pomorskiej,
 - Mezuregionie – Równiny Wałeckiej (III.7),
 - Mezuregionie – Pojezierza Krajeńskiego (III.8)
 - Mezuregionie- Doliny Środkowej Noteci (III.18).

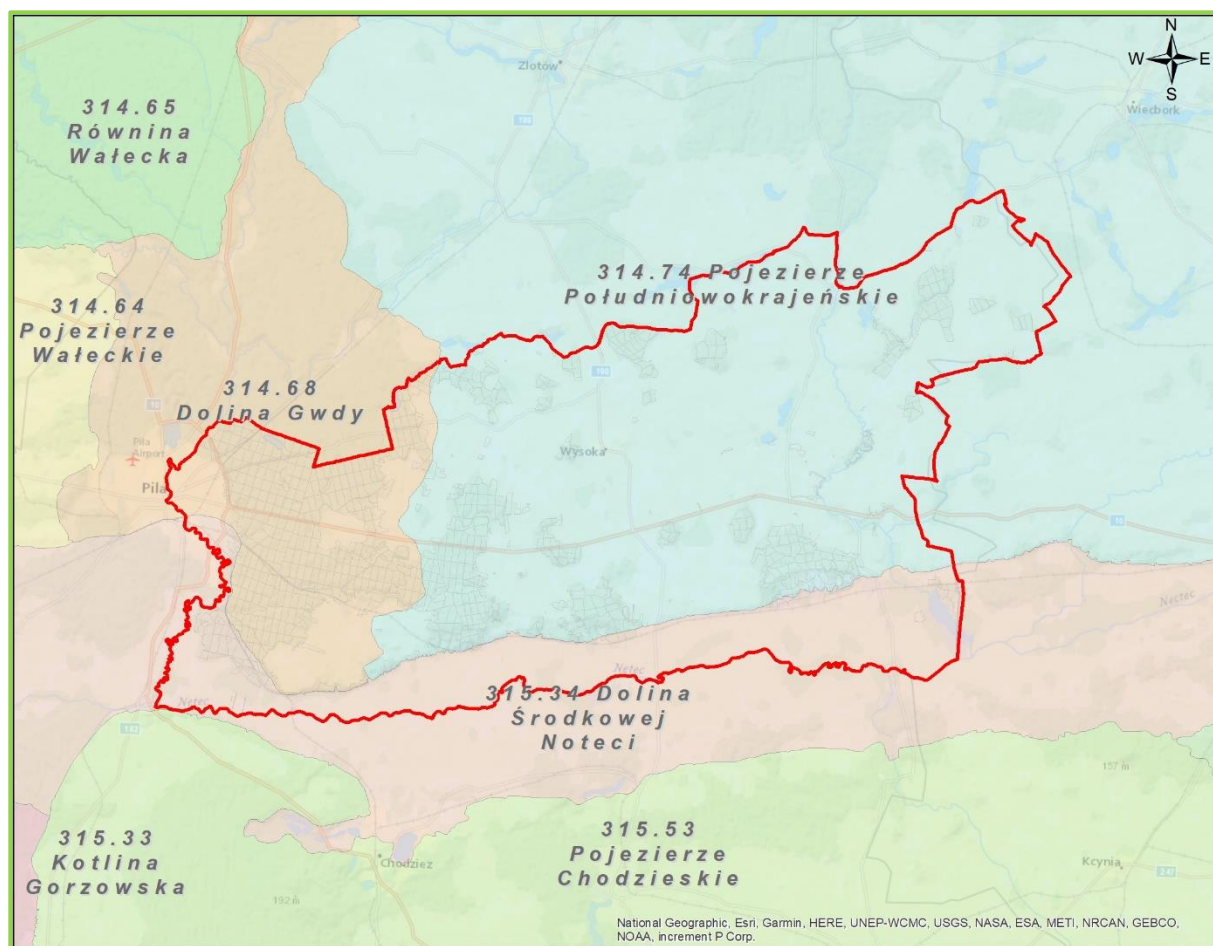

Mezuregiony przyrodniczo-leśne w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory

Według fizyczno-geograficznego podziału Polski zmodyfikowanego w 2018 roku, obszar Nadleśnictwa leży w następujących jednostkach:

- 1 – Europa Zachodnia,
- 924.3 – Pozaalpejska Europa Środkowa,
- 31 – Niż Środkowoeuropejski,
 - 314-316 – Pojezierza Południowobałtyckie,
 - 314.6-7 – Pojezierze Południowopomorskie,
 - 314.68 - Dolina Gwdy,
 - 314.74 - Pojezierze Południowokrajeńskie,

- 315.3 - Pradolina Toruńsko- Eberswaldzka
- 315.34 - Dolina Środkowej Noteci

Mezoregiony fizyczno-geograficzne w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory

3.1.2. Lesistość

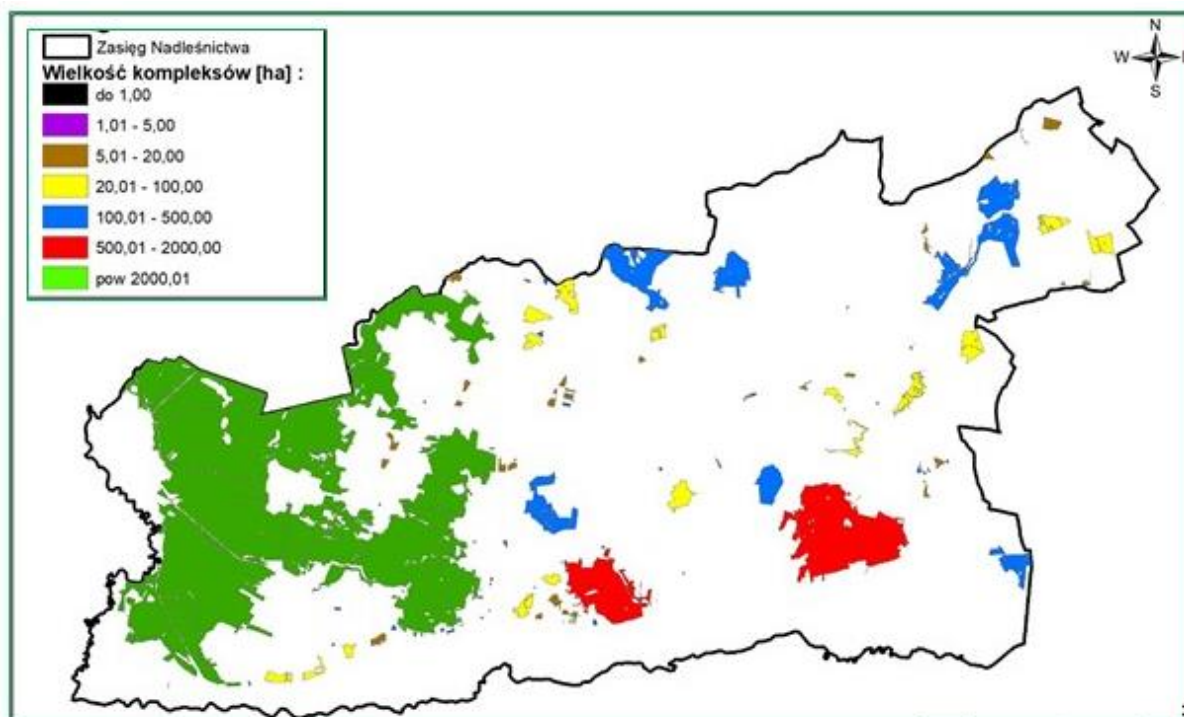
Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wynosi 16667,80 ha, natomiast powierzchnia ogólna jego zasięgu terytorialnego wynosi 750,90 km².

Struktura własnościowa lasów przedstawia się następująco:

- Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa w zarządzie LP – 16241,92 ha,
- Lasy stanowiące własność osób fizycznych – 1299,55 ha,
- Lasy stanowiące własność osób prawnych – 97,11 ha,
- Lasy w zarządzie KOWR – 117,21

Łącznie lasy w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa – 17 755,79 ha.

Lesistość w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa wynosi 23,6%. Pozostałą powierzchnię terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa Kaczory stanowią głównie tereny różne, w mniejszym stopniu grunty zadrzewione i zakrzewione, grunty pod wodami oraz grunty zabudowane i zurbanizowane.

Kompleksy leśne Nadleśnictwa Kaczory

3.1.3. Dominujące funkcje lasów

Lasy, z natury wielofunkcyjne, zostały podzielone do celów planowania urzędzeniowego na 3 podstawowe (główne) grupy lasów:

- ⇒ lasy rezerwatowe – 122,29 ha (0,77%),
- ⇒ lasy ochronne – 13724,35 ha (86,64%),
- ⇒ lasy gospodarcze – 1993,49 ha (12,59%);

Lasy ochronne w stosunku do ogólnej powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych Nadleśnictwa stanowią 86,64%. Szczegółowy podział na kategorie ochronności wraz z lokalizacją przedstawiony jest w tomie IA opisanego ogólnego.

3.2. Walory przyrodniczo-leśne Nadleśnictwa

3.2.1. Rzeźba terenu, typy gleb i warunki siedliskowe

Obszar Nadleśnictwa Kaczory położony jest w zasięgu zlodowacenia północnopolskiego. W zachodniej części nadleśnictwa przeważają utwory geologiczne związane z plejstocenem - m.in.: piaski sandrowe, piaski zwałowe, gliny zwałowe, piaski zwałowe na glinach, plejstocenyjskie piaski rzeczne. Niewielką powierzchnię zajmują utwory holocenu, związane z torfami, murszami, piaskami rzecznoymi holocenyjskimi, a także polami piasków eolicznych przykrywających starsze utwory oraz kulminujących w wydmach. Miejscami występują wychodnie utworów trzeciorzędowych. Wychodnie te częściej można

spotkać w okolicach Grabówna, Miasteczka Krajeńskiego, Białośliwia, Tomaszewa, Wyrzyska i Osieka. Utwory trzeciorzędowe to ropy, pyły ilaste oraz poznańskie ropy pstre.

Pod względem geomorfologicznym Nadleśnictwo Kaczory położone jest zasadniczo na dwóch obszarach. Część północną-zachodnią oraz zachodnią zajmują równiny sandrowe stanowiące fragment większej jednostki Doliny Gwdy. Jest to lekko pofalowany teren stanowiący szeroki szlak i dolinę sandrową. W obrębie monotonnej równiny występują stopnie erozyjne odpowiadające kolejnym fazom odpływu wód roztopowych. Charakterystyczne dla tej części nadleśnictwa są piaszczyste i żwirowe pokrywy znacznej głębokości. Czasami pokrywy przykrywają utwory bardziej zwarte. W południowej oraz wschodniej części występuje zdenudowana wysoczyzna morenowa. Na jej powierzchni zachowały się zespoły pagórków, wzgórz i wałów morenowych. Południową część nadleśnictwa zajmują pasemka moren silnie spiętrzonych. Wzgórza te reprezentują bardzo różny sposób powstania. Szczególną cechą budowy geologicznej tego obszaru jest występujący tu pod stosunkowo cienką pokrywą utworów lodowcowych trzon trzeciorzędowy zbudowany z plioceńskich ropy. Wszystkie te utwory wykazują silne zaburzenia w postaci fałdów, ugięć, uskoków i nasunięć, w wyniku których często utwory starsze występują na utworach młodszych. W okolicach Dziembowa, Morzewa, Miasteczka Krajeńskiego, Białośliwia, Krostkowa i Osieka istnieje szereg dolin i dolinek. Część tych dolinek prowadzi wodę w małych ilościach okresowo w czasie roztopów i silnych ulew. Pozostała część to doliny obfitujące w wodę, okresowo mające jej nadmiar. W obszarze tej moreny czołowej dominują spłaszczenia wierzchowinowe.

Nadleśnictwo posiada operat glebowosiedliskowy opracowany wg stanu na 1 stycznia 2000 roku przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu. Dodatkowo w 2022 roku wykonana została uzupełniająca dokumentacja siedliskowa na powierzchni 99,54 ha.

Na terenie Nadleśnictwa Kaczory wyróżniono następujące jednostki geologiczno-glebowe:

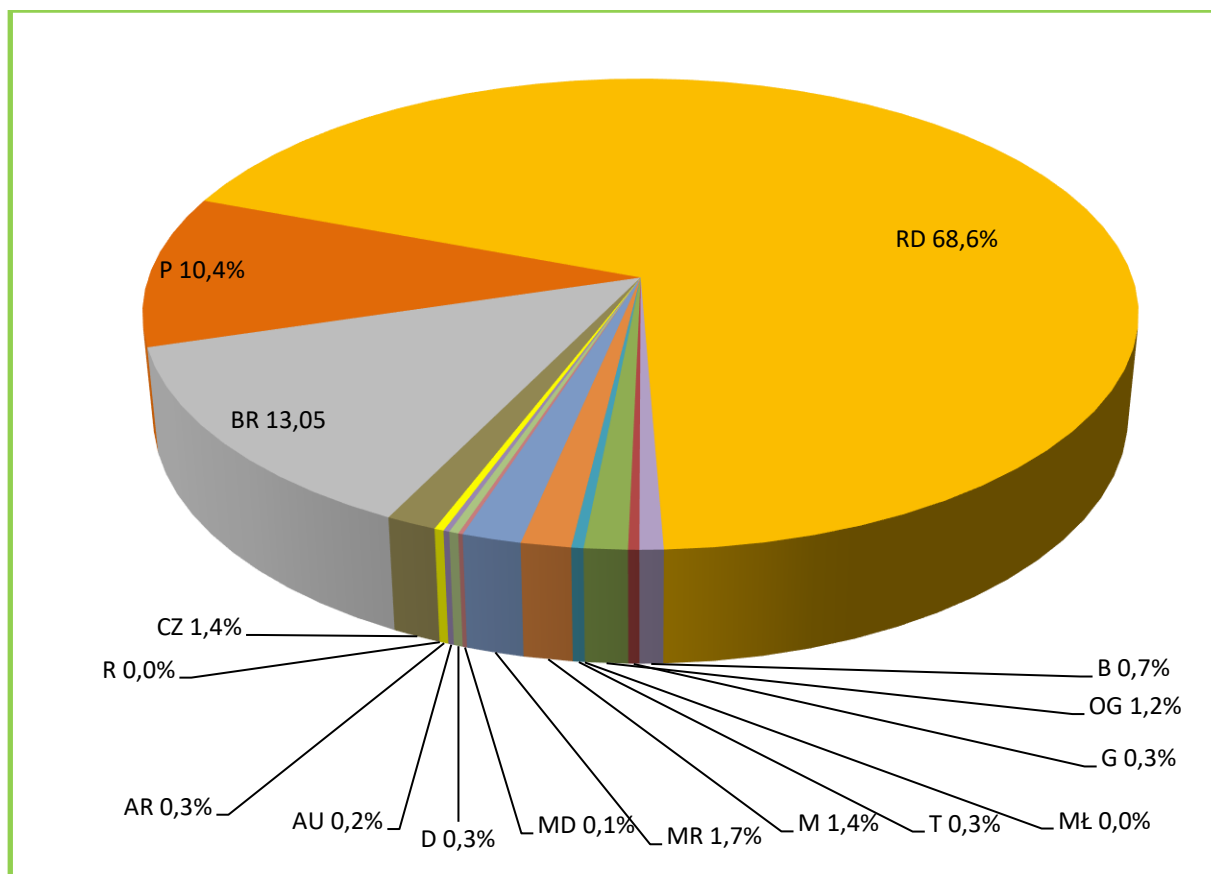
- utwory wodnolodowcowe (piaski sandrowe, piaski jeziorne, utwory pyłowe);
- formy morenowe (piaski zwałowe, gliny zwałowe, gliny zwałowe z piaszczysto-pyłowymi pokrywami zwietrzelinowo-eolicznymi (peryglacjalnymi) o miąższości 0,5 – 1,0 m);
- utwory zastoiskowe (ropy zwałowe, piaszczysto-pyłowe utwory zastoiskowe i limnoglacjalne);
- utwory akumulacji bagiennej (torfy, mursze),

- utwory akumulacji rzecznej i jeziornej (muły i gytie organiczne, gytie wapienne i kredy jeziorne, mady rzeczne, piaski rzeczne holocenijskie, piaski rzeczne tarasów plejstocenijskich, piaski jeziorne);
- utwory akumulacji eolicznej (piaski eoliczne, piaski eoliczne na wydmachach);
- utwory akumulacji stokowej (deluwia),
- utwory antropogeniczne (wypełniające wyrobiska poeksploatacyjne, nasypy, wysypiska i hałdy).

W Nadleśnictwie na gruntach zalesionych i niezalesionych wyróżniono 16 typów gleb.

Zestawienie powierzchni typów gleb w Nadleśnictwie Kaczory

Lp.	Typ gleby	Nadleśnictwo Kaczory	
		pow. (ha)	%
1	2	3	4
1.	Arenosole- AR	41,85	0,27
2.	Rędziny – R	0,28	0,00
3.	Czarne ziemie – CZ	227,13	1,44
4.	Gleby brunatne – BR	2067,67	13,05
5.	Gleby płowe – P	1650,96	10,42
6.	Gleby rdzawe – RD	10870,66	68,63
7.	Gleby bielcowe – B	106,26	0,67
8.	Gleby gruntowoglejowe – G	49,62	0,31
9.	Gleby opadowoglejowe- OG	193,69	1,22
10.	Gleby mułowe – MŁ	0,61	0,00
11.	Gleby torfowe- T	53,82	0,34
12.	Gleby murszowe – M	223,26	1,41
13.	Gleby murszowate – MR	263,84	1,67
14.	Mady rzeczne – MD	21,20	0,13
15.	Gleby deluwialne – D	43,30	0,27
16.	Gleby industro- i urbanoziemne - AU	25,98	0,17
RAZEM		15840,13	15840,13

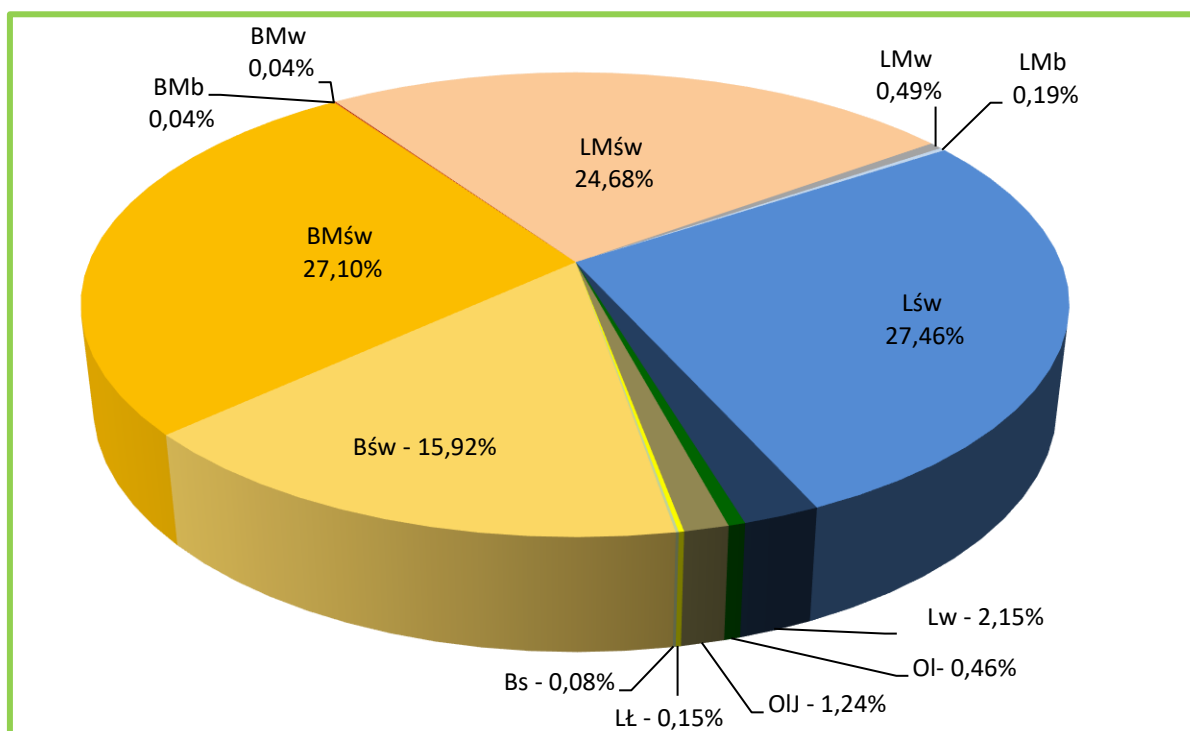

Udział typów gleb w Nadleśnictwie Kaczory

Zdecydowanie dominującą grupą gleb na terenie Nadleśnictwa są gleby rdzawe występujące na 68,63% gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych. Powstały one głównie na piaskach zwałowych, tworząc siedliska Bśw, BMśw oraz mniej żyznego LMśw. Następne pod względem zajmowanej powierzchni są gleby brunatne zajmujące 13,05%, gleby płowe – 10,42%, murszowate – 1,67%, czarne ziemie – 1,44% oraz murszowe 1,41%. Pozostałe typy gleb w warunkach Nadleśnictwa Kaczory zajmują łącznie 3,37%.

Gleby porolne na gruntach leśnych zalesionych i niezalesionych w Nadleśnictwie Kaczory wyodrębniono na powierzchni 5423,13 ha, to jest na 34,24%.

Typy siedliskowe lasu

Udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Kaczory

W Nadleśnictwie Kaczory głównymi typami siedliskowymi lasu są: Lśw – 4349,92 ha (27,46%), BMśw – 4291,71 ha (27,10%), LMśw – 3909,36 ha (24,68%) oraz Bśw – 2521,64 ha (15,92%). Pozostałe siedliska zajmują w sumie 4,84%, w tym: 2,15% (340,63 ha) – Lw, 1,24% (196,29 ha) – OlJ, 0,49% (77,72 ha) – LMw, 0,46% (73,47 ha) – Ol. Reszta (LMb, Lł, Bs, BMw, BMb) nie ma w Nadleśnictwie większego znaczenia gospodarczego.

3.2.2. Zasoby wód powierzchniowych i podziemnych

Według podziału hydrograficznego Polski (Warszawa 1980) cały teren Nadleśnictwa Kaczory położony jest w zlewni Odry w dorzeczu Noteci.

Rzeki

Przez obszar Nadleśnictwa przepływają 25 rzeki.

Wykaz rzek w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory

Lp.	Nr zlewni	Rząd	Nazwa rzeki	Dopływ
1	2	3	4	5
ZLEWNIA ODRY				
1.	188	3	Noteć	Odry
2.	1884	4	Łobżonka	Noteci
3.	1886	4	Gwda	Noteci
4.	18854	4	Białośliwka	Noteci

Lp.	Nr zlewni	Rząd	Nazwa rzeki	Dopływ
1	2	3	4	5
5.	1886990	4	Radaczka	Gwdy
6.	18844	5	Lubcza	Łobżonki
7.	18846	5	Kanał Młotkowski	Łobżonki
8.	18848	5	Orla	Łobżonki
9.	188436	5	Dopływ spod Kruszek	Łobżonki
10.	188438	5	Dopływ spod Gromadna	Łobżonki
11.	188472	5	Dopływ z Jeziorok Kosztowskich	Łobżonki
12.	188542	5	Dopływ spod Rożnowa	Białośliwki
13.	188544	5	Dopływ spod Pobórki Małej	Białośliwki
14.	188546	5	Dopływ spod Grabowna	Białośliwki
15.	188694	5	Dopływ z jez. Wapieńskiego	Gwdy
16.	188446	6	Dopływ z Ferdynandowa	Lubczy
17.	188448	6	Lubawka	Lubczy
18.	188686	6	Kocunia	Głomi
19.	188688	6	Strużnica	Głomi
20.	1884452	6	Dopływ spod Dziegciarni	Lubczy
21.	1884454	6	Dopływ spod Izdebek	Lubczy
22.	1884472	6	Dopływ z jez. Trzebońskich	Lubczy
23.	1884894	6	Lubawka	Lubczy
24.	1884896	6	Dopływ z Auguścina	Orli
25.	18868672	7	Dopływ w Bługowie	Kocuni

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/gpservices/KZGW/ISOK_MPHP/MapServer/WMSServer.

Jeziora

W zasięgu terytorialnym i graniczące z zasięgiem Nadleśnictwa występuje łącznie 39 jezior i zbiorników wodnych. Są to głównie jeziora rynnowe, przepływowe, ale i niewielkie zbiorniki położone w zagłębieniach bezodpływowych.

Wykaz jezior w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory

Lp.	Nr zlewni	Nazwa jeziora	[ha]*
1	2	3	4
1.	18868679	Jez. Sławianowskie	288,44
2.	188694	Jez. Wapieńskie	68,31
3.	18846	Jez. Falmierowskie	49,86

Lp.	Nr zlewni	Nazwa jeziora	[ha]*
1	2	3	4
4.	1884472	Jez. Trzebońskie Duże	29,09
5.	1884472	Jez. Luchowskie Wielkie	28,71
6.	188694	Jez. Płocie	26,99
7.	18846	Jez. Młotkóweckie	24,51
8.	1884453	Jez. Topolskie	21,07
9.	1886990	Jez. Bobrowo	20,34
10.	1884471	Jez. Liszkowskie	19,11
11.	1886881	Jez. Starskie	17,88
12.	1886881	Jez. Kleszczynek	15,10
13.	188541	Jez. Niezychowskie	12,94
14.	188694	Jez. Piaseczno	12,49
15.	188694	Jez. Czarne	10,09
16.	1886990	Jez. Kopcze Zach.	8,24
17.	188694	Jez. Bagienne	8,41
18.	1884472	Jez. Trzebońskie Małe	7,85
19.	1884451	Jez. Słomionek	7,94
20.	1886990	Jez. Kopcze Wsch.	7,26
21.	1886990	Jez. Proboszczowskie	6,48
22.	188472	Jez. Lipa	4,79
23.	Zbiornik na S od oddziałów 502, 503	Zbiornik bez nazwy	3,07
24.	1884899	Jez. Gleszczońskie	2,63
25.	Między miejscowościami Kruszk i Kijaskowo	Zbiornik bez nazwy	2,41
26.	Na SW od miejscowości Grabionna	Zbiornik bez nazwy	2,03
27.	188691	Jez. Okoniowe	1,97
28.	188541	Jez. Głębocek	1,94
29.	Zbiornik w oddziale 615	Zbiornik bez nazwy	1,19
30.	Na W od oddziału 55	Zbiornik bez nazwy	1,12
31.	Pomiędzy miejscowościami Okaliniec i Mietnica	Zbiornik bez nazwy	0,90
32.	Pomiędzy miejscowościami Kruszk i Gromadno	Zbiornik bez nazwy	0,68
33.	Zbiornik w oddziale 70	Zbiornik bez nazwy	0,58
34.	Pomiędzy miejscowościami Brzostowo i Grabionna	Zbiornik bez nazwy	0,44
35.	Na W od miejscowości Pobórka Mała	Zbiornik bez nazwy	0,40

Lp.	Nr zlewni	Nazwa jeziora	[ha]*
1	2	3	4
36.	Na N od miejscowości Kosztowo	Zbiornik bez nazwy	0,26
37.	Na SE od miejscowości Dębkówko Stare	Zbiornik bez nazwy	0,23
38.	Zbiornik w oddziale 420	Zbiornik bez nazwy	0,19
39.	Na E od Łobżenicy	Zbiornik bez nazwy	0,16
RAZEM			716,10

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/gpservices/KZGW/ISOK_MPHP/MapServer/WMSServer.

*powierzchnia określona geometrycznie

W stanie posiadania Nadleśnictwa znajdują się 2 jeziora oraz 6 zbiorników.

Wykaz jezior w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory w stanie posiadania

Lp.	Oddział, poddz.	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	
			SILP / nazwa	Ewidencja gruntów
1	2	3	4	5
1.	08-13-1-07-209 -h -00	3,46	JEZIORO (Okoniowe)	Ws
2.	08-13-1-08-430 -i -00	2,46	JEZIORO (Czarne)	Ws
3.	08-13-1-04-349 -i -00	0,12	ZBIORNIK	Ws
4.	08-13-1-08-432 -f -00	0,85	ZBIORNIK	Ws
5.	08-13-1-08-566 -j -00	0,09	ZBIORNIK	Ws
6.	08-13-1-10-634 -c -00	0,24	ZBIORNIK	Ws
7.	08-13-1-10-635 -f -00	0,27	ZBIORNIK	Ws
8.	08-13-1-10-636 -f -00	0,22	ZBIORNIK	Ws
RAZEM		7,71		

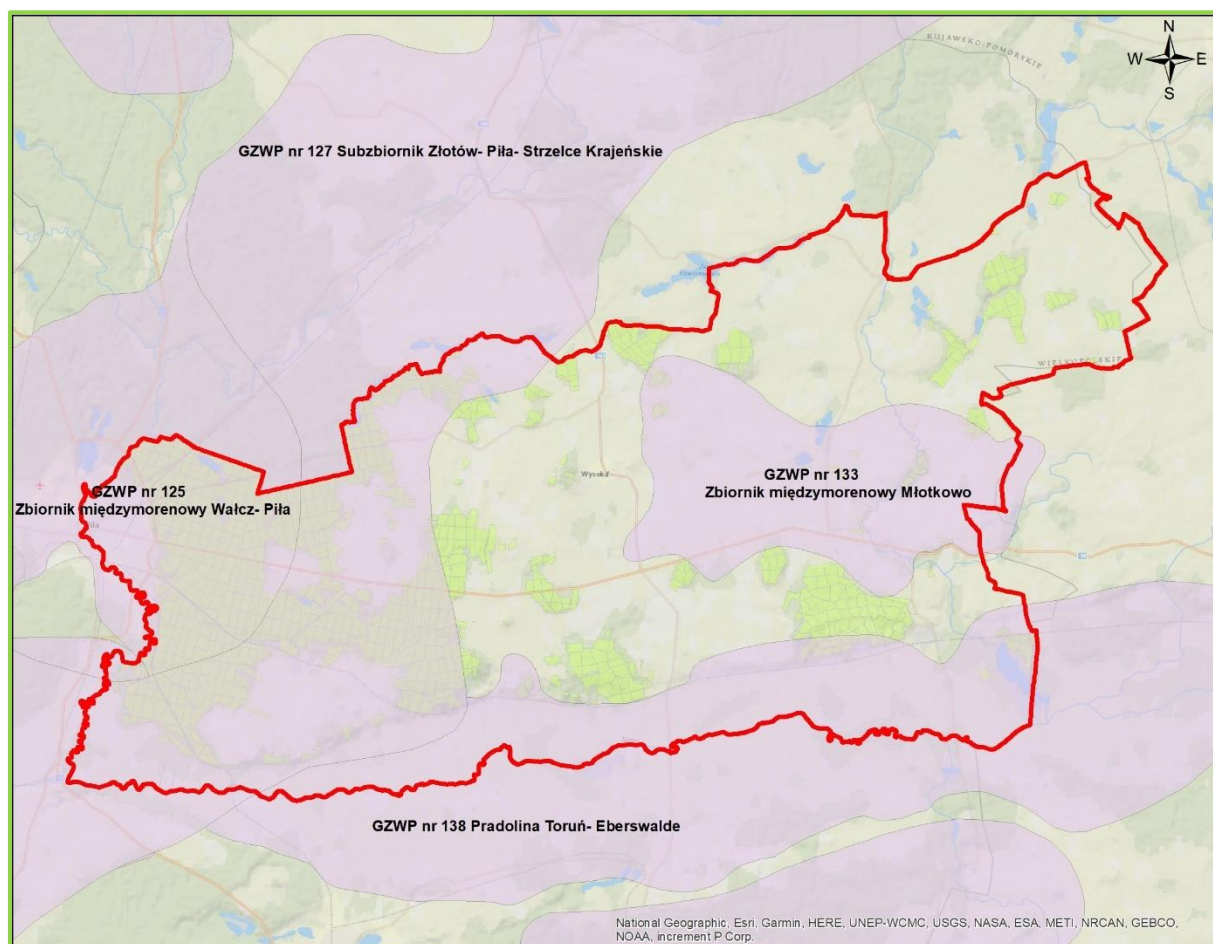
Istotnym elementem kształtującym warunki wodne na terenie Nadleśnictwa Kaczory są także zlokalizowane tu dość liczne bagna i torfowiska. Decydujący jednak wpływ na wilgotność gleb mają opady atmosferyczne, a dominującym typem gospodarki wodnej jest typ przemysłowy.

Wody podziemne

W Nadleśnictwie siedliska bez wyraźnego wpływu wód gruntowych, tj. takie na których dominującą rolę odgrywa woda opadowa, zajmują 84,8% powierzchni gruntów leśnych. Są to bory świeże, bory mieszane świeże, lasy mieszane świeże i lasy świeże w pierwszym wariantcie uwilgotnienia. Siedliska świeże w drugim wariantcie uwilgotnienia, czyli znajdujące się pod słabym wpływem wody gruntowej, zajmują 10,3%, siedliska wilgotne różnej żyzności, o umiarkowanym i dość silnym wpływie wód gruntowych 2,7%. Siedliska związane z wodą gruntową, czyli siedliska bagienne i olsy zajmują 0,7%, a siedliska zalewowe olsy jesionowe i

lasu łąkowe – 1,3%. Siedliska suche bez wpływu wód gruntowych - 0,1% W zasięgu Nadleśnictwa zlokalizowane są fragmenty następujących Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP):

- „Zbiornik międzymorenowy Wałcz- Piła” nr 125
- „Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie” nr 127
- „Zbiornik międzymorenowy Młotkowo” nr 133
- „Pradolina Toruń- Eberswalde” nr 138

GZWP w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory

(źródło: <https://www.pgi.gov.pl/>)

3.2.3. Klimat

Według regionalizacji ekoklimatycznej obszar Nadleśnictwa Kaczory położony jest w północnej części regionu B Środkowoeuropejskiego i makroregionu 1 – Pojezierza Pomorskiego. Klimat kształtowany jest najczęściej przez masy powietrza polarno-morskiego z dużą wilgotnością, zachmurzeniem i łagodnym typem pogody. Suche powietrze polarno-kontynentalne występuje w sumie przez kilka tygodni w roku. Bardzo rzadko dociera gorące powietrze zwrotnikowe. Z napływającymi masami powietrza wiążą się kierunki wiatrów i opady atmosferyczne. Latem występują niekiedy dłuższe okresy bezdeszczowe lub

z niewielkim opadem deszczu (1-2 miesięczne), które w połączeniu z wysokimi temperaturami (+30°C i wyżej) mogą spowodować znaczne osłabienie drzewostanów. Średnia temperatura roczna wynosi ok. 8,4°C, a roczna suma opadów ok. 548 mm. Przeważają wiatry z kierunków zachodnich. Wiatry z północnego zachodu niosą masy powietrza polarno-morskiego, wilgotnego, powodując ocieplenie zimą i ochłodzenie latem. Wiatry południowo-zachodnie przynoszą powietrze zawierające również dużo wilgoci ale cieplejsze. W okresie wiosny wieją często wysuszające wiatry wschodnie. Częstym zjawiskiem na omawianym terenie są przymrozki wiosenne, szczególnie dotkliwe w uprawach i młodnikach oraz mniej szkodliwe – przymrozki jesienne.

Ogólnie można stwierdzić, że klimat omawianego terenu należy do łagodnych. Amplituda temperatur lata i zimy nie jest wysoka, co stwarza sprzyjające warunki dla rozwoju. W ostatnich 10 latach można zauważyć, że w okresie wegetacyjnym występowały w poszczególnych latach i miesiącach znaczne różnice w wysokości opadów i temperatur. Duże znaczenie dla wegetacji mają występujące okresowo miesiące z obniżoną ilością opadów i wyższą niż przeciętnie temperaturą. W porównaniu do okresu 1970-79 zauważalny jest wzrost średniej rocznej temperatury jak i również w okresie wegetacyjnym. Klimat Nadleśnictwa obrazują następujące dane:

średnia temperatura roczna	- ok. 8,4°C
roczna suma opadów	- ok. 548 mm
długość okresu wegetacyjnego	- ok. 210 dni
średnia temperatura w okresie wegetacyjnym	- ok. 13,6°C
średnia suma opadów w okresie wegetacyjnym	- ok. 368 mm.

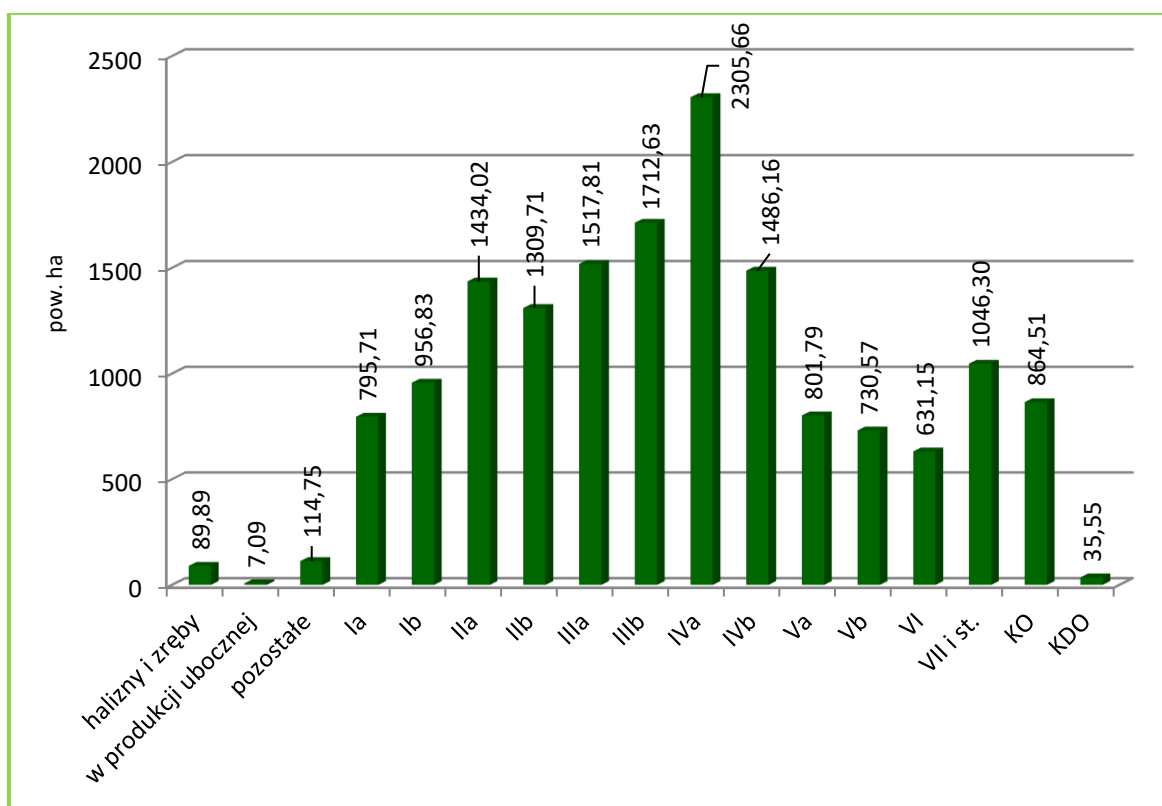
3.2.4. Drzewostany

Drzewostany są najważniejszym elementem ekosystemu leśnego, dlatego też w *Prognozie* poświęcono im stosunkowo dużo uwagi.

Struktura wiekowa

Analizując – w kontekście oddziaływania na różnorodne zasoby środowiska przyrodniczego – strukturę wiekową drzewostanów danego obiektu oraz prognozowane zmiany tej struktury w okresie obowiązywania *Planu*, na co wpływ ma zarówno zachodzący nieprzerwanie proces starzenia się drzew, jak i podejmowane zabiegi gospodarcze wyprzedzające procesy naturalne, uwagę należy zwrócić na kwestię zachowania środowisk kształtowanych przez poszczególne fazy rozwojowe drzewostanów. Struktura gatunkowa organizmów wykorzystujących poszczególne fazy rozwojowe może znacząco różnić się od

siebie i tak np. taksonów związanych ze starodrzewami (owady saproksyliczne, ptaki zasiedlające dziuple) nie spotkamy w obszarach pokrytych inicjalnymi fazami rozwoju drzewostanów, podobnie jak gatunków związanych ze stadiami wczesnosukcesyjnymi (rośliny światłolubne, niektóre owady i ptaki) – w cienistych i zwartych drzewostanach średniowiekowych. Dlatego też, aby możliwe było zachowanie całego spektrum środowisk leśnych i związanych z nimi gatunków, konieczna jest analiza zmian, jakie zajdą w wyniku realizacji zapisów *Planu*. Należy także mieć na uwadze, że w przeciwieństwie do lasów naturalnych, gdzie poszczególne fazy rozwojowe występują w układach mozaikowych i często mało powierzchniowych, w lasach gospodarczych, pełniących także funkcje użytkowe, rozkład poszczególnych faz musi być bardziej „uporządkowany”, co wynika z uwarunkowań planowania urządzeniowego i potrzeby późniejszej optymalizacji gospodarowania. Niektóre stadia rozwojowe, z uwagi na wykorzystywanie zasobów drzewnych, w lasach gospodarczych występują obecne w bardzo ograniczonym zakresie w porównaniu do lasów naturalnych – dotyczy to zwłaszcza stadium rozpadu.

Powierzchnia drzewostanów w klasach i podklasach wieku – stan na 1.01.2024 r.

W Nadleśnictwie Kaczory największą powierzchnię zajmują drzewostany w podklasach: IVa (2305,66 ha – 14,58%) i IIIb (1712,63 ha – 10,81%). Udział gruntów niezalesionych w powierzchni gruntów leśnych Nadleśnictwa wynosi 1,32%. Przeciętny wiek drzewostanów wynosi 64 lat.

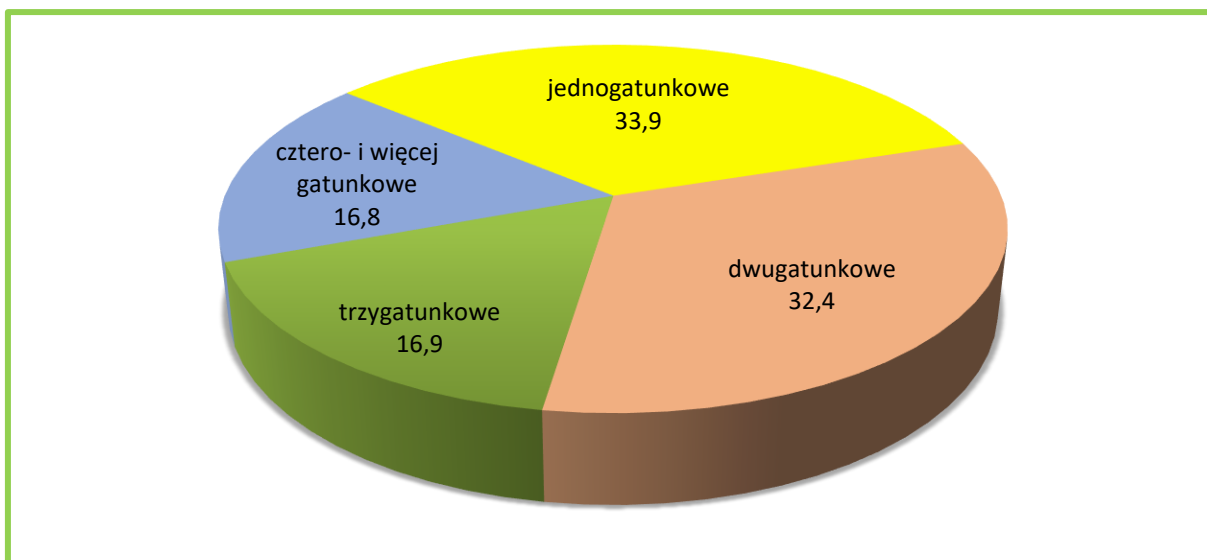
Struktura pionowa

W Nadleśnictwie Kaczory zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, zajmujące 92,2% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe występują na 2%, a drzewostany trzypiętrowe i o budowie przerębowej nie występują wcale. Resztę, to jest 5,8% stanowią drzewostany w KO i KDO.

W trakcie prac taksacyjnych zaewidencjonowano (o różnym stopniu pokrycia) 135,96 ha drzewostanów z nalotami 531,90 ha z podsadzeniami oraz 4281,37 ha drzewostanów z podrostami i podrostami o charakterze dolnego piętra. W przyszłości część tych drzewostanów zostanie zapewne opisana jako drzewostany dwupiętrowe. W porównaniu z poprzednim planem u.l. zmalał udział drzewostanów jednopiętrowych o 1,78%, w KO i KDO o 0,22 %. Opisano również 2% drzewostanów dwupiętrowych, których w poprzedniej rewizji nie zaewidencjonowano.

Bogactwo gatunkowe

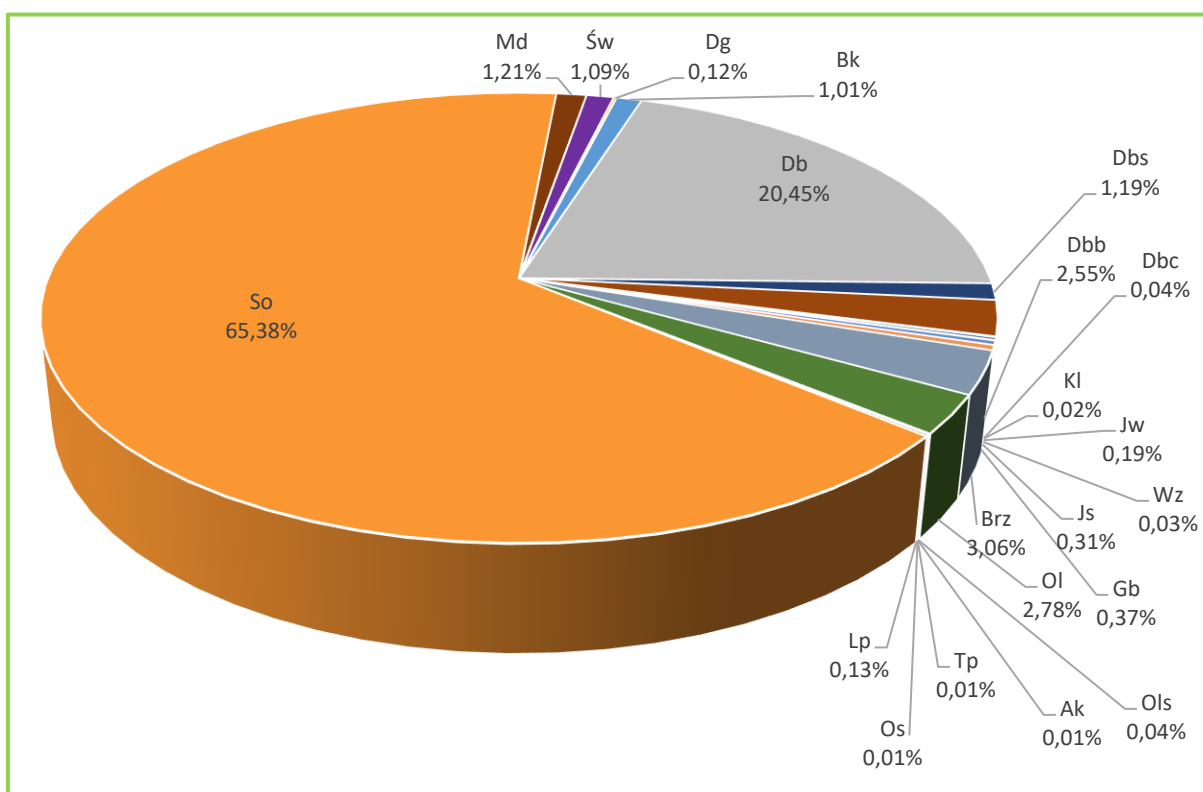
Zróżnicowanie gatunkowe drzewostanów Nadleśnictwa jest pochodną występujących tu siedlisk leśnych. Obecną strukturę gatunkową drzewostanów w aspekcie przyrodniczym oceniono na podstawie udziału gatunków rzeczywistych i panujących. Analizę stanu w efekcie realizacji *Planu* określono na podstawie udziału gatunków panujących, gdyż tylko ten rodzaj danych jest możliwy, choć z pewnym przybliżeniem, do określenia na koniec okresu obowiązywania *Planu*. Udział gatunków obliczany jest powierzchniowo jako suma powierzchni wydzieleń. W przypadku udziału wg gatunków panujących, powierzchnia wydzielania w całości przypisana jest tylko do 1 gatunku, tj. tego, który występuje w największej ilości w wydzielaniu. W przypadku udziału wg gatunków rzeczywistych, powierzchnia wydzielania jest rozbijana na części wg udziału każdego z gatunków wchodzących w skład drzewostanu. Udział wg gatunków rzeczywistych jest więc bardziej realnym sposobem opisu składu gatunkowego, jednak niemożliwym do określenia na końcu obowiązywania *Planu*, ponieważ realizacja niektórych zabiegów gospodarczych (trzebieży, podsadzeń itp.) może zmieniać skład drzewostanów w sposób nie ujęty w *Planie*. Brak jest możliwości ustalenia, jak będzie wyglądał skład drzewostanu po trzebieży, jeśli w *Planie* nie ma szczegółowych zapisów dotyczących usuwanych poszczególnych gatunków. Zatem do oceny zmian w składzie gatunkowym drzewostanów w efekcie realizacji *Planu* posłużono się metodą określenia udziału wg gatunków panujących.

Charakterystyka bogactwa gatunkowego w Nadleśnictwie Kaczory

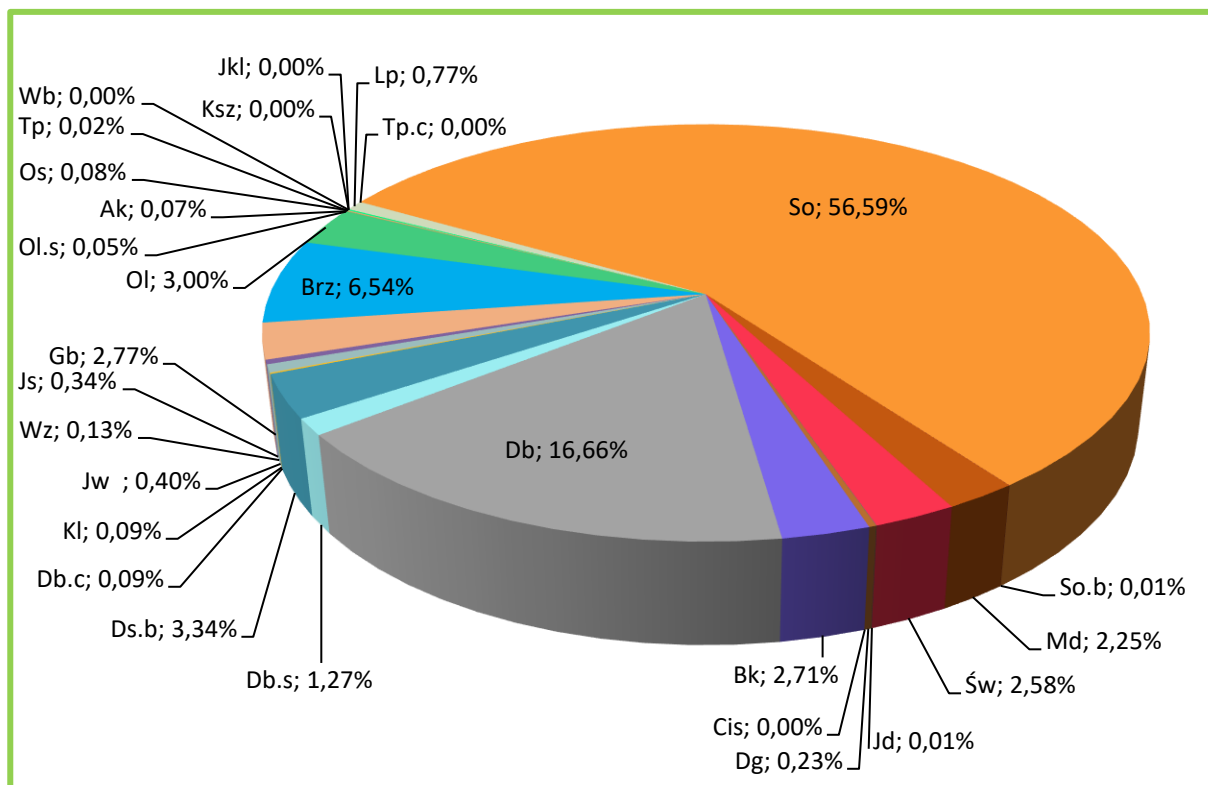
Drzewostany Nadleśnictwa Kaczory są średnio zróżnicowane pod względem składów gatunkowych. Przeważają drzewostany jednogatunkowe (33,9%). Następne pod względem zajmowanych powierzchni są drzewostany dwugatunkowe (32,4%). Kolejne to drzewostany trzygatunkowe (16,9%) oraz cztero- i więcej gatunkowe co stanowi (16,8%) powierzchni gruntów zalesionych.

Gatunki panujące i rzeczywiste

Udział powierzchniowy gatunków panujących na gruntach zalesionych Nadleśnictwa Kaczory
 – stan na 1.01.2024 r.

W lasach Nadleśnictwa Kaczory jako gatunki panujące w drzewostanach występuje 20 gatunków drzew. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, panująca na 65,38% powierzchni. Ważniejszymi gatunkami są również: dęby – 24,23%, Brz – 3,06% oraz olsze – 2,82%. Pozostałe gatunki występują sporadycznie, na niewielkich powierzchniach.

Udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych na gruntach zalesionych Nadleśnictwa

W składach gatunkowych drzewostanów Nadleśnictwa Kaczory zainwentaryzowano w sumie 27 gatunków drzew. W porównaniu z tabelą wg gatunków panujących mniejszy o 8,78% jest rzeczywisty powierzchniowy udział sosny. Pozostałe gatunki wchodzić częściej w skład drzewostanów jako gatunki współpanujące i domieszkowe, przez co ich rzeczywisty udział w powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa jest większy lub na podobnym poziomie jak udział gatunków panujących.

Pochodzenie

Dla większości drzewostanów Nadleśnictwa, z uwagi na brak informacji, trudno jednoznacznie określić ich pochodzenie. Można jedynie przypuszczać, że drzewostany iglaste pochodzą głównie z odnowień sztucznych, a liściaste oprócz sadzenia bądź siewu odnawiano również sposobem naturalnym przez samosiew lub odrośla. Jednakże wszystkie te drzewostany przy ocenie pochodzenia zaliczono do grupy „z odnowienia sztucznego + brak informacji”.

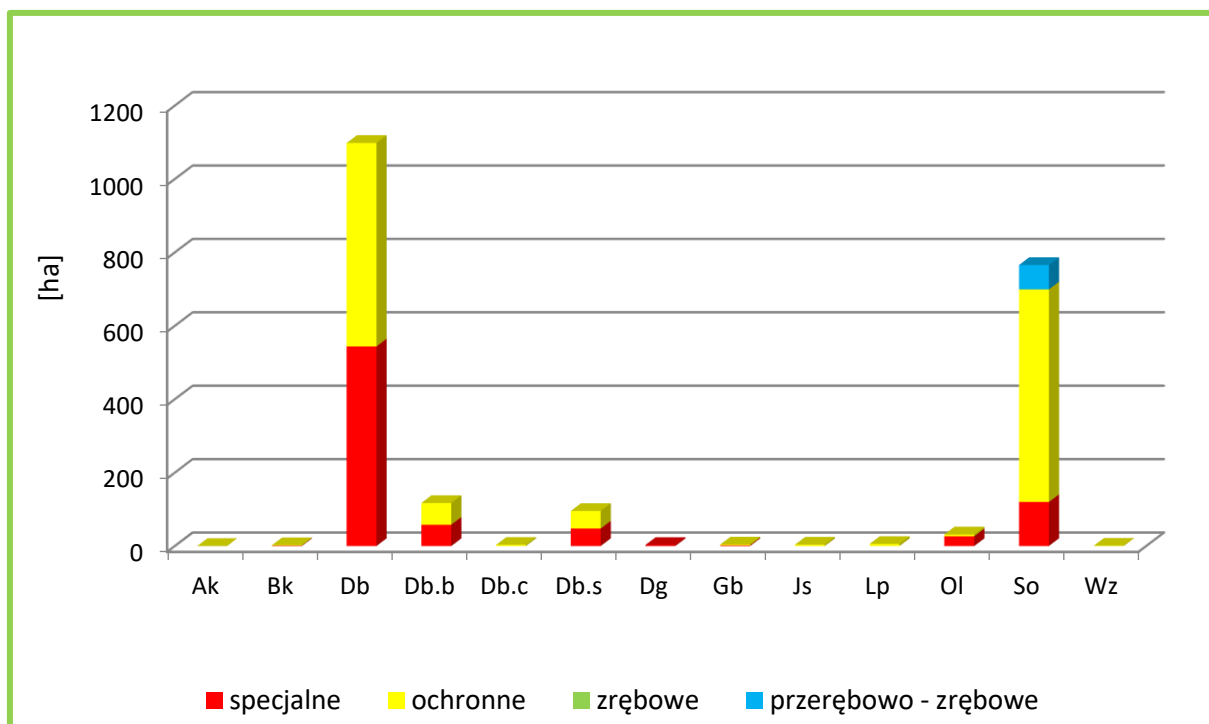
Do drzewostanów pochodzących z odnowienia naturalnego (samosiewu) zaliczono drzewostany na siedliskach przyrodniczych Natura 2000: kwaśnych i żyznych buczyn, grądu

subatlantyckiego oraz łągów olszowo – jesionowych. Do grupy tej zaliczamy również drzewostany z odnowienia naturalnego stanowiące drzewostany młodsze, powstałe najczęściej po rębni częściowej oraz samosiewy brzozone, akacjowe, co do których nie było wątpliwości o ich naturalnym pochodzeniu.

W lasach Nadleśnictwa, oprócz drzewostanów występujących od setek lat na gruntach leśnych, są także takie, które powstały w wyniku zalesienia gruntów będących okresowo w użytkowaniu rolniczym. W całym Nadleśnictwie zainwentaryzowano 5377,38 ha zalesień porolnych, co stanowi 34,4% powierzchni gruntów leśnych zalesionych. Porolność zalesień wyszczególniona jest w opisach taksacyjnych drzewostanów oraz uwidoczniła na mapie przeglądowej ochrony lasu.

Starodrzewy

Bardzo istotna z punktu widzenia ochrony zasobów przyrodniczych na obszarach leśnych jest obecność starszych drzewostanów, a także pojedynczych drzew lub ich grup. Drzewa takie są siedliskiem wielu organizmów ze wszystkich grup systematycznych, od mikroorganizmów po duże kręgowce. W wyniku zachodzących procesów starzenia i obumierania, dostarczają one także do ekosystemu zasobów martwej materii organicznej (drzew martwych w różnych stopniach rozkładu), bardzo ważnego składnika lasów, decydującego o ich bogactwie, różnorodności i vitalności. Uwagę na ten aspekt zwrócono w Programie ochrony przyrody.

Powierzchnia gatunków panujących w drzewostanach ponad 100-letnich wg gospodarstw w Nadleśnictwie Kaczory

W Programie przedstawiono analizę występowania starszych drzewostanów, tj. starodrzewów, w których wiek gatunku panującego przekracza 100 lat. W Nadleśnictwie drzewostany takie zajmują łącznie 2125,19 ha, co stanowi 13,6% powierzchni gruntów zalesionych.

Głównym gatunkiem panującym w drzewostanach ponad 100-letnich są dęby (61,6%). Ważnymi z uwagi na stopień naturalności i wysoki wskaźnik różnorodności biologicznej są także drzewostany z panującymi soną (36,0%). Mogą one być potencjalnym siedliskiem gatunków cennych, wymienionych w Załącznikach II i IV do Dyrektywy Siedliskowej. Drzewostany ponad 100-letnie w 59,36% znajdują się w gospodarstwie ochronnym.

Drewno martwych drzew

Martwe drewno w lesie jest środowiskiem życia wielu gatunków organizmów, zwłaszcza saprotroficznych grzybów i saproksylicznych owadów oraz gniazdujących w dziuplach ptaków. Zawarte w martwym drewnie substancje odżywcze wracają powoli do obiegu dzięki działalności reducentów i powiązanych z nimi zależnościami pokarmowymi innych organizmów.

W Nadleśnictwie Kaczory zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu, wykonano dodatkowy pomiar drewna martwego na wybranych powierzchniach próbnych, w oparciu o § 62 IUL, tj. na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej,

Miąższość drewna martwego określono z podziałem na drewno: martwych drzew stojących i złomów; drzew ściętych i wyrwconych oraz stanowiące fragmenty drzew martwych.

Średnia miąższość drewna martwych drzew w skali Nadleśnictwa to 11,37 m³/ha, w tym martwych drzew stojących i złomów – 4,28 m³/ha, drzew leżących i fragmentów drzew martwych – 7,09 m³/ha.

Dodatkowo w trakcie prac taksacyjnych szacunkowo określono ilość martwego drewna w I klasie wieku (uprawy i młodniki), analizując tzw. kępy ekologiczne. Weryfikacji poddanych zostało 1752,54 ha drzewostanów, na których ilość martwego drewna oszacowano na 795 m³, co w przeliczeniu daje 0,45 m³/ha.

W sumie na gruntach leśnych zalesionych w Nadleśnictwie zinwentaryzowano 157 936,56 m³ martwego drewna (10,11 m³/ha).

Wskazania dotyczące postępowania z drewnem martwych drzew zawarto w Programie ochrony przyrody, gdzie zasadnie postuluje się dążenie do sukcesywnego zwiększania jego ilości.

Zniekształcenia

Borowacenie

Borowacenie polega na zniekształceniu ekosystemów leśnych w wyniku ujemnego oddziaływania zbyt dużego udziału sosny lub świerka rosnących na siedliskach borów mieszanych, lasów mieszanych i lasów. Zjawisko to wpływa również negatywnie na skład gatunkowy runa oraz strukturę i cechy fizyko-chemiczne gleby. Przeprowadzone w Programie ochrony przyrody analizy wskazują, iż objawy słabego borowacenia widoczne są na 39,7% powierzchni Nadleśnictwa, na 13,2% - średniego, a borowacenie mocne zidentyfikowano na 3,2% powierzchni analizowanych siedlisk leśnych.

Monotypizacja (ujednolicenie składu gatunkowego i wiekowego)

Monotypizacja, czyli ujednolicenie gatunkowe lub wiekowe drzewostanów, jest kolejną formą zniekształcenia ekosystemów leśnych. Monotypizację wyróżnia się wtedy, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi 50-80% powierzchni kompleksu leśnego (monotypizacja częściowa) lub ponad 80% (monotypizacja pełna). Formę tej degradacji zasadniczo wyróżnia się dla sosny i świerka.

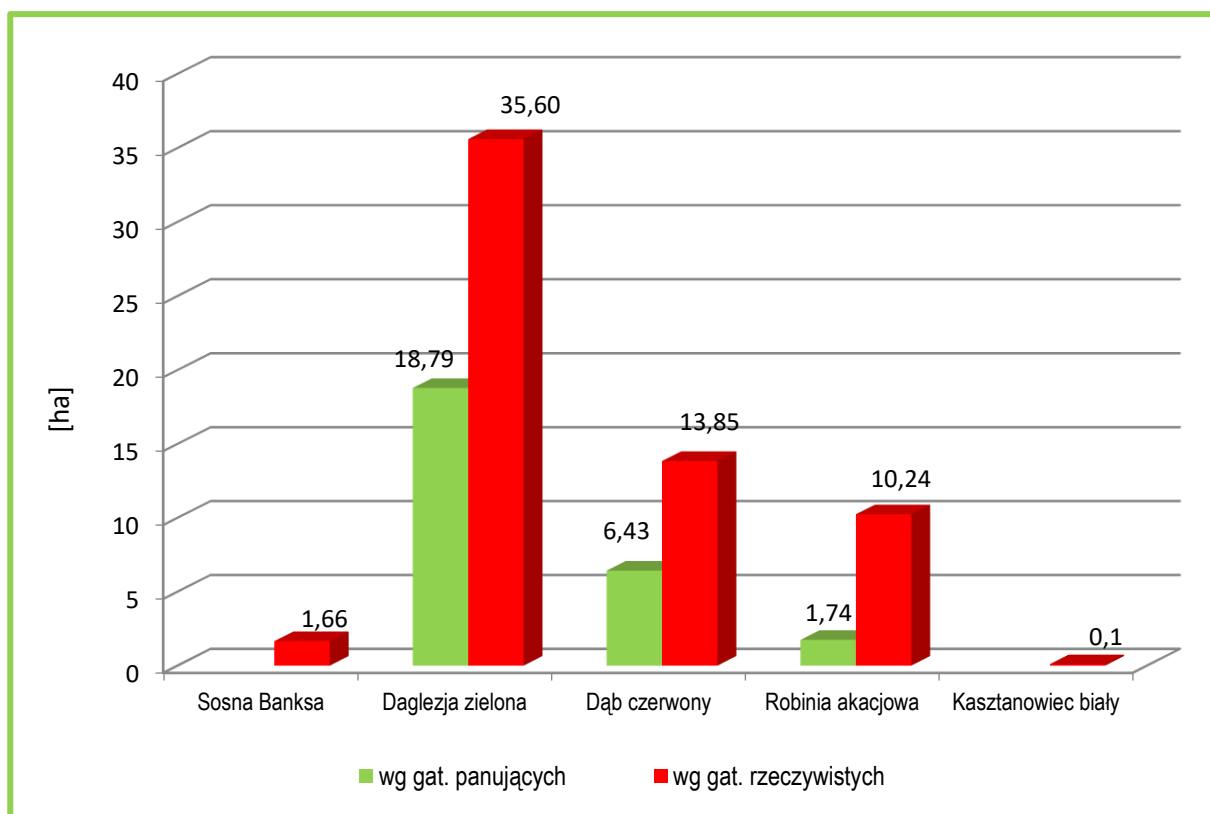
Na gruntach nadleśnictwa monotypizacja nie występuje.

Neofityzacja

Neofityzacja jest formą degeneracji fitocenozy leśnej polegającą na występowaniu gatunków obcego pochodzenia (tzw. neofitów) w zbiorowiskach leśnych, wskutek ich samoistnego wnikania (synantropizacji) lub celowego wprowadzania ze względów gospodarczych.

Powierzchnia drzewostanów z gatunkami obcego pochodzenia w Nadleśnictwie Kaczory

Lp.	Gatunek obcego pochodzenia	Wg gatunków panujących	Wg rzeczywistego udziału gatunków drzew
		Pow. ha	
1	2	3	4
1.	Sosna Banksa	-	1,66
2.	Daglezja zielona	18,79	35,60
3.	Dąb czerwony	6,43	13,85
4.	Robinia akacjowa	1,74	10,24
5.	Kasztanowiec biały	-	0,10
6.	Klon jesionolistny	-	0,19
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO		26,96	61,64

Występowanie gatunków obcego pochodzenia w drzewostanie na terenie Nadleśnictwa Kaczory

**Zestawienie liczby wyłączeń wg form występowania gatunków obcego pochodzenia
 w Nadleśnictwie Kaczory**

Lp.	Gatunek obcego pochodzenia	Forma występowania					
		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)	do 5% w składzie d-stanu (pjd., mjsc.)	w II piętrze	w warstwie nalołu, podrośtu, podsadzeń	w warstwie podszytu, samosiewu i zakrzewień	w warstwie przestoi i zadrzewień
		Liczba wyłączeń					
1	2	3	4		5	6	7
1	Czeremcha amerykańska		62			1741	3
2	Daglezja zielona	29	105		6	3	15
3	Dąb czerwony	32	315	3	10	88	9
4	Kasztanowiec biały	1	36				22
5	Klon Jesionolistny	1	1			2	1
6	Morwa biała						1
7	Orzech czarny						1
8	Orzesznik pięciolistkowy		1				
9	Robinia akacjowa	30	207			122	33
10	Sosna Banksa	2	9			2	1

Lp.	Gatunek obcego pochodzenia	Forma występowania					
		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)	do 5% w składzie d-stanu (pjd., mjsc.)	w II piętrze	w warstwie nalotu, podrostu, podsadzeń	w warstwie podszytu, samosiewu i zakrzewień	w warstwie przestoi i zadrzewień
		Liczba wydzieli					
1	2	3	4		5	6	7
11	Sosna czarna					1	2
12	Sosna wejmutka		13				4
13	Suchodrzew pospolity					5	
14	Śnieguliczka biała					24	
15	Topola czarna	3	16				4
16	Żywotnik olbrzymi		1				2
17	Żywotnik zachodni		2				
Razem		98	768	3	16	1988	98

W Nadleśnictwie problem neofityzacji ma niewielkie znaczenie. Wyróżniono tylko 15 drzewostanów (26,96 ha) z panującym gatunkiem obcym: 7 z daglezią zieloną, 5 z dębem czerwonym, 3 z robiną akacjową. W sumie gatunki obce według rzeczywistego udziału zajmują 61,64 ha, co w skali Nadleśnictwa stanowi 0,39% powierzchni gruntów zalesionych.

Zainwentaryzowano również 768 wyłączeń, w których gatunki obce występują pojedynczo lub miejscami oraz 1988 wyłączeń, gdzie gatunki obce wyróżniono

w warstwach: podszytu, samosiewu, zakrzewień, przestoi i zadrzewień. Głównym gatunkiem inwazyjnym obcego pochodzenia występującym w podszytcie jest czeremcha amerykańska.

Zgodnie z protokołem KZP w programie ochrony przyrody należy przedstawić zaewidencjonowane stanowiska ekspansywnych neofitów wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9.09.2011 w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym.

W wyniku prac terenowych, analiz dostępnych materiałów oraz informacji przekazanych przez pracowników Nadleśnictwa nie odnotowano takich gatunków.

3.3. Formy ochrony przyrody występujące na gruntach Nadleśnictwa

Na gruntach Nadleśnictwa Kaczory występują następujące rodzaje chronionych obiektów przestrzennych i punktowych, powołanych na podstawie ustawy o ochronie przyrody:

- rezerваты przyrody: „Zielona Góra”; „Torfowisko Kaczory”
- obszary Chronionego Krajobrazu: „Dolina Noteci”; „Dolina Łobżonki i Bory Kujawskie”; „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy”;
- obszary Natura 2000:
 - ptasie: PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego; PLB3000012 Puszcza nad Gwdą;
 - siedliskowe: PLH300004 Dolina Noteci; PLH300040 Dolina Łobżonki; PLH300045 Ostoja Pilska; PLH300054 Struga Białośliwka; PLH300055 Dębowa Góra;
- użytki ekologiczne: bez nazwy (w leśnictwie Czajcze, Jeziorki, Kalina, Zielonagóra, Liszkowo), „Stare Bagno”, „Bobrowe Bagno”, „Żuraw”, „Linki”, „Ostoją za figurą”, „Nieżychowo przy kolejce”, „Zakole”, „Czarne Jezioro”, „Czerwone Bagna”, „Staw Szulca”, „Bagno Ustronie”, „Torfowisko Żurawiniec”, „Zgniłe Jezioro”, „Kocewskie Zarośla”, „Torfianki Solnówskie”, „Grodzisko”, „Linki”.
- pomniki przyrody: 34 obiekty: pojedyncze drzewa (19 szt.), 11 grup drzew, pojedyncze rośliny zielne (3 szt.) oraz 1 pomnik przyrody nieożywionej (głaz narzutowy);
 - ochrona gatunkowa – strefy ochrony gatunkowej: siedem dla bielika, jedna dla bociana czarnego oraz dwie dla orlika krzykliwego.

Zestawienie form ochrony przyrody w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Kaczory

Rodzaj obiektu	Liczba	Powierzchnia całkowita [ha]	Powierzchnia w zasięgu N-ctwa [ha]	Pow. w zarządzie Nadleśnictwa					
				las	[%]	grunty nieleśne	[%]	razem	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rezerваты przyrody	2	128,86	128,86	124,89	96,9	3,97	3,1	128,86	100,0
Obszary Chronionego Krajobrazu	3	184 766,81	35 690,30	13027,79	98,3	218,33	1,7	13246,12	100,0
Obszary Natura 2000 - OSO	2	110 351,00	20 056,49	8321,47	98,3	143,23	1,7	8464,70	100,0
Obszary Natura 2000 - SOO	5	60 537,13	14 788,33	2398,45	95,8	106,24	4,2	2504,69	100,0
Użytki ekologiczne	22	75,82	75,82	-	-	75,82	100,0	75,82	100,0
Pomniki przyrody	34	-	-	-	-	-	-	-	-
Ochrona gatunkowa – strefy ochrony	10	317,08	317,08	312,81	98,6	4,27	1,4	317,08	100,0

3.3.1. Rezerwat przyrody

Na gruntach Nadleśnictwa Kaczory utworzono dwa rezerваты przyrody: „Torfowisko Kaczory” oraz „Zielona Góra”.

➤ Rezerwat „Torfowisko Kaczory”

Utworzony został na mocy Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 13 czerwca 1994 r. (M.P. z 1994 r., Nr 35, poz. 301).

Aktualnym aktem prawnym jest Rozporządzenie Nr 24/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 24 września 2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Torfowisko Kaczory” (Dz. Urz. z 2007 r. Nr 152, poz. 3334).

Rezerwat położony jest w województwie wielkopolskim, w powiecie pilskim, w gminie Kaczory (wiejska). Obejmuje grunty o łącznej powierzchni 32,77 ha, położone w leśnictwie Radaczka, w oddz. 431, w tym:

♦ grunty zalesione i niezalesione	-	28,17 ha,
♦ grunty związane z gospodarką leśną	-	0,77 ha,
♦ grunty nieleśne	-	3,83 ha.

Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest utrzymanie procesów ekologicznych zapewniających zachowanie dynamicznej równowagi ekosystemów torfowisk przejściowych.

Rezerwat został określony jako:

I. Rodzaj rezerwatu: florystyczny

II. Typ i podtyp rezerwatu:

a) ze względu na dominujący przedmiot ochrony:

-typ: florystyczny (pf)

-podtyp: roślin zarodnikowych (rz);

b) ze względu na główny typ ekosystemu:

- typ: różnych ekosystemów (ee),

- podtyp: lasów i torfowisk (lt).

Rezerwat posiada plan ochrony, ustanowiony Zarządzeniem Nr 27/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 5 listopada 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Torfowisko Kaczory” (Dz. Urz. z 2007 r. Nr 172, poz. 3747).

- 2) populacji jarzębu brekinii (*sorbus torminalis*);
- 3) płatu gleb o charakterze vertisoli;
- 4) cmentarza ewangelickiego z przełomu XIX i XX w.;
- 5) stanowiska archeologicznego.

Rezerwat został określony jako:

I. Rodzaj rezerwatu: leśny (L);

II. Typ i podtyp rezerwatu:

a) ze względu na dominujący przedmiot ochrony:

-typ: fitocenotyczny (PFI);

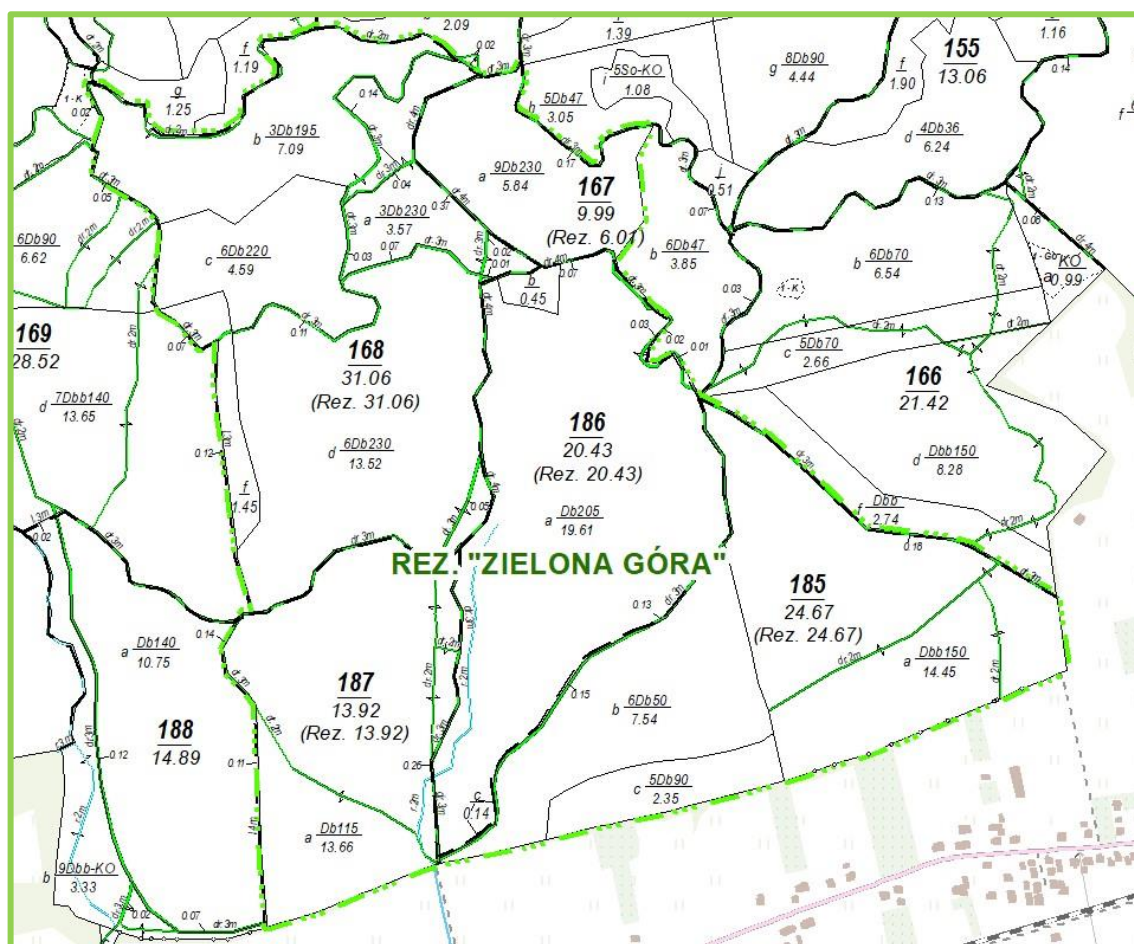
-podtyp: zbiorowisk leśnych (zl);

b) ze względu na główny typ ekosystemu:

- typ: leśny i borowy (EL),

- podtyp: lasów nizinnych (lni).

Rezerwat posiada plan ochrony, ustanowiony Rozporządzeniem Nr 12/05 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 19 września 2005 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Zielona Góra” (Dz. Urz. z 2005 r. Nr 142, poz. 3921).

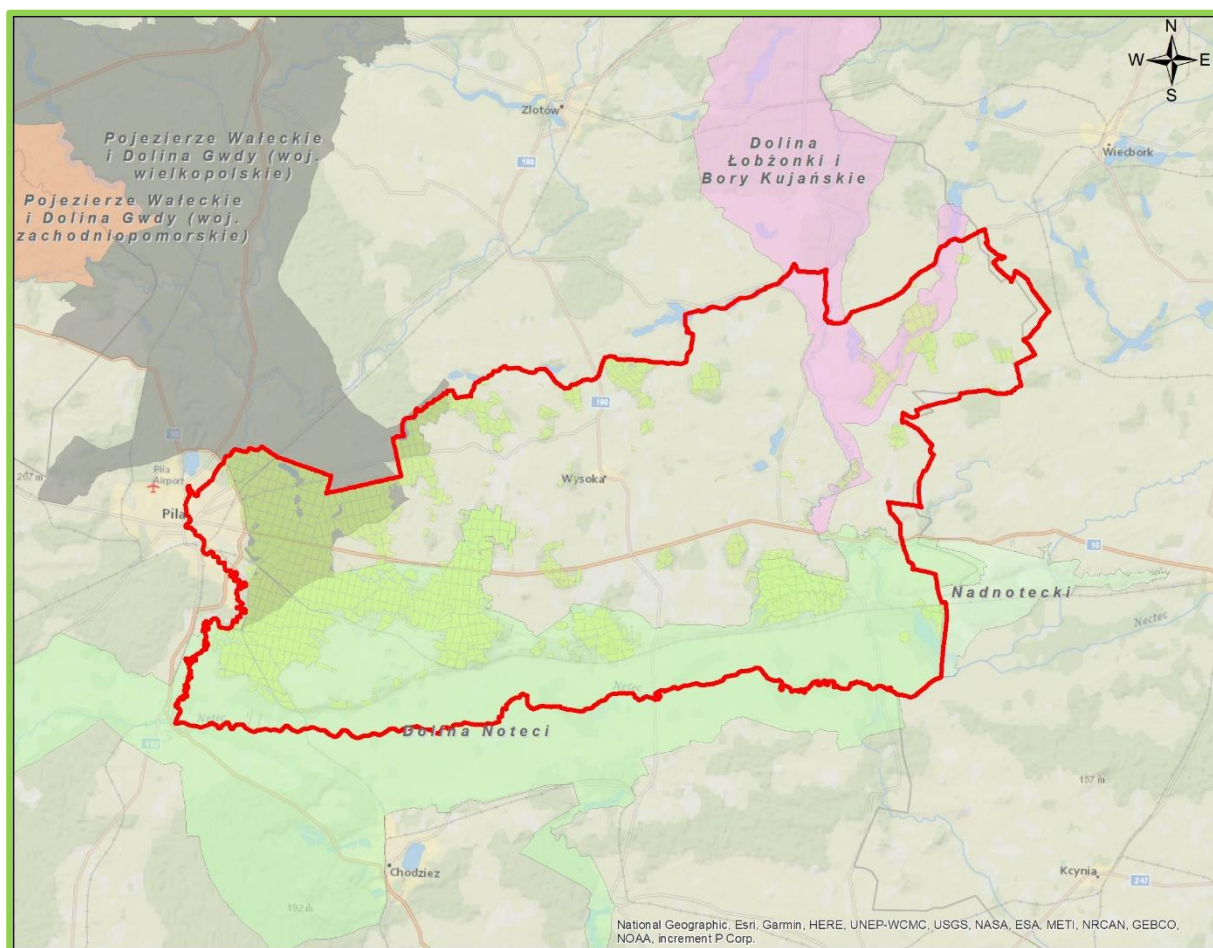
Mapa sytuacyjna rezerwatu „Zielona Góra”

3.3.2. Obszary chronionego krajobrazu

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa występują 3 obszary chronionego krajobrazu:

Obszary chronionego krajobrazu położone w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory

Lp.	Nazwa obszaru	Data utworzenia	Pow. ogólna obszaru	Pow. w zasięgu N-ctwa	Pow. na gruntach N-ctwa
			[ha]		
1	2	3	4	5	6
1.	„Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy”	31.05.1989 r.	95502,81	4951,98	4583,32
2.	„Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie”	31.05.1989 r.	17240,00	4281,79	620,95
3.	„Dolina Noteci”	31.05.1989 r.	72020,00	26456,53	8041,85
Razem powierzchnia			184766,81	35690,30	13 246,12

Obszary chronionego krajobrazu na tle Nadleśnictwa Kaczory

➤ OChK „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy” (woj. wielkopolskie)

Obszar ten utworzono dnia 01.07.1989 r. Uchwałą Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego, Nr 11, poz. 95), potwierdzoną Rozporządzeniem Nr 1/90 Wojewody Pilskiego z dnia 27 grudnia 1990 r. (Dz.

Urz. Woj. Pilskiego, Nr 2, poz. 2), następnie Rozporządzeniem Nr 5/98 Wojewody Pilskiego z dnia 15 maja 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego, Nr 13, poz. 83).

Po zmianach związanych z podziałem administracyjnym kraju, zostało wydane Rozporządzenie Nr 212/06 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 29 listopada 2006 r w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy” (Dz. Urz. Woj. Wielk., z 2006 r., Nr 201, poz. 4770). W wyniku błędów proceduralnych, popełnionych w postępowaniu legislacyjnym, przepisy te zostały unieważnione Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 27 stycznia 2011 roku (Nr IV SA/Po 709/10). W związku z powyższym, dla tego obszaru nie obowiązują zakazy, o których mowa w art. 24 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity, Dz. U. 2020 r., poz. 1614).

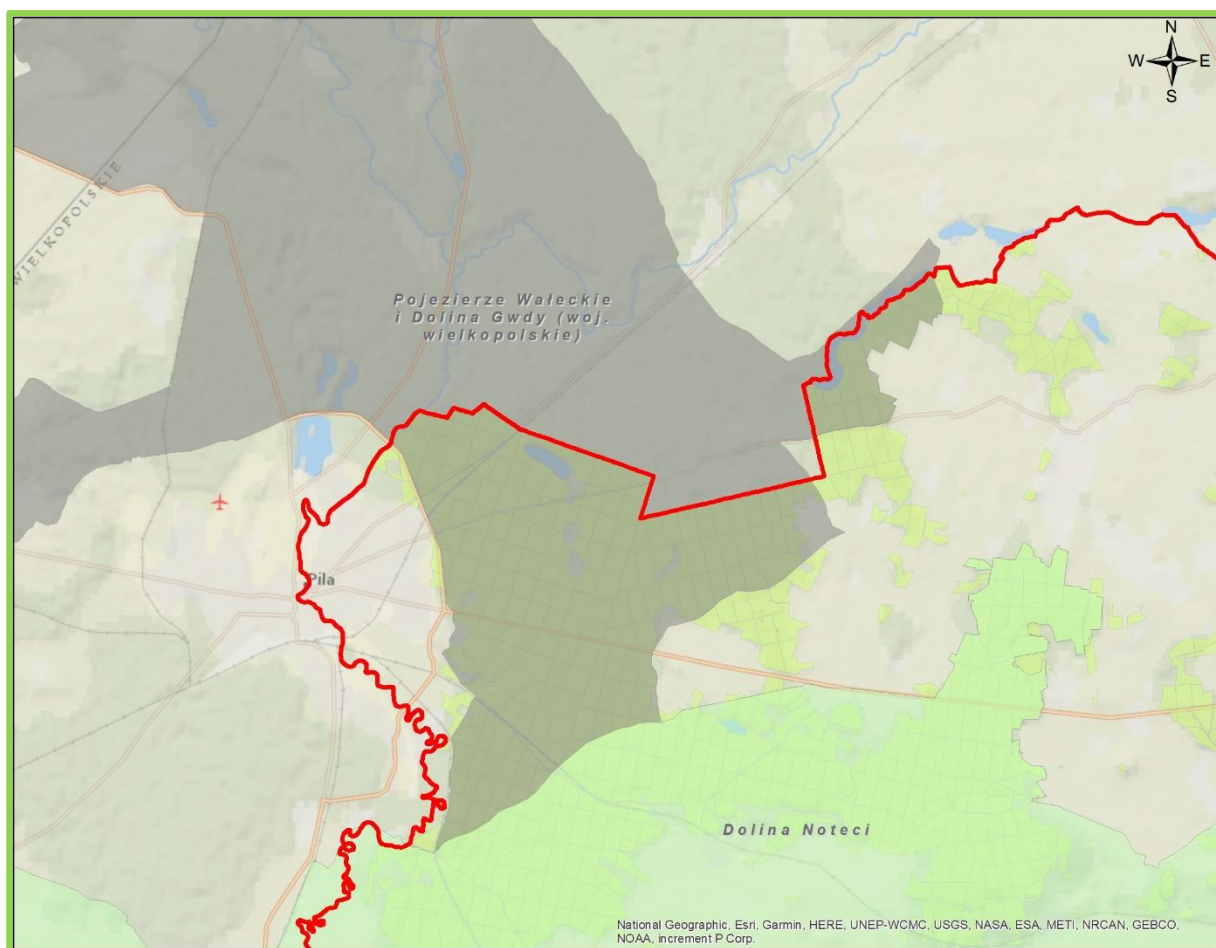
„Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy” obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Obszar położony jest na terenie województw wielkopolskiego (58375,00 ha) i zachodniopomorskiego (37127,81 ha), w powiatach: pilskim (gmina Szydłowo), złotowskim (gmina Jastrowie) oraz wałeckim (Miasto Wałcz, gmina Wałcz). Łączna powierzchnia obszaru wynosi 95502,81 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Kaczory znajduje się 5,2% powierzchni obszaru, to jest 4951,98 ha, z czego na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo – 4583,32 ha, w tym:

- grunty zalesione i niezalesione - 4421,68 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 112,41 ha,
- grunty nieleśne - 49,23 ha.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo położone są w oddz.: 89c,d, 89g,h,i,j,k, 98d,f,g, 99-115, 202-228, 234-255, 256a,b,c,d, 256h, 256j, 256~a, 256~b, 256~c, 262-283, 292-310, 311a,b,~a,~b,~c, 312-319, 320a,d,~a, 375-385, 386a,~a,~c, 400-409, 442d,f,g,h,~d, 443-456, 475c, 476b,c,~c, 477a,b,c,d, 477~a, 478a,b,c,d,f,~a, 479-484, 485a,b,c,d,f,g,h,i, j,~b, 513a,c,d,f,l,m,~a, 514, 515b,c,d,f,g,i,j,k,l,~a,~b,~c, 516-520, 538c,d,f,g,~a,~c,~d,~f, 539-542, 543a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,~a,~b, 574g,~a,~b, 575a,b,c,g,~a,~b,~c, 576-579, 582b,d,g,h,~a,~c, 583a,b,c,d,f,g,h,i,j,~a,~b, 584, 608b,c,~a,~c, 609a,b,c,f,h,~a,~b.

**Mapa sytuacyjna obszaru chronionego krajobrazu „Pojezierze Waleckie i Dolina Gwdy”
w Nadleśnictwie Kaczory**

➤ **OChK „Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie”**

Obszar ten utworzono Uchwałą Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego Nr 11 poz. 95), potwierdzoną Rozporządzeniem Nr 1/90 Wojewody Pilskiego z dnia 27 grudnia 1990 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego Nr 2 poz. 2), następnie Rozporządzeniem Nr 5/98 Wojewody Pilskiego z dnia 15 maja 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego Nr 13 poz. 83).

Po zmianach związanych z podziałem administracyjnym kraju, zostało wydane Rozporządzenie Nr 1/08 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 4 stycznia 2008 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie” (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2008 r., Nr 7, poz. 138). W wyniku błędów proceduralnych, popełnionych w postępowaniu legislacyjnym, przepisy te zostały unieważnione Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 22 września 2011 roku (Nr IV SA/Po 720/11). W związku z powyższym, dla tego obszaru nie obowiązują zakazy, o których mowa w art. 24 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity, Dz. U. 2020 r., poz. 1614).

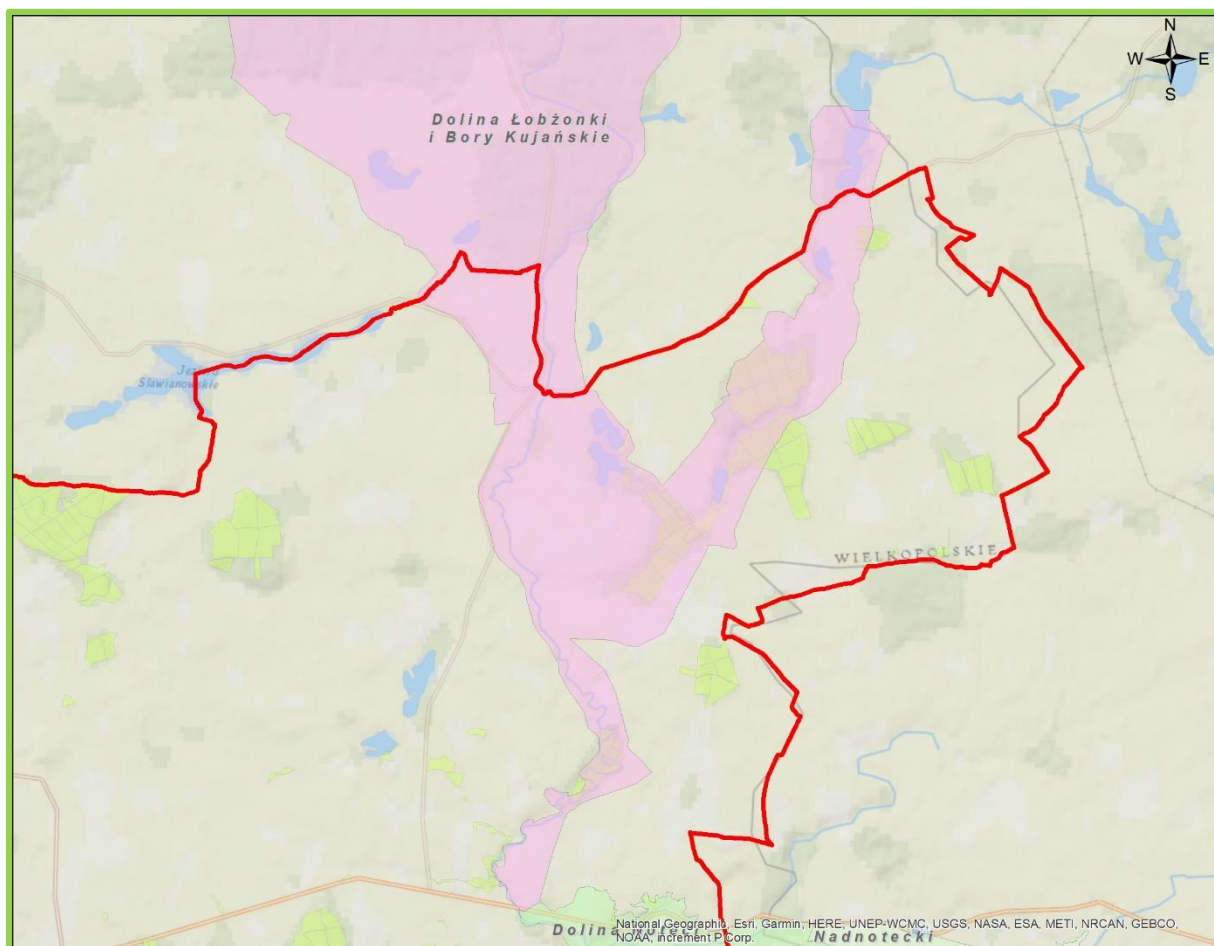
„Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie” obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Według aktu powołania z 1989 roku powierzchnia ogólna obszaru wynosi 17 240,00 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajduje się 24,8% powierzchni obszaru, to jest 4281,79 ha, z czego na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo – 620,95 ha, w tym:

- grunty zalesione i niezalesione - 586,39 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 9,27 ha,
- grunty nieleśne - 25,29 ha.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo położone są w oddz.: 1c,d,h,i, 2f,g,h,i, 3-10, 18a,b,c,d, 19a,b,c,d,f,g,h,~b,~c, 20a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,p,s,~b, 21, 23d,f,~a, 26-32, 64-65, 66a,b,c,d,f,g,h,i,~a, 67, 68a,b,c,d,g,i,k,l,~a.

**Mapa sytuacyjna obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie”
w Nadleśnictwie Kaczory**

➤ **OChK „Dolina Noteci”**

Obszar ten utworzono Uchwałą Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego Nr 11 poz. 95), potwierdzoną Rozporządzeniem Nr 1/90 Wojewody Pilskiego z dnia 27 grudnia 1990 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego Nr 2 poz. 2), następnie Rozporządzeniem Nr 5/98 Wojewody Pilskiego z dnia 15 maja 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego Nr 13 poz. 83).

Po zmianach związanych z podziałem administracyjnym kraju, zostało wydane Rozporządzenie Nr 25/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 31 października 2007 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Noteci” (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 170 poz. 3714). W wyniku błędów proceduralnych, popełnionych w postępowaniu legislacyjnym, przepisy te zostały unieważnione Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 2 lutego 2011 roku (Nr IV SA/Po 744/10). W związku z powyższym, dla tego obszaru nie obowiązują zakazy, o których mowa w art. 24 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity, Dz. U. 2020 r., poz. 1614).

Według aktu powołania z 1989 roku powierzchnia ogólna obszaru wynosiła 68840 ha. Aktualnie powierzchnia obszaru w województwie wielkopolskim wynosi 72020 ha (na podstawie Rozporządzenia Nr 25/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 31 października 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2007 r. Nr 170, poz. 3714).

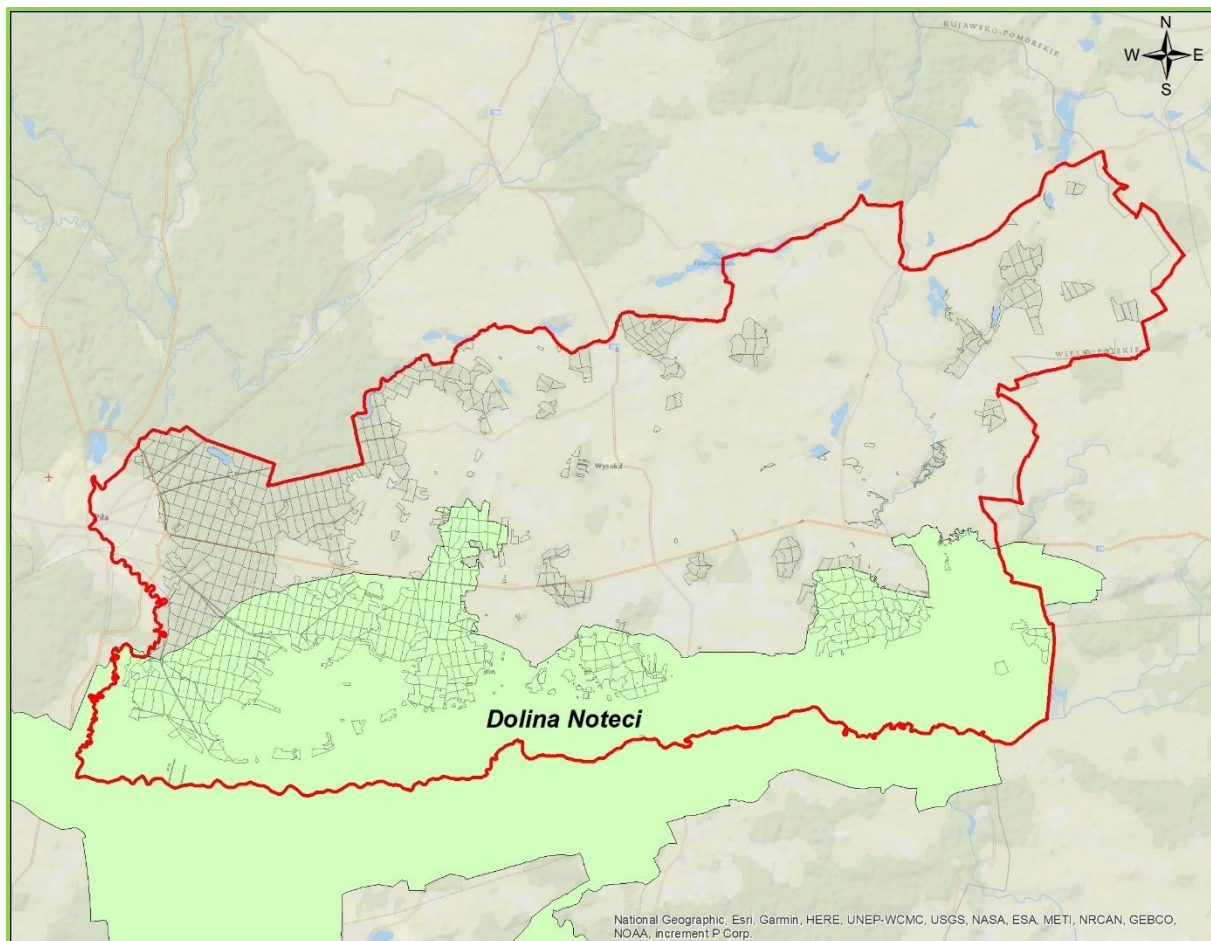
W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajduje się 36,7% powierzchni obszaru, to jest 26456,53 ha, z czego na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo – 8041,85 ha, w tym:

- grunty zalesione i niezalesione - 7688,87 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 209,17 ha,
- grunty nieleśne - 143,81 ha.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo położone są w oddz.: 121, 133b,c,d,f,g,h,~a, 134-136, 139b,c,d,f,g,h,i,j,k,~a,~b, 140-142, 143a, 143b, 143c, 143d, 143f, 143g, 143h, 143~a, 144-151, 152a,b,c,d,f,i,j,~a,~b, 153-164, 165c,d,f,g,h,i,~a, 166-175, 176a,b,c,~a, 177-196, 285-288, 289a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,~a,~b,~c,~d, 321f,g,h,i,j,k,l,m,n, 322-326, 327a,l,m,n,o,p,r,~a,~b, 329a,b,c, 330-335, 345c,d,f,g,h,i,l,m,n,o,p,r,s,t,w,x,y,z,ax,~a,~b,~c, 346-348, 349g,h,j,k,l,~a,~c, 350, 362-368, 387-398, 399i,j, 410a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,~a,~b,~c,~d,~f, 411-434, 435f,g,h,i,~a,~c, 437-440, 441a,b,c,~a, 442b,i,~a,~c, 457-474, 475a,b,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,p,r,s,~a,~b, 476a,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,~a,~b, 477f,g,h,i,j,k,l,~a, 478g,h,i,j,~a, 486-512, 513b,g,h,i,j,k,n,~a, 515a,h,~d, 522-537, 538a,b,h,~b,~f, 544h,i,j,k,l,m,n,o,p,~a, 545-565, 566a,b,c,d,f,g,h,i,j,k, 567-573, 574a,b,c,d,f,h,~c, 575d,f,h,~c, 580-581, 582a,c,f,i,j,~b, 583k,~c, 585-607, 608a,d,f,g,h,i,j,k,l,m,~a,~b,~d,~f,~g,

609d,g,i,j,k,l,~c,~d,~f, 610i,r,t,w,x,y,z,bx,cx,dx,~a, 611-638, 639a,b,c,d,f,g,h,~a,~b,~c,~d, 640-679.

Celem ochrony tego obszaru jest zachowanie istniejących walorów przyrodniczo-krajobrazowych dla potrzeb społecznych, a zwłaszcza turystyki i wypoczynku.

Mapa sytuacyjna obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Noteci” w Nadleśnictwie Kaczory

3.3.3. Obszary Natura 2000

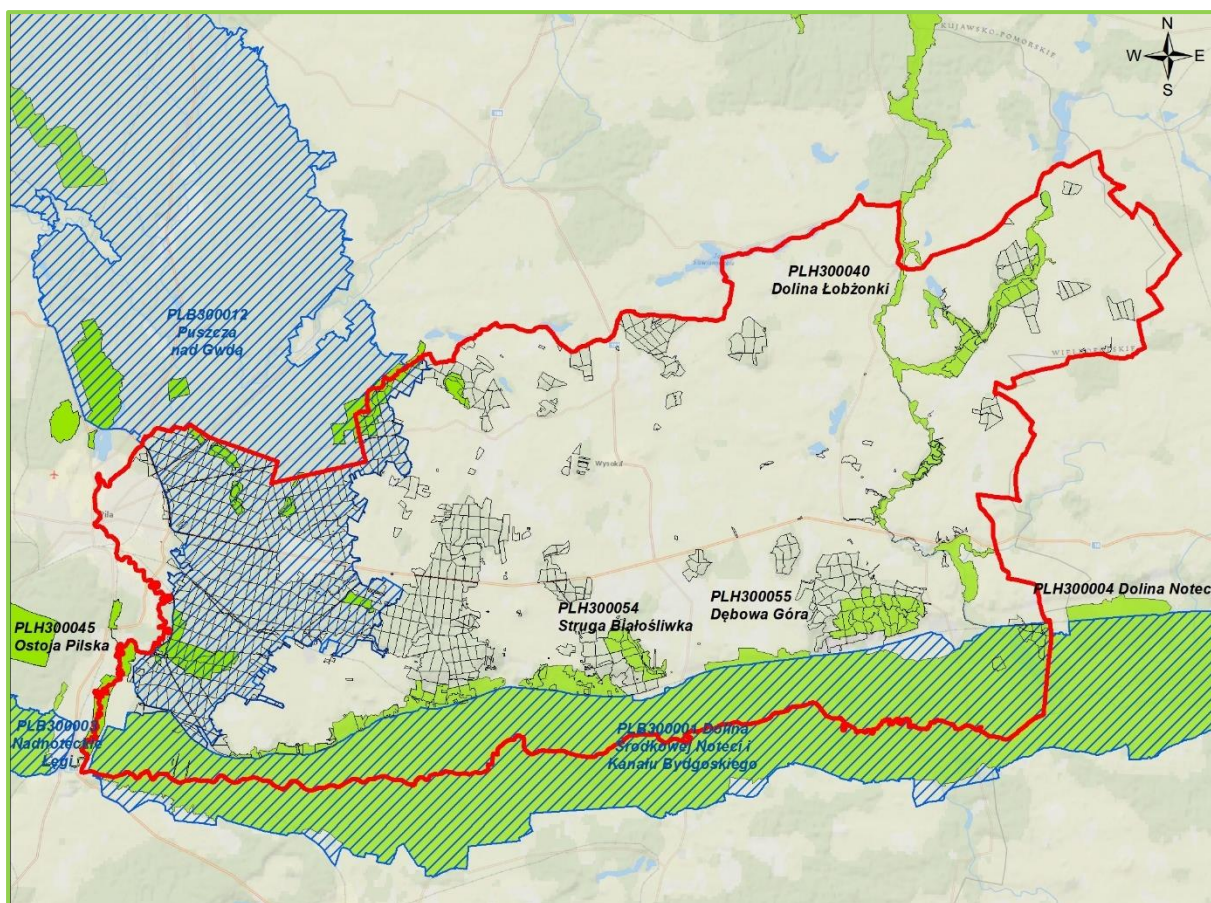
Według stanu na 01.01.2024 r. w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Kaczory występują następujące obszary Natura 2000:

- obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO):
 - PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego;
 - PLB300012 Puszcza nad Gwdą.
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO):
 - PLH300004 Dolina Noteci
 - PLH300040 Dolina Łobżonki,
 - PLH300045 Ostoja Pilska,
 - PLH300054 Struga Białośliwka;
 - PLH300055 Dębowa Góra.

Charakterystyka obszarów, przedstawiona w dalszej części, opracowana została z wykorzystaniem danych i opisów zawartych w SDF-ach (Standardowych Formularzach Danych) dla obszarów.

Zestawienie powierzchni obszarów Natura 2000 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Kaczory

Lp.	Kod obszaru	Nazwa obszaru	Pow. całkowita (ha)	Pow. w zasięgu N-ctwa (ha)	Pow. w zarządzie Nadleśnictwa		
					lasy (ha)	grunty nieleśne (ha)	razem (ha)
1	2	3	4	5	6	7	8
OBSZAR SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW (OSO) NATURA 2000							
1.	PLB300001	Dolina Środkowej Noteci i Kanalu Bydgoskiego	32 672,10	10690,14	118,42	34,07	152,49
2.	PLB300012	Puszcza nad Gwdą	77 678,90	9366,35	8203,05	109,16	8312,21
RAZEM POWIERZCHNIA OSO			110 351,00	20056,49	8321,47	143,23	8464,70
SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) NATURA 2000							
1.	PLH300004	Dolina Noteci	50 531,99	11619,48	469,54	43,83	513,37
2.	PLH300040	Dolina Łobzonki	5 894,45	1298,73	420,93	18,56	439,49
3.	PLH300045	Ostoja Pilska	3 272,19	1031,62	704,66	32,44	737,10
4.	PLH300054	Struga Białosiłwka	251,68	251,68	227,05	1,14	228,19
5.	PLH300055	Dębowa Góra	586,82	586,82	576,27	10,27	586,54

Nadleśnictwo Kaczory na tle obszarów Natura 2000

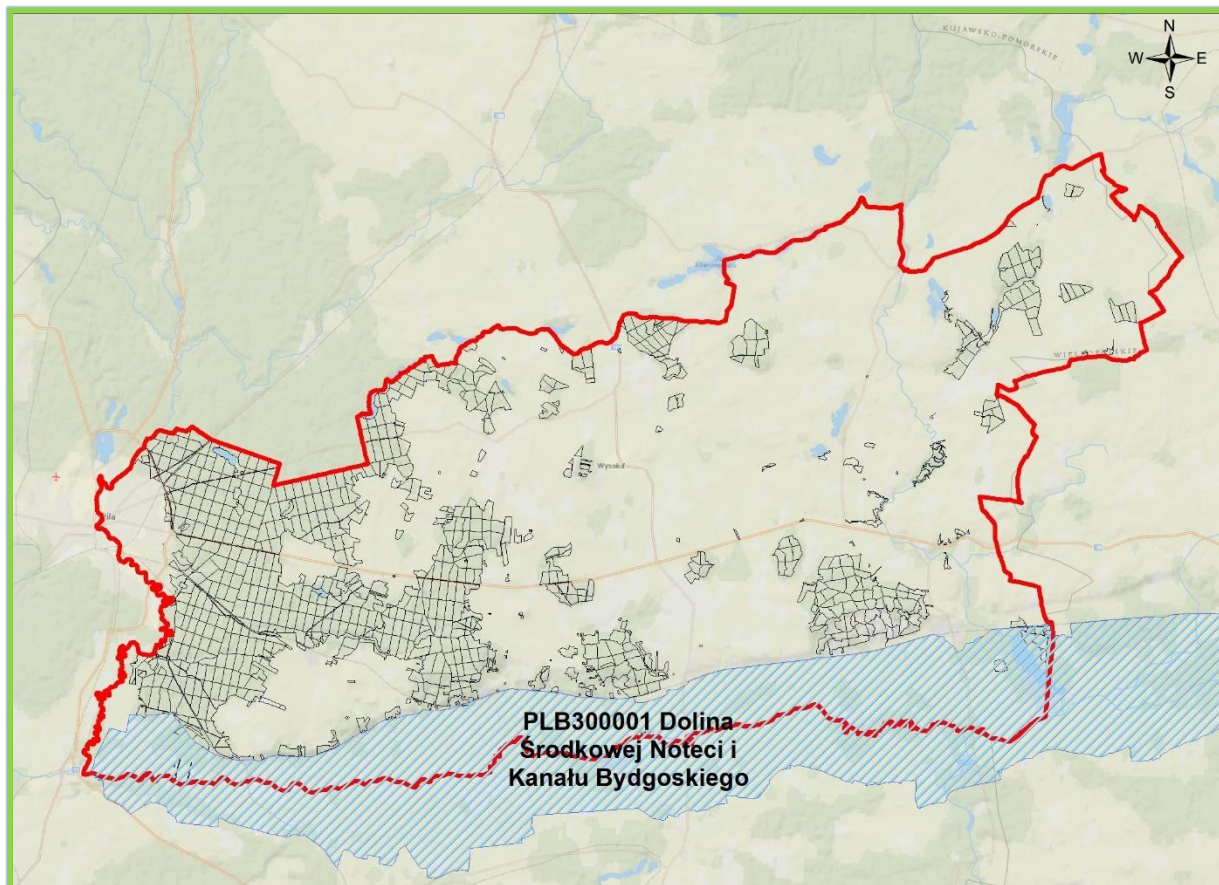
➤ **PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego**

Obszar specjalny ochrony ptaków PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego wyznaczony został w Polsce w dniu 05.11.2004 r., na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21.07.2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313). Obecnie obowiązującym aktem wyznaczającym obszar jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133). Obszar obejmuje powierzchnię 32672,10 ha, w tym: 21180,50 ha położonych w województwie wielkopolskim oraz 11491,60 ha położonych w województwie kujawsko-pomorskim.

W zasięgu Nadleśnictwa obszar zlokalizowany jest w południowej części nadleśnictwa i zajmuje powierzchnię 10690,14 ha (32,7% ogólnej powierzchni OSO), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 152,49 ha, w tym:

- grunty zalesione i niezalesione - 117,10 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 1,32 ha,
- grunty nieleśne - 34,07 ha.

W Nadleśnictwie Kaczory obszar obejmuje oddz.: 178-184, 620g, 623r, 676f, 676g, 676h, 676i, 677h, 677i, 677~b.

PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory

PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego jest ostoją ptaków o znaczeniu międzynarodowym (IBA PL018).

W Standardowym Formularzu Danych (SDF) wg aktualizacji na marzec 2022 r. wymieniono 34 gatunki ptaków z Załącznika I DP. Przedmiot ochrony stanowi 19 gatunków oceną B (2) oraz C (17). Gatunki te w tabeli oznaczono przez zacielenie.

Gatunki z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej występujące na terenie obszaru PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Lp.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego
1	2	3	4	5
1.	A021	Bąk	<i>Botaurus stellaris</i>	D
2.	A022	Bączek zwyczajny	<i>Ixobrychus minutus</i>	D
3.	A027	Czapla biała	<i>Egretta alba</i>	C
4.	A031	Bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>	D
5.	A036	Łabędź niemy	<i>Cygnus olor</i>	C
6.	A037	Łabędź czarnodzioby	<i>Cygnus columbianus bewickii</i>	B
7.	A038	Łabędź krzykliwy	<i>Cygnus cygnus</i>	C
8.	A039	Gęś zbożowa	<i>Anser fabalis</i>	C
9.	A041	Gęś białoczelna	<i>Anser albifrons</i>	C
10.	A043	Gęś gęgawa	<i>Anser Anser</i>	D
11.	A050	Świstun zwyczajny	<i>Anas penelope</i>	D
12.	A051	Krakwa	<i>Anas strepera</i>	C
13.	A053	Kaczka krzyżówka	<i>Anas platyrhynchos</i>	D
14.	A056	Płaskonos zwyczajny	<i>Anas clypeata</i>	C
15.	A073	Kania czarna	<i>Milvus migrans</i>	C
16.	A074	Kania ruda	<i>Milvus milvus</i>	D
17.	A075	Bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	C
18.	A081	Błotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>	D
19.	A084	Błotniak łąkowy	<i>Circus pygargus</i>	D
20.	A089	Orlik krzykliwy	<i>Aquila pomarina</i>	D
21.	A120	Zielonka	<i>Porzana parva</i>	D
22.	A122	Derkacz	<i>Crex crex</i>	C
23.	A125	Łyska zwyczajna	<i>Fulica atra</i>	C
24.	A127	Żuraw	<i>Grus grus</i>	C
25.	A140	Siewka złota	<i>Pluvialis apricaria</i>	C
26.	A142	Czajka zwyczajna	<i>Vanellus vanellus</i>	C
27.	A153	Bekas kszysk	<i>Gallinago gallinago</i>	D
28.	A156	Rycyk	<i>Limosa limosa</i>	C
29.	A160	Kulik wielki	<i>Numenius arquata</i>	C

Lp.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego
1	2	3	4	5
30.	A197	Rybitwa czarna	<i>Chlidonias niger</i>	D
31.	A229	Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>	D
32.	A272	Podróżniczek	<i>Luscinia svecica</i>	B
33.	A338	Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>	D
34.	A371	Dziwonia czarna	<i>Carpodacus erythrinus</i>	C

Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz w Bydgoszczy.

Drzewostany dojrzałe i ponad 100-letnie

Drzewostany ponad 100-letnie w obszarze PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa zajmują łącznie 15,73 ha, czyli 13,3% powierzchni gruntów leśnych zalesionych obszaru. Gatunkami panującymi w tych drzewostanach są: dąb (20,5%), olsza (79,5%).

Plan zadań ochronnych

Obszar PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego nie posiada planu zadań ochronnych. W obwieszczeniu z dnia 23.02.2022 r. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z Bydgoszczy przedstawiono tymczasowe cele ochrony dla gatunków ptaków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony w obszarze.

➤ PLB300012 Puszcza nad Gwdą

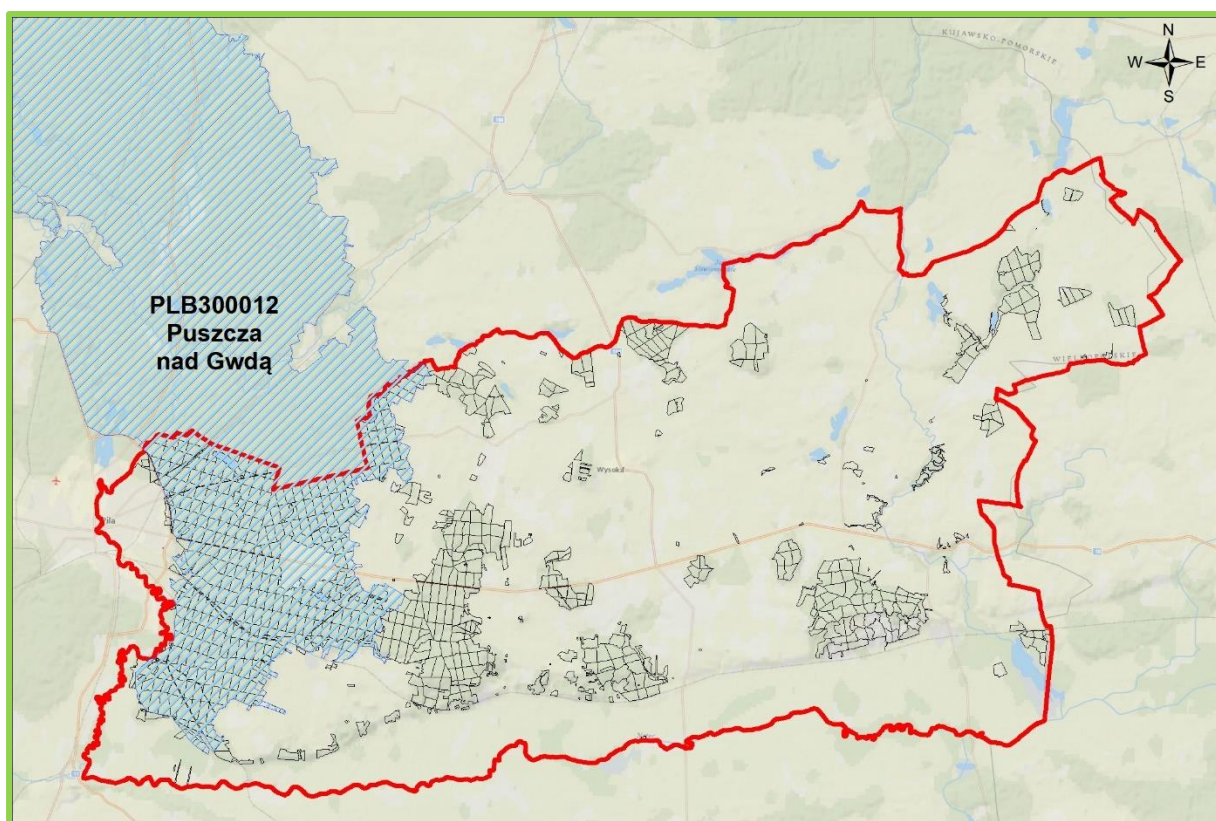
Obszar specjalny ochrony ptaków PLB300012 Puszcza nad Gwdą wyznaczony został w Polsce w dniu 13.10.2007 r., na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 05.09.2007 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. Urz. 07.179.1275). Obecnie obowiązującym aktem wyznaczającym obszar jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133). Obszar obejmuje powierzchnię 77678,90 ha, w tym: 50116,40 ha położonych w województwie wielkopolskim oraz 27562,50 ha położonych w województwie zachodniopomorskim.

W zasięgu Nadleśnictwa obszar zlokalizowany jest w zachodniej części i zajmuje powierzchnię 9366,35 ha (12,1% ogólnej powierzchni OSO), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 8312,21 ha, w tym:

- grunty zalesione i niezalesione - 7988,29 ha,

- grunty związane z gospodarką leśną - 214,76 ha,
- grunty nieleśne - 109,16 ha.

W Nadleśnictwie Kaczory obszar obejmuje oddz.: 89, 99-110, 111b, 112-120, 202-230, 231a,b,c,f,g,~a,~b, 232-255, 256a,b,c,d,h,j,~a,~b,~c, 262-283, 291-310, 311a,b,~a,~b, 312-319, 320a,d,~a, 337-341, 370-385, 386a,~a,~c, 395-408, 428b,c, 429a,~a, 430-450, 451a,b,g,~a,~c,~d, 452-455, 456b,c,d,f,~a, 462i, 463a,b,c,d,f,g,~b, 464-484, 498-523, 524a,b,c,f,g,~a,~b, 525a,b,c,d,f,~a,~b,~c, 526-532, 533a,b,c,d,f,g,h,~a,~b, 534-542, 543a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,~a,~b, 567-584, 598-609, 610c,g,k,l,m,n,o,r,t,w,x,y,z,ax,bx,cx,dx,~a,~b, 629d,f,g,h,i,j,~a,~b, 630-638, 639a,b,c,d,f,g,h,~a,~b,~c,~d, 640, 644-665, 666a,b,c,d,f,h,i,k,~a, 667-670, 675, 676a,b,c,d,~a,~b,~c, 677a,b,c,d,f,g,h,j,~a.

PLB300012 Puszcza nad Gwdą w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory

PLB300012 Puszcza nad Gwdą jest ostoją ptaków o znaczeniu międzynarodowym (IBA PL018). Występuje tu co najmniej 31 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, z czego co najmniej 25 gatunków zaliczanych jest do lęgowych lub prawdopodobnie lęgowych. Występuje tu również 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt (PCK). Bardzo ważna ostoja lęgowa lelka, lerki i włochatki. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: gągoł, nurogęś, włochatka (PCK), kania czarna (PCK), kania ruda (PCK), lelek, lerka, puchacz (PCK), rybołów (PCK), zimorodek.

W Standardowym Formularzu Danych (SDF) wg aktualizacji na marzec 2022 r. wymieniono 31 gatunków ptaków z Załącznika I DP. Przedmiot ochrony stanowi 16 gatunków z oceną B (5) oraz C (11). Gatunki te w tabeli oznaczono przez zacienienie.

Gatunki z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej występujące na terenie obszaru PLB300012 Puszcza nad Gwdą oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Lp.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego
1	2	3	4	5
1.	A021	Bąk	<i>Botaurus stellaris</i>	D
2.	A027	Czapla biała	<i>Egretta alba</i>	D
3.	A030	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	C
4.	A031	Bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>	D
5.	A038	Łabędź krzykliwy	<i>Cygnus cygnus</i>	C
6.	A067	Gągoł	<i>Bucephala clangula</i>	B
7.	A070	Nurogęs	<i>Mergus merganser</i>	C
8.	A072	Trzmielojad	<i>Pernis apivorus</i>	D
9.	A073	Kania czarna	<i>Milvus migrans</i>	C
10.	A074	Kania ruda	<i>Milvus milvus</i>	C
11.	A075	Bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	C
12.	A081	Błotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>	D
13.	A089	Orlik krzykliwy	<i>Aquila pomarina</i>	D
14.	A094	Rybołów zwyczajny	<i>Pandion haliaetus</i>	C
15.	A119	Kropiatka	<i>Porzana porzana</i>	D
16.	A120	Zielonka	<i>Porzana parva</i>	D
17.	A122	Derkacz	<i>Crex crex</i>	D
18.	A127	Żuraw	<i>Grus grus</i>	C
19.	A215	Puchacz	<i>Bubo bubo</i>	C
20.	A217	Sóweczka	<i>Glaucidium passerinum</i>	D
21.	A223	Włochatka	<i>Aegolius funereus</i>	B
22.	A224	Lelek zwyczajny	<i>Caprimulgus europaeus</i>	B
23.	A229	Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>	B
24.	A236	Dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	C
25.	A238	Dzięcioł średni	<i>Dendrocopos medius</i>	D
26.	A246	Lerka	<i>Lullula arborea</i>	B
27.	A255	Świergotek polny	<i>Anthus campestris</i>	D
28.	A307	Jarzębatka	<i>Sylvia nisoria</i>	D
29.	A320	Mucholówka mała	<i>Ficedula parva</i>	C
30.	A338	Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>	D
31.	A379	Ortolon, trznadel	<i>Emberiza hortulana</i>	D

Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz w Szczecinie.

Drzewostany dojrzałe i ponad 100-letnie

Drzewostany ponad 100-letnie w obszarze PLB300012 Puszcza nad Gwdą zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa zajmują łącznie 619,50 ha, czyli 7,6% powierzchni gruntów leśnych zalesionych obszaru. Gatunkami panującymi w tych drzewostanach są: dąb (20,5%), daglezwia (0,3%), olsza (1,2%) i sosna (78,0%).

Plan zadań ochronnych

Obszar PLB300012 Puszcza nad Gwdą posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 kwietnia 2015 r. (Dz. Urz. 2015 r. poz. 2773, z dnia 23.04.2015 r.), doprecyzowanym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 9 czerwca 2017 r. (Dz. Urz. 2017 r. poz. 4387), w którym w odniesieniu do działań ochronnych wskazano podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie oraz z dnia 27 września 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2023 r. poz. 5126) zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwdą PLB300012, gdzie zmieniono cele działań ochronnych.

➤ PLH300004 Dolina Noteci

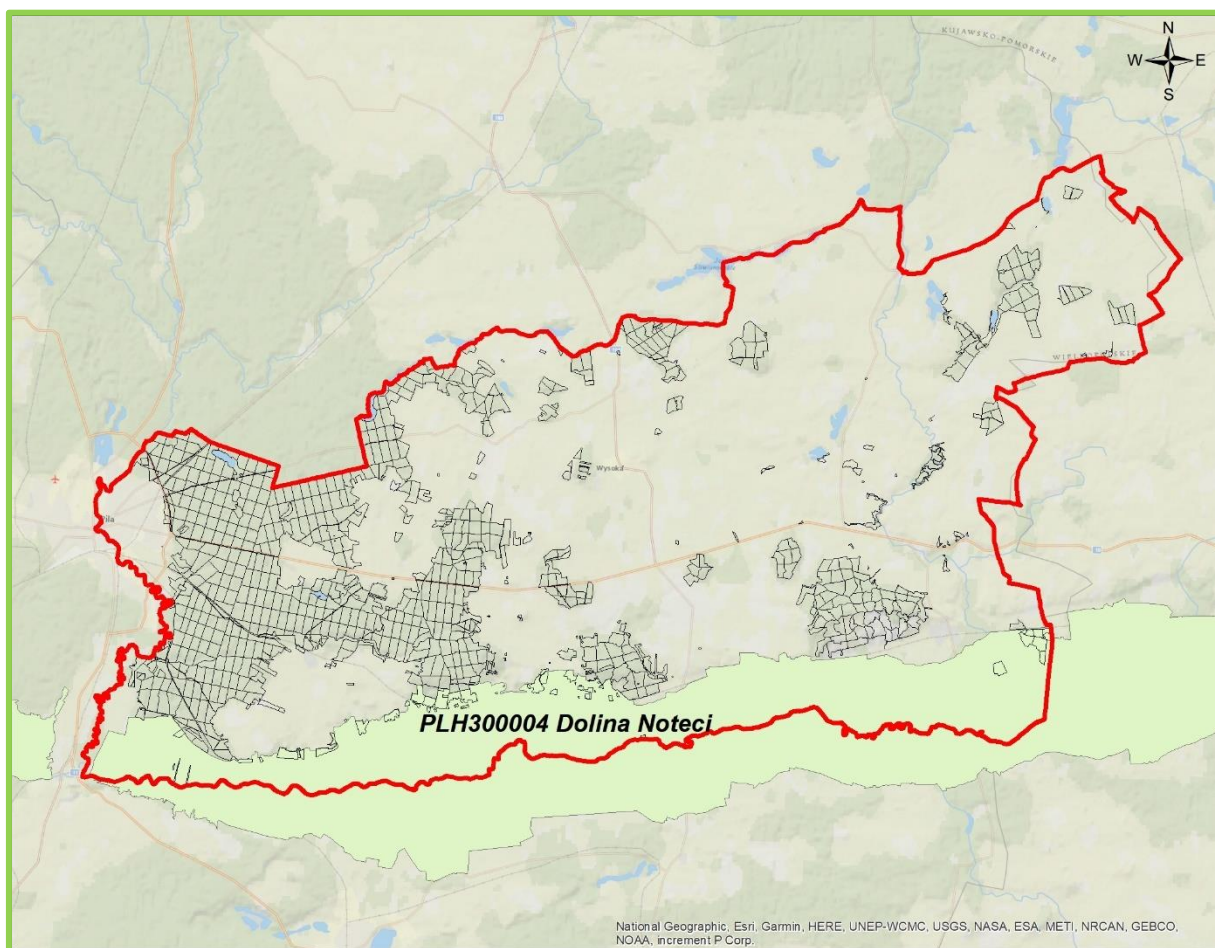
Obszar PLH300004 Dolina Noteci został zatwierdzony na mocy Decyzji Komisji z dnia 13 listopada 2007 r., przyjmującej na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2007) 5043)(2008/25/WE) (Dz. Urz. U. E. z dnia 15-10-2008, L 12, str. 383).

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Noteci (PLH300004) (Dz. U. 2018, poz. 1521 z dn. 08.08.2018 r.). Zajmuje powierzchnię 50531,99 ha, w dwóch województwach: wielkopolskim (38651,20 ha) oraz kujawsko-pomorskim (11880,79 ha). Składa się z trzech powiązanych funkcjonalnie enklaw.

W zasięgu Nadleśnictwa obszar zajmuje powierzchnię 11619,48 ha (23,0% ogólnej powierzchni SOO), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 513,37 ha, w tym:

• grunty leśne zalesione i niezalesione	–	461,73 ha;
• grunty związane z gospodarką leśną	–	7,81 ha;
• grunty nieleśne	–	43,83 ha.

Gruntły zarządzane przez Nadleśnictwo położone są w oddz.: 178-184, 589, 590b,c,d,f,g,~b, 591, 592c,d, 619, 620g,h, 622i,j, 623-625, 627-628, 642-643, 672, 673a-m,~a-~c, 676f,g,h,i, 677h,i, 678.

PLH300004 Dolina Noteci w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory

W SDF-ie wg aktualizacji na marzec 2022 r. dla obszaru odnotowano 16 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym 14 stanowiących przedmiot ochrony. Przedmioty ochrony oznaczono w tabelach przez zacielenie.

Ocena znaczenia typów siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru Natura 2000 PLH300004 Dolina Noteci oraz na gruntach Nadleśnictwa Kaczory

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Ocena znaczenia ogólnego wg SDF	Pokrycie w całym obszarze [ha]	Na gruntach Nadleśnictwa	
					Liczba pododdz. [szt.]	Ogólna pow. wyłączeń [ha]
1	2	3	4	5	6	7
1.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	A	252,66	-	-
2.	3270	Zalewane muliste brzozy rzek	A	505,32	-	-
3.	4030	Suche wrzosowiska	B	25,27	-	-
4.	6210	Murawy kserotermiczne i ciepłolubne murawy	B	25,27	-	-

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Ocena znaczenia ogólnego wg SDF	Pokrycie w całym obszarze [ha]	Na gruntach Nadleśnictwa	
					Liczba pododdz. [szt.]	Ogólna pow. wyłączeń [ha]
1	2	3	4	5	6	7
5.	6230*	Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe	D	505,32	-	-
6.	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	A	1010,64	-	-
7.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	B	5,05	-	-
8.	6440	Łąki selernicowe	D	1010,64	-	-
9.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	A	1010,64	-	-
10.	9110	Kwaśne buczyny	C	252,66	-	-
11.	9130	Żyzne buczyny	B	505,32	-	-
12.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	B	151,60	29	70,76
13.	9190	Kwaśne dąbrowy	C	55,59	-	-
14.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródłiskowe	C	1515,96	26	74,89
15.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	C	25,27	5	9,21
16.	91I0*	Cieplolubne dąbrowy	B	1515,96	1	1,00
Razem						155,86

* siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

W SDF-ie dla obszaru odnotowano także 7 gatunków zwierząt innych niż ptaki, w tym 4 stanowiących przedmiot ochrony oraz 1 gatunek roślin będący przedmiotem ochrony w obszarze. Przedmioty ochrony oznaczono w tabelach przez zacieniowanie.

Gatunki wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej występujące na terenie obszaru PLH300004 Dolina Noteci oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego	Lokalizacja na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu ob- szaru
1	2	3	4	5
Ssaki				
1337	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	D	Widoczne ślady działalności na gruntach N-ctwa w oddz.: 181j, o,l; 182a,f,d; 183c.
1355	Wydra	<i>Lutra lutra</i>	C	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.
Płazy				
1188	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	B	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.
Ryby				
1130	Boleń pospolity	<i>Aspius aspius</i>	D	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.
1145	Piskorz	<i>Misgurnus fossilis</i>	C	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.
1163	Głowacz białopłetwy	<i>Cottus gobio</i>	D	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego	Lokalizacja na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru
1	2	3	4	5
Bezkřęgowce				
4038	Czerwończyk fioletek	<i>Lycaena helle</i>	C	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.
Rośliny				
1617	Starodub Łąkowy	<i>Angelica palustris</i>	B	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.

Drzewostany ponad 100-letnie

Drzewostany ponad 100-letnie w obszarze siedliskowym PLH300004 Dolina Noteci zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa zajmują łącznie 72,90 ha, czyli 16% powierzchni gruntów leśnych zalesionych obszaru. Gatunkami panującymi w tych drzewostanach są: dąb (55%), sosna (26%), olsza (17%) i wiąz (2%).

Plan zadań ochronnych

Obszar PLH300004 Dolina Noteci posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 1477), doprecyzowanym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 24 listopada 2015 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 3765) oraz z dnia 9 grudnia 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2022 r. poz. 9786) zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doilna Noteci PLH300004, gdzie zmieniono cele działań ochronnych.

➤ **PLH300040 Dolina Łobżonki**

Obszar PLH300040 Dolina Łobżonki został zatwierdzony na mocy Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwarty zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składający się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010)9669)(2011/64/UE) (Dz. Urz. U. E. z dnia 08-02-2011, L 33, str. 146).

Obszar wyznaczony na mocy Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 marca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Łobżonki PLH300040 (Dz. U. z 2022 r., poz. 657).

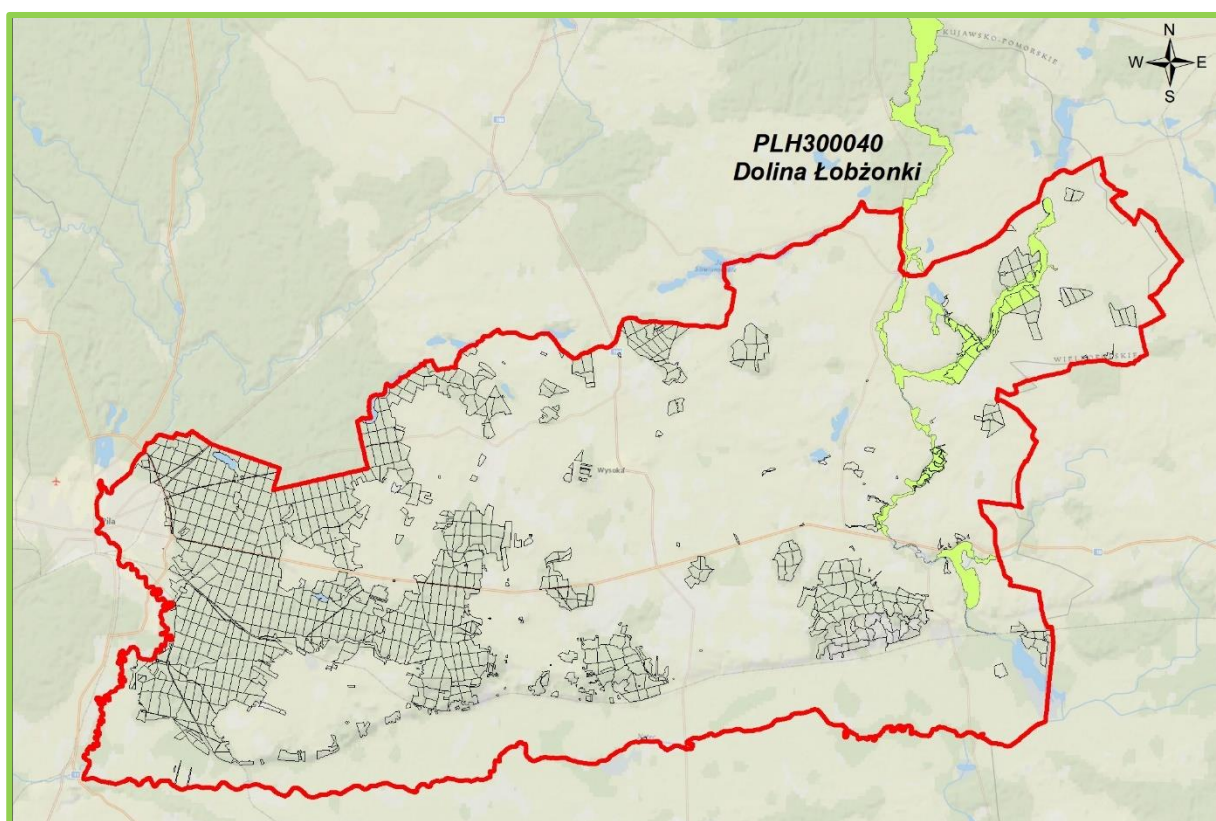
Zajmuje powierzchnię 5894,45 ha, w trzech województwach: kujawsko-pomorskim,

wielkopolskim oraz pomorskim.

W zasięgu Nadleśnictwa obszar zajmuje powierzchnię 1298,73 ha (20,0% ogólnej powierzchni SOO), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 439,49 ha, w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione – 415,20 ha;
- grunty związane z gospodarką leśną – 5,73 ha;
- grunty nieleśne – 18,56 ha.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo położone są w oddz.: 2f,i, 7a,c,f,g,h,i,j,~a,~b, 8g,h,i,~c, 9d,~c, 10o,p,~c, 18-21, 26, 27a,b,c,d,f,g,h,~a, 28-29, 30a,b,c,d,,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,p,z,bx,cx,dx,~a,~b, 31-32, 64f,g,h,i,j,k,l,m,n, 65a,b,c,d,f,h,i,j,k,l,m, 66-67, 68a,b,c,d,f,g,h,i,k,l,~a,~b, 71g,~c, 72a,b,c,d,f,~a,~b.

PLH300040 Dolina Łobzonki w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory

Obszar chroniący rzekę Łobzonkę (Łobzonkę) wraz z fragmentami dopływów - Lubczą i Orlą oraz tereny do nich przyległe, stanowiąc jeden z najcenniejszych obszarów przyrodniczych na Krajinie (Pojezierzu Krajeńskim). Osią obszaru jest około 60 kilometrowa dolina rzeki Łobzonki od okolic Białobłocia i Lutówka aż po dolinę rzeki Noteć (poniżej Osieka n/Notecią). W rzekach dominuje żwirowo-piaszczysty charakter dna i żwawy nurt nawiązujący do rzek podgórskich. Obszar wyróżnia obecność bogatych florystycznie, właściwie wykształconych grądów w odmianie krajeńskiej oraz znaczne powierzchnie ekstensywnie użytkowanych łąk.

W SDF-ie wg aktualizacji na marzec 2022 r. dla obszaru odnotowano 20 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym 18 stanowiących przedmiot ochrony. Dodatkowo na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru odnotowano również 1 siedlisko z Załącznika I DS., nie wymienione w SDF. Przedmioty ochrony oznaczono w tabelach przez zacieleniowanie.

**Ocena znaczenia typów siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru Natura 2000
PLH300040 Dolina Łobżonki oraz na gruntach Nadleśnictwa Kaczory**

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Ocena znaczenia ogólnego wg SDF	Pokrycie [ha] wg SDF	Na gruntach Nadleśnictwa	
					Liczba wyłączeń	Powierzchnia wyłączeń [ha]
1	2	3	4	5	6	7
1.	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łakami ramienic	B	117,89		
2.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	B	117,89		
3.	3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	B	29,47		
4.	3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników	B	58,94		
5.	6210*	Murawy kserotermiczne	D	1,18		
6.	6430	Ziolorośla górskie i ziolorośla nadrzeczne	C	11,79		
7.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	C	884,16	-	-
8.	7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	B	29,47	1	0,44
9.	7120	Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	C	1,18		
10.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	B	29,47		
11.	7210*	Torfowiska nakredowe	C	1,18	-	-
12.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	A	47,16	-	-
13.	9110	Kwaśne buczyny	B	58,94	-	-
14.	9130	Żyzne buczyny	B	353,66	3	2,37
15.	9160	Grąd subatlantycki	B	47,16	-	-
16.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	B	589,44	58	154,68
17.	9190	Kwaśne dąbrowy	C	58,94		
18.	91D0*	Bory i lasy bagienne	B	47,16		
19.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	B	353,66	24	52,94
20.	91F0*	Łęgowe lasy dębowo- wierzbowo-jesionowe	-	-	12	17,98
21.	91I0*	Ciepolubne dąbrowy	D	1,18	-	-
RAZEM					98	228,41

*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

W SDF-ie dla obszaru odnotowano także 10 gatunków zwierząt innych niż ptaki, oraz 2 gatunki zwierząt z Załącznika II DS., które stanowią przedmiot ochrony w obszarze.

Gatunki wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej występujące na terenie obszaru PLH300040 „Dolina Łobżonki” oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego	Lokalizacja na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru
1	2	3	4	5
Ssaki				
1337	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	C	Widoczne ślady działalności na gruntach N-ctwa w oddz.: 8i, 18a,b,c; 21c; 26a,b,c; 27a,g; 28g,n; 29 i,h,j,o; 30d,g,l,m,i,dx; 31f,g,h,i,j,m,o; 32b,d,g,h,i,k,o,p,w; 65a,b,c,d,f,i; 66a,d,c,i,j; 67a,b,c,d; 68a,c,d,g; 72c,d.
1355	Wydra	<i>Lutra lutra</i>	C	Gatunek obserwowany wzdłuż rzeki Łobżonki
Płazy				
1166	Traszka grzebieniasta	<i>Triturus cristatus</i>	C	Gatunek potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie w oddziale 20g, 20n, 28h, 28n, 30f, 32b.
1188	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	C	Gatunek potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie w oddziale 20n
Ryby				
1096	Minóg strumieniowy	<i>Lampetra planeri</i>	C	Gatunek obserwowany wzdłuż rzeki Łobżonki
Bezkręgowce				
1032	Skójką gruboskorupowa	<i>Unio crassus</i>	C	Gatunek obserwowany wzdłuż rzeki Łobżonki oraz przy oddz. 66i, 72a
1037	Trzepla zielona	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	C	Gatunek potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie w oddziale 72a, c
1060	Czerwończyk nieparek	<i>Lycaena dispar</i>	C	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.
1083	Jelonek rogacz	<i>Lucanus cervus</i>	C	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie. Potencjalny: 19d,g,j,k,o, 20l,r
1084	Pachnica dębowa	<i>Osmoderma eremita</i>	C	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.
Rośliny				
1903	Lipiennik Loesela	<i>Liparis loeselii</i>	C	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.
6216	Haczykowiec (sierpowiec) błyszczący	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	C	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.

Drzewostany ponad 100-letnie

Drzewostany ponad 100-letnie w obszarze siedliskowym PLH300040 Dolina Łobżonki zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Kaczory zajmują łącznie 55,07 ha, czyli 14,2% powierzchni gruntów leśnych zalesionych obszaru. Gatunkami panującymi w tych drzewostanach są: dąb (82%), jesion (7%), olsz (6%), lipa (3%), grab (2%).

Plan zadań ochronnych

Obszar PLH300040 Dolina Łobżonki nie posiada planu zadań ochronnych.

➤ PLH300045 Ostoja Pilska

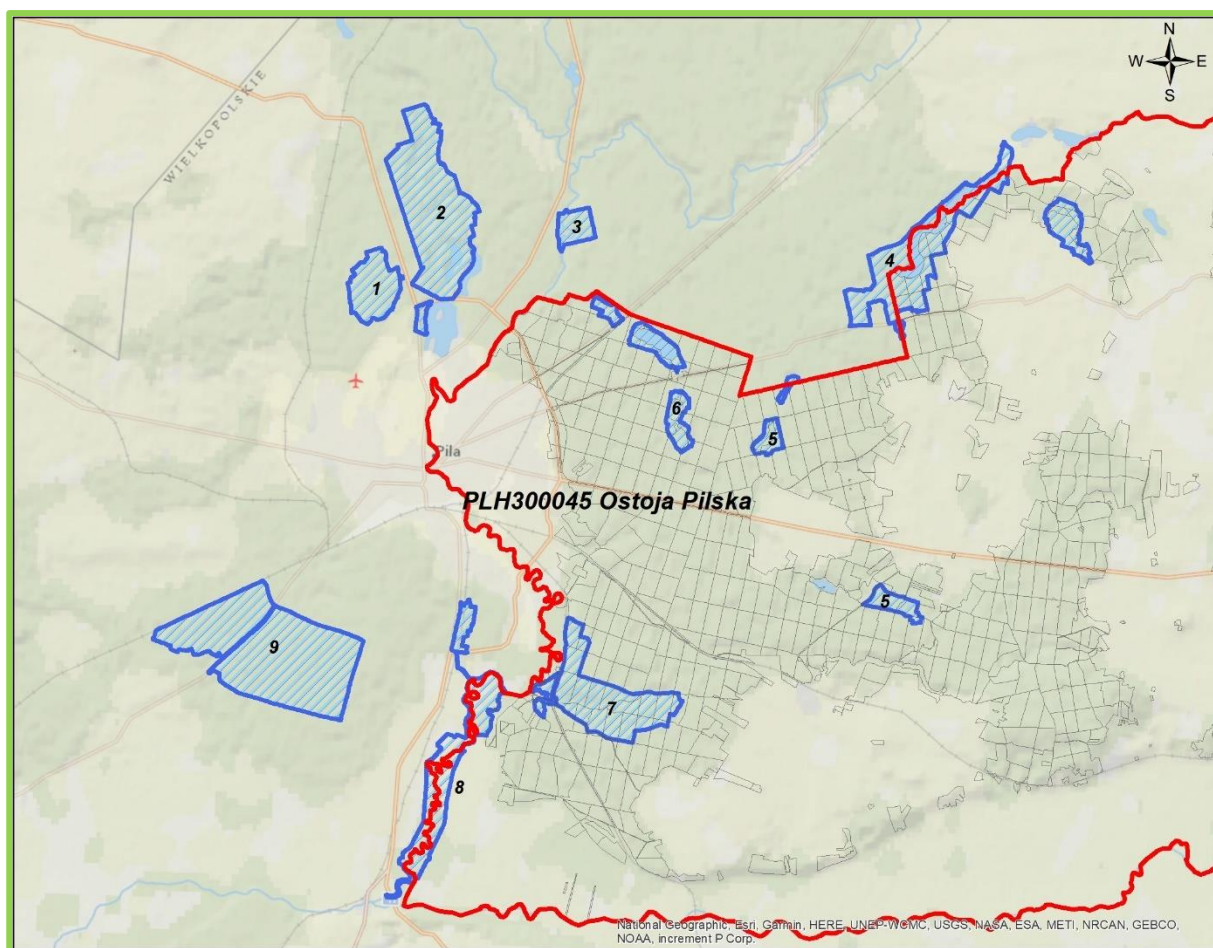
Obszar ustanowiony Decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE).

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Pilska (Dz. U. z 2023 r., poz. 2290). Obejmuje obszar 3272,19 ha, położony w województwie wielkopolskim, składający się z dziewiętnastu powiązanych funkcjonalnie enklaw.

W zasięgu Nadleśnictwa obszar zajmuje powierzchnię 1031,62 ha (31,5% ogólnej powierzchni SOO), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 737,10 ha, w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione – 683,83 ha;
- grunty związane z gospodarką leśną – 20,83 ha;
- grunty nieleśne – 32,44 ha.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo położone są w oddz.: 85l,o, 89c,d,i,j,k, 95h,m,s,w,~f, 96a,b,d,f,j,~c,~f, 97m,o,p,r,s,~d, 99d,f,~b,~c, 101, 103c,d,g,~c, 104b,c,f,~a,~b, 105-106, 108a,b,c,d,h,~a,~b,~c, 109-110, 120d, 206h,i,j,k, 207b,d,g,h,~a,~b,~g, 209b,c,f,g,h,i,j,k,l,m,o,p,s,~b, 218~b, 219a,b,~b, 220a,b,~b, 241a, 247b,c,g,~c, 248d,f,g,j,~b,~d, 269b,c,d,f,g,~b, 270a,h,i,~a,~c,~h, 274g, 275c,d,g,h,~b,~c, 276a,d,f,h,i,k, ~c,~d, 303g,~b,~c, 304a,~b,~c,~f, 430f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,~a, 431, 464b,c,d,~a,~c, 578d,f,g,~b, 579, 580m,n,~b,~d, 584, 602b,d,i,k, 603-608, 609a,b,c,d,f,g,h,i,j,l,~a,~b,~c,~d, 610c,g,i,k,r,t,ax,gx, 632a,b,c,d,~a,~b, 633a,b,c,d,f,~a,~d,~f, 634, 635a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,~a,~b,~c,~d,~f, 636a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,~a,~c,~d,~g, 637a,b,c,d,f,g,h,~a,~c, 638a,b,c,d,~b, 639c,~a,~b.

PLH300045 Ostoja Pilska w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory

Ostoję Pilską można podzielić na 9 części (zaznaczone na mapce powyżej):

1. Kwaśne dąbrowy Zawada-Koszyce;
2. Rynnę jezior Kuźnickich z rezerwatem „Kuźnik”;
3. Łęgi i grądy nad Gwdą poniżej Dobrzycy;
4. Obszar wokół jezior Wapińskiego i wokół jez. Kleszczynek;
5. Rezerwat Torfowisko Kaczory oraz jez. Czarne, między miejscowościami Kaczory -Jeziorki;
6. Rynnę jezior Okoniowe - Płocie- Piaseczno - Bagienne;
7. Kwaśne dąbrowy i grądy na wschód od miejscowości Kalina;
8. Meandry i starorzecza Gwdy od Motylewa do Ujścia;
9. Obszar wydmy śródlądowych i jezioro Leśne (Stobieńskie).

Cechą Ostoi Pilskiej jest występowanie cennych siedlisk hydrogenicznych i leśnych, niedostatecznie reprezentowane w pozostałej części regionu Wielkopolski. Obszar stanowi jeden z bogatszych obszarów Zachodniej Polski pod względem liczby typów siedlisk Natura 2000. Licznie występują tu rzadkie i zagrożone w skali regionu i kraju gatunki, w tym wiele podlegających ochronie prawnej.

W SDF-ie wg aktualizacji na kwiecień 2023 r. dla obszaru odnotowano 22 rodzaje siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, które jednocześnie stanowią przedmioty ochrony w obszarze.

**Ocena znaczenia typów siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru Natura 2000
PLH300045 Ostoja Pilska oraz na gruntach Nadleśnictwa Kaczory**

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Ocena znaczenia ogólnego wg SDF	Pokrycie w całym obszarze [ha]	Na gruntach Nadleśnictwa	
					Liczba pododdz. szt.	Ogólna pow. wyłączeń [ha]
1	2	3	4	5	6	7
1.	2330	Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	C	9,21	-	-
2.	3140	Twardowodne oligotroficzne i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łakami ramienic	B	149,44	-	-
3.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	B	108,01	1	3,46
4.	3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	B	10,43	-	-
5.	3270	Zalewane muliste brzegi rzek	B	3,68	-	-
6.	4030	Suche wrzosowiska	C	7,06	-	-
7.	6120*	Ciepolubne śródlądowe murawy napiaskowe	C	3,68	-	-
8.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	B	45,42	-	-
9.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	C	99,12	-	-
10.	7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	B	4,91	1	1,57
11.	7120	torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	C	3,07	2	2,29
12.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska na niżu	B	3,38	-	-
13.	7150	Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością	C	0,61	-	-
14.	7210*	Torfowiska nakredowe	B	2,15	-	-
15.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	B	2,15	-	-
16.	9110	Kwaśne buczyny	C	2,15	-	-
17.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	C	125,81	40	112,49
18.	9190	Kwaśne dąbrowy	C	359,33	5	10,37
19.	91D0*	Bory i lasy bagienne	B	20,56	1	2,02
20.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródliskowe	B	47,87	1	1,07
21.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	B	7,36	1	0,63
22.	91T0	Śródlądowy bór chrobotkowy	B	721,12	-	-
Razem						132,83

* siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

W SDF dla obszaru wymieniono również 9 gatunków zwierząt innych niż ptaki, spośród których 8 stanowi przedmiot ochrony. Dodatkowo wyróżniono 2 gatunki roślin stanowiących przedmiot ochrony.

Gatunki wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej występujące na terenie obszaru PLH300045 Ostoja Pilska oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego	Lokalizacja na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru
1	2	3	4	5
Ssaki				
1308	Mopek zachodni	<i>Barbastella barbastellus</i>	C	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.
1323	Nocek Bechsteina	<i>Myotis bechsteinii</i>	C	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.
1324	Nocek duży	<i>Myotis myotis</i>	B	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.
1337	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	B	Nie potwierdzono występowania gatunku w ekspertyzie do PZO (2019 r.). Gatunek jednak obserwowany w obszarze.
1355	Wydra	<i>Lutra lutra</i>	B	Nie potwierdzono występowania gatunku w ekspertyzie do PZO (2019 r.). Gatunek jednak obserwowany w obszarze.
Plazy				
1188	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	B	Gatunek potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie w oddziale 95w.
Ryby				
1130	Boleń pospolity	<i>Aspius aspius</i>	D	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.
Bezkęgowce				
1037	Trzepla zielona	<i>Ophiogomphus cecilla</i>	C	Gatunek występujący w obszarze stosunkowo licznie w pobliżu rzeki Gwdy.
1042	Zalotka większa	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	B	Potwierdzono bardzo nieliczne występowanie gatunku (inwentaryzacja 2019 r.)
1060	Czerwończyk nieparek	<i>Lycaena dispar</i>	C	Gatunek licznie występujący w granicach obszaru (inwentaryzacja 2019 r.)
Rośliny				
1903	Lipiennik Loesela	<i>Liparis loeselii</i>	C	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.
6216	Haczykowiec błyszczący	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	B	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.

Drzewostany ponad 100-letnie

Drzewostany ponad 100-letnie w obszarze siedliskowym PLH300045 Ostoja Pilska zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Kaczory zajmują łącznie 180,54 ha, czyli

27,2% powierzchni gruntów leśnych zalesionych obszaru. Gatunkami panującymi w tych drzewostanach są: sosna (64%), dęby (34%), olsza (2%).

Plan zadań ochronnych

Obszar PLH300045 Ostoja Pilska posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 18 stycznia 2023r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Pilska PLH300045 (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2023.667).

➤ PLH300054 Struga Białośliwka

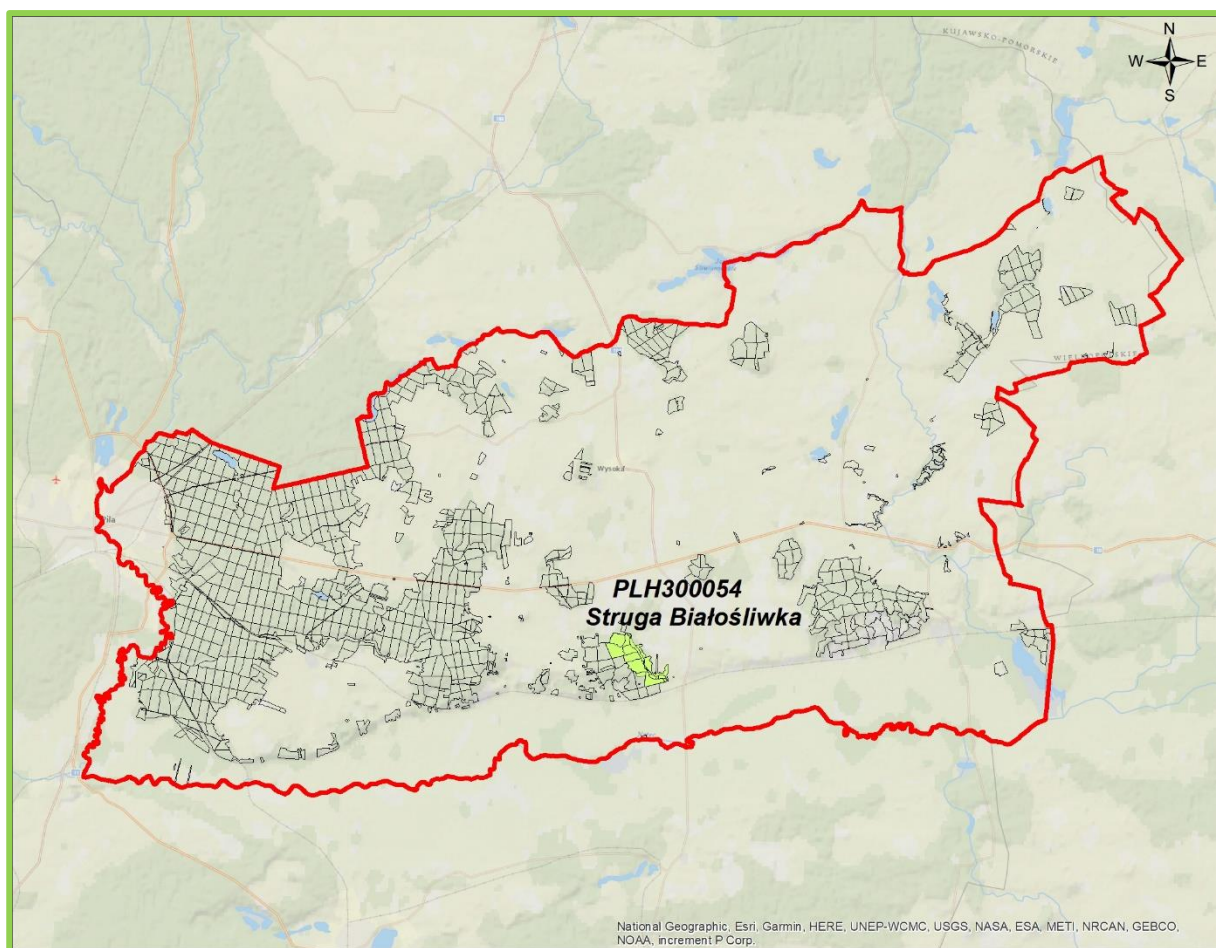
Obszar PLH300054 Struga Białośliwka został zatwierdzony na mocy Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwarty zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składający się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010)9669)(2011/64/UE) (Dz. Urz. U. E. z dnia 08-02-2011, L 33, str. 146).

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Struga Białośliwka PLH300054 (Dz. U. z 2018 r., poz. 777). Położony jest w województwie wielkopolskim i obejmuje obszar 251,68 ha.

W zasięgu Nadleśnictwa obszar zajmuje powierzchnię 251,68 ha (100,0% ogólnej powierzchni SOO), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 228,19 ha, w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione – 223,39 ha;
- grunty związane z gospodarką leśną – 3,66 ha;
- grunty nieleśne – 1,14 ha.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo położone są w oddz.: 544g,h,i,j,k,l,m,n,o,p,~a, 545, 547-549, 585, 611f,g,h,~a, 612, 615, 616a,b,d,~c.

PLH300054 Struga Białośliwka w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory

W SDF-ie dla obszaru (wg daty aktualizacji 03-2022) odnotowano 10 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym 6 stanowiących przedmiot ochrony. Dodatkowo na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru odnotowano również 1 siedlisko z Załącznika I DS., nie wymienione w SDF. Przedmioty ochrony oznaczono w tabelach przez zacieniowanie.

Ocena znaczenia typów siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru Natura 2000 PLH300054 Struga Białośliwka oraz na gruntach Nadleśnictwa Kaczory

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Ocena znaczenia ogólnego wg SDF	Pokrycie [ha] wg SDF	Na gruntach Nadleśnictwa	
					Liczba wyłączeń	Powierzchnia wyłączeń [ha]
1	2	3	4	5	6	7
1.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	D	0,00	-	-
2.	3270	Zalewane muliste brzegi rzek	D	0,00	-	-
3.	6430	Ziolorośla górskie i ziolorośla nadrzeczne	D	0,00	-	-
4.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	C	5,03	2	1,14
5.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	C	1,26	-	-

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Ocena znaczenia ogólnego wg SDF	Pokrycie [ha] wg SDF	Na gruntach Nadleśnictwa	
					Liczba wyłączeń	Powierzchnia wyłączeń [ha]
1	2	3	4	5	6	7
6.	9130	Żyzne buczyny	-	-	-	-
7.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	A	165,95	59	212,44
8.	9190	Kwaśne dąbrowy	C			
9.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	B	33,43	11	9,51
10.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	C	1,64	1	1,44
11.	91I0*	Ciepielubne dąbrowy	D	0,00	-	-
RAZEM					73	224,53

*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

W SDF dla obszaru wymieniono także 2 gatunki ssaków z Załącznika II DS. Przedmioty ochrony w obszarze oznaczono w tabeli przez zacienienie.

Gatunki wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej występujące na terenie obszaru PLH300054 Struga Białosłiwka oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego	Lokalizacja na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru
1	2	3	4	5
Ssaki				
1337	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	D	Widoczne ślady działalności na gruntach N-ctwa w pobliżu rzek, cieków i jezior
1355	Wydra	<i>Lutra lutra</i>	D	Gatunek nie potwierdzony w N-ctwie.

Drzewostany ponad 100-letnie

Drzewostany ponad 100-letnie w obszarze siedliskowym PLH300054 Struga Białosłiwka zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Kaczory zajmują łącznie 137,73 ha, czyli 61,6% powierzchni gruntów leśnych zalesionych obszaru. Gatunkami panującymi w tych drzewostanach są: dęby (97%), sosna (3%).

Plan zadań ochronnych

Obszar PLH300054 Struga Białosłiwka posiada plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 31 sierpnia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Struga Białosłiwka PLH300054 (DZ. URZ. WOJ. 2015.5110).

➤ PLH300055 Dębowa Góra

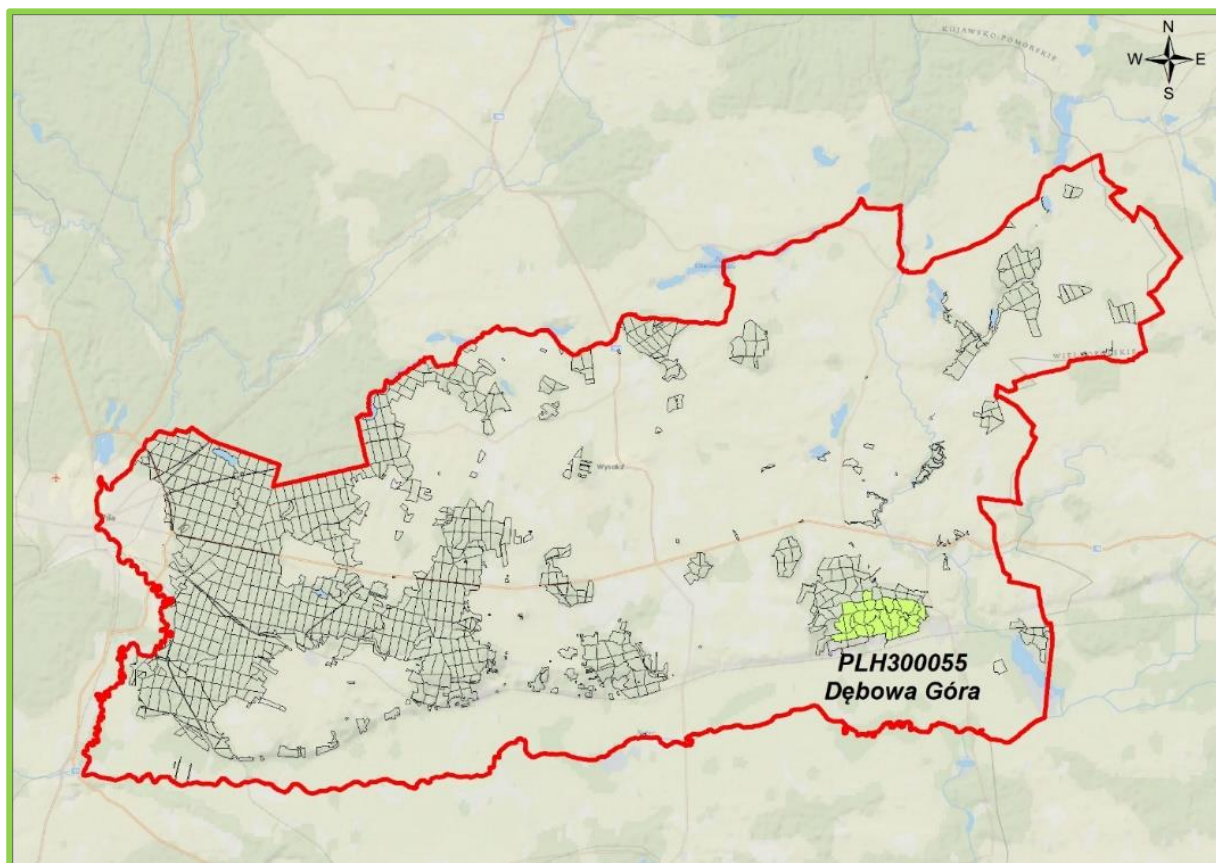
Obszar PLH300055 Dębowa Góra został zatwierdzony na mocy Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwarty zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składający się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010)9669)(2011/64/UE) (Dz. Urz. U. E. z dnia 08-02-2011, L 33, str. 146).

Obszar wyznaczony na mocy Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 stycznia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dębowa Góra PLH300055 (Dz. U. z 2022 r., poz. 389). Położony jest w województwie wielkopolskim i obejmuje powierzchnię 586,82 ha.

W zasięgu Nadleśnictwa obszar zajmuje powierzchnię 586,82 ha (100,0% ogólnej powierzchni SOO), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 586,54 ha, w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione – 565,86 ha;
- grunty związane z gospodarką leśną – 10,41 ha;
- grunty nieleśne – 10,27 ha.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo położone są w oddz.: 148, 154f,~c, 155-162, 166-173, 174a,b,~a,~b, 185-192, 194.

PLH300055 Dębowa Góra w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory

W SDF-ie dla obszaru (wg daty aktualizacji 03-2022) odnotowano 13 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym 5 będących przedmiotem ochrony, które oznaczono przez zacienienie. Dodatkowo odnotowano jeszcze siedlisko 9130, nie wymienione w SDF dla obszaru.

**Ocena znaczenia typów siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru Natura 2000
PLH300055 Dębowa Góra oraz na gruntach Nadleśnictwa Kaczory**

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Ocena znaczenia ogólnego wg SDF	Pokrycie [ha] wg SDF	Na gruntach Nadleśnictwa	
					Liczba wyłączeń	Powierzchnia wyłączeń [ha]
1	2	3	4	5	6	7
1.	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łakami ramienic	C	10,15	-	-
2.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	D	0,29	-	-
3.	3270	Zalewane muliste brzegi rzek	D	0,00	-	-
4.	6210*	Murawy kserotermiczne	D	0,00	-	-
5.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	D	0,00	-	-
6.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	D	0,00	-	-
7.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	C	0,70	-	-
8.	9110	Kwaśne buczyny	D	0,00	-	-
9.	9130	Żyzne buczyny	-	-	1	0,99
10.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	A	542,44	65	544,05
11.	9190	Kwaśne dąbrowy	C	21,65	-	-
12.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	D	0,76		
13.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	D	0,00		
14.	91I0*	Ciepolubne dąbrowy	B	2,35	-	-
RAZEM					66	545,04

*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

W SDF dla obszaru wymieniono również 4 gatunki zwierząt innych niż ptaki, które stanowią przedmiot ochrony w obszarze.

**Gatunki wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej występujące na terenie obszaru
PLH300055 Dębowa Góra oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków**

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena zna- czenia ogólnego	Lokalizacja na gruntach Nadleśnictwa w za- sięgu obszaru
1	2	3	4	5
Płazy				
1166	Traszka grzebieniasta	<i>Triturus cristatus</i>	C	Gatunek potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie w oddziale 148b, 162a

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego	Lokalizacja na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru
1	2	3	4	5
Bezkřęgowce				
1042	Zalotka większa	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	C	Gatunek potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie w oddziale 148a, b.
1083	Jelonek rogacz	<i>Lucanus cervus</i>	B	Gatunek potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie w oddziale 156c, 157a, 158b, 161a, 162b, 166a,b,c, 167a, 170a, 190a, 194a.
1084	Pachnica dębowa	<i>Osmoderma eremita</i>	B	Gatunek potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie w oddziale 156a, 171a, 185a.

Drzewostany ponad 100-letnie

Drzewostany ponad 100-letnie w obszarze siedliskowym PLH300055 Dębowa Góra zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Kaczory zajmują łącznie 448,53 ha, czyli 79,3% powierzchni gruntów leśnych zalesionych obszaru. Gatunkami panującymi w tych drzewostanach są: dęby (99%), sosna (0,5%), buk (0,5%).

Plan zadań ochronnych

Obszar PLH300055 Dębową Góra nie posiada planu zadań ochronnych.

Analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na siedliska i gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 przedstawiono w dalszej części Prognozy.

3.3.4. Użytki ekologiczne

W Nadleśnictwie Kaczory uchwałami odpowiednich rad gmin uznano 22 użytki ekologiczne (27 pododdziałów) o łącznej powierzchni 75,82 ha. W programie ochrony przyrody przedstawiono zakazy wynikające z uchwał gmin powołujących użytki ekologiczne. Są to następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- uszkodzenia i zanieczyszczania gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;

- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- zbioru, niszczenia, uszkodzania roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- umieszczania tablic reklamowych.

Wykaz użytków ekologicznych w Nadleśnictwie

Lp.	Położenie		Pow. [ha]	Rodzaj pow. w SILP	Nazwa użytku, Podstawa prawna utworzenia Opis obiektu, walory przyrodnicze
	oddz. poddz.	gmina leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
1.	38g	Wysoka obszar wiejski Czajcze	5,54	N	„Bobrowe Bagno” Uchwała Nr VIII/48/2007 Rady Miasta i Gminy Wysoka z dnia 31 maja 2007 r. w sprawie uznania niektórych gruntów Lasów Państwowych Nadleśnictwa Kaczory za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Wielk. Nr 101, poz. 2470). Bagno porośnięte roślinnością turzycowo - trawiastą w formie kęp. Na ok. 10% Db VI kl. wieku. Występująca szata roślinna reprezentowana jest głównie przez tzw. łozowisko - zespół wierzby szarej i pięciopręcikowej oraz fragmentami przez ols porzeczkowy. Doskonale jest rozwinięty szuwar trzcinowy oraz pałki szerokolistne, zespół kosańca żółtego, rzepichy ziemnowodnej oraz zespół situ skupionego. Miejsce rozrodu i bytowania ptaków i zwierząt. Tereny te są stałą ostoją bobra, miejscem lęgowym żurawia, miejscem masowego rozrodu żaby moczarowej, ropuchy szarej oraz żaby trawiastej. Występuje również kumak nizinny.
2.	41f	Wysoka obszar wiejski Czajcze	4,20	N	„Żuraw” Uchwała Nr VIII/48/2007 Rady Miasta i Gminy Wysoka z dnia 31 maja 2007 r. w sprawie uznania niektórych gruntów Lasów Państwowych Nadleśnictwa Kaczory za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Wielk. Nr 101, poz. 2470). Bagno porośnięte roślinnością turzycowo - trawiastą w formie kęp, na ok. 70% samosiew Wb. Występująca szata roślinna reprezentowana jest głównie przez tzw. łozowisko - zespół wierzby szarej i pięciopręcikowej oraz fragmentami przez ols porzeczkowy. Doskonale jest rozwinięty szuwar trzcinowy oraz pałki szerokolistne, zespół kosańca żółtego, rzepichy ziemnowodnej oraz zespół situ skupionego. Miejsce rozrodu i bytowania ptaków i zwierząt. Tereny te są stałą ostoją bobra, miejscem lęgowym żurawia, miejscem masowego rozrodu żaby moczarowej, ropuchy szarej oraz żaby trawiastej. Występuje również kumak nizinny.

Lp.	Położenie		Pow. [ha]	Rodzaj pow. w SILP	Nazwa użytku, Podstawa prawna utworzenia Opis obiektu, walory przyrodnicze
	oddz. poddz.	gmina leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
3.	56m	Wysoka obszar wiejski Czajcze	3,15	N	„Linki” Uchwała Nr VIII/48/2007 Rady Miasta i Gminy Wysoka z dnia 31 maja 2007 r. w sprawie uznania niektórych gruntów Lasów Państwowych Nadleśnictwa Kaczory za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Wielk. Nr 101, poz. 2470). Bagno porośnięte roślinnością turzycowo-trawistą w formie kęp, na ok. 20% samosiew: Brz, Ol I kl. wieku. Ok. 60% powierzchni zalane jest wodą. Występująca szata roślinna reprezentowana jest głównie przez tzw. łożowisko- zespół wierzby szarej i pięciopęcikowej. Doskonale jest rozwinięty szuwar trzcinowy oraz palki szerokolistne, zespół kosańca żółtego, rzepichy ziemnowodnej oraz zespół situ skupionego. Miejsce rozrodu i bytowania ptaków i zwierząt. Tereny te są stałą ostoją bobra, miejscem lęgowym żurawia i łabędzia, miejscem masowego rozrodu żaby moczarowej, ropuchy szarej oraz żaby trawiastej. Występuje również traszka zwyczajna oraz kumak nizinny.
4.	81a	Wysoka obszar wiejski Czajcze	10,96	N	„Stare Bagno” Uchwała Nr VIII/48/2007 Rady Miasta i Gminy Wysoka z dnia 31 maja 2007 r. w sprawie uznania niektórych gruntów Lasów Państwowych Nadleśnictwa Kaczory za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Wielk. Nr 101, poz. 2470) Bagno, teren płaski o słabym odpływie. Miejscami ols porośnięty roślinnością turzycowo - trawistą w formie kęp. Na ok. 30% powierzchni Ol. II-IV kl. wieku, w niektórych miejscach widać lustra wody. Występująca szata roślinna reprezentowana jest głównie przez tzw. łożowisko - zespół wierzby szarej i pięciopęcikowej. Doskonale jest rozwinięty szuwar trzcinowy oraz palki szerokolistne, zespół kosańca żółtego, rzepichy ziemnowodnej oraz zespół situ skupionego. Miejsce rozrodu i bytowania ptaków i zwierząt. Tereny te są stałą ostoją bobra, miejscem lęgowym żurawia, miejscem masowego rozrodu żaby moczarowej, ropuchy szarej oraz żaby trawiastej.
5.	95w	Kaczory obszar wiejski Czajcze	3,43	N	Uchwała Nr VI/41/ 2007 Rady Gminy Kaczory z dnia 25 maja 2007 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych na terenie gminy Kaczory (Dz. Urz. Woj. Wielk. Nr 123, poz. 2854 ze zm.) Tereny te stanowią ekosystem siedlisk wodno-błotnych o bardzo wysokim stopniu naturalizacji. W większości obszary te są zalane wodą a występująca szata roślinna reprezentowana jest głównie przez tzw. łożowisko - zespół wierzby szarej i pięciopęcikowej oraz fragmentami przez ols porzeczkowy. Doskonale jest rozwinięty szuwar trzcinowy oraz palki szerokolistnej, zespół kosańca żółtego, rzepichy ziemnowodnej oraz zespół situ skupionego. Tereny te są stałą ostoją bobra, miejscem lęgowym żurawia, miejscem masowego rozrodu żaby moczarowej, ropuchy szarej oraz żaby trawiastej. Stwierdzono również obecność traszki zwyczajnej. Siedlisko tam występujące w sposób ewidentny wpływa pozytywnie na kształtowanie stosunków wodno-glebowych oraz warunków mikroklimatycznych.

Lp.	Położenie		Pow. [ha]	Rodzaj pow. w SILP	Nazwa użytku, Podstawa prawna utworzenia Opis obiektu, walory przyrodnicze
	oddz. poddz.	gmina leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
6.	148b	Wyrzysk obszar wiejski Zielonagóra	10,13	N	Uchwała Nr XIV/85/07 Rady Miejskiej w Wyrzysku z dnia 30 października 2007 r. w sprawie uznania niektórych gruntów Lasów Państwowych Nadleśnictwa Kaczory za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2007, Nr 180, poz. 4006). Teren porośnięty cenną roślinnością turzycowo-trawiastą w formie kęp, na 60 % powierzchni olsza, brzoza, świerk IV klasy wieku. Ponadto w obiekcie stwierdzono obecność zbiorowisk roślinnych rzadkich (z różnych klas) i bardzo rzadkich (z klasy <i>Scheuchzeria-Cariatea fuscae</i>), sześć gatunków roślin objętych ochroną ścisłą (torfowiec błotny, torfowiec ząbkowany, pływacz drobny, pływacz zwyczajny, rosiczka okrągłolistna, bagno zwyczajne) liczne (około 10) gatunki roślin, objęte ochroną częściową, rzadkie rośliny naczyniowe i glony z "Czerwonej listy glonów zagrożonych w Polsce" (ramienica krucha). Poza tym to miejsce gnieźdzenia się ptaków wodno-błotnych.
7.	181k	Wyrzysk obszar wiejski Liszkowo	1,33	N	Uchwała Nr XIV/85/07 Rady Miejskiej w Wyrzysku z dnia 30 października 2007 r. w sprawie uznania niektórych gruntów Lasów Państwowych Nadleśnictwa Kaczory za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2007, Nr 180, poz. 4006) Obecnie obiekt znajduje się w dynamicznej fazie przemiany w nadrzeczne zbiorowisko okrajkowe (w nomenklaturze Natura 2000 "6430-3"), o czym świadczy obecność następujących gatunków: kania pospolita, chmiel zwyczajny, kielisznik zaroślowy, przytulia czepna, psianka słodkogórz, sadzic konopiasty itd. Niekwestionowanym przyrodniczym walorem obiektu jest brak gatunków synantropijnych.
8.	201m	Białośliwie Mościska	1,74	N	„Nieżychowo przy kolejce” Uchwała Nr XIV/55/07 Rady Gminy w Białośliwiu z dnia 25 października 2007 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych na terenie gminy Białośliwie (Dz. Urz. Woj. Wielk. Nr 181, poz. 4018) Teren jest podmokły, porośnięty głównie turzycami. Stanowi strefę żerowania żurawia, orlika krzykliwego oraz gęsi gęgawy.
9.	337i	Kaczory obszar wiejski Jeziorki	0,57	N	Uchwała Nr VI/41/ 2007 Rady Gminy Kaczory z dnia 25 maja 2007 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych na terenie gminy Kaczory (Dz. Urz. Woj. Wielk. Nr 123, poz. 2854 ze zm.) Mokradło z roślinnością mokradłową, stałe miejsce żerowania i bytowania żurawia.
10.	367b	Miasteczko Krajeńskie obszar wiejski Mościska	3,24	N	„Torfniaki Solnówskie” Uchwała Nr XXVIII/109/2005 Rady Gminy Miasteczko Krajeńskie z dnia 29 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie (Dz. Urz. Woj. Wielk. Nr 124, poz. 3389) Bagno, ols porośnięty roślinnością turzycowo - trawiastą w formie kęp, na ok. 60% Ol, Brz, Db III kl. wieku.

Lp.	Położenie		Pow. [ha]	Rodzaj pow. w SILP	Nazwa użytku, Podstawa prawna utworzenia Opis obiektu, walory przyrodnicze
	oddz. poddz.	gmina leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
11.	391i 390j	Miasteczko Krajeńskie Wieś Mościska	1,81 1,68	N	„Czerwone Bagna” Uchwała Nr XXVIII/109/2005 Rady Gminy Miasteczko Krajeńskie z dnia 29 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie (Dz. Urz. Woj. Wielk. Nr 124, poz. 3389). Bagno ols porośnięty roślinnością turzycowo - trawiastą w formie kęp, na ok. 70% pow. Ol III kl. wieku; ols porośnięty roślinnością turzycowo - trawiastą w formie kęp, obniżenie odpływowe na ok. 60% Ol III kl. wieku.
12.	392d 392f	Miasteczko Krajeńskie obszar wiejski Mościska	2,30 1,20	N	„Czarne Jezioro” Uchwała Nr XXVIII/109/2005 Rady Gminy Miasteczko Krajeńskie z dnia 29 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie (Dz. Urz. Woj. Wielk. Nr 124, poz. 3389). Ols przechodzący w bagno, porośnięte roślinnością turzycowo - trawiastą w formie kęp, w niektórych miejscach widać lustro wody.
13.	458h	Miasteczko Krajeńskie obszar wiejski Brzostowo	1,42	N	„Bagno Ustronie” Uchwała Nr XXVIII/109/2005 Rady Gminy Miasteczko Krajeńskie z dnia 29 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie (Dz. Urz. Woj. Wielk. Nr 124, poz. 3389). Bagno porośnięte roślinnością turzycowo - trawiastą w formie kęp, częściowo porośnięte Ol.
14.	411d 411f 411g	Miasteczko Krajeńskie obszar wiejski Mościska	2,06 0,61 1,04	N	„Torfowisko Żurawiniec” Uchwała Nr XXVIII/109/2005 Rady Gminy Miasteczko Krajeńskie z dnia 29 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie (Dz. Urz. Woj. Wielk. Nr 124, poz. 3389). Bagno porośnięte roślinnością turzycowo-trawiastą w formie kęp, na 50% pow. Wb., kruszyna.
15.	422h 458d	Miasteczko Krajeńskie obszar wiejski Brzostowo	3,20 2,52	N	„Linki” Uchwała Nr XV/83/2012 Rady Gminy Miasteczko Krajeńskie z dnia 22 lutego 2012 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 16 maja 2012 r. poz. 2270). Użytek ma na celu ochronę efemerycznych wodno-błotnych zbiorowisk roślinnych tj. <i>Elatini - Eleocharition ovatae</i>, <i>Polygonion avicularis</i> oraz miejsc masowego występowania gatunków objętych ochroną gatunkową m.in.: kumaka nizinnego, traszki grzebieniastej, grzebiuszki ziemnej. Występują tu również takie gatunki jak: traszka zwyczajna, ropucha szara, ropucha zielona, padalec, jaszczurka zwinka. Ponadto tereny te stanowią miejsce żerowania bociana czarnego, bielika, gągoła i kilku gatunków nietoperzy, a także jest to miejsce występowania kilkudziesięciu gatunków chronionych bezkręgowców tj.: pajęczaków, błonkówek, szarańczaków, chrząszczy, motyli i ważek w tym 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Listy.

Lp.	Położenie		Pow. [ha]	Rodzaj pow. w SILP	Nazwa użytku, Podstawa prawna utworzenia Opis obiektu, walory przyrodnicze
	oddz. poddz.	gmina leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
16.	593f	Miasteczko Krajeńskie obszar wiejski Brzostowo	1,37	N	„Staw Szulca” Uchwała Nr XXVIII/109/2005 Rady Gminy Miasteczko Krajeńskie z dnia 29 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie (Dz. Urz. Woj. Wielk. Nr 124, poz. 3389). Bagno porośnięte roślinnością turzycowo - trawiastą w formie kęp, częściowo porośnięte Ol w II i IV wieku.
17.	557d	Miasteczko Krajeńskie obszar wiejski Brzostowo	1,13	N	„Zgniłe Jezioro” Uchwała Nr XXVIII/109/2005 Rady Gminy Miasteczko Krajeńskie z dnia 29 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2005 r. Nr 124, poz. 3389). Bagno porośnięte roślinnością turzycowo-trawiastą w formie kęp, na ok. 60% samosiew Ol II kl. wieku.
18.	610f	Miasto Piła Kalina	0,94	N	„Zakole” Uchwała Nr XII/138/07 Rady Miasta Piły z dnia 28 sierpnia 2007 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego na obszarze miasta Piły (Dz. Urz. Woj. Wielk. Nr 151, poz. 3313). Łąka nad Gwdą, zalewana podczas wysokich stanów rzeki. Ochrona szaty roślinnej oraz miejsc i warunków bytowania zwierząt, zbiorowiska łągu.
19.	616i	Białośliwie Brzostowo	0,57	N	„Ostoja za figurą” Uchwała Nr XIV/55/07 Rady Gminy w Białośliwiu z dnia 25 października 2007 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych na terenie gminy Białośliwie (Dz. Urz. Woj. Wielk. Nr 181, poz. 4018) Teren porośnięty jest cennymi roślinami miododajnymi pośród zwartego drzewostanu. Naturalnie zakrzaczona remiza przez dziką różę, głóg, tarninę, jarzębinę, dziką gruszę, jabłoń i czereśnię. Stanowi teren gniazdowania pokrzewki, rudzika, kosów i drozda śpiewaka oraz bazę pokarmową dla drozdów i kosów.
20.	619g	Miasteczko Krajeńskie obszar wiejski Brzostowo	3,12	N	„Grodzisko” Uchwała nr XXIII/124/2012 Rady Gminy Miasteczko Krajeńskie z dnia 28 listopada 2012r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie Dz. Urz. Woj. Wielk. nr z 19 grudnia 2012 r poz. 6339 Uchwała Nr XV/83/2012 Rady Gminy Miasteczko Krajeńskie z dnia 22 lutego 2012 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 16 maja 2012 r. poz. 2270). Obszar pokryty jest zwartą roślinnością krzewiastą z pojedynczo występującymi drzewami owocowymi tj. gruszą pospolitą, jabłonią dziką, pojedynczo występuje również wiąz polny. Ze względu na liczne gatunki krzewów jest miejscem gniazdowania ptaków między innymi pokrzewek, drozdów, kosów, dzierzby.

Lp.	Położenie		Pow. [ha]	Rodzaj pow. w SILP	Nazwa użytku, Podstawa prawna utworzenia Opis obiektu, walory przyrodnicze
	oddz. poddz.	gmina leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
21.	623i	Miasteczko Krajeńskie obszar wiejski Brzostowo	5,52	N	„Kocewskie Zarośla” Uchwała Nr XXVIII/109/2005 Rady Gminy Miasteczko Krajeńskie z dnia 29 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie (Dz. Urz. Woj. Wielk. Nr 124, poz. 3389) Zadrzewienie, fragment muraw i zarośli kserotermicznych, na ok. 80% tarnina, dereń, głąg, Os, miejsce liczego gniazdowania ptaków.
22.	635b	Kaczory obszar wiejski Kalina	1,04	N	Uchwała Nr VI/41/2007 Rady Gminy Kaczory z dnia 25 maja 2007 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych na terenie gminy Kaczory (Dz. Urz. Woj. Wielk. Nr 123, poz. 2854 ze zm.) Miejsce żerowania i bytowania zwierzyny płowej.
OGÓŁEM			75,82		

Dla gruntów opisanych w *Planie* jako użytki ekologiczne nie zaplanowano wskazań gospodarczych. Należy zauważyć, że pewien wpływ mogą mieć wskazania gospodarcze zaplanowane w wyłączeniach bezpośrednio przylegających do tych obiektów, ponieważ często są to ekosystemy torfowiskowe, na których zdiagnozowano siedliska przyrodnicze Natura 2000 (7110, 7140, 91D0, 91E0). Dla ochrony siedlisk torfowiskowych ważne jest utrzymywanie stref buforowych przy wykonywaniu cięć rębnych w ich najbliższym sąsiedztwie. Po analizie można stwierdzić, że:

- przy oddz. 38g (bez siedliska N2000), w oddz. 38a o pow. 13,37 ha zaplanowano Rb IVD (40%) oraz w oddz. 38f o pow. 1,10 ha Rb IIB (60% - 1,10 ha);
- przy oddz. 95w (bez siedliska N2000), w oddz. 95s o pow. 1,59 ha zaplanowano Rb IIB (60%);
- przy oddz. 148b (bez siedliska N2000), w oddz. 149a o pow. 14,72 ha zaplanowano Rb IVDU (70%);
- przy oddz. 201m (bez siedliska N2000), w oddz. 201f o pow. 3,48 ha zaplanowano Rb IIIB (40%) oraz w oddz. 201k o pow. 0,74 ha Rb IIIB (40%);
- przy oddz. 411d,f,g (siedliska N2000: 7110, 91D0, 7120), w oddz. 411a o pow. 5,90 ha zaplanowano Rb IIIBU (75%);
- przy oddz. 458h (bez siedliska N2000), w oddz. 458j o pow. 4,18 ha zaplanowano Rb IIIAU (80%);
- przy oddz. 635b (bez siedliska N2000), w oddz. 635d o pow. 5,54 ha zaplanowano Rb IIIB (30%).

Wykonywanie cięć rębniami złożonymi (RB IIB, IIIB, IVD) polega głównie na przerzedzaniu drzewostanu aż do jego usunięcia, w miarę wzrostu odnowienia i zwiększania się wymagań świetlnych młodego pokolenia. Nie powinno powodować odsłaniania dużych powierzchni pozbawionych roślinności.

Przy wykonywaniu RB IIIAU wykonuje się cięcia zupełne na powierzchni międzygiazdowej. W przypadku cięć w oddz. 458j zaplanowano do pozyskania 80%, aby pozostałe 20% pozostawić w najbliższym sąsiedztwie oddz. 458h.

Taki sposób wykonania cięć rębnych w najbliższym sąsiedztwie użytków ekologicznych **nie wpłynie negatywnie na cele ochrony** określone w uchwałach powołujących te obiekty.

3.3.5. Pomniki przyrody

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Kaczory występuje 34 obiekty uznane za pomniki przyrody. Są to pojedyncze drzewa (19 szt.), 11 grup drzew, pojedyncze rośliny zielne (3 szt.) oraz 1 pomnik przyrody nieożywionej (głaz narzutowy).

Wykaz pomników przyrody na gruntach Nadleśnictwa Kaczory

Lp.	Podstawa prawna (Rozporządzenie Wojewody Uchwała Rady Miasta Uchwała Rady Gminy)	Nr poz. w gmin. lub woj. rejestrze pomników przyrody	POŁOŻENIE		Gatunek
			leśnictwo oddz. pododdz.	gmina/ miasto	
1	2	3	4	5	6
1.	Orzeczenie PWRN w Bydgoszczy nr 89/54 z dnia 12.04.1954 r	49	Czajcze 54a	Gmina Wysoka obszar wiejski	Dąb szypułkowy
2.	Orzeczenie PWRN w Bydgoszczy nr 89/54 z dnia 12.04.1954 r	50	Czajcze 39f	Gmina Wysoka obszar wiejski	Dąb szypułkowy
3.	Orzeczenie PWRN w Bydgoszczy nr 89/54 z dnia 12.04.1954 r.	51	Czajcze 39b	Gmina Wysoka Obszar wiejski	Dąb szypułkowy
			Czajcze 39k	Gmina Wysoka Obszar wiejski	Dąb szypułkowy
4.	Orzeczenie PWRN w Bydgoszczy nr 93/54 z dnia 12.03.1954 r.	56	Mościska 346g	Miasteczko Krajeńskie obszar wiejski	Dąb szypułkowy
5.	Orzeczenie PWRN w Bydgoszczy nr 92/54 z dnia 12.03.1954 r.	57	Mościska 362h	Miasteczko Krajeńskie obszar wiejski	Dąb szypułkowy
6.	Orzeczenie PWRN w Bydgoszczy nr 219 z dnia 31.12.1956 r.	43	Zielonagóra 159b	Gmina Wyrzysk obszar wiejski	Dąb szypułkowy
7.	Orzeczenie PWRN w Poznaniu Nr 349 z dnia 28.03.1957 r.	159	Jeziorki 112a	Kaczory obszar wiejski	Lipa Drobnolistna

Lp.	Podstawa prawna (Rozporządzenie Wojewody Uchwała Rady Miasta Uchwała Rady Gminy)	Nr poz. w gmin. lub woj. rejestrze pomników przyrody	POŁOŻENIE		Gatunek
			leśnictwo oddz. pododdz.	gmina/ miasto	
1	2	3	4	5	6
8.	Orzeczenie PWRN w Bydgoszczy nr 252/58 z dnia 31.12.1958 r.	41	Zielonagóra 166b	Gmina Wyrzysk obszar wiejski	Dąb szypułkowy
			Zielonagóra 166c		Dąb szypułkowy
9.	Orzeczenie PWRN w Bydgoszczy nr 252/58 z dnia 31.12.1958 r.	47	Zielonagóra 167b	Gmina Wyrzysk obszar wiejski	Jarząb brekinia
			Zielonagóra 169a		Jarząb brekinia
			Zielonagóra 169b		Jarząb brekinia
			Zielonagóra 187a		Jarząb brekinia Jarząb brekinia Jarząb brekinia
			Zielonagóra 189a		Jarząb brekinia Jarząb brekinia
10.	Decyzja Nr RL-VI-4/747/65 PWRN w Poznaniu z dnia 30.11.1965 r. (15.02.1973)	194	Kalina 610k	Piła obszar miejski	Dąb szypułkowy
11.	Decyzja Nr RL-VI-4/747/65 PWRN w Poznaniu z dnia 30.11.1965 r. (15.02.1973)	195	Kalina 610x	Piła obszar miejski	Dąb szypułkowy
12.	Decyzja Nr RL-VI-4/747/65 PWRN w Poznaniu z dnia 30.11.1965 r. (15.02.1973)	196	Kalina 610i	Piła obszar miejski	Dąb szypułkowy Dąb szypułkowy Dąb szypułkowy
13.	Decyzja Nr RL-VI-4/747/65 PWRN w Poznaniu z dnia 30.11.1965 r. (15.02.1973)	200	Kalina 610x	Piła obszar miejski	Dąb szypułkowy
14.	Decyzja Nr RL-VI-4/747/65 PWRN w Poznaniu z dnia 30.11.1965 r. (15.02.1973)	201	Kalina 610x	Piła obszar miejski	Dąb szypułkowy
15.	Decyzja Nr RL-VI-4/747/65 PWRN w Poznaniu z dnia 30.11.1965 r. (15.02.1973)	202	Kalina 610x	Piła obszar miejski	Dąb szypułkowy
16.	Decyzja Nr RL-VI-4/747/65 PWRN w Poznaniu z dnia 30.11.1965 r. (15.02.1973)	204	Kalina 610l	Piła obszar miejski	Dąb szypułkowy
17.	Decyzja Nr RL-VI-4/747/65 PWRN w Poznaniu z dnia 30.11.1965 r. (15.02.1973)	207	Kalina 610z	Piła obszar miejski	Dąb szypułkowy
18.	Decyzja Wojewody Piłskiego Nr 115/82 z 19.08.1982 r. (Dz. Urz. WRN w Pile, Nr 13, poz. 39)	208	Kalina 674a	Kaczory obszar wiejski	Lipa szerokolistna
					Dąb szypułkowy
19.	Rozporządzenie nr 82 Wojewody Piłskiego z dnia 27.12.1984 r. (Dz. Urz. Nr 9 poz. 127 z 1984 r.)	384	Mościska 353c	Miasteczko Krajeńskie obszar wiejski	Dąb szypułkowy Dąb szypułkowy Dąb szypułkowy

Lp.	Podstawa prawna (Rozporządzenie Wojewody Uchwała Rady Miasta Uchwała Rady Gminy)	Nr poz. w gmin. lub woj. rejestrze pomników przyrody	POŁOŻENIE		Gatunek
			leśnictwo oddz. pododdz.	gmina/ miasto	
1	2	3	4	5	6
20.	Rozporządzenie nr 62/94 Wojewody Piłskiego z dnia 14.10.1994 r. (Dz. Urz. Nr. 18 z 17.10.1994 r.)	627	Kalina 679a	Kaczory obszar wiejski	Klon pospolity
21.	Rozporządzenie nr 62/94 Wojewody Piłskiego z dnia 14.10.1994 r. (Dz. Urz. Nr 32 z dnia 13.10.1998 r.)	626	Brzostowo 611g	Białośliwie	Bluszcz Pospolity
22.	Rozporządzenie nr 2/96 Wojewody Piłskiego z dnia 5.06.1996 r. (Dz. Urz. Nr 14 z dnia 14.07.1996 r.)	666	Mościska 390l	Miasteczko Krajeńskie obszar wiejski	Buk zwyczajny
23.	Rozporządzenie nr 2/96 Wojewody Piłskiego z dnia 5.06.1996 r. przyrody (Dz. Urz. Nr 14 z dnia 14.07.1996 r.)	667	Mościska 387f	Miasteczko Krajeńskie obszar wiejski	Dąb szypułkowy
24.	Orzeczenie nr 9/97 Wojewody Piłskiego z dnia 06.10.1997 r. (Dz. Urz. Nr 31 z dnia 10.10.1997 r.)	703	Brzostowo 592d	Miasteczko Krajeńskie obszar wiejski	Wiąz szypułkowy Wiąz szypułkowy Klon zwyczajny Klon jawor Grab pospolity
25.	Rozporządzenie nr 14/98 Wojewody Piłskiego z dnia 13.10.1998 r. (Dz. Urz. Nr 32 z 13.10.1998 r.)	707	Brzostowo 616k	Gmina Białośliwie	Dąb szypułkowy Dąb szypułkowy
26.	Rozporządzenie nr 14/98 Wojewody Piłskiego z dnia 13.10.1998 r. (Dz. Urz. Nr 32 z 13.10.1998 r.)	708	Brzostowo 616g	Gmina Białośliwie	Dąb szypułkowy
27.	Rozporządzenie nr 14/98 Wojewody Piłskiego z dnia 13.10.1998 r. (Dz. Urz. Nr 32 z 13.10.1998 r.)	709	Brzostowo 616h	Gmina Białośliwie	Dąb szypułkowy
28.	Rozporządzenie nr 8/00 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 12.09.2000 r. (Dz. Urz. Nr 63 z dnia 26.09.2000 r.)	1064/00	Mościska 353h	Miasteczko Krajeńskie obszar wiejski	Dąb szypułkowy Dąb szypułkowy Dąb szypułkowy Dąb szypułkowy
29.	Rozporządzenie nr 8/00 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 12.09.2000 r. (Dz. Urz. Nr 63 z dnia 26.09.2000 r.)	1065/00	Mościska 352c	Miasteczko Krajeńskie obszar wiejski	Czereśnia ptasia
30.	Rozporządzenie nr 8/00 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 12.09.2000 r. (Dz. Urz. Nr 63 z dnia 26.09.2000 r.)	1066/02	Mościska 356g	Miasteczko Krajeńskie obszar wiejski	Dąb szypułkowy
31.	Orzeczenie PWRN w Bydgoszczy nr 252/58 z dnia 31.12.1958 r.		Zielonagóra 185b	Miasteczko Krajeńskie obszar wiejski	Bluszcz Pospolity
32.	Rozporządzenie nr 39/01 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 25.11.2001 r. (Dz. Urz. Nr 136 z dnia 8.11.2001 r.)	1239/01	Brzostowo 591d	Miasteczko krajeńskie obszar wiejski	Bluszcz pospolity
33.	Orzeczenie PWRN w Bydgoszczy	46	Zielonagóra	Gmina Wyrzysk	Lipa drobnolistna

Lp.	Podstawa prawna (Rozporządzenie Wojewody Uchwała Rady Miasta Uchwała Rady Gminy)	Nr poz. w gmin. lub woj. rejestrze pomników przyrody	POŁOŻENIE		Gatunek
			leśnictwo oddz. pododdz.	gmina/ miasto	
1	2	3	4	5	6
	nr 86/54 z dnia 12.03.1954 r.		137a	obszar wiejski	Lipa drobnolistna
					Lipa drobnolistna
					Lipa drobnolistna
			Zielonagóra 137g		Lipa drobnolistna
					Lipa drobnolistna
					Lipa drobnolistna
					Lipa drobnolistna
					Lipa drobnolistna
34.	Rozporządzenie nr 214/06 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 29.11.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 198, poz. 4693)	88	Podlasie 214f	Piła obszar miejski	Głaz narzutowy

Zgodnie z art. 45 ustawy o ochronie przyrody, jednym z podstawowych zakazów, jakie mogą być wprowadzone w odniesieniu do pomników przyrody jest zakaz ich niszczenia lub uszkodzania. W sytuacji wykonywania prac leśnych w pododdziale z pomnikiem przyrody należy kierować się wskazaniem zawartymi w programie ochrony przyrody, tak aby nie doprowadzić do przypadkowego jego uszkodzenia lub zniszczenia.

3.3.6. Ochrona gatunkowa

Dane przedstawione w dalszej części są wynikiem m.in. obserwacji Służby Leśnej Nadleśnictwa, dokumentacji prac siedliskowych, ekspertyz przyrodniczych, planu ochrony rezerwatu, obserwacji dokonanych przez pracowników BULiGL w trakcie terenowych prac urządzeniowych oraz inwentaryzacji botanicznych.

Zestawienie gatunków podlegających ochronie gatunkowej na gruntach Nadleśnictwa Kaczory

Grupa organizmów	Gatunki objęte ochroną ścisłą	Gatunki objęte ochroną częściową	Razem	Gatunki wymienione w załącznikach Dyrektyw EU*	Gatunki ujęte w Czerwonych Księgach lub listach
1	2	3	4	5	6
Grzyby	-	1	1	-	-
Porosty	-	1	1		
Widłaki	-	2	2	-	1
Mszaki	-	14	14	-	-
Rośliny naczyniowe	10	13	23	-	4
Owady	5	4	9	5	6
Pijawki	-	1	1	-	1
Ślimaki	2	1	3	2	3

Grupa organizmów	Gatunki objęte ochroną ścisłą	Gatunki objęte ochroną częściową	Razem	Gatunki wymienione w załącznikach Dyrektyw EU*	Gatunki ujęte w Czerwonych Księgach lub listach
1	2	3	4	5	6
Małże	1	1	2	1	1
Płazy	6	6	12	11	12
Gady	-	5	5	2	4
Ptaki	107	4	111	32	111
Ssaki	11	11	22	8	21

*Gatunki z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej i z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej

Uwzględniając aktualne rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409), na terenie Nadleśnictwa Kaczory stwierdzono stanowiska **41** gatunków: 1 gatunek grzyba 1 gatunek porostu, 39 gatunków roślin objętych prawną ochroną, w tym: 32 – ścisłą, 9 – częściową.

Występowanie roślin chronionych uwidocznione zostało w opisach taksacyjnych i na odpowiednich mapach tematycznych. Pospolite gatunki mszaków (m.in.: brodawkowiec czysty, gajnik lśniący, rokitnik pospolity, widłoząb kędzierzawy, widłoząb miotłowy), które nie były szczegółowo zinwentaryzowane, nie zostały oznaczone na mapach.

Lista chronionych gatunków zwierząt została sporządzona w oparciu o wszelkie dostępne dane. Na terenie Nadleśnictwa Kaczory stwierdzono występowanie 165 gatunków zwierząt objętych prawną ochroną, w tym: 1 gatunek pijawki, 9 gatunków owadów, 3 ślimaków, 2 małży, 12 płazów, 5 gadów, 111 ptaków i 22 gatunków ssaków. Aktualnie, na gruntach Nadleśnictwa Kaczory zatwierdzonych jest 10 stref obejmujących ochroną miejsca lęgowe bielika (7 strefy), orlika krzykliwego (2 strefy), bociana czarnego (1 strefa).

W dalszej części Prognozy zamieszczono wykaz oraz przedstawiono analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na chronione gatunki występujące na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa (rośliny) oraz podawane z obszaru Nadleśnictwa, czyli z obszaru jego zasięgu terytorialnego (zwierzęta). Część z tych gatunków zasiedla tereny nieleśne, doliny rzeczne, zbiorniki wodne, łąki, pastwiska itp., w związku z czym nie będą one zasadniczo objęte oddziaływaniem *Planu*. W analizach wpływu *Planu* na chronione gatunki odniesiono się jedynie do tych gatunków, na które *Plan* może mieć wpływ, a więc głównie do gatunków typowo leśnych lub gatunków, które są związane ze środowiskami nieleśnymi, ale zabiegi wykonywane w *Planie* mogą oddziaływać na ich siedliska.

3.3.7. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania *Planu* na formy ochrony przyrody

➤ Rezerwat przyrody

Planowanie działań w rezerwach przyrody, w myśl ustawy o ochronie przyrody, może odbywać się wyłącznie w planach ochrony sporządzanych dla tych rezerwatów lub w postaci zadań ochronnych zatwierdzanych przez organ nadzorujący, czyli Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska. Wg tych przepisów, w *Planie* mogą się zawierać tylko te wskazania gospodarcze które znajdują się w planie ochrony.

Zgodnie z art. 13 ust. 3b projekt planu urządzenia lasu w części dotyczącej otuliny rezerwatu wymaga uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu w zakresie ustaleń mogących mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody rezerwatu przyrody.

Zgodnie z zapisami *Planu*, wszelkie prace związane z prowadzeniem działań ochronnych w rezerwacie być prowadzone w porozumieniu z RDOŚ, stosując się do zadań zawartych w obowiązującym planie ochrony.

Ogólnie należy więc stwierdzić, że oceniany *Plan* dla Nadleśnictwa Kaczory, przy uwzględnieniu powyższych wskazań, nie będzie implikował negatywnych oddziaływań na cele ochrony rezerwatu przyrody.

➤ Obszary chronionego krajobrazu

Występujące w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory obszary chronionego krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy”, „Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie” oraz „Dolina Noteci” aktualnie nie posiadają wprowadzonych zakazów czy też wskazań ochronnych. W programie ochrony przyrody zawarta jest informacja, że Nadleśnictwo powinno przestrzegać zapisów wprowadzonych w uchwałach sejmiku właściwego województwa, gdy takie dokumenty zostaną zatwierdzone.

Należy podkreślić, że ta forma ochrony przyrody obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Oznacza to, że należy ją uznawać za dość liberalną, nie powodującą ograniczenia normalnie prowadzonej gospodarki leśnej. Katalog zakazów możliwych do wprowadzenia w obszarach chronionego krajobrazu, które wymienione zostały w art. 24 ustawy o ochronie przyrody, nie zawiera bezpośrednich obostrzeń odnoszących się do elementów będących przedmiotem planowania urządzeniowego. W związku z tym, nie

stwierdza się, aby zapisy *Planu* mogły negatywnie wpłynąć na ochronę przyrody realizowaną w ramach tej formy ochrony przyrody.

➤ **Obszary Natura 2000**

Analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na siedliska przyrodnicze, gatunki roślin i zwierząt (innych niż ptaki) będące przedmiotem ochrony w obszarach Natura 2000: PLH300004 Dolina Noteci, PLH300040 Dolina Łobzonki, PLH300045 Ostoja Pilska, PLH300054 Struga Białośliwka, PLH300055 Dębowa Góra przedstawiono w dalszej części Prognozy.

➤ **Użytki ekologiczne**

W programie ochrony przyrody przedstawiono zakazy wprowadzone uchwałami odpowiednich rad gmin dotyczących użytków ekologicznych.

Użytki ekologiczne wyznaczone są na gruntach nieleśnych (bagna), dla których w *Planie* nie projektowano wskazań gospodarczych. Po dokonanej analizie wpływu na czynności zaplanowane w wyłączeniach bezpośrednio przylegających do krawędzi wyznaczonych użytków wskazano potencjalne miejsca negatywnego oddziaływania i przedstawiono planowane działania minimalizujące wpływ ich wykonania na cele ochrony w użytkach ekologicznych.

➤ **Pomniki przyrody**

W programie ochrony przyrody przedstawiono postępowanie odnośnie do pomników przyrody, dotyczące przestrzegania zakazów wynikających z ustanowienia tej formy ochrony, właściwego oznakowania w terenie oraz uzgadniania ewentualnych działań z właściwym organem (Radą Gminy lub RDOŚ).

Znajdujące się na gruntach Nadleśnictwa pomniki przyrody nie są bezpośrednio zagrożone w wyniku realizacji zaprojektowanych zabiegów, ponieważ ta forma ochrony przyrody nie może być nimi objęta. Obiekty te zostały zinwentaryzowane, a ich wykaz wraz z lokalizacją został zamieszczony w programie ochrony przyrody.

W wyłączeniach z zainwentaryzowanymi pomnikami przyrody zaplanowano głównie zabiegi pielęgnacyjne CP, TW, TP – 14 drzewostanów, w 3 drzewostanach zaprojektowano rębnie złożone. W bezpośrednim otoczeniu pomników, zaleca się pozostawienie kęp drzewostanu. W tym przypadku należy w szczególności zapewnić ścisły nadzór nad pracą robotników leśnych, co dotyczy zarówno ścinki, jak i zrywki drewna.

Zgodnie z art. 45 ustawy o ochronie przyrody, jednym z podstawowych zakazów, jakie mogą być wprowadzone w odniesieniu do pomników przyrody jest zakaz ich niszczenia lub

uszkodzenia. W sytuacji wykonywania prac leśnych w pododdziale z pomnikiem przyrody należy kierować się wskazaniem zawartym w programie ochrony przyrody, tak aby nie doprowadzić do przypadkowego jego uszkodzenia lub zniszczenia.

Pod warunkiem zastosowania się do powyższych wskazań, nie przewiduje się możliwości wystąpienia negatywnego wpływu ocenianego projektu Planu urządzenia lasu na pomniki przyrody.

➤ Ochrona gatunkowa

W programie ochrony przyrody przedstawiono metody ochrony w stosunku do roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową, dotyczące m.in. naniesienia znanych stanowisk na odpowiednie mapy tematyczne, ewentualnego pozostawienia biogrup na zrębach, wytyczenia szlaków zrywkowych, przeprowadzenia szkoleń dla pracowników z rozpoznawania cennych gatunków, pozostawiania drzew martwych i zamierających oraz bardziej szczegółowe wytyczne dla wybranych gatunków zwierząt.

Analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na populacje gatunków roślin i zwierząt chronionych przedstawiono w dalszej części Prognozy.

Przewidywane oddziaływanie *Planu* na formy ochrony przyrody

Lp.	Formy ochrony przyrody	Zabiegi gospodarcze zaplanowane w obiektach lub w stosunku do obiektów chronionych	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w <i>Planie</i> lub <i>Prognozie</i>	Przewidywane oddziaływanie
1	2	3	4	5
1.	Rezerwat przyrody	W <i>Planie</i> , w wyłączeniach leżących w granicach rezerwatu „Torfowisko Kaczory” przyrody zaplanowano wskazania gospodarcze wynikające z planu ochrony ustanowionego Rozporządzeniem Nr 27/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 19 września 2005 r.	Wszelkie prace związane z prowadzeniem działań ochronnych w rezerwacie powinny być prowadzone w porozumieniu z RDOŚ, stosując się do zadań zawartych w obowiązującym planie ochrony.	+
		W <i>Planie</i> , w wyłączeniach leżących w granicach rezerwatu „Zielona Góra” przyrody nie zaplanowano żadnych wskazań gospodarczych.	Wszelkie prace związane z prowadzeniem działań ochronnych w rezerwacie powinny być prowadzone w porozumieniu z RDOŚ, stosując się do zadań zawartych w obowiązującym planie ochrony.	
2.	Obszary chronionego krajobrazu	Działania wynikające z potrzeb drzewostanów.	OChK nie posiadają wprowadzonych zakazów czy też wskazań ochronnych. W programie ochrony przyrody zawarta jest informacja, że Nadleśnictwo powinno przestrzegać zapisów, gdy dokumenty zostaną zatwierdzone.	+
3.	Obszary	Dokładną analizę wpływu <i>Planu</i> na obszary Natura 2000 zamieszczono		

Lp.	Formy ochrony przyrody	Zabiegi gospodarcze zaplanowane w obiektach lub w stosunku do obiektów chronionych	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w <i>Planie</i> lub <i>Prognozie</i>	Przewidywane oddziaływanie
1	2	3	4	5
	Natura 2000	w rozdziałach 4.2. i 4.3. <i>Prognozy</i> .		
4.	Użytki ekologiczne	Planowanie rębni złożonych w bezpośrednim sąsiedztwie oddz.: 38g, 95w, 148b, 201m, 411d,f,g, 458h, 635b.	Wyznaczenie i pozostawienie stref buforowych bez cięć zupełnych w strefie ok. 25 m od granic użytków – w ramach pozostawienia 20% przy Rb IIIAU w oddz.: 458j.	
5.	Pomniki przyrody	Działania wynikające z potrzeb drzewostanów, w których występują pomniki.	Umieszczenie informacji w programie ochrony przyrody oraz zaznaczenie na mapach tematycznych. Pozostawienie kęp wokół pomników przy użytkowaniu rębnym (39k, 362h, 353c).	+
6.	Ochrona gatunkowa	Dokładną analizę wpływu <i>Planu</i> na gatunki chronione zamieszczono w rozdziałach 4.1.3. i 4.1.4. <i>Prognozy</i> .		

¹⁾ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na formy ochrony:

- + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;
- 0 (zero) – brak znaczącego wpływu,
- (minus) wpływ ujemny, negatywny.

3.4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Trwale zrównoważona gospodarka leśna prowadzona według planu urządzenia lasu nie powinna znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko. Jednakże niektóre zapisy *Planu* wymagają dokładniejszej analizy bądź wyjaśnień. Dotyczą one:

- gruntów położonych w zasięgu obszarów Natura 2000;
- gruntów przeznaczonych do zalesienia;
- projektów w zakresie infrastruktury technicznej.

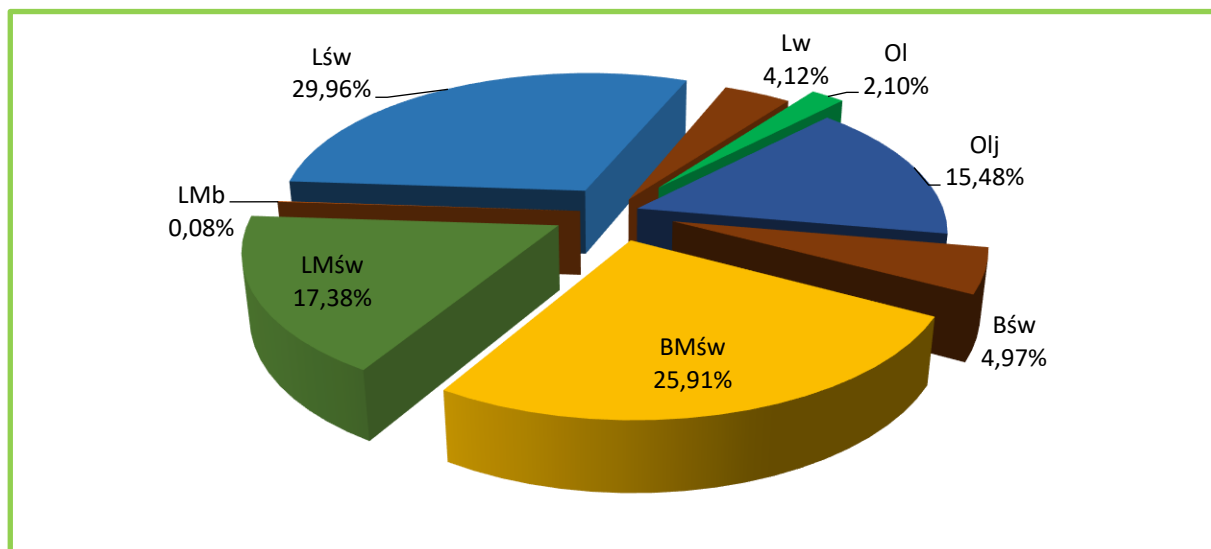
3.4.1. Obszary Natura 2000

Zawarte w *Planie* wskazania gospodarcze dotyczą prowadzenia gospodarki leśnej m.in. na terenach objętych ochroną w postaci obszarów Natura 2000. Ich wpływ na elementy chronionych siedlisk przyrodniczych oraz na miejsca występowania gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono dany obszar, przedstawiono w dalszej części *Prognozy*. W tym punkcie dokonano oceny zasobów leśnych na początek okresu obowiązywania *Planu*, tj. wg stanu na 1.01.2024 r.

➤ PLH300004 Dolina Noteci

Obszar siedliskowy PLH300004 Dolina Noteci zajmuje w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory 11619,48 ha, tj. 23% ogólnej powierzchni. Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo zajmują łącznie 513,37 ha, w tym grunty leśne zalesione i niezalesione 461,73 ha, grunty związane z gospodarką leśną 7,81 ha, grunty nieleśne 43,83 ha.

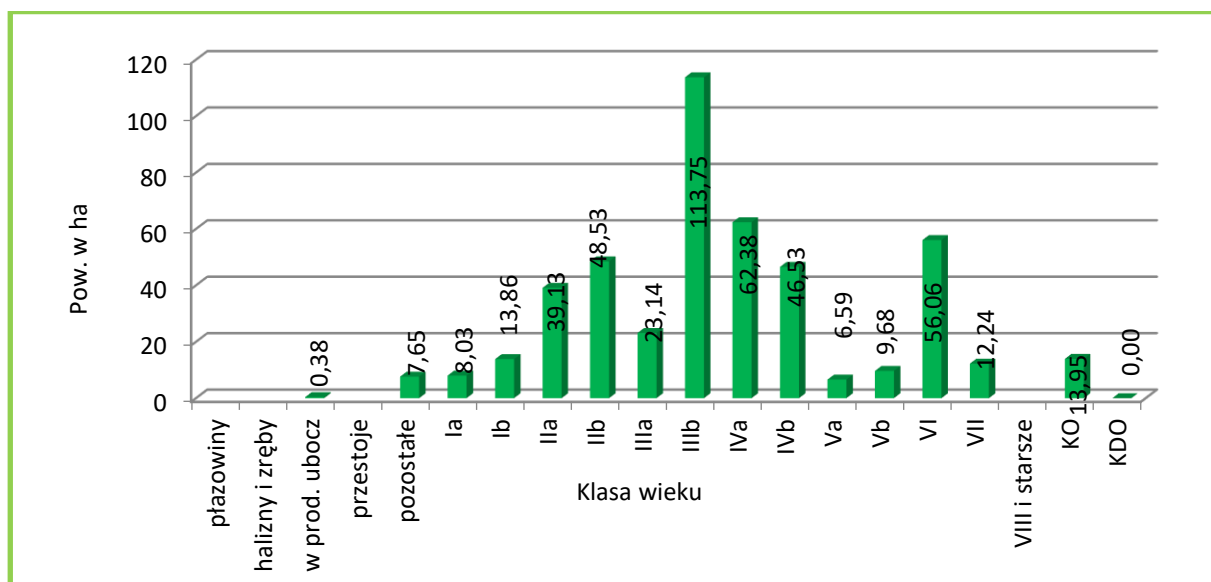
Typy siedliskowe lasu

Udział TSL w PLH300004 Dolina Noteci na gruntach Nadleśnictwa

W obszarze Dolina Noteci na gruntach Nadleśnictwa dominuje Lśw zajmując 29,96%, następnie BMśw 25,91%, LMśw 17,38%, OIj 15,48%, pozostałe siedliska zajmują łącznie 11,27%.

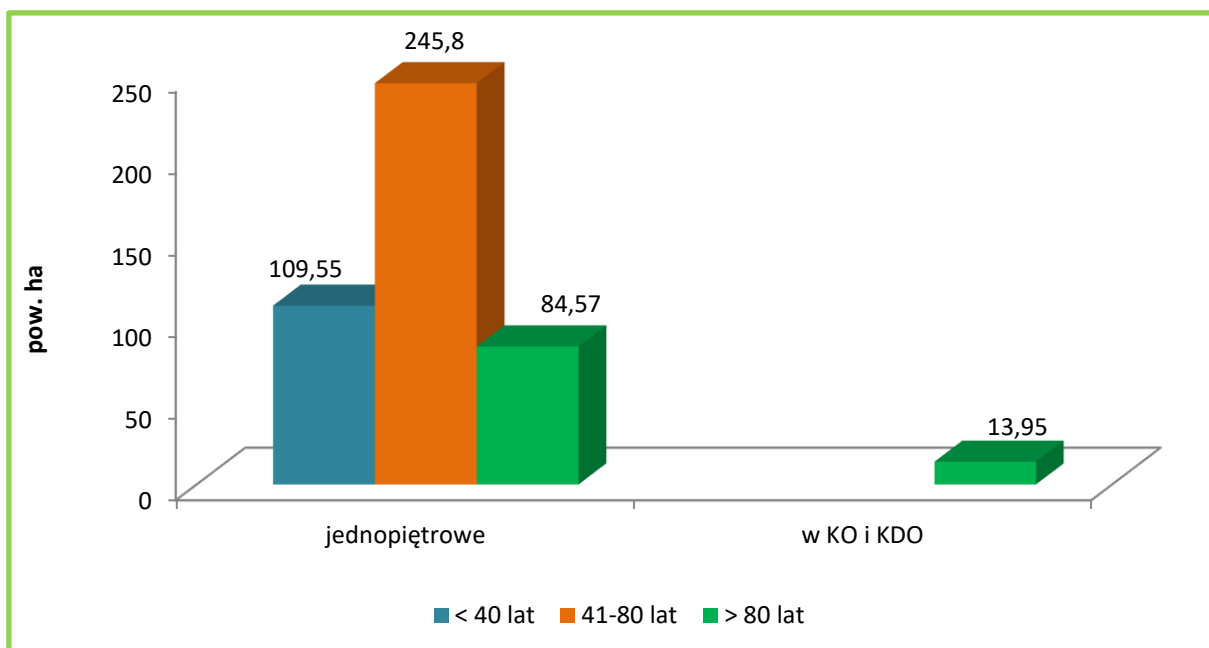
Struktura wiekowa

Zestawienie powierzchni wg klas wieku w PLH300004 Dolina Noteci na gruntach Nadleśnictwa

W strukturze wiekowej drzewostanów w obszarze na gruntach Nadleśnictwa dominują drzewostany w wieku od 51 do 60, czyli IIIb podklasy wieku; zajmują 24,6 % powierzchni gruntów zalesionych.

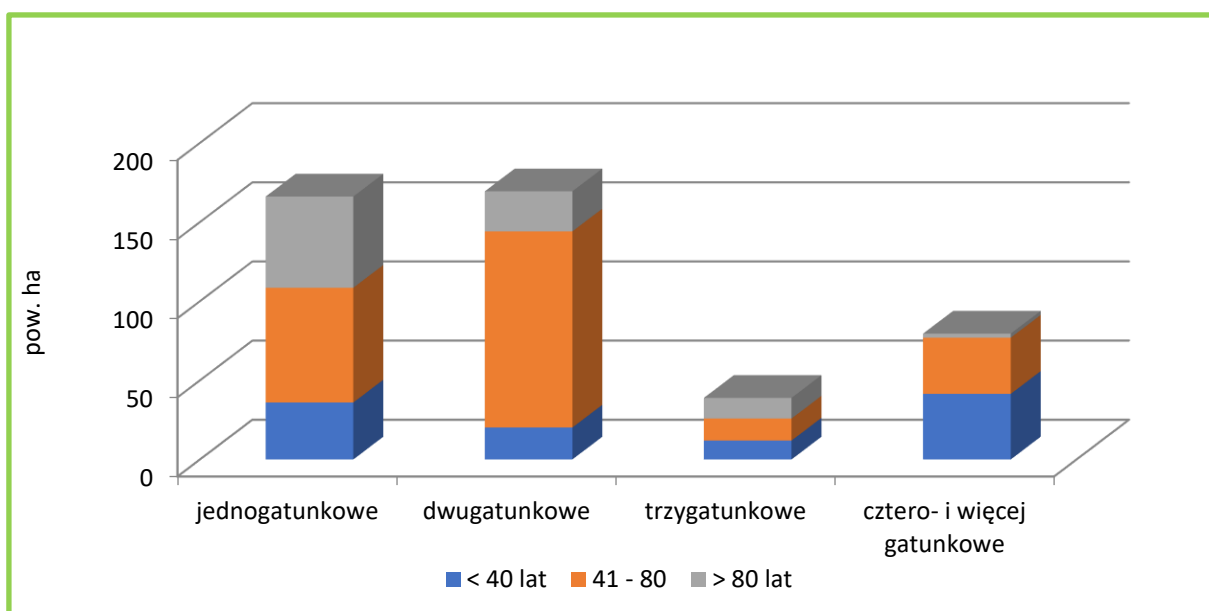
Struktura pionowa

Struktura pionowa drzewostanów w PLH300004 Dolina Noteci na gruntach Nadleśnictwa

W obszarze zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, zajmujące 96,9% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe, drzewostany trzypiętrowe i o strukturze przerębowej nie występują wcale. Udział drzewostanów w KO i KDO wynosi 3,1%.

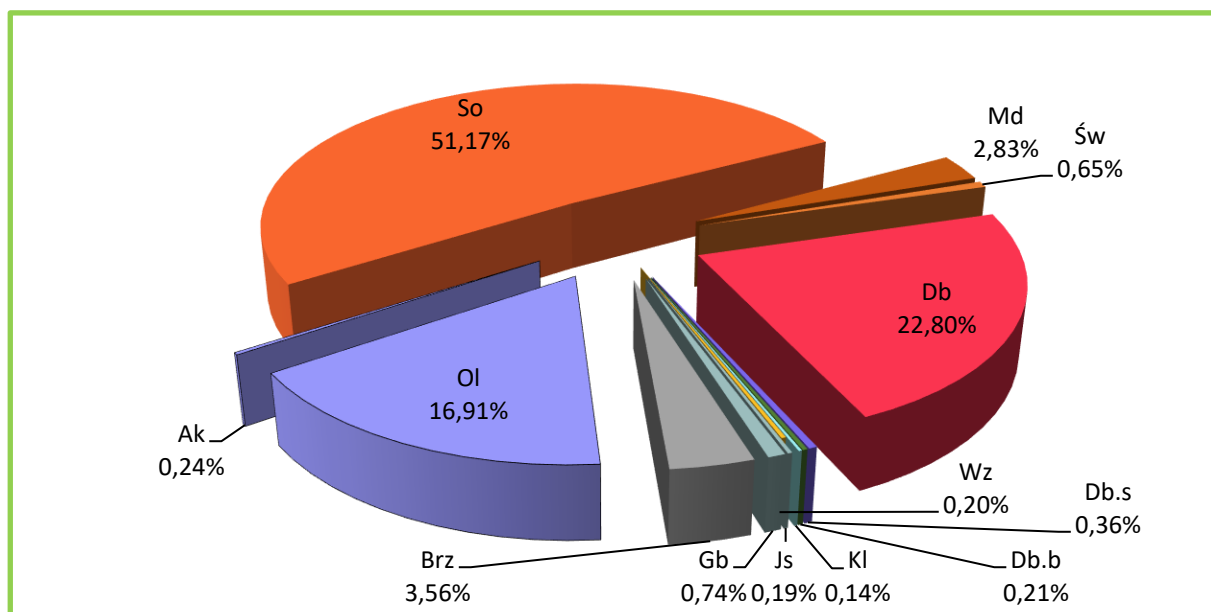
Bogactwo gatunkowe

Charakterystyka bogactwa gatunkowego wg grup wiekowych w PLH300004 Dolina Noteci na gruntach Nadleśnictwa

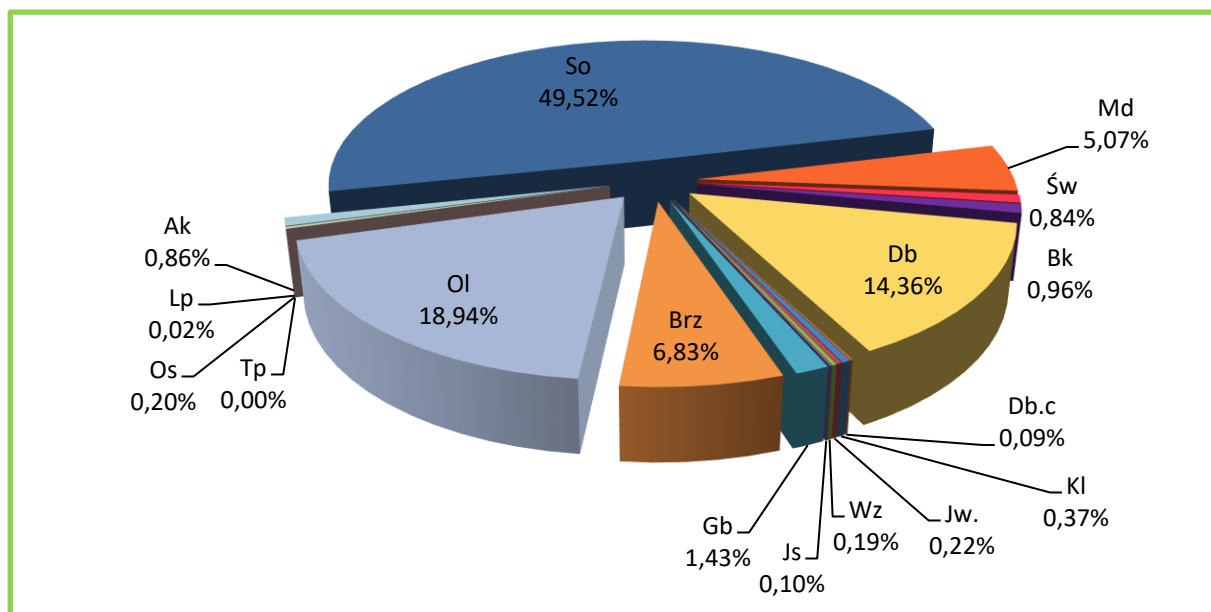
Drzewostany są dość zróżnicowane pod względem składu gatunkowego. Drzewostany dwugatunkowe 37,3%, jednogatunkowe 36,6%, cztero- i więcej gatunkowe 17,5%, a trzygatunkowe zajmują 8,6% powierzchni.

Gatunki panujące i rzeczywiste

Udział powierzchniowy gatunków panujących w PLH300004 Dolina Noteci na gruntach Nadleśnictwa

W obszarze PLH300004 Dolina Noteci na gruntach Nadleśnictwa Kaczory głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, panująca na 51,17% powierzchni. W składzie gatunkowym zinwentaryzowano ponadto 12 gatunków drzew.

Udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych w PLH300004 Dolina Noteci na gruntach Nadleśnictwa

Pochodzenie

Są to głównie drzewostany pochodzenia sztucznego bądź takie, dla których nie można jednoznacznie ustalić pochodzenia – 390,82 ha (86,1%). Niewielka część jest pochodzenia z samosiewu 19,19 ha (4,2%) oraz odroślowe 43,86 ha (9,7%). Drzewostany na gruntach porolnych zajmują 182,56 ha – 39,5% powierzchni analizowanej.

Starodrzewy

Drzewostany ponad 100-letnie w obszarze siedliskowym PLH300004 Dolina Noteci zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Kaczory zajmują łącznie 72,90 ha, czyli 16% powierzchni gruntów leśnych zalesionych obszaru. Gatunkami panującymi w tych drzewostanach są: dąb (55%), sosna (26%), olsza (17%) i wiąz (2%).

Zniekształcenia

Borowacenie

Przeprowadzone analizy wskazują, iż objawy słabego borowacenia widoczne są na 29% powierzchni Nadleśnictwa, na 19,1% - średniego, a borowacenie mocne zidentyfikowano na 5,6% powierzchni analizowanych siedlisk leśnych. Na pozostałej powierzchni oznak borowacenia nie stwierdzono (46,3%).

Monotypizacja (*ujednolicenie składu gatunkowego i wiekowego*)

Monotypizacja jest wyróżniana wówczas, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi 50-80% powierzchni kompleksu leśnego (*monotypizacja częściowa*) lub ponad 80% (*monotypizacja pełna*). Biorąc pod uwagę te kryteria, należy stwierdzić, że w obszarze PLH300004 Dolina Noteci monotypizacja nie występuje.

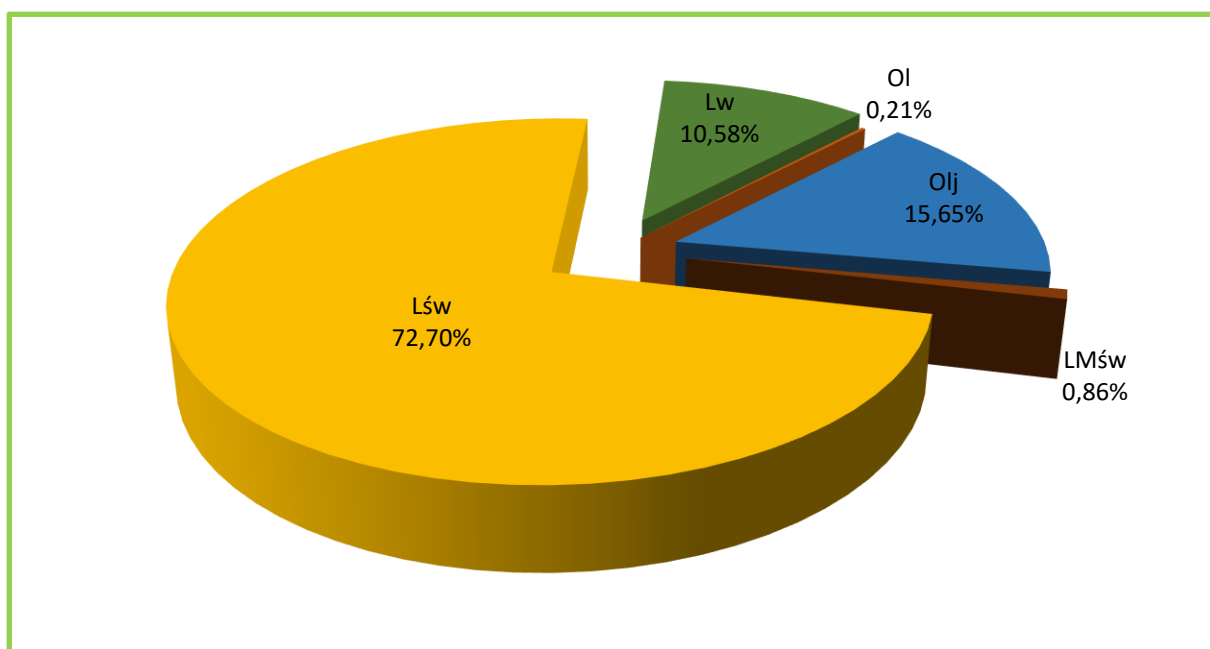
Neofityzacja

W PLH300004 Dolina Noteci występują 2 drzewostany z panującym gatunkiem obcym (Robinia akacyjowa). Zainwentaryzowano 13 pododdziałów, w którym gatunek obcy wchodzi w skład drzewostanu (robinia akacyjowa, Dąb czerwony), 36 pododdziałów, gdzie gatunki obce występują pojedynczo lub miejscami oraz 98 pododdziałów, gdzie gatunki obce wyróżniono w warstwach: podrostu, podsadzeń, podszytu, samosiewu, zakrzewień, przestoi i zadrzewień

➤ PLH300040 Dolina Łobżonki

Obszar siedliskowy PLH300040 Dolina Łobżonki zajmuje w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory 1298,73 ha, tj. 22% ogólnej powierzchni. Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo zajmują łącznie 439,49 ha, w tym grunty leśne zalesione i niezalesione 415,20 ha, grunty związane z gospodarką leśną 5,73 ha, grunty nieleśne 18,56 ha.

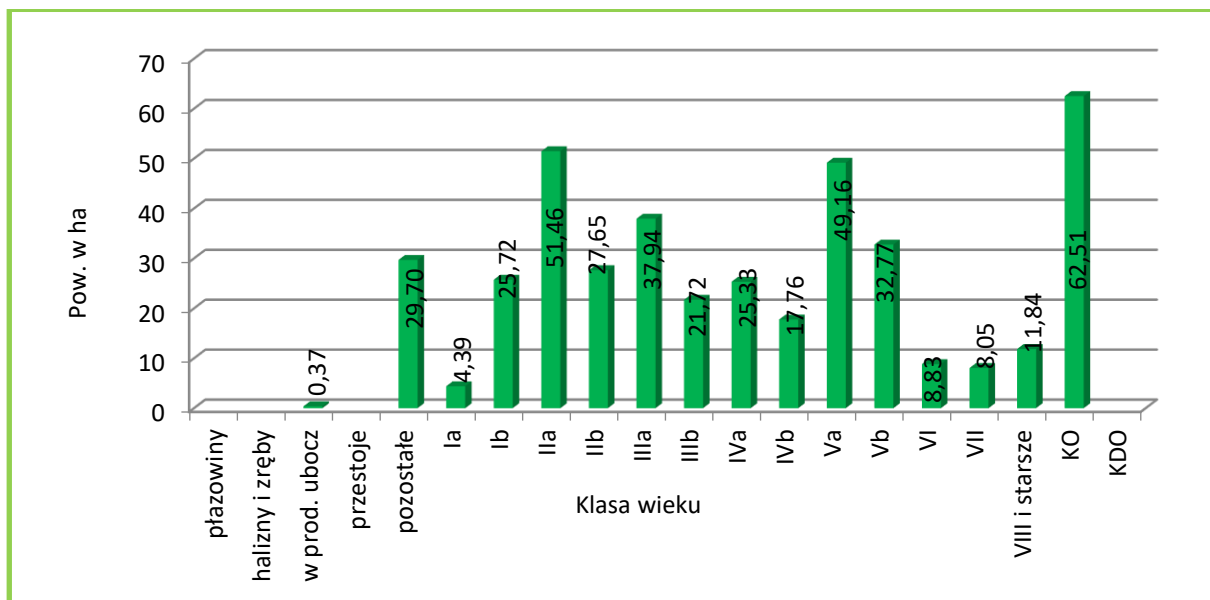
Typy siedliskowe lasu

Udział TSL w PLH300040 Dolina Łobżonki na gruntach Nadleśnictwa

W obszarze Dolina Łobżonki na gruntach Nadleśnictwa dominuje Lśw zajmując 72,7%, następnie Olj 15,65%, Lw 10,58%, pozostałe siedliska zajmują łącznie 1,07%.

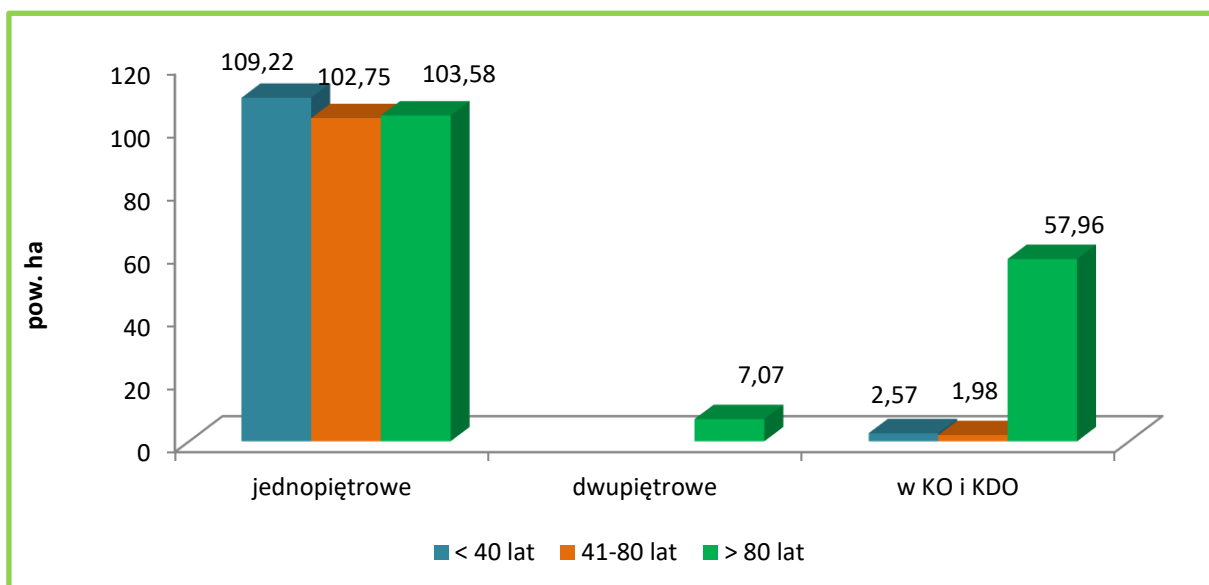
Struktura wiekowa

Zestawienie powierzchni wg klas wieku w PLH300040 Dolina Łobżonki na gruntach Nadleśnictwa

W strukturze wiekowej drzewostanów w obszarze na gruntach Nadleśnictwa dominują drzewostany w wieku od 21 do 30 oraz 81 do 90 czyli Ila i Va podklasy wieku zajmują 12,39 % powierzchni gruntów zalesionych.

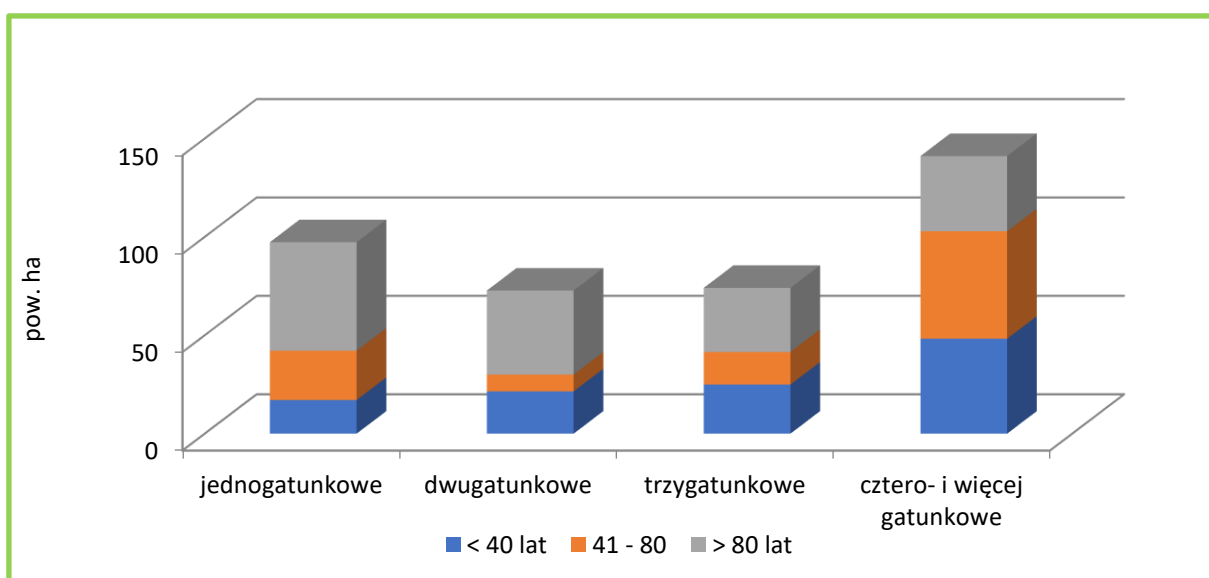
Struktura pionowa

Struktura pionowa drzewostanów w PLH300040 Dolina Łobżonki na gruntach Nadleśnictwa

W obszarze zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, zajmujące 81,9% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe występują na 1,8% powierzchni zalesionej, a drzewostany trzypiętrowe i o strukturze przerębowej nie występują wcale. Udział drzewostanów w KO i KDO wynosi 16,2%.

Bogactwo gatunkowe

Charakterystyka bogactwa gatunkowego wg grup wiekowych w PLH300040 Dolina Łobżonki na gruntach Nadleśnictwa

Drzewostany są dość zróżnicowane pod względem składu gatunkowego. Drzewostany cztero- i więcej gatunkowe zajmują 36,6%, jednogatunkowe 25,3%, dwugatunkowe 18,9%, a trzygatunkowe 18,4% powierzchni.

Pochodzenie

Są to głównie drzewostany pochodzenia sztucznego bądź takie, dla których nie można jednoznacznie ustalić pochodzenia – 338,21 ha (87,8%). Niewielka część jest pochodzenia z samosiewu 32,38 ha (8,4%) oraz odroślowe 14,54 ha (3,8%). Drzewostany na gruntach porolnych zajmują 149,10 ha – 35,9% powierzchni analizowanej.

Starodrzewy

Drzewostany ponad 100-letnie w obszarze siedliskowym PLH300040 Dolina Łobżonki zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Kaczory zajmują łącznie 55,07 ha, czyli 14,2% powierzchni gruntów leśnych zalesionych obszaru. Gatunkami panującymi w tych drzewostanach są: dąb (82%), jesion (7%), olsz (6%), lipa (3%), grab (2%).

Zniekształcenia

Borowacenie

Przeprowadzone analizy wskazują, iż objawy słabego borowacenia widoczne są na 22% powierzchni Nadleśnictwa, na 6,7% - średniego, a borowacenie mocne zidentyfikowano na 16,1% powierzchni analizowanych siedlisk leśnych. Na pozostałej powierzchni oznak borowacenia nie stwierdzono 55,2%.

Monotypizacja (*ujednolicenie składu gatunkowego i wiekowego*)

Monotypizacja jest wyróżniana wówczas, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi 50-80% powierzchni kompleksu leśnego (*monotypizacja częściowa*) lub ponad 80% (*monotypizacja pełna*). Biorąc pod uwagę te kryteria, należy stwierdzić, że w obszarze PLH300040 Dolina Łobżonki monotypizacja nie występuje.

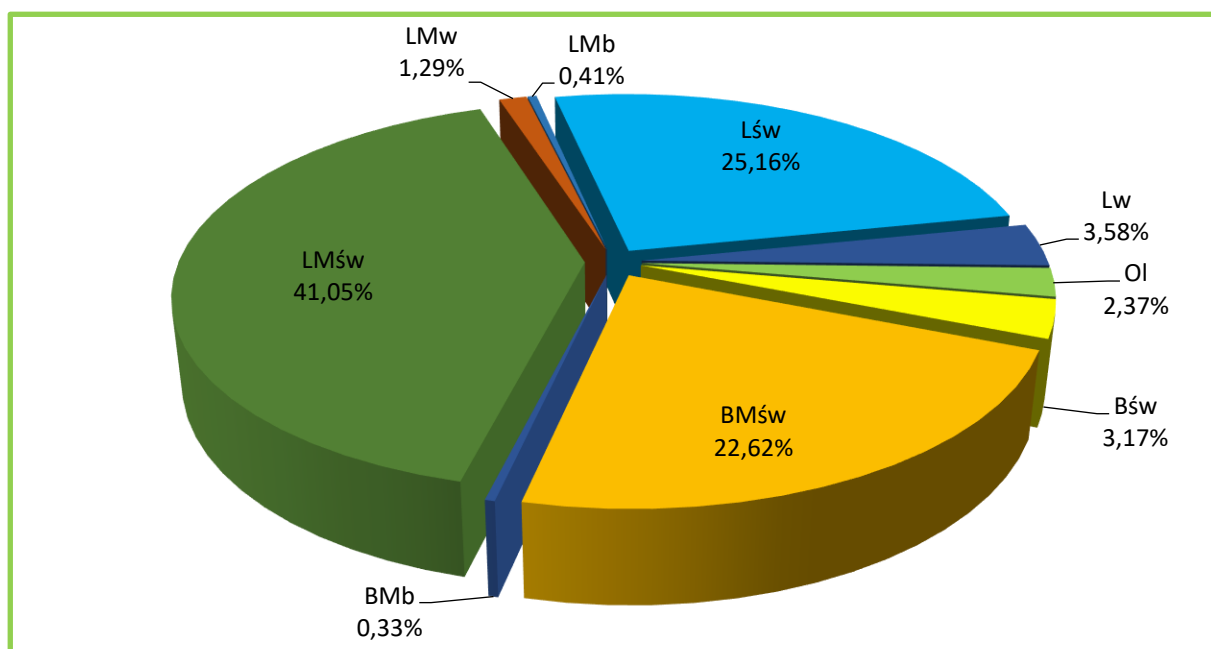
Neofityzacja

Analiza danych zawartych w opisach taksacyjnych wskazała, że gatunki obcego pochodzenia nie występują jako gatunki panujące w drzewostanach na tym obszarze. W czterech wydzieleniu gatunek obcy występuje w składzie drzewostanu (Daglezja zielona, Kasztanowiec biały, Robinia akacjowa). Gatunki obce odnotowano również w 14 drzewostanach jako miejscami w I piętrze oraz 33 wydzieleniach, gdzie występują w warstwie podszytu.

➤ PLH300045 Ostoja Pilska

Obszar siedliskowy PLH300045 Ostoja Pilska zajmuje w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory 1031,62 ha, tj. 31,5% ogólnej powierzchni. Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo zajmują łącznie 737,10 ha, w tym grunty leśne zalesione i niezalesione 683,83 ha, grunty związane z gospodarką leśną 20,83 ha, grunty nieleśne 32,44 ha.

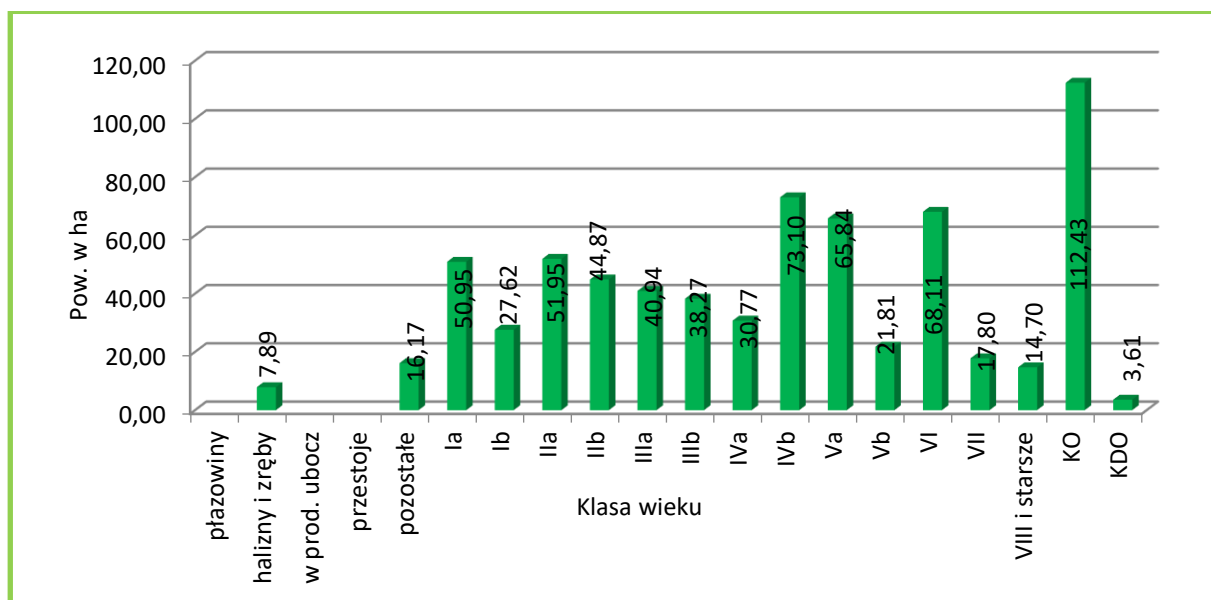
Typy siedliskowe lasu

Udział TSL w PLH300045 Ostoja Pilska na gruntach Nadleśnictwa

W obszarze Ostoja Pilska na gruntach Nadleśnictwa dominuje LMśw zajmując 41,06%, następnie Lśw 25,16%, BMśw 22,62%, pozostałe typy siedliskowe lasu zajmują 11,16%,

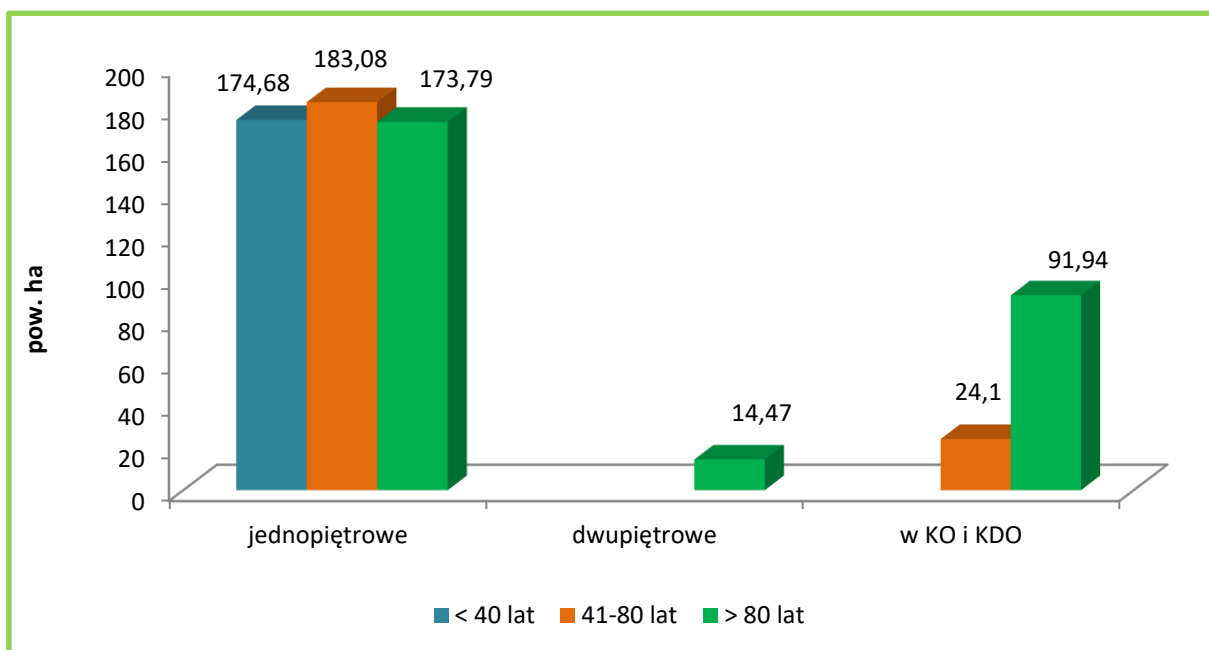
Struktura wiekowa

Zestawienie powierzchni wg klas wieku w PLH300045 Ostoja Pilska na gruntach Nadleśnictwa

W strukturze wiekowej drzewostanów w obszarze Ostoja Pilska na gruntach Nadleśnictwa dominują starsze drzewostany w IVb, Va oraz VI podklasy wieku; zajmują łącznie 30,28 % powierzchni gruntów zalesionych.

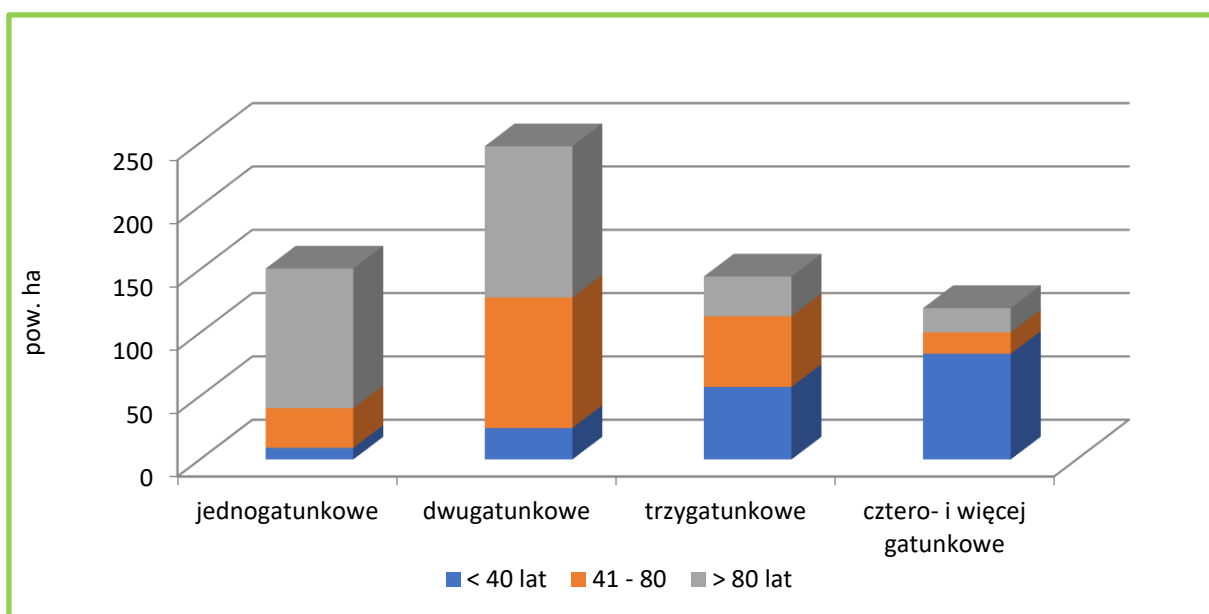
Struktura pionowa

Struktura pionowa drzewostanów w Nadleśnictwie w PLH300045 Ostoja Pilska na gruntach Nadleśnictwa

W obszarze zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, zajmujące 80,3% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe występują na 14,47% powierzchni zalesionej, a drzewostany trzypiętrowe i o strukturze przerębowej nie występują wcale. Udział drzewostanów w KO i KDO wynosi 17,5%.

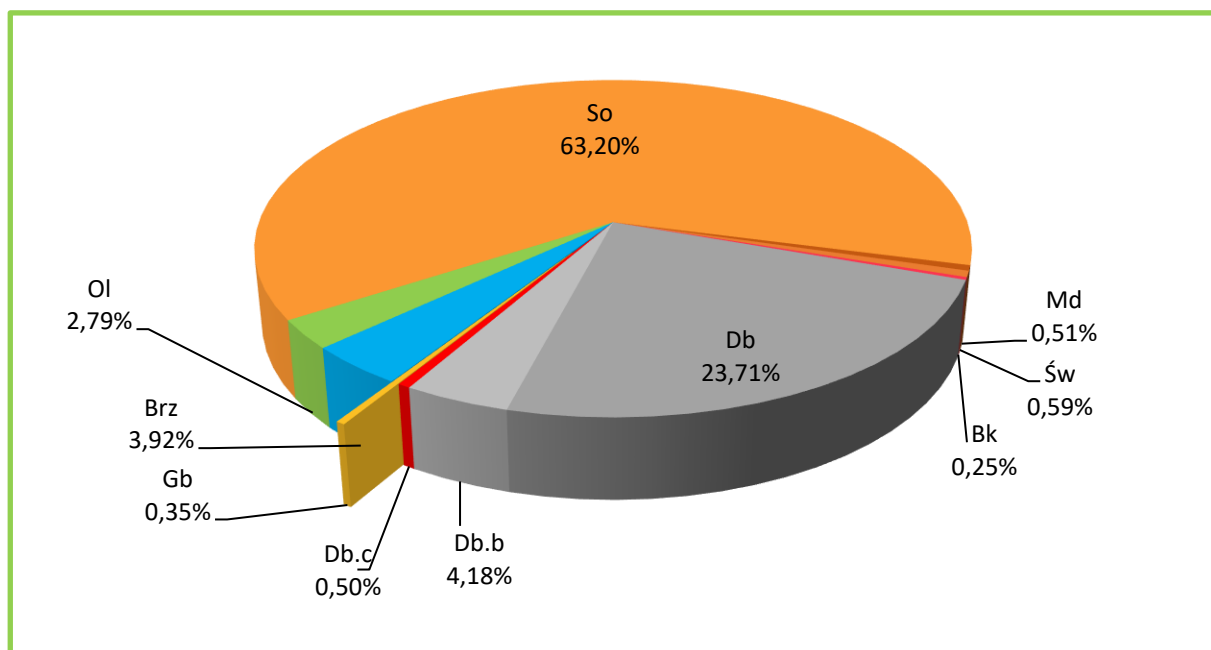
Bogactwo gatunkowe

Charakterystyka bogactwa gatunkowego wg grup wiekowych w PLH300045 Ostoja Pilska na gruntach Nadleśnictwa

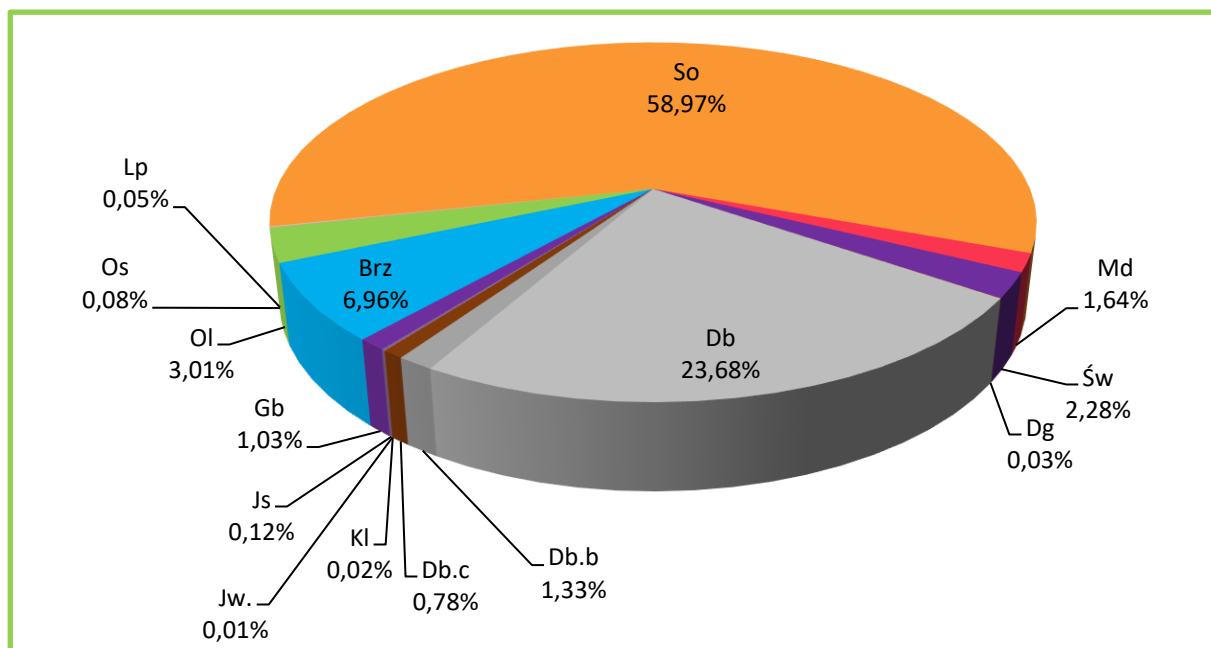
Drzewostany są dość zróżnicowane pod względem składu gatunkowego. Drzewostany dwugatunkowe zajmują 37,4%, jednogatunkowe 22,8%, trzygatunkowe 21,8%, a cztero- i więcej gatunkowe 18% powierzchni.

Gatunki panujące i rzeczywiste

Udział powierzchniowy gatunków panujących w PLH300045 Ostoja Pilska na gruntach Nadleśnictwa

W obszarze Ostoja Pilska na gruntach Nadleśnictwa Kaczory głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna panująca na 63,20% powierzchni. W składzie gatunkowym zinventaryzowano ponadto 10 gatunków drzew.

Udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych w PLH300045 Ostoja Pilska na gruntach Nadleśnictwa

Pochodzenie

Są to głównie drzewostany pochodzenia sztucznego bądź takie, dla których nie można jednoznacznie ustalić pochodzenia – 656,34 ha (99,1%). Niewielka część jest pochodzenia z samosiewu 5,72 ha (0,9%), brak jest drzewostanów odroślowych. Drzewostany na gruntach porolnych zajmują 160,76 ha – 23,5% powierzchni analizowanej.

Starodrzewy

Drzewostany ponad 100-letnie w obszarze siedliskowym PLH300045 Ostoja Pilska zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Kaczory zajmują łącznie 180,54 ha, czyli 27,2% powierzchni gruntów leśnych zalesionych obszaru. Gatunkami panującymi w tych drzewostanach są: sosna (64%), dęby (34%), olsza (2%).

Zniekształcenia

Borowacenie

Przeprowadzone analizy wskazują, iż objawy słabego borowacenia widoczne są na 32% powierzchni Nadleśnictwa, na 19,1% - średniego, a borowacenie mocne zidentyfikowano na 5,2% powierzchni analizowanych siedlisk leśnych. Na pozostałej powierzchni oznak borowacenia nie stwierdzono (43,7%).

Monotypizacja (*ujednolicenie składu gatunkowego i wiekowego*)

Monotypizacja jest wyróżniana wówczas, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi 50-80% powierzchni kompleksu leśnego (*monotypizacja częściowa*) lub ponad 80% (*monotypizacja pełna*). Biorąc pod uwagę te kryteria, należy stwierdzić, że w obszarze PLH300045 Ostoja Pilska monotypizacja nie występuje.

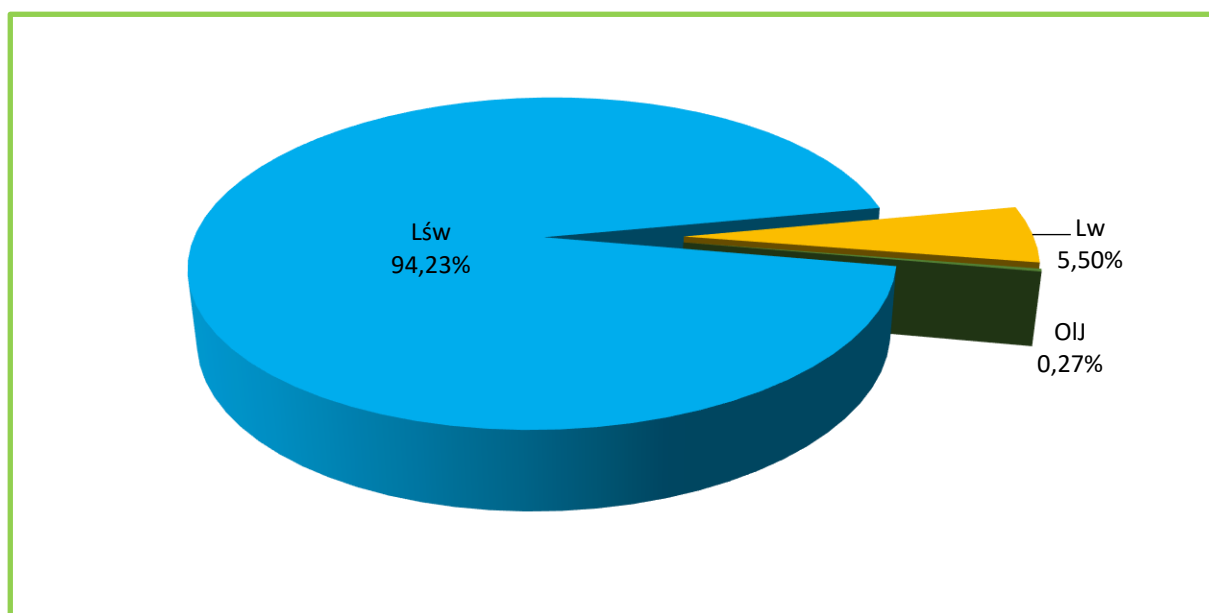
Neofityzacja

Analiza danych zawartych w opisach taksacyjnych wskazała, że istnieje 1 drzewostan z gatunkiem obcego pochodzenia (Dąb czerwony) występujący jako gatunek panujący. W 5 pododdziałach gatunek obcy występuje w składzie drzewostanu. Gatunki obce odnotowano również w 49 drzewostanach jako miejscami w I piętrze oraz 125 wydzieliń gdzie występują w warstwie podszytu.

➤ PLH300054 Struga Białośliwka

Obszar siedliskowy PLH300054 Struga Białośliwka zajmuje w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory 251,68 ha, tj. 100% ogólnej powierzchni. Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo zajmują łącznie 228,19 ha, w tym grunty leśne zalesione i niezalesione 223,39 ha, grunty związane z gospodarką leśną 3,66 ha, grunty nieleśne 1,14 ha.

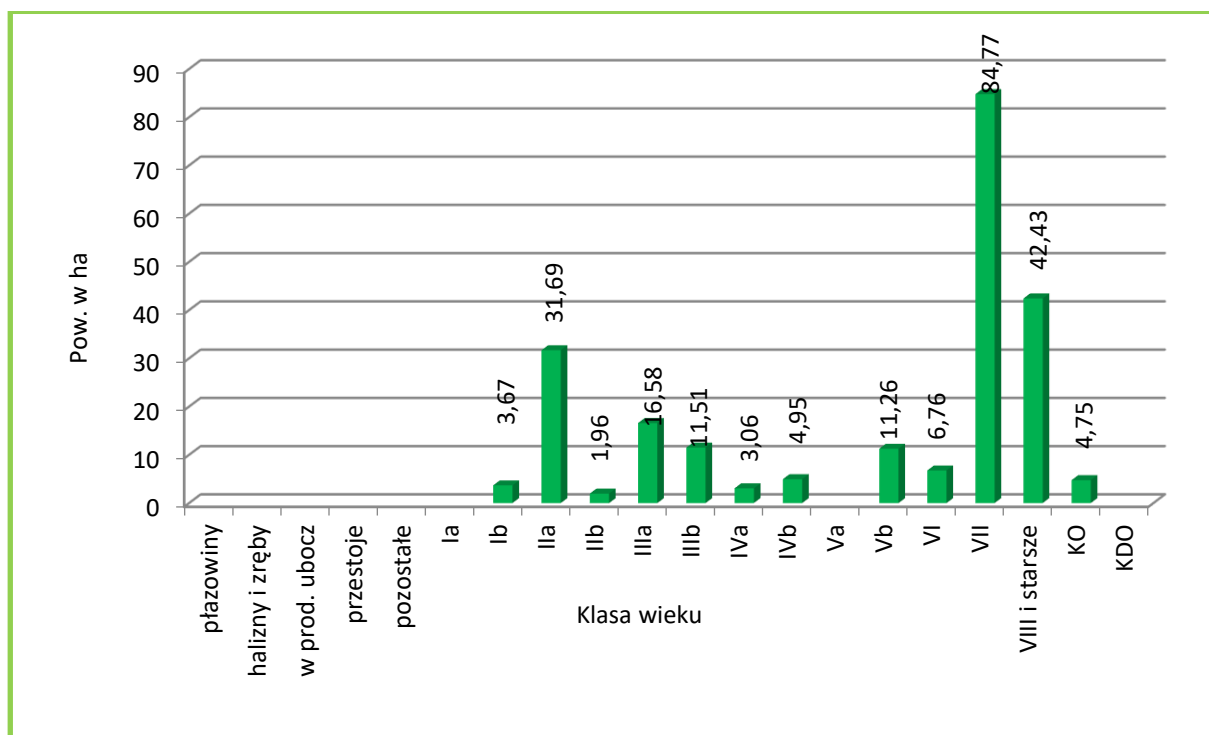
Typy siedliskowe lasu

Udział TSL w PLH300054 Struga Białośliwka na gruntach Nadleśnictwa

W obszarze Struga Białośliwka na gruntach Nadleśnictwa dominuje Lśw zajmując 94,23%, następnie Lw 5,50%, OIJ 0,27%.

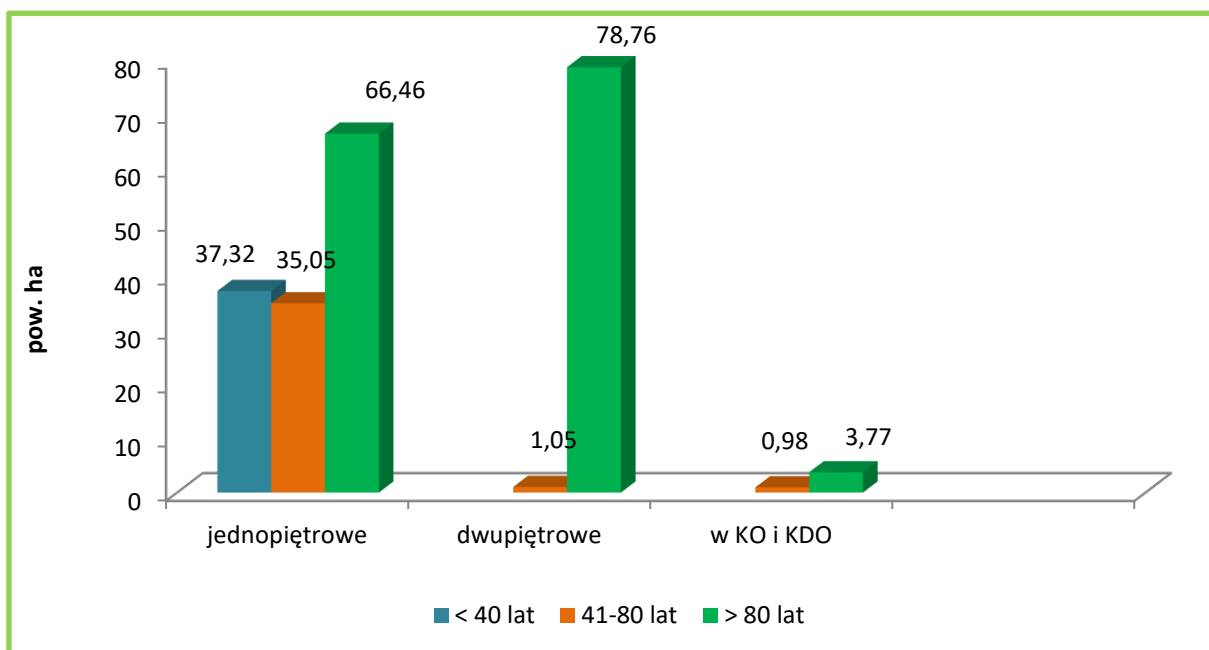
Struktura wiekowa

Zestawienie powierzchni wg klas wieku w PLH300054 Struga Białośliwka na gruntach Nadleśnictwa

W strukturze wiekowej drzewostanów w obszarze Struga Białośliwka na gruntach Nadleśnictwa dominują drzewostany w wieku od 121 do 140, czyli VII podklasy wieku; zajmują 37,9 % powierzchni gruntów zalesionych.

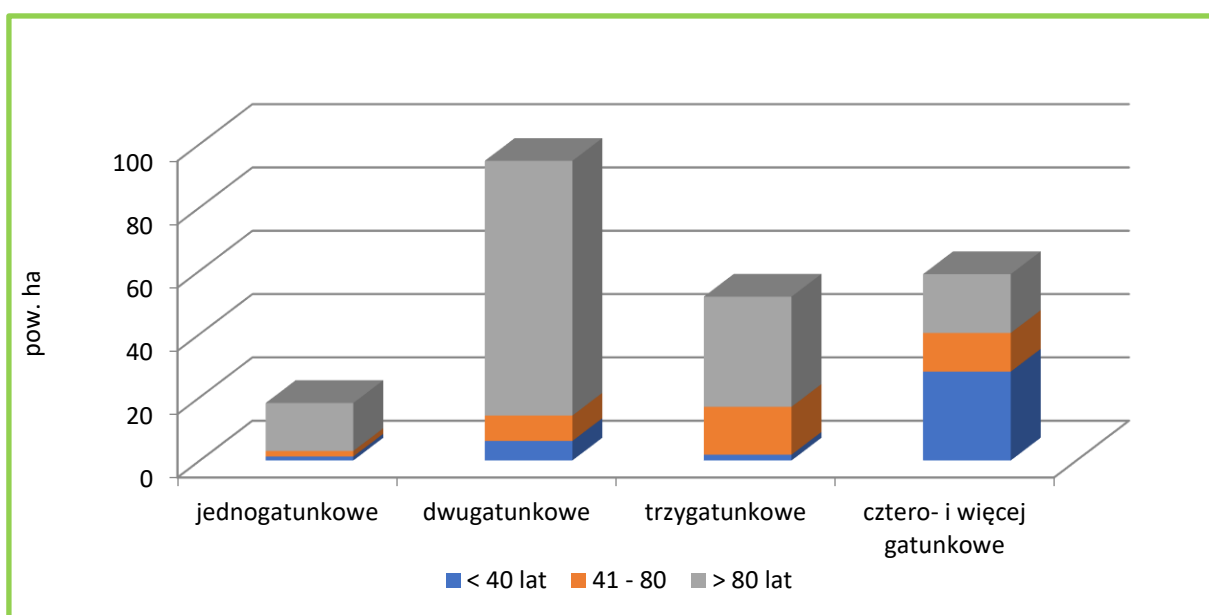
Struktura pionowa

Struktura pionowa drzewostanów w PLH300054 Struga Białosliwka na gruntach Nadleśnictwa

W obszarze zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, zajmujące 62,1% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe występują na 35,7% powierzchni zalesionej, a drzewostany trzypiętrowe i o strukturze przerębowej nie występują wcale. Udział drzewostanów w KO i KDO wynosi 2,1%.

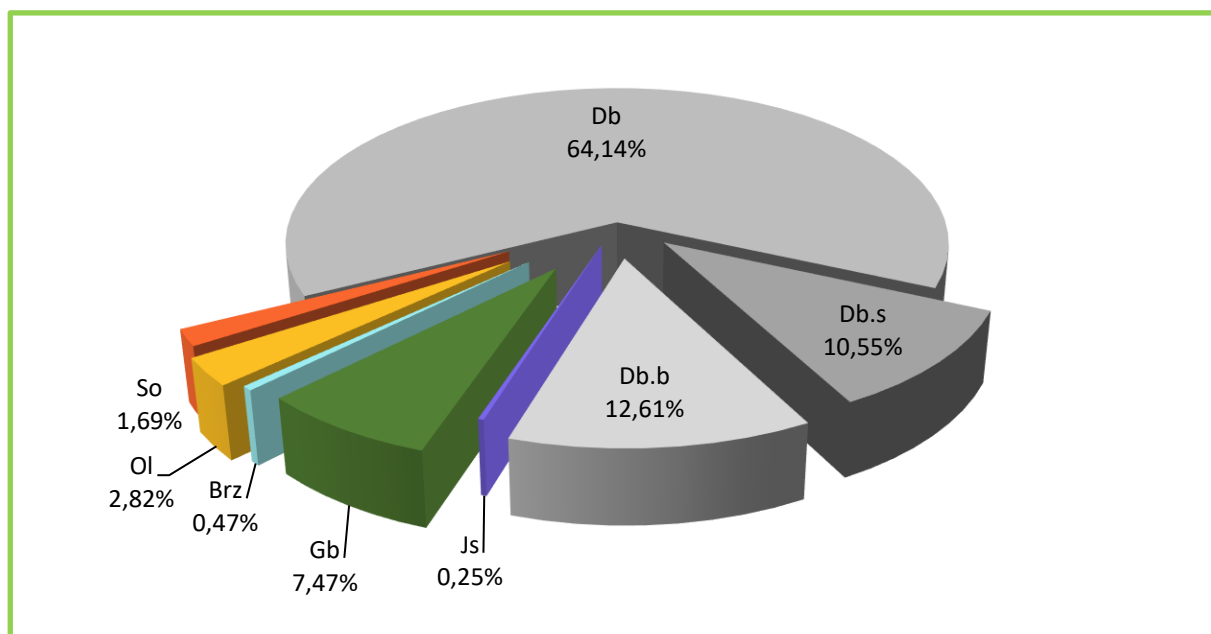
Bogactwo gatunkowe

Charakterystyka bogactwa gatunkowego wg grup wiekowych w PLH300054 Struga Białosliwka na gruntach Nadleśnictwa

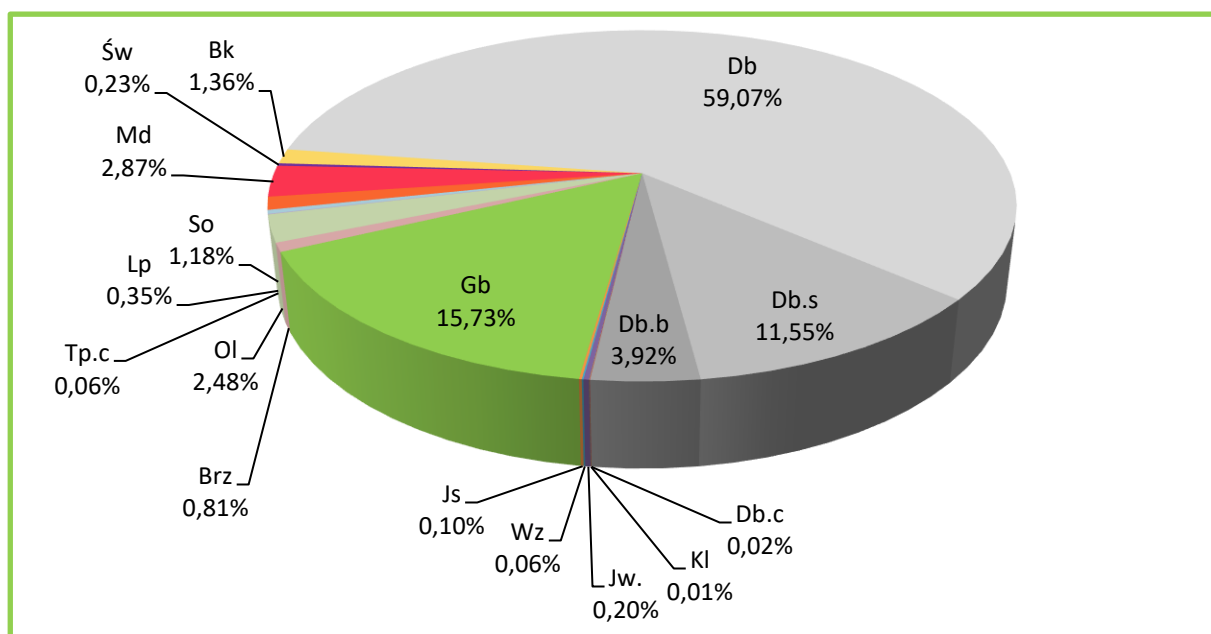
Drzewostany są dość zróżnicowane pod względem składu gatunkowego. Drzewostany dwugatunkowe zajmują 42,4%, trzygatunkowe 34,8%, cztero- i więcej gatunkowe 18,57%, a jednogatunkowe 15,6% powierzchni.

Gatunki panujące i rzeczywiste

Udział powierzchniowy gatunków panujących w PLH300054 Struga Białośliwka na gruntach Nadleśnictwa

W obszarze Struga Białośliwka na gruntach Nadleśnictwa Kaczory głównym gatunkiem lasotwórczym są dęby stanowiące razem 93,73 powierzchni. W składzie gatunkowym zinventaryzowano ponadto 8 gatunków drzew.

Udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych w PLH300054 Struga Białośliwka na gruntach Nadleśnictwa

Pochodzenie

Są to głównie drzewostany pochodzenia sztucznego bądź takie, dla których nie można jednoznacznie ustalić pochodzenia – 218,78 ha (97,9%). Niewielka część jest pochodzenia z odrośli 10,83 ha (2,4%), brak jest drzewostanów z samosiewu. Drzewostany na gruntach porolnych nie występują.

Starodrzewy

Drzewostany ponad 100-letnie w obszarze siedliskowym PLH300054 Struga Białosłiwka zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Kaczory zajmują łącznie 137,73 ha, czyli 61,6% powierzchni gruntów leśnych zalesionych obszaru. Gatunkami panującymi w tych drzewostanach są: dęby (97%), sosna (3%).

Zniekształcenia

Borowacenie

Przeprowadzone analizy wskazują, iż objawy słabego borowacenia widoczne są na 34,5% powierzchni Nadleśnictwa, na 1,7% - średniego, a borowacenie mocne nie zidentyfikowano. Na pozostałej powierzchni oznak borowacenia nie stwierdzono (63,8%).

Monotypizacja (*ujednolicenie składu gatunkowego i wiekowego*)

Monotypizacja jest wyróżniana wówczas, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi 50-80% powierzchni kompleksu leśnego (*monotypizacja częściowa*) lub ponad 80% (*monotypizacja pełna*). Biorąc pod uwagę te kryteria, należy stwierdzić, że w obszarze PLH300054 Struga Białosłiwka monotypizacja nie występuje.

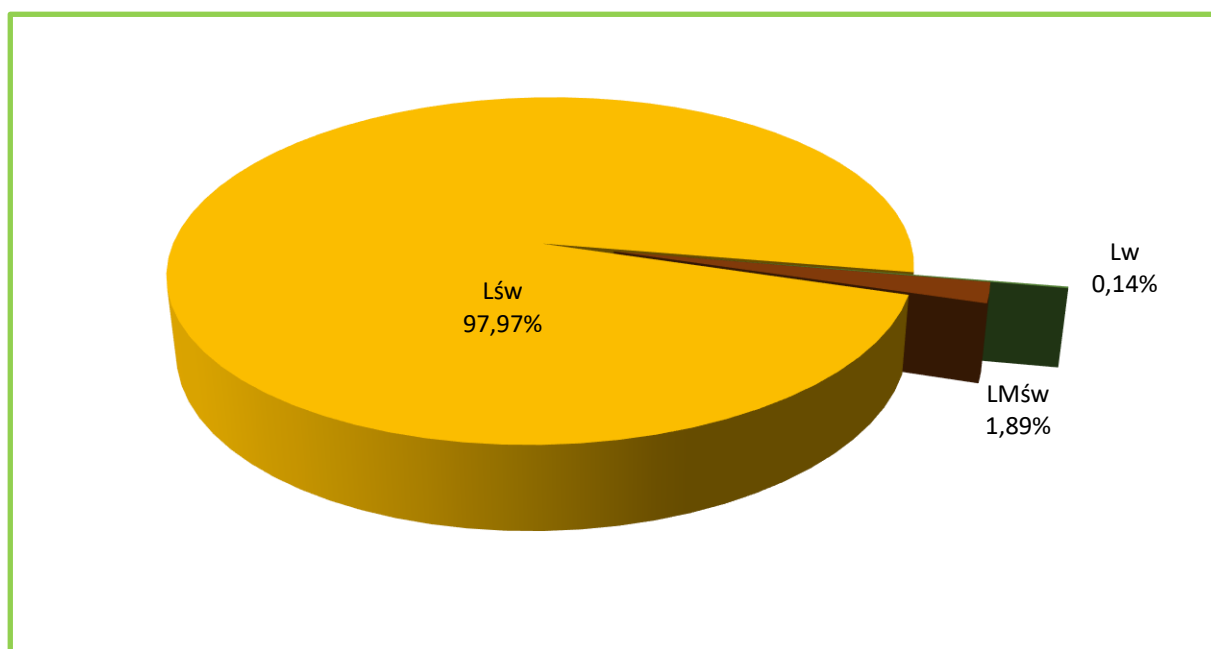
Neofityzacja

Analiza danych zawartych w opisach taksacyjnych wskazała, że gatunki obcego pochodzenia nie występują jako gatunki panujące w drzewostanach na tym obszarze. W jednym wydzieleniu gatunek obcy występuje w składzie drzewostanu. Gatunki obce odnotowano również w 8 drzewostanach jako miejscami w I piętrze oraz 1 wydzieleniu gdzie występują w warstwie podszytu.

➤ PLH300055 Dębowa Góra

Obszar siedliskowy PLH300055 Dębowa Góra zajmuje w zasięgu Nadleśnictwa Kaczory 586,82 ha, tj. 100% ogólnej powierzchni. Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo zajmują łącznie 586,54 ha, w tym grunty leśne zalesione i niezalesione 565,86 ha, grunty związane z gospodarką leśną 10,41 ha, grunty nieleśne 10,27 ha.

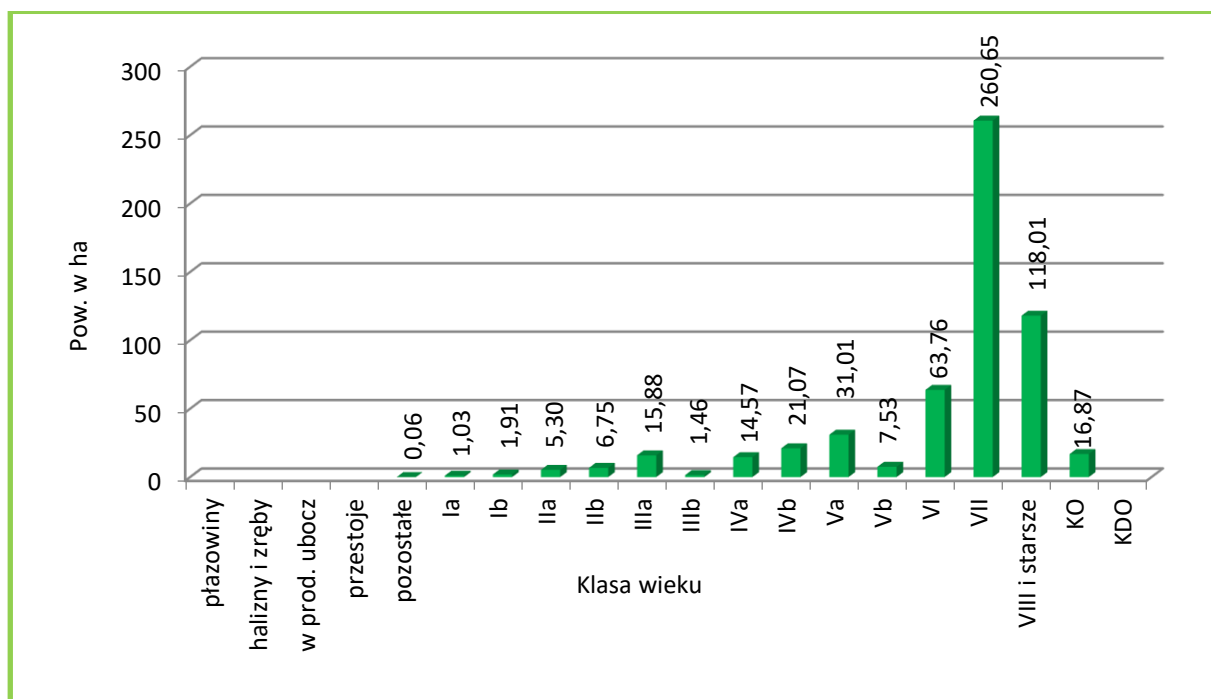
Typy siedliskowe lasu

Udział TSL w PLH300055 Dębowa Góra na gruntach Nadleśnictwa

W obszarze Dębowa Góra na gruntach Nadleśnictwa dominuje Lśw zajmując 97,97%, następnie LMśw 1,89%, Lw 0,14%.

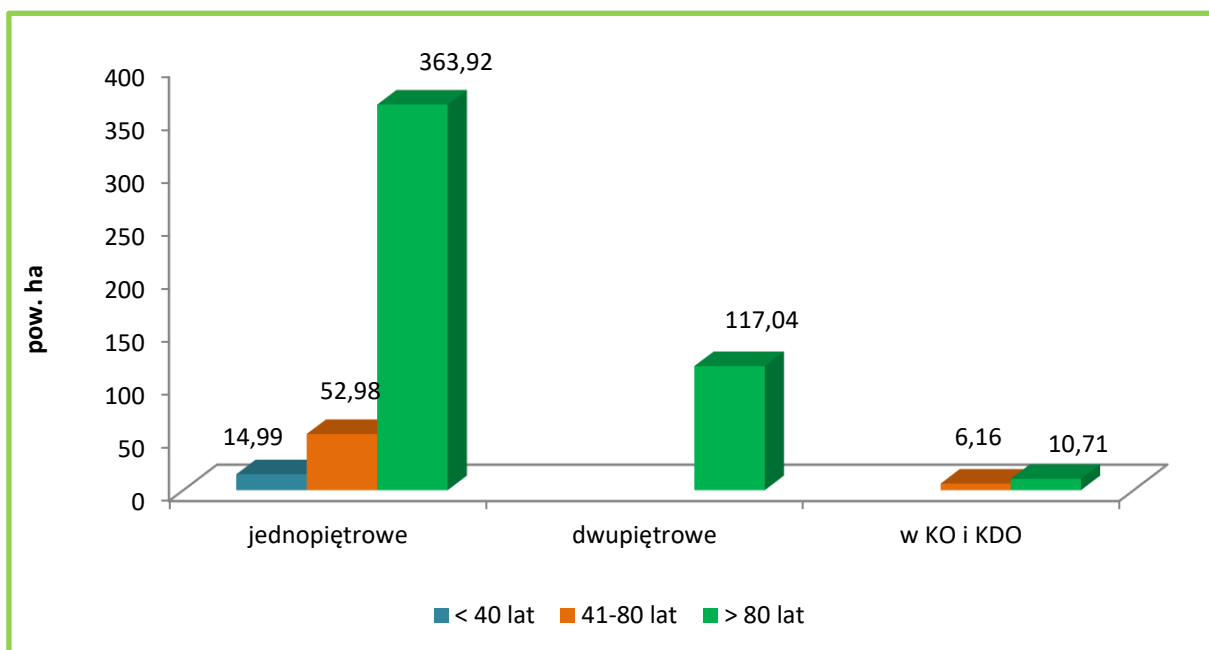
Struktura wiekowa

Zestawienie powierzchni wg klas wieku w PLH300055 Dębowa Góra na gruntach Nadleśnictwa

W strukturze wiekowej drzewostanów w obszarze na gruntach Nadleśnictwa dominują drzewostany w wieku od 121 do 140, czyli VII podklasy wieku; zajmują 46,0% powierzchni gruntów zalesionych.

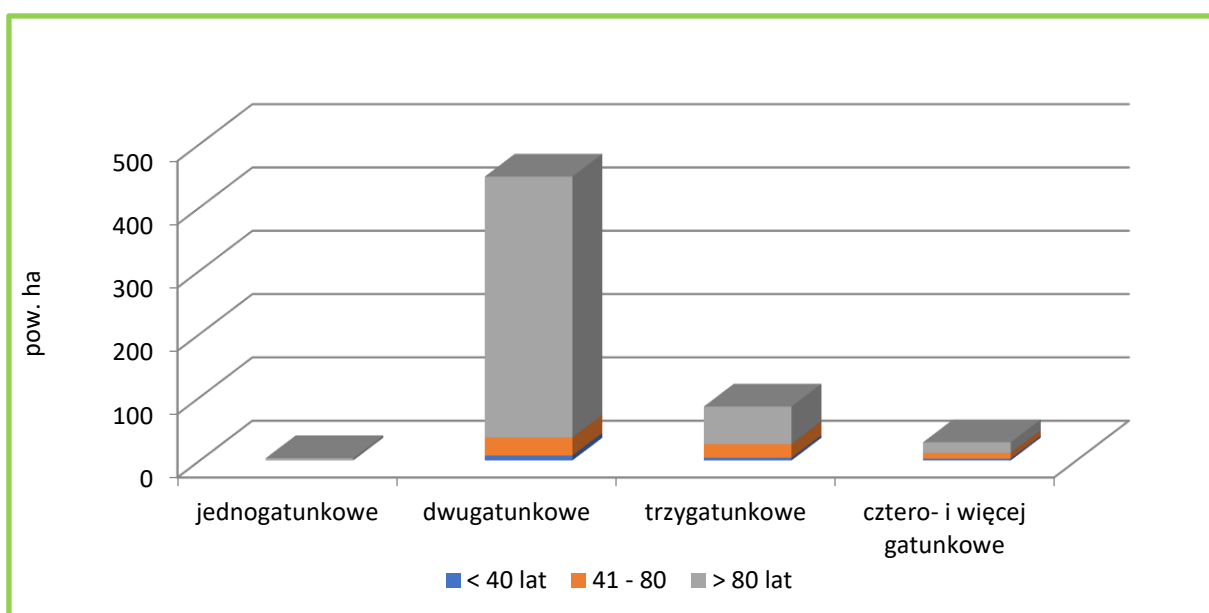
Struktura pionowa

Struktura pionowa drzewostanów w Nadleśnictwie w PLH300055 Dębowa Góra na gruntach Nadleśnictwa

W obszarze zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, zajmujące 76,3% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe występują na 20,7% powierzchni zalesionej, a drzewostany trzypiętrowe i o strukturze przerębowej nie występują wcale. Udział drzewostanów w KO i KDO wynosi 3%.

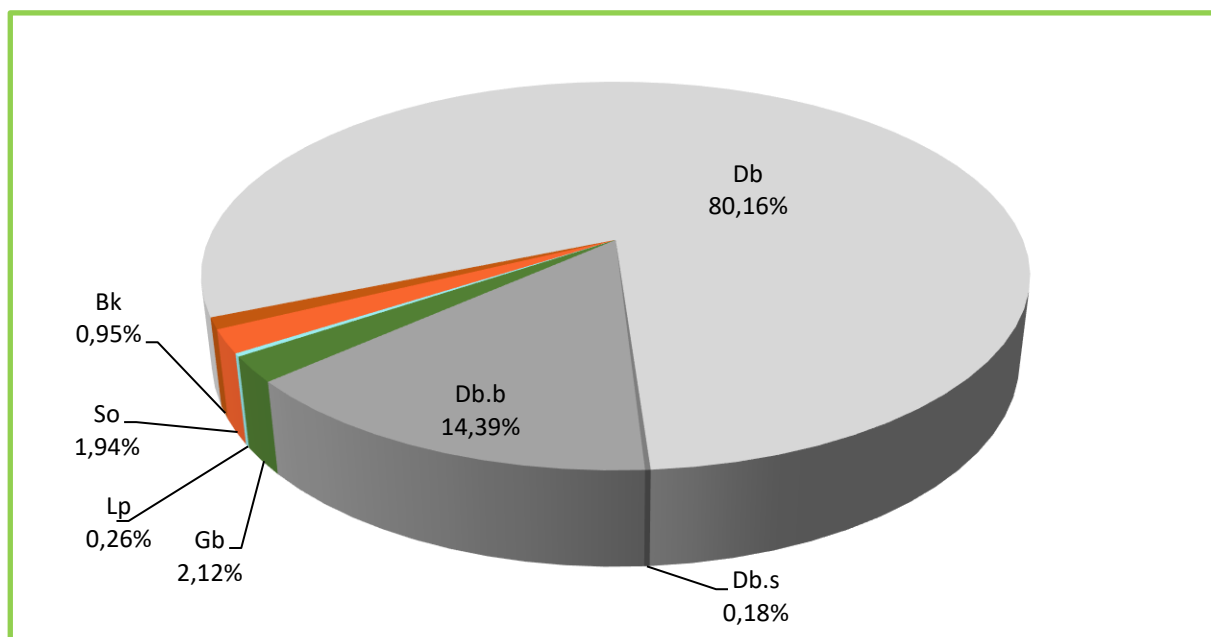
Bogactwo gatunkowe

Charakterystyka bogactwa gatunkowego wg grup wiekowych w PLH300055 Dębowa Góra na gruntach Nadleśnictwa

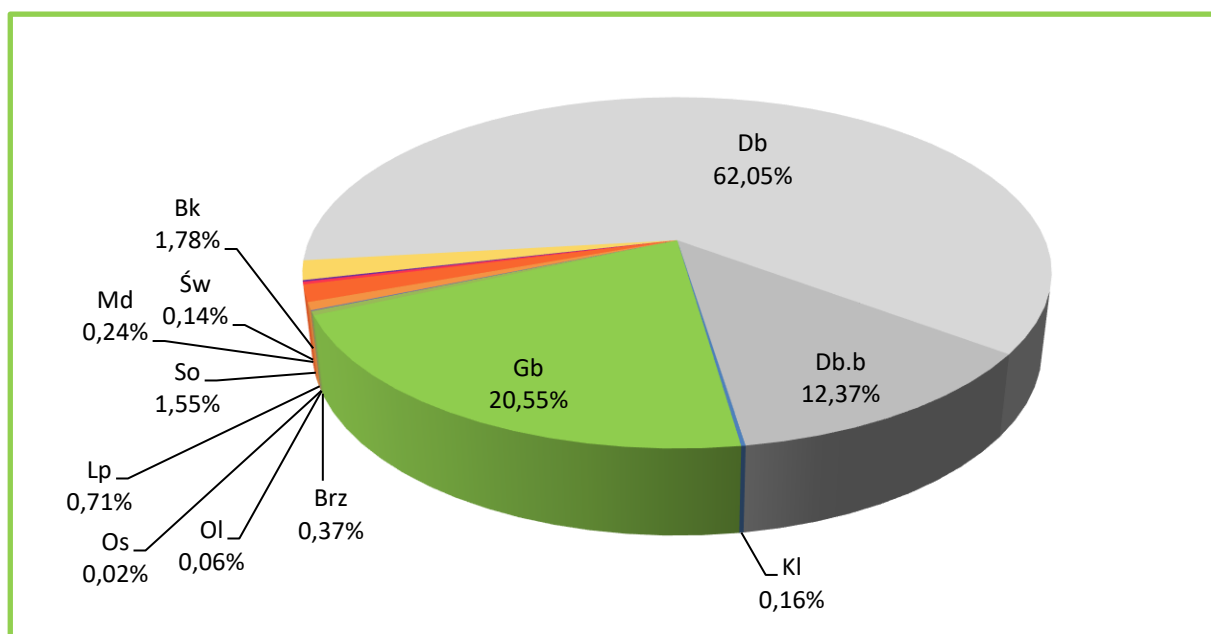
Drzewostany są dość zróżnicowane pod względem składu gatunkowego. Drzewostany dwugatunkowe 79,2%, cztero- i więcej gatunkowe 5,1%, trzygatunkowe zajmują 15,1% powierzchni, a jednogatunkowe 0,6%.

Gatunki panujące i rzeczywiste

**Udział powierzchniowy gatunków panujących w PLH300055
 Dębowa Góra na gruntach Nadleśnictwa**

W obszarze Dębowa Góra na gruntach Nadleśnictwa Kaczory głównym gatunkiem lasotwórczym są dęby stanowiące razem 94,73% powierzchni. W składzie gatunkowym zinventaryzowano ponadto 8 gatunków drzew.

**Udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych w PLH300055 Dębowa Góra na
 gruntach Nadleśnictwa**

Pochodzenie

Są to głównie drzewostany pochodzenia sztucznego bądź takie, dla których nie można jednoznacznie ustalić pochodzenia – 557,64 ha (98,6%). Niewielka część jest pochodzenia z samosiewu 8,16 ha (1,4%) brak jest drzewostanów odroślowych. Drzewostany na gruntach porolnych nie występują.

Starodrzewy

Drzewostany ponad 100-letnie w obszarze siedliskowym PLH300055 Dębowa Góra zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Kaczory zajmują łącznie 448,53 ha, czyli 79,3% powierzchni gruntów leśnych zalesionych obszaru. Gatunkami panującymi w tych drzewostanach są: dęby (99%), sosna (0,5%), buk (0,5%).

Zniekształcenia

Borowacenie

Przeprowadzone analizy wskazują, iż objawy słabego borowacenia widoczne są na 7,5% powierzchni Nadleśnictwa, na 1,2% - średniego, a borowacenie mocne zidentyfikowano na 0,6% powierzchni analizowanych siedlisk leśnych. Na pozostałej powierzchni oznak borowacenia nie stwierdzono (90,7%).

Monotypizacja (*ujednolicenie składu gatunkowego i wiekowego*)

Monotypizacja jest wyróżniana wówczas, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi 50-80% powierzchni kompleksu leśnego (*monotypizacja częściowa*) lub ponad 80% (*monotypizacja pełna*). Biorąc pod uwagę te kryteria, należy stwierdzić, że w obszarze PLH300055 Dębowa Góra monotypizacja nie występuje.

Neofityzacja

Analiza danych zawartych w opisach taksacyjnych wskazała, że gatunki obcego pochodzenia nie występują jako gatunki panujące oraz w składzie drzewostanu na tym obszarze. Gatunki obce odnotowano również w 10 drzewostanach jako miejscami w I piętrze oraz 5 wydzielach gdzie występują w warstwie podszytu.

3.4.2. Grunty przeznaczone do zalesienia

Plan w wykazie zadań z zakresu hodowli lasu zawiera między innymi zestawienie zadań dotyczących gruntów przeznaczonych do zalesienia. W *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019, poz. 1839) określono jako mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha oraz zalesienia:

- pastwisk lub łąk na obszarach bezpośredniego lub potencjalnego zagrożenia powodzią (...);

- nieużytków na glebach bagiennych;
- nieużytków lub innych niż orne użytków rolnych znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody (...) lub w otulinach form ochrony przyrody (...).

Na gruntach Nadleśnictwa Kaczory stwierdzono 2 role o łącznej powierzchni 2,26 ha przeznaczone do zalesienia:

- oddz. 621d – RV – 1,14 ha,
- oddz. 622h – RVI – 1,12 ha,

3.4.3. Projekty w zakresie infrastruktury technicznej

Plan potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej określa jako potencjalne, w sposób ramowy, bez konkretnej lokalizacji. Nie jest więc podstawą ich realizacji. *Plan* nie zawiera projektów:

- budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych,
- budowy i remontów budynków mieszkalnych, budynków gospodarczych i innych,
- budowy i konserwacji zbiorników małej retencji,
- urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. (Dz. U. z 2019, poz. 1834) przedsięwzięcia te mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dla takich przedsięwzięć obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko stwierdza organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i do nich zwracać się będzie Nadleśnictwo po opracowaniu szczegółowych projektów. Na podstawie *Planu* Nadleśnictwo nie może występować o decyzję, a więc nie ma potrzeby w prognozie przeprowadzać analizy wpływu na środowisko wymienionych zamierzeń

3.5. Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody a gospodarką leśną

Ewentualne miejsca lub obszary, gdzie może nastąpić kolizja między zapisami *Planu* a wymogami ochrony przyrody, w szczególności w odniesieniu do przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000, to:

- realizacja użytkowania rębego w drzewostanach, w których stwierdzono stanowiska roślin chronionych lub miejsca bytowania zwierząt chronionych, bez odpowiedniej ochrony tych miejsc oraz bez przestrzegania terminów wykonania zabiegów;
- zmiana w ramach użytkowania lasu lub zabiegów hodowlanych właściwej dla danego gatunku chronionego lub siedliska przyrodniczego struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów;
- zakładanie upraw niedostosowanych do siedlisk przyrodniczych.

3.6. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji *Planu*

Wśród problemów z zakresu ochrony przyrody, istotnych z punktu widzenia sporządzania *Planu* oraz jego realizacji, należy wymienić:

- brak szczegółowych i oficjalnych wytycznych dotyczących sposobów ochrony poszczególnych gatunków lub typów siedlisk (programów ochrony zatwierdzanych przez Ministra Środowiska);
- brak dokładnej wiedzy o występowaniu niektórych gatunków.

3.7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji *Planu*

Plan urządzenia lasu jest dokumentem, którego obowiązek sporządzania raz na 10 lat dla każdego nadleśnictwa nakłada ustawa o lasach. Tak więc nie można zaniechać ani sporządzania planu urządzenia lasu ani zaprzestać jego realizacji.

W związku z tym, że nie ma możliwości odstąpienia od realizacji planu, nie ma potrzeby analizowania zmian, jakie niesie ze sobą brak jego realizacji.

Trzeba zaznaczyć, że właściwe planowanie urządzeniowe oraz realizacja tego planowania jest jednym z elementów nakreślających sens prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Brak *Planu* przyczyniłby się do niekontrolowanego korzystania z zasobów leśnych oraz możliwego zniszczenia wielu cennych elementów środowiska przyrodniczego.

Do skutków społecznych wynikających z hipotetycznej sytuacji braku realizacji *Planu* należałoby przede wszystkim ograniczenie rynku pracy. W terenie, gdzie brak większych zakładów przemysłowych, stanowiska pracy utworzone w Nadleśnictwie oraz w firmach związanych z prowadzeniem prac leśnych i przetwórstwem drewna są dla miejscowej ludności bardzo

ważne. Zaniechanie realizacji *Planu* wiązałoby się z koniecznością likwidacji miejsc pracy w tych firmach i wzrostem bezrobocia.

Ekonomiczne skutki braku realizacji *Planu*, poza skutkami finansowymi dla Lasów Państwowych, to także straty w gospodarce narodowej, w której udział rynku drzewnego jest znaczący.

W odniesieniu do przyrodniczych skutków braku realizacji *Planu* trzeba wspomnieć o konieczności jak najszerszego wykorzystywania w procesach gospodarczych surowców odnawialnych. Drewno, którego pozyskanie odbywa się głównie w nadleśnictwach, należy do grupy surowców odnawialnych, a dotychczasowa gospodarka leśna, oparta o plany urzędzenia lasu, sprzyja powiększaniu się zasobów drzewnych w skali kraju, umożliwiając tym samym szersze ich wykorzystanie. W przypadku znacznych ograniczeń w pozyskiwaniu drewna spodziewać się należy wzrostu popytu na inne surowce, np. materiały sztuczne, plastyki, metale – w meblarstwie, czy węgiel – w domowych kotłowniach. Szersze wykorzystanie tworzyw sztucznych niesie za sobą groźne konsekwencje w postaci zanieczyszczeń powietrza podczas ich produkcji i przetwórstwa oraz problemów związanych z ich późniejszą utylizacją.

Innym przyrodniczym skutkiem braku realizacji *Planu* jest ograniczenie ingerencji w naturalne procesy zachodzące w przyrodzie. Dla wielu gatunków i siedlisk jest to efekt pożądaný, natomiast dla innych zdecydowanie negatywny. Część siedlisk i niektóre gatunki zwierząt i roślin dla zachowania ich typowych biotopów wymagają ingerencji człowieka, czasami wręcz w formie gospodarczego użytkowania.

4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PLANU NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000

4.1. Przewidywane oddziaływanie *Planu* na środowisko

4.1.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Różnorodność biologiczna oznacza zróżnicowanie życia na wszelkich poziomach jego organizacji. Różnorodność biologiczną można podzielić na:

- różnorodność gatunkową – bogactwo roślin i zwierząt,
- różnorodność genetyczną (wewnątrzgatunkową) – zróżnicowanie genów poszczególnych gatunków,
- różnorodność ekosystemów – bogactwo siedlisk warunkujących bogactwo ekosystemów.

Różnorodność gatunkowa

W zakresie oceny wpływu *Planu* na ten element mogą być analizowane zapisy dotyczące:

- wpływu projektowanych zabiegów na różnorodność gatunkową grzybów, roślin i zwierząt,
- wpływu projektowanych zabiegów na zróżnicowanie gatunkowe drzewostanów.

W pierwszym przypadku jednoznaczna ocena nie jest możliwa, gdyż realizacja *Planu* może odmiennie wpływać na różne grupy gatunków. Jedne działania oddziałujące pozytywnie na jakąś grupę organizmów mogą negatywnie wpływać na inną. Szerzej zostało to omówione w innych rozdziałach Prognozy. Generalnie podkreślić należy, iż przedstawiane zalecenia i sposoby ograniczania negatywnego wpływu mają na celu umożliwienie zachowania szerokiego spektrum gatunków w zakresie odpowiadającym poszczególnym, różnorodnym ekosystemom i przy ich zastosowaniu przewidywane jest zachowanie różnorodności gatunkowej organizmów właściwych tym ekosystemom.

Zapisy *Planu* przyczynią się do ochrony różnorodności gatunkowej poprzez zainwentaryzowanie znanych stanowisk roślin i zwierząt chronionych oraz uwidocznienie ich w opisach taksacyjnych i na odpowiednich mapach tematycznych. Informacja taka pozwoli odpowiednio dostosować prace gospodarcze w lasach do zasad ochrony tych gatunków, co przyczyni się do ich zachowania.

Oceniając zaprojektowane działania pod kątem ich wpływu na różnorodność gatunkową

drzewostanów, odnieść się trzeba głównie do zamieszczonej w *Planie* tabeli zawierającej proponowane typy drzewostanów (TD) i składy gatunkowe upraw. Tabela ta dla każdego typu siedliskowego lasu określa optymalny TD (lub kilka TD) oraz proponowane składy upraw z określeniem przedziału procentowego udziału każdego gatunku.

Typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla siedlisk przyrodniczych i poszczególnych typów siedliskowych lasu (TSL) wraz z zaleceniami gospodarczymi przyjęte do stosowania w Nadleśnictwie Kaczory

Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy [w %]	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi	
1	2	3	4	5	6	7	
Śródlądowy bór chrobotkowy	91T0-1	Bs	So	So 90, Brz 10	I, IV	Rębnia I dopuszczalna w dużych płatach siedliska pod warunkiem nieobjęcia rębnią całego płatu.	
		Bśw					
Bór bagienny typowy	91D0-2	Bb	So	So 90, Brz.om i in. 10		Zakaz użytkowania rębnego, pozostawienie martwych drzew na gruncie, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu	
		BMb (rzadko)	Brz So	So 60, Brz.om i in. 40			
Bory i lasy bagienne	91D0	BMb	Brz So	So 60, Brz.om i in. 40			
Brzeziny bagienne	91D0-1	BMb	So Brz	Brz.om 60, So 30, Ol i in. 10			
		LMb (rzadko)					
Kwaśne buczyny niżowe	9110-1	BMśw	So Bk	Bk 50, So 30, Db i inne 20	Rębnie złożone II,III,IV.	W domieszce dąb bezszypułkowy	
		LMśw	Bk	Bk 70, So 20, Db i in. 10			
		Lśw	Bk	Bk 70, Db i in. 30			
Żyzne buczyny niżowe	9130-1	Lśw	Bk	Bk 80, Db, Lp i in. 20	Rębnie złożone II,III,IV.	W domieszce dęby z przewagą dębu szypułkowego	
		LMśw (rzadko)					
		Lw	Bk	Bk 70, Db 20, Wz, Js, Ol i in. 10			
Grąd subatlantycki	9160	Lśw	Db	Db 70, Gb, Lp i in. 30	Rębnie złożone II,III,IV.	Dążyć do przewagi dębu szypułkowego	
		Lw	Gb Db	Db 50, Gb 30, Lp, Wz i in. 20			
		LMśw	Bk Db	Db 50 Bk 30 Gb, Lp i inne 20			
Grąd środkowoeuropejski	9170	LMśw	Db	Db 70, Gb, Lp i in. 30	Rębnie złożone II,III,IV.	Dążyć do przewagi dębu szypułkowego	
		Lśw	Gb Db	Db 50, Gb 30, Lp i in. 20			
		LMw (rzadko)					
		Lw	Db	Db 70, Bk, Gb, Lp i in. 30			
Śródlądowe kwaśne dąbrowy	9190-2	BMśw BMw	So Db	Db 50, So 30, Bk i in. 20	Rębnie złożone		

Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy [w %]	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		LMśw, LMw, Lśw	Db Bk Db	Db 80, Bk i in. 20 Db 60, Bk 30, So i inne 10	II,III,IV.	
Cieplotłubne dąbrowy	91I0-1		Db	Db 80, Brz, Lp i inne 20	Rębnie złożone II,III,IV.	Bez względu na siedlisko leśne. Konieczność eliminacji Gb.
Łęgi wierzbowe i topolowe	91E0-2	Lł	Tp	Tp 70, Js, Wz i inne 30	Rębnie złożone II,IV.	Do czasu ustąpienia chorób Js należy zastępować go innymi:
Łęgi olszowe i jesionowe	91E0-3	OI	Js OI	OI 50, Js 30, Wz i inne 20	Rębnie złożone, na siedl. OI również rębnia zupełna	Dbs, Wz, OI, Jw, Brz, Kl i inne. Należy unikać gat. obcych geograficznie i ekologicznie.
		OIJ				
		Lw	OI	OI 80, Wz i inne 20		
		LMw (rzadko)	OI Db	Db 50, OI 30 Wz i inne 20		
Źródłiskowe lasy olszowe na niżu	91E0-4	OI	OI	OI 90, Js i inne 10		Bierne formy ochrony.
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	Lł	Wz Js Db	Db 40, Js 30, Wz 20, OI i inne 10	Rębnie złożone II, IV.	Do czasu ustąpienia chorób Js należy zastępować go innymi: Wz, Dbs, Jw, Brz, OI, Kl i inne .
		Lw				Niezbędne okresowe zalewy. Należy unikać gat. obcych geograficznie i ekologicznie.

Przyjęte orientacyjne składy gatunkowe upraw zabezpieczają zachowanie właściwej struktury gatunkowej drzewostanów na rozpoznanych leśnych siedliskach przyrodniczych. Przedstawione w programie ochrony przyrody wskazówki i proponowane sposoby zagospodarowania, jakimi należy się kierować podczas wykonywania zabiegów gospodarczych w drzewostanach na siedliskach chronionych, spowodują zwiększenie różnorodności, zarówno poprzez odpowiedni dobór gatunków, różnorodność faz rozwojowych, warstwowość, jak i udział martwego drewna i drzew biocenotycznych.

Zapisy planu urządzenia lasu przyczynią się do ochrony różnorodności gatunkowej również poprzez zainwentaryzowanie znanych stanowisk roślin i zwierząt chronionych oraz uwidocznienie ich w opisach taksacyjnych i na odpowiednich mapach tematycznych. Informacja taka pozwoli odpowiednio dostosować prace gospodarcze w lasach do zasad ochrony tych gatunków przez to przyczyni się do ich zachowania.

Różnorodność genetyczna

W *Planie* wyszczególnione są obiekty bazy nasiennej, z której pozyskiwany jest materiał siewny do produkcji sadzonek. Są to obiekty wyselekcjonowane pod względem cech jakościowych i pod tym kątem mogą być oceniane jako ograniczające różnorodność biologiczną. Należy jednak podkreślić, że *Plan* nie jest dokumentem, który ustala i definiuje te zadania. Selekcja nasienna nie jest elementem stanowionym w planach urządzenia lasu, a wynika z innych przepisów prawa krajowego (ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym, rozporządzenia wykonawcze Ministra Środowiska), więc nie może być oceniana jako element *Planu*.

Różnorodność ekosystemów

W celu zachowania różnorodności ekosystemów *Plan* zwraca uwagę m.in. na:

- wykorzystanie zmienności w ramach mikrosiedlisk,
- pozostawianie w stanie naturalnym cieków, zbiorników wodnych, bagien, torfowisk, itp.,
- zachowanie lasów łęgowych i olsów,
- zwiększanie udziału starych drzew w lasach, pozostawianie drzew dziuplastych,
- kształtowanie strefy ekotonowej na obrzeżach lasu,
- czynną ochronę ekosystemów łąkowych.

Realizacja planowanych zadań gospodarczych zgodnie z przedstawionymi uwagami nie tylko nie wpłynie niekorzystnie na występujące w Nadleśnictwie ekosystemy, ale powinna przyczynić się do zwiększenia ich ilości i naturalności.

Leśne siedliska przyrodnicze

Podczas wykonanej w Lasach Państwowych powszechnej inwentaryzacji zasobów przyrodniczych, obejmującej siedliska przyrodnicze oraz siedliska dzikiej fauny i flory, na gruntach Nadleśnictwa Kaczory zidentyfikowano 8 typów leśnych siedlisk przyrodniczych. Szczegółowe wyniki inwentaryzacji omówiono w programie ochrony przyrody. Informację o dominującym w wyłączeniu (zajmującym ponad 50% powierzchni) typie siedliska przyrodniczego zamieszczono również w opisach taksacyjnych, a ich rozmieszczenie przedstawiono na mapach załączonych do programu ochrony przyrody.

Zestawienie powierzchni leśnych siedlisk przyrodniczych Natura 2000 na gruntach Nadleśnictwa Kaczory

Lp.	Siedlisko		Wyłączenia z siedliskiem poza granicami obszarów siedliskowych		Wyłączenia z siedliskiem w granicach obszarów siedliskowych		Łącznie	
	Kod	Nazwa	Liczba Pododdz.	[ha]	Liczba Pododdz.	[ha]	Liczba Pododdz.	[ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	9130	Żyzne buczyny	11	20,52	4	3,36	15	23,88
2.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	440	1387,79	251	1094,42	691	2482,21
3.	9190	Kwaśne dąbrowy	12	41,37	5	8,80	17	50,17
4.	91D0*	Bory i lasy bagienne	5	9,79	1	2,02	6	11,81
5.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródłiskowe	52	80,48	62	138,41	114	218,89
6.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	51	100,25	19	29,26	70	129,51
7.	91I0*	Ciepolubne dąbrowy	1	0,41	1	1,00	2	1,41
8.	91T0	Śródładowy bór chrobotkowy	4	12,14	-	-	4	12,14
RAZEM SIEDLISKA LEŚNE			576	1652,75	343	1277,27	919	2930,02

*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

Leśne siedliska przyrodnicze Natura 2000 zajmują łącznie 2930,02 ha. Zdecydowanie dominującym siedliskiem przyrodniczym w Nadleśnictwie jest grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (9170) występująca na 84,7% wszystkich siedlisk, na drugim miejscu znajdują się łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródłiskowe (91E0) na 7,47% powierzchni, następne siedlisko mające znaczenie pod względem powierzchniowym to łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (91F0), stanowiące 4,42% wszystkich siedlisk przyrodniczych. Zauważalny jest również udział siedliska (9190) kwaśne dąbrowy – 1,71%. Pozostałe siedliska występują na niewielkiej powierzchni. W obszarach siedliskowych zlokalizowanych jest 76,6% powierzchni wszystkich siedlisk przyrodniczych Natura 2000 zdiagnozowanych na gruntach Nadleśnictwa Kaczory

Dalsza analiza dotyczy siedlisk przyrodniczych w wyłączeniach położonych poza obszarami siedliskowymi. Analiza siedlisk położonych w obszarach przedstawiona jest w dalszej części *Prognozy*.

Zamieszczone w tabeli rodzaje planowanych zadań z zakresu użytkowania głównego (cięcia pielęgnacyjne i rębne) dotyczą okresu od 01.01.2024 r. do 31.12.2033 r.

Rodzaje zadań z zakresu użytkowania głównego w drzewostanach na leśnych siedliskach przyrodniczych Natura 2000 poza obszarami siedliskowymi na gruntach Nadleśnictwa Kaczory

Rodzaje planowanych zadań								
Lp.	Kod	Liczba pododdz.	Pow. ogólna siedliska	Rodzaje planowanych zadań			Brak zadań	Przewidywany wpływ ¹⁾
				Pielęgnowanie drzewostanów**	Rębnie zupełne	Rębnie złożone		
		szt.	[ha]					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	9130	11	20,52	16,9			3,62	+
2.	9170	465	1387,79	860,28		159,53	367,98	+
3.	9190	12	41,37	29,19		1,5	10,68	+
4.	91D0*	5	9,79				9,79	+
5.	91E0*	53	80,48	29,35			51,13	+
6.	91F0*	53	100,25	45,51		6,75	47,99	+
7.	91I0*	1	0,41				0,41	+
8.	91T0	4	12,14	6,47			5,67	+
Razem		576	1652,75	987,70		167,78	497,27	+

*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

**pielęgnowanie drzewostanów – planowane zabiegi: CW, CP, TW, TP,

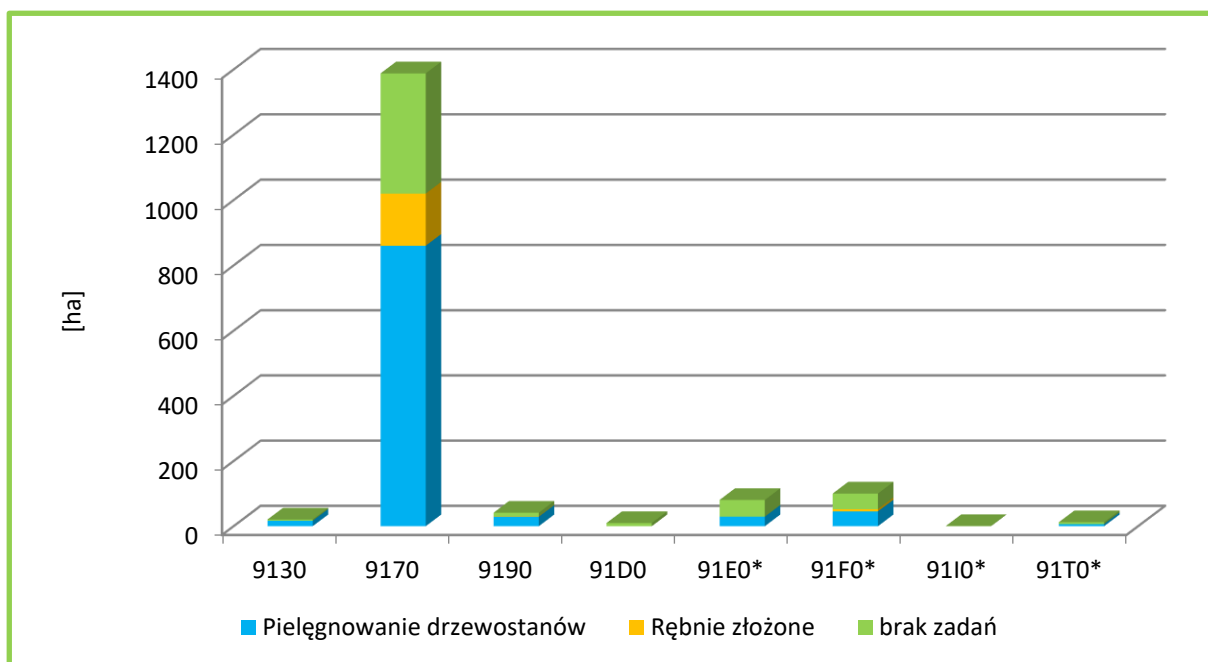
¹⁾Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na znane stanowiska:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny,

0 (zero) – wpływ obojętny,

– (minus) – wpływ ujemny, negatywny,

brak – brak czynności w *Planie*, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Rodzaje planowanych cięć w drzewostanach na siedliskach przyrodniczych Natura 2000 poza obszarami siedliskowymi w Nadleśnictwie Kaczory

W analizowanym *Planie* postępowanie na siedliskach przyrodniczych zostało omówione przede wszystkim w programie ochrony przyrody.

Wnioski wynikające z analizy powierzchni i rodzaju zabiegów określonych dla drzewostanów z zainwentaryzowanymi siedliskami przyrodniczymi, zlokalizowanymi na gruntach Nadleśnictwa poza obszarami siedliskowymi Natura 2000, są następujące:

Żyzne buczyny (9130)

W postaci naturalnej lub zbliżonej do naturalnej charakteryzują się czystym drzewostanem bukowym, ewentualnie z niewielką domieszką dębu, graba oraz lipy. Utrzymanie siedliska we właściwym stanie ochrony wymaga stosowania podobnych zabiegów, jak przy siedlisku kwaśnej buczyny.

Żyzne buczyny zainwentaryzowano w 11 drzewostanach na powierzchni 20,52 ha. Na 82% powierzchni zaplanowano wykonanie pielęgnacji drzewostanów (PIEL, CW, CP, TW, TP). Brak planowanych rębni zupełnych i złożonych. Pozostałą powierzchnię drzewostanów pozostawiono bez wskazań gospodarczych.

Ten sposób postępowania nie spowoduje zaniku tego siedliska ani zmniejszenia jego powierzchni, a właściwe wykonanie zabiegów przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów składających się na stan siedliska.

Grądy środkowoeuropejskie (9170)

Siedlisko grądu środkowoeuropejskiego tworzy drzewostan z gatunkami głównymi takimi jak: dęby, graby, buki, lipy, klony.

Grądy środkowoeuropejskie zainwentaryzowano w 465 drzewostanach o łącznej powierzchni 1387,79 ha. Na 59,5% powierzchni zaplanowano wykonanie pielęgnacji drzewostanów (PIEL, CW, TW, TP). Zabiegi te będą miały pozytywny wpływ na zachowanie siedliska w tym głównie na poprawę niektórych parametrów składających się na stan siedliska. Planowanie rębni złożonych na 11,6% powierzchni wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia i ma na celu stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Pozostałą powierzchnię drzewostanów pozostawiono bez wskazań gospodarczych.

Ten sposób postępowania nie spowoduje zaniku tego siedliska ani zmniejszenia jego powierzchni, a właściwe wykonanie zabiegów przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów składających się na stan siedliska.

Kwaśne dąbrowy (9190)

Siedlisko to tworzą drzewostany z panującym dębem, czasem z udziałem buka, brzozy i sosny, o ubogim runie z dominacją gatunków borowych.

Kwaśne dąbrowy zainwentaryzowano w 12 drzewostanach o łącznej powierzchni 41,37 ha. Na 70,5% powierzchni zaplanowano wykonanie pielęgnacji drzewostanów (PIEL, CW, TW, TP). Zabiegi te będą miały pozytywny wpływ na zachowanie siedliska w tym głównie na poprawę niektórych parametrów składających się na stan siedliska. Planowanie rębni złożonych na 3,6% powierzchni wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia i ma na celu stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Pozostałą powierzchnię drzewostanów pozostawiono bez wskazań gospodarczych.

Ten sposób postępowania nie spowoduje zaniku tego siedliska ani zmniejszenia jego powierzchni, a właściwe wykonanie zabiegów przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów składających się na stan siedliska.

Bory i lasy bagienne (91D0)

W Nadleśnictwie siedlisko zainwentaryzowano w 4 drzewostanach i 1 bagnem o łącznej powierzchni 9,79 ha. Występuje w dwóch podtypach: 91D0-1 – brzezina bagienna oraz 91D0-2 – sosnowy bór bagienny. Należy podkreślić, że są to siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym, dlatego też za ich ochronę Wspólnota Europejska jest szczególnie odpowiedzialna. W *Planie* na tym siedlisku nie projektuje się żadnych zabiegów.

Analizując wskazania dotyczące użytkowania rębego w najbliższym sąsiedztwie wydzielen z siedliskiem 91D0 można stwierdzić, że w *Planie* zaprojektowano cięcia rębne rębniami zupełnymi w pododdz. 209o, 312f, oraz rębniami złożonymi III 411a. Wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone. Ogólne wymagania ochrony borów i lasów bagiennych dotyczą zachowania stosunków wodnych. Wskazania z tego zakresu przedstawione zostały w programie ochrony przyrody.

Ochrona bierna w połączeniu z właściwym kształtowaniem stosunków wodnych powinna korzystnie wpłynąć na zachowanie siedliska i jego niektóre parametry.

Lęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91E0)

Są to siedliska związane z przepływem wody, umiejscowione wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, jak również związane z wypływem wód podziemnych (źródłiskowe lasy olszowe). Drzewostany na tym siedlisku tworzą olsza i jesion, z domieszką dębu, wiązu, grabu, lipy, czeremchy. Należy pamiętać, że jest to również siedlisko priorytetowe.

W Nadleśnictwie łęgi zidentyfikowano w 52 wyłączeniach, na łącznej powierzchni 80,48 ha. Wyłączenia, w których zidentyfikowano łęgi, w 67 % pozostawiono bez wskazań gospodarczych. Na pozostałych 32% zaplanowano zabiegi pielęgnacyjne (PIEL, CW, TP, TW) wynikające z potrzeb pielęgnacyjnych młodych drzewostanów.

Analizując wskazania dotyczące użytkowania rębego w najbliższym sąsiedztwie wydzieleń z siedliskiem 91E0 można stwierdzić, że w Planie zaprojektowano cięcia rębne rębiami zupełnymi w 3 pododdz. 32m, 35o, 449h, oraz rębiami złożonymi IIIA, IIIB, IIIAU, IIIBU w 25 pododdziałach. Wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone.

Ten sposób postępowania nie spowoduje zaniku tego siedliska ani zmniejszenia jego powierzchni, a właściwe wykonanie zabiegów przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów składających się na stan siedliska.

Bardzo ważne jest także zapobieganie przesuszeniu i stagnacji wody. Przestrzeganie zaleceń przedstawionych w programie ochrony przyrody, dotyczących kształtowania stosunków wodnych, powinno przyczynić się do zachowania właściwego stanu ochrony.

Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (91F0)

Siedlisko przyrodnicze związane z siedliskami okazjonalnie zalewanymi wodami rzecznyymi lub pozostającymi pod wpływem okresowych spływów wód powierzchniowych albo ruchomych wód gruntowych. W Nadleśnictwie łęgowy las dębowo-wiązowo-jesionowy zidentyfikowano w 53 wyłączeniach, na powierzchni 100,25 ha. W 21 pododdziałach na powierzchni 44,05 ha zaplanowano wykonanie pielęgnacji drzewostanów (CW, CP, TW, TP). Zabiegi te będą miały pozytywny wpływ na zachowanie siedliska w tym głównie na poprawę niektórych parametrów składających się na stan siedliska. Planowanie rębni złożonych na 7,6% powierzchni wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia i ma na celu stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Pozostałą powierzchnię drzewostanów pozostawiono bez wskazań gospodarczych.

Cieplolubne dąbrowy 91I0

Świetliste, umiarkowanie lub silnie cieplolubne, bogate florystycznie lasy dębowe. Są to lasy o luźnym zwarcie drzewostanu, umiarkowanie rozwiniętej warstwie krzewów oraz bujnym runie, z dużym udziałem światłolubnych gatunków roślin.

Ciepielubne dąbrowy zainwentaryzowano w 1 drzewostanie o powierzchni 0,41 ha, pozostawiono bez wskazań gospodarczych.

Ten sposób postępowania nie spowoduje zaniku tego siedliska ani zmniejszenia jego powierzchni, a właściwe wykonanie zabiegów przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów składających się na stan siedliska.

Bory chrobotkowe 91T0

Jest to typ siedliska przyrodniczego, który tworzy drzewostan sosnowy na skrajnie ubogich piaskach. Drzewostan jest niski i słabo zwarty, warstwa krzewów bardzo słabo rozwinięta, warstwę roślin zielnych stanowią głównie krzewinki i trawy. Bardzo bogata jest warstwa mchów i porostów, w której dominują różne gatunki chrobotków. W wielu przypadkach bory chrobotkowe mogą stanowić fazy degeneracji lub stadia sukcesji wtórnej borów świeżych.

Bory chrobotkowe zidentyfikowano w 4 drzewostanach o powierzchni 12,14 ha. Na 53% powierzchni zaplanowano wykonanie pielęgnacji drzewostanów (CP, TP). Pozostałą powierzchnię drzewostanów pozostawiono bez wskazań gospodarczych.

Na podstawie przedstawionej analizy wpływu planowanych czynności gospodarczych w drzewostanach na leśnych siedliskach przyrodniczych poza obszarami siedliskowymi można stwierdzić, że Plan **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania**, a realizacja czynności zgodnie z zaleceniami z programu ochrony przyrody przyczyni się do ich zachowania we właściwym stanie.

Nieleśne siedliska przyrodnicze

Zestawienie powierzchni nieleśnych siedlisk przyrodniczych Natura 2000 na gruntach Nadleśnictwa Kaczory

Lp.	Siedlisko		Wyłączenia z siedliskiem poza granicami obszarów siedliskowych		Wyłączenia z siedliskiem w granicach obszarów siedliskowych		Łącznie	
	Kod	Nazwa	Liczba Pododdz.	[ha]	Liczba Pododdz.	[ha]	Liczba Pododdz.	[ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	2	2,64	1	3,46	3	6,10
2.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	4	6,26	2	1,14	6	7,40
3.	7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	1	2,06	2	2,01	3	4,07

Lp.	Siedlisko		Wyłączenia z siedliskiem poza granicami obszarów siedliskowych		Wyłączenia z siedliskiem w granicach obszarów siedliskowych		Łącznie	
	Kod	Nazwa	Liczba Pododdz.	[ha]	Liczba Pododdz.	[ha]	Liczba Pododdz.	[ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.	7120	Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	1	1,03	2	2,29	3	3,33
5.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	7	7,52	-	-	7	7,52
RAZEM SIEDLISKA NIELEŚNE			15	19,51	7	8,90	22	28,42

Wyłączenia z nieleśnymi siedliskami przyrodniczymi Natura 2000 zajmują łącznie 28,41 ha, w tym w granicach obszarów siedliskowych 8,90 ha (31,3%). Najwięcej w Nadleśnictwie jest torfowisk przejściowych i trzęsawisk 7140 (7,52 ha).

Plan nie określa szczegółowych wskazań gospodarczych dla gruntów nieleśnych. W programie ochrony przyrody znalazły się jedynie ramowe zalecenia dotyczące ochrony tych siedlisk. Ogólnie można stwierdzić, że skupiają się one głównie wokół zachowania ich naturalnego charakteru.

Pewny wpływ *Planu* może nastąpić w wyniku planowania zabiegów związanych z użytkowaniem drzewostanów w najbliższym sąsiedztwie siedlisk wodnych i torfowiskowych, dlatego też należy przeanalizować czynności gospodarcze zaplanowane w wyłączeniach otaczających dane siedliska (3150, 7110, 7120, 7140).

Ekosystemy wodne – Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne 3150

Dla tych siedlisk wskazane jest przetrzymywanie drzewostanów wokół brzegów zbiorników do naturalnego rozpadu w sposób niezagrożający trwałości lasu.

Siedlisko 3150 wyróżniono w oddz.:70n, 209h, 392d. Nie planowano wskazań gospodarczych w pododdziałach otaczających siedlisko.

Ekosystemy łąkowe – Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510

Dla tych siedlisk z powodu swego antropogenicznego charakteru wskazane jest utrzymywanie zabiegów związanych z koszeniem lub wypasem na poziomie niskiej lub średniej intensywności.

Ekosystemy torfowiskowe:

Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą 7110, Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji 7120, Torfowiska przejściowe i trzęsawiska na niżu 7140.

Dla tych siedlisk również wskazane jest przetrzymywanie drzewostanów wokół torfowisk do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu.

Siedlisko 7110 wyróżniono w oddz.: 7g, 411d, 430j siedlisko 7120 w oddz. 209s, 209m, 411g, siedlisko 7140 w oddz. 233a, 412c, 120i, 299f, 299g, 299i, 300c. Wskazania gospodarcze zawarte w *Planie* zaplanowane w wyłączeniach otaczających dane siedlisko dotyczą wykonania w niektórych pododdziałach zabiegów pielęgnacyjnych (AGROT, CP, TW, TP) oraz w 411a, zabieg rębni.

W przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) w drzewostanach przylegających wokół hydrogenicznych siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej należy wyznaczyć strefy buforowe, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odślaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone.

Na podstawie przedstawionej analizy wpływu planowanych czynności gospodarczych w drzewostanach wokół ekosystemów wodnych (3150, 3160), ekosystemów łąkowych (6510) i torfowiskowych (7110, 7120, 7140) poza obszarami siedliskowymi można stwierdzić, że **Plan nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania**, a realizacja czynności zgodnie z zaleceniami z programu ochrony przyrody przyczyni się do ich zachowania we właściwym stanie.

4.1.2. Oddziaływanie na ludzi

Realizacja *Planu* nie będzie wpływać bezpośrednio na zdrowie i życie ludzi. Charakter zaplanowanych zadań do wykonania dotyczy w zasadzie kształtowania drzewostanów i pozyskania drewna. Na terenie, na którym prowadzone będą prace związane z pozyskaniem drewna mogą wystąpić pewne zagrożenia, tak dla wykonawców tych prac, jak i dla osób postronnych. Z tego też względu przy ścinie drzew powinny być ściśle przestrzegane przepisy BHP, teren oznakowany tablicami ostrzegawczymi, a ruch na niektórych drogach i ścieżkach przebiegających przez powierzchnię roboczą zamknięty lub regulowany. Uciążliwy dla osób przebywających w lesie może być również hałas z pracujących pilarek spalinowych

i z pojazdów wykorzystywanych do zrywki i wywozu drewna. Planując prace leśne w oddziałach położonych w sąsiedztwie ośrodków wypoczynkowych lub miejsc wypoczynku należy zwrócić uwagę, by były one prowadzone poza okresem wakacyjnym.

Przy analizie wpływu *Planu* na ludzi warto podkreślić jego edukacyjną rolę. Będący częścią *Planu* program ochrony przyrody jest jednym z ważniejszych instrumentów kształtowania świadomości ekologicznej miejscowego społeczeństwa. W tym celu w programie zapisano potrzebę szerokiego prezentowania zawartych w nim rozwiązań i informacji.

Obowiązujące w Lasach Państwowych przepisy prawne obligują Nadleśnictwo do opracowania „Programu edukacji leśnej społeczeństwa”, na lata obejmujące plan urządzenia lasu. Przy realizacji działalności edukacyjnej Nadleśnictwo powinno wykorzystywać dane zawarte w programie ochrony przyrody.

4.1.3. Oddziaływanie na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione

Grupę gatunków zwierząt, dla których wykonano analizę wpływu realizacji planowanych prac leśnych, stanowią gatunki chronione, co do których istnieją informacje o występowaniu w zasięgu Nadleśnictwa. Ocenę oddziaływania czynności gospodarczych zawartych w *Planie* wykonano na podstawie wskazań gospodarczych w drzewostanach ze stwierdzonymi stanowiskami zwierząt, jak również poprzez analizę zaleceń ochronnych opisanych w programie ochrony przyrody. Dla części gatunków nie ma danych o konkretnej lokalizacji ich miejsc bytowania, dlatego też wzięto pod uwagę planowane zabiegi w drzewostanach stanowiących ich potencjalne siedlisko.

Na potrzeby analizy potencjalnego wpływu zapisów *Planu* na zwierzęta wyróżniono określone ich grupy. Należą do nich:

1. Gatunki, których siedliska znajdują się poza powierzchniami leśnymi objętymi zapisami *Planu* w postaci wskazań gospodarczych (grupa nie obejmująca ptaków);
2. Gatunki, które potencjalnie mogą być spotykane na większości gruntów Nadleśnictwa; w stosunku do tej grupy wykonywanie czynności związanych z realizacją każdego typu zabiegu gospodarczego zapisanego w *Planie* generuje podobne zagrożenia (grupa nie obejmująca ptaków);
3. Gatunki występujące regularnie na terenach leśnych pod zarządem Nadleśnictwa;
4. Gatunki, które potencjalnie mogą być spotykane na większości gruntów pod zarządem Nadleśnictwa na odpowiednich dla nich siedliskach z drzewostanami w określonym wieku (grupa nie obejmująca ptaków);

5. Gatunki występujące w określonych, znanych lokalizacjach (grupa nie obejmująca ptaków);
6. Gatunki ptaków terenów otwartych (polan, zrębów), a także związane z uprawami leśnymi;
7. Gatunki ptaków związane z wodami i torfowiskami, gniazdujące w bliskim sąsiedztwie tych siedlisk;
8. Gatunki ptaków związane z drzewostanami w różnym wieku;
9. Gatunki ptaków związane z drzewostanami z dominacją gatunków iglastych;
10. Gatunki ptaków związane z drzewostanami z dominacją gatunków liściastych.

Wpływ planowanych czynności gospodarczych na zwierzęta chronione

Gatunek lub grupa gatunków	Zapisy Planu	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do Planu
		Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6
Gatunki, których siedliska znajdują się poza powierzchniami leśnymi objętymi zapisami Planu w postaci wskazań gospodarczych. Bezkregowce: biegacz gładki, biegacz skórzasty, czerwńczyk nieparek, pijawka lekarska, ślimak winniczek, trzepla zielona, trzmiel leśny, zalotka większa. Plazy: grzebiuszka ziemna, kumak nizinny, ropucha paskówka, ropucha szara, ropucha zielona, żaba jeziorkowa, żaba moczarowa, żaba śmieszka, żaba trawna, żaba wodna. Gady: jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata. Ssaki: badylarka, bóbr europejski, gacek brunatny, gronostaj, jeż wschodni, karczownik ziemnowodny, kret, łasica, mopek zachodni, mroczek późny, mysz zaroślowa, nocek Bechsteina, nocek duży, nocek rudy, ryjówka aksamitna, ryjówka malutka, rzęsosek mniejszy, rzęsosek rzeczek, wiewiórka pospolita, wilk, wydra.	Brak zapisów w Planie dla powierzchni siedlisk zajmowanych przez wskazane gatunki zwierząt	0	0	0	Z uwagi na zajmowane przez wskazane gatunki siedliska, tj. a) wody płynące i stojące (ściśle związany z wodami); b) bezpośrednie otoczenie zbiorników wodnych brzegów rzek i mniejszych cieków; c) tereny nieleśne (ruderalne, rolnicze, łąki, zabudowane, tereny zieleni urządzonej – parki, cmentarze, ogródki działkowe); nie przewiduje się, aby zapisy Planu mogły w jakikolwiek sposób przyczynić się do istotnych zmian w stanie zachowania populacji wymienionych w tej grupie gatunków zwierząt. Nie przewiduje się możliwości wystąpienia oddziaływań zarówno o charakterze bezpośrednim, jak i pośrednim. W tej sytuacji ocenia się, że zapisy Planu dla wskazanej grupy gatunków zwierząt są obojętne.
Gatunki, które potencjalnie mogą być spotykane na większości gruntów Nadleśnictwa. W stosunku do tej grupy wykonywanie czynności związanych z realizacją każdego typu zabiegu gospodarczego zapisanego w Planie generuje podobne zagrożenia. Bezkregowce: biegacz gładki, biegacz pomarszczony, biegacz skórzasty, biegacz zielonozłoty, czerwńczyk nieparek, trzmiel leśny.	odnowienia, pielęgnacja upraw, pielęgnacja młodszych drzewostanów, trzebieże późne, rębnie złożone, rębnia zupełna.	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie (wszystkie wskazane gatunki) oraz/lub niezamierzone zabijanie pojedynczych osobników (wskazane gatunki płazów, gadów i bezkregowców), obecnych na powierzchni drzewostanem, w obrębie, którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga działania minimalizującego w stosunku do grupy płazów i gadów.</u> Oddziaływanie 2: płoszenie (wszystkie wskazane gatunki) oraz/lub niezamierzone zabijanie pojedynczych osobników (wskazane gatunki płazów, gadów i bezkregowców) na powierzchni dróg leśnych

Gatunek lub grupa gatunków	Zapisy Planu	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do Planu
		Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6
Plazy: grzebiuszka ziemna, ropucha paskówka, ropucha szara, rzekotka drzewna, traszka grzebieniasta, żaba jeziorkowa, żaba moczarowa, żaba śmieszka, żaba trawna, żaba wodna. Gady: jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata. Ssaki: badyłarka, bóbr europejski, gacek brunatny, gronostaj, jeż wschodni, karczownik ziemnowodny, kret, łasica, mopek zachodni, mroczek późny, mysz zaroślowa, nocek Bechsteina, nocek duży, nocek rudy, ryjówka aksamitna, ryjówka malutka, rzęsosek mniejszy, rzęsosek rzeczek, wiewiórka pospolita, wilk, wydra.					w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. <u>Wymaga działania minimalizującego w stosunku do grupy płazów i gadów.</u> Oddziaływanie 3: W przypadku cięć rębnych zmiana warunków siedliskowych. <u>Wymaga działania minimalizującego w stosunku do siedlisk wszystkich wskazanych gatunków.</u> Działanie minimalizujące: 1. Ochrona w miarę technicznych możliwości widocznych osobników płazów i gadów w czasie wykonywanych czynności związanych z realizacją wskazania gospodarczego. 2. Zachowanie wokół zbiorników (również stawów bobrowych) i wzdłuż cieków oraz większych rowów z wodą płynącą lub stojącą buforu, w obrębie którego nie będą wykonywane żadne czynności związane z realizacją planowego wskazania gospodarczego. 3. W trakcie realizacji zabiegów rębnych na powierzchni leśnej pozostawiać fragmenty dobrze zachowanego starodrzewia. Z kolei w obrębie drzewostanów, które sąsiadują bezpośrednio z wodami, torfowiskami, bagnami, terenami podmokłymi wyznaczać strefy buforowe poprzez unikanie cięć zupełnych.
Gatunki, które potencjalnie mogą być spotykane na większości gruntów Nadleśnictwa Kaczory na odpowiednich dla nich siedliskach z drzewostanami w określonym wieku. Ssaki: badyłarka, bóbr europejski, gacek brunatny, gronostaj, jeż wschodni, karczownik ziemnowodny, kret, łasica, mopek zachodni, mroczek późny, mysz zaroślowa, nocek Bechsteina, nocek duży, nocek rudy, ryjówka aksamitna, ryjówka malutka, rzęsosek mniejszy, rzęsosek rzeczek, wiewiórka pospolita, wilk, wydra.	odnowienia, pielęgnacja upraw, pielęgnacja młodszych	0	0	0	Wskazane gatunki związane są ze starszymi drzewostanami lub ich obrzeżami, dlatego nie przewiduje się, aby planowane zabiegi z zakresu odnowień oraz pielęgnacji mogły oddziaływać na tę grupę zwierząt.
	trzebieże późne, rębnie złożone, rębnia zupełna.	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie oraz/lub niezamierzone zabijanie pojedynczych osobników, obecnych na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze lub na jego obrzeżach. Oddziaływanie 2: płoszenie oraz/lub niezamierzone zabijanie pojedynczych osobników na powierzchni dróg leśnych w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Oddziaływanie 3: W przypadku cięć rębnych zmiana warunków siedliskowych. Działanie minimalizujące: brak Brak praktycznych możliwości zastosowania skutecznych działań minimalizujących przewidywany wpływ, dlatego nie formułuje się ich dla tej grupy gatunków. Jednocześnie nie przewiduje się, aby zdiagnozowane zagrożenia miały istotny wpływ na wielkość populacji wskazanych gatunków po przeprowadzeniu planowanych prac na powierzchniach leśnych.
	trzebieże późne, rębnie złożone, rębnia zupełna	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: niezamierzone zniszczenie miejsc letnich kryjówek oraz/lub zabicie tym samym pojedynczych osobników w dziuplach drzew na powierzchni leśnej objętej zabiegiem. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u> Oddziaływanie 2: w przypadku cięć rębnych zmiana warunków siedliskowych.

Gatunek lub grupa gatunków		Zapisy Planu	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do Planu
			Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6	
						Działanie minimalizujące: Pozostawianie na powierzchniach leśnych starych drzew dziuplastych oraz stojących drzew martwych lub obumierających z odstającą korą z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub mienia oraz przypadków zagrożenia trwałości lasu.
Gatunki występujące w określonych lokalizacjach	czerwończyk nieparek	Występuje na terenach podmokłych – wilgotne łąki, torfowiska niskie. Rośliną żywicielską gąsienic jest rdest węzownik. Brak wsk. – 2,47 ha, TP – 11,51 ha,	0	0	0	brak
	Jelonek rogacz	Brak wsk – 5,84 ha, Potencjalnie: Brak wsk. – 19,87 ha, TP- 65,53 ha, CW – 1,03 ha	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u> Oddziaływanie 2: Zmiana warunków siedliskowych. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u> Działanie minimalizujące: W przypadku wykonywania zabiegów gospodarczych pozostawić drzewa biocenotyczne, w tym stojące drzewa martwe, oraz obumierające do naturalnego rozkładu;
	Pachnica dębowa	brak wskazań, potencjalnie – TP- 45,81 ha	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u> Oddziaływanie 2: Zmiana warunków siedliskowych. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u> Działanie minimalizujące: W przypadku wykonywania zabiegów gospodarczych pozostawić drzewa biocenotyczne, w tym stojące drzewa martwe, oraz obumierające do naturalnego rozkładu;
	trzepla zielona	Zasiedla nizinne i podgórskie ciekły różnej wielkości, od strumieni po duże rzeki. Występuje najczęściej na odcinkach cieków położonych wśród bogatej strukturalnie roślinności, np. śródleśne lub w otoczeniu łąk z nadbrzeżnymi zaroślami, drzewami. Wskazane jest duże nasłonecznienie przynajmniej fragmentów obrzeży. TP – 1,09 ha, 3,30 ha brak: - 4,36 ha, 1,26 ha IIIB – 1,35 ha	0	0	0	brak
	zalotka większa	Zasiedla jeziora dystroficzne otoczone torfowiskami. TW – 16,40 ha, TP – 1,38 ha, Brak wsk. – 11,05 ha, CP – 3,78 ha	0	0	0	brak
	Skójka gruboskorupowa	Występuje w rzekach czystych rzekach – Brak wskazań	0	0	0	brak
	Grzebiuszka ziemna	Gatunek rzadki. Preferuje wody	0	0	0	brak

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA KACZORY NA OKRES od 1.01.2024 do 31.12.2033 r

Gatunek lub grupa gatunków	Zapisy Planu	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do Planu
		Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6
	kumak nizinny	0	0	0	brak
	Ropucha szara, Ropucha zielona,	0	0	0	brak
	Traszka grzebieniasta, Traszka zwyczajna	0	0	0	brak
	Żaba moczarowa, Żaba trawna	0	0	0	brak
	Jaszczurka zwinka	0	0	0	brak
	Padalec zwyczajny	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u> Oddziaływanie 2: Zmiana warunków siedliskowych. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u> Działania minimalizujące: zachowanie miejsc przebywania, którymi najczęściej są czyste, śródłądowe wody (rzeki i strumienie oraz brzegi jezior i stawów) o stromych brzegach;
	Bielik	0	0	0	brak
	Bocian czarny	0	0	0	brak
	Orlik krzykliwy	0	0	0	brak
	żuraw	0	0	0	brak
	Bóbr europejski	0	0	0	brak
Gatunki ptaków, których siedliska znajdują się poza powierzchniami leśnymi objętymi zapisami Planu w postaci wskazań gospodarczych.	brak wskazań	0	0	0	brak

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA KACZORY NA OKRES od 1.01.2024 do 31.12.2033 r

Gatunek lub grupa gatunków	Zapisy Planu	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do Planu
		Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6
Gatunki ptaków terenów otwartych (polan, zrębów), a także związane z uprawami leśnymi i strefami ekotonu: ciemiówka, czarnogłówka, dzwonec, gąsiorek, jarzębatka, lelek, lerka, mazurek, piecusek, piegża, pierwiosnek, pleszka, pokrzywnica, raniuszek, srokosz, szczygieł, szpak, świergotek drzewny, świergotek polny.	brak wskazań lub pielęgnacje młodszych drzewostanów	0	0	0	Nie przewiduje się, aby pozostawienie bez wskazań gospodarczych powierzchni jakichkolwiek drzewostanów miało istotny wpływ na wskazaną grupę ptaków. Podobnie bez wpływu pozostają wskazania gospodarcze przewidziane dla młodszych i starszych drzewostanów. Powierzchnie z takimi drzewostanami nie stanowią atrakcyjnych siedlisk dla wskazanej grupy ptaków, przez co realizacja zapisów Planu w takich miejscach będzie dla tej grupy neutralna.
Gatunki ptaków związane z wodami, łąkami i torfowiskami, gniazdujące w bliskim sąsiedztwie tych siedlisk: bąk, bekas kszyc, bielik, błotniak stawowy, błotniak zbożowy, bocian biały, cyraneczka, cyranka, czajka, czapla siwa, derkacz, dzięciołek, gągoł, grubodziób, kania czarna, kania ruda, kokoszka, kormoran, krakwa, kropiatka, kszyc, kwiczoł, łabędź krzykliwy, łabędź niemy, nurogęs, orlik krzykliwy, perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyi, perkoz zausznic, perkoz, pliszka siwa, pokląska, potrzos, puchacz, remiz, rokitniczka, rybołów, samotnik, sroka, strumieniówka, strzyżyk, trzcinia, trznadel zwyczajny, wodnik, wrona siwa, zielonka, zimorodek.	odnowienia, pielęgnacje upraw, pielęgnacje młodszych drzewostanów	0	0	0	Planowany zabieg nie obejmie siedlisk wskazanej grupy gatunków.
	trzebienie późne rębnie złożone rębna zupełna	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie oraz/lub utrata lęgów na odnawianych powierzchniach. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u> Oddziaływanie 2: Zmiana warunków siedliskowych. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u> Działania minimalizujące: 1. Zachowanie wokół zbiorników i wzdłuż cieków oraz większych rowów z wodą płynącą lub stojącą buforu, w obrębie, którego nie będą wykonywane żadne czynności związane z realizacją planowego wskazania gospodarczego. 2. Pozostawianie drzew dziuplastych na powierzchniach leśnych

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA KACZORY NA OKRES od 1.01.2024 do 31.12.2033 r

Gatunek lub grupa gatunków	Zapisy <i>Planu</i>	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do <i>Planu</i>
		Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6
Gatunki ptaków związane z drzewostanami w różnym wieku: bielik, bocian czarny, bogatka, czapla siwa, czubatka, drożdź śpiewak, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł średni, dzięcioł zielony, dzięciołek, gągoł, gil, grubodziób, jastrząb, kania czarna, kania ruda, kapturka, kobuz, kos, kowalik, krogulec, kruk, kukułka, kulczyk, kwiczoł, lelek, makolągwa, modraszka, muchołówka mała, muchołówka szara, muchołówka żałobna, mysikrólik, myszołów, nurogęś, orlik krzykliwy, ortolan, orzechówka, pełzacz leśny, piecuszek, pierwiosnek, pleszka, pokrzywnica, puchacz, pustułka, puszczyk, raniuszek, remiz, rudzik, rybołów, sikora uboga, sosnówka, sowa uszata, sójka, sóweczka, sroka, strumieniówka, strzyżyk, szpak, świergotek drzewny, świerszczak, świstunka leśna, trzmiełojad, trznadel zwyczajny, wilga, włochatka, wrona siwa, zaganiacz, zięba, zimorodek, zniczek, żuraw.	brak wskazań	+1	+1	0	brak

Gatunek lub grupa gatunków	Zapisy Planu	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do Planu
		Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6
	pielęgnacje młodszych drzewostanów trzebieże późne	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie oraz/lub utrata lęgów wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga działań minimalizujących.</u> Oddziaływanie 2: płoszenie wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu. Działanie minimalizujące: Na powierzchni leśnej z zabiegiem pozostawiać drzewa dziuplaste. Przed wykonaniem planowanego zabiegu pielęgnacyjnego dokonać kontroli powierzchni pod kątem występowania dużych gniazd w koronach drzew, po czym w sytuacji ich potwierdzenia chronić je przed zniszczeniem w czasie realizowanych prac leśnych. W przypadku ustalenia, że gniazdo należy do gatunku wymagającego wyznaczenia stref ochronnych, należy wystąpić ze stosownym wnioskiem do RDOŚ. Przeszkolenie osób nadzorujących prace leśne, kontrola powierzchni pod kątem występowania gniazd w koronach drzew przez posiadających stosowną wiedzę pracowników przed wykonaniem zabiegu. Odpowiednie przeszkolenie pracowników wykonujących prace leśne na powierzchni drzewostanu oraz osób nadzorujących te prace tak, aby w sytuacji zaobserwowania zasiedlonego gniazda w warstwie podszytu lub w gałęziach drzew nie wykonywali czynności związanych z zabiegiem w bezpośrednim otoczeniu takiego miejsca.
	rębnia złożona (Rb III) z krótkim okresem odnowienia	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie lub/oraz utrata lęgów wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga działań minimalizujących.</u> Oddziaływanie 2: płoszenie wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu. Oddziaływanie 3: Zmiana warunków siedliskowych <u>Wymaga działań minimalizujących.</u> Działanie minimalizujące: 1. Przed przystąpieniem do prac z zakresu gospodarki leśnej przeprowadza się lustracje terenową w wydzieleniu leśnym w którym planuje się te prace, w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych. W przypadku ich wystąpienia należy podjąć odpowiednie działania minimalizujące lub kompensujące. 2. Na powierzchni leśnej objętej rębnią pozostawiać drzewa dziuplaste. 3. Na wszystkich powierzchniach leśnych objętych rębnią pozostawić fragmenty starodrzewia do ich naturalnego rozpadu.

Gatunek lub grupa gatunków	Zapisy Planu	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do Planu
		Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6
	rębnia złożona ze średnim lub długim okresem odnowienia (Rb II, Rb IV)	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie lub/oraz utrata lęgów wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga działań minimalizujących.</u> Oddziaływanie 2: płoszenie wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu. Działanie minimalizujące: 1. Przed przystąpieniem do prac z zakresu gospodarki leśnej przeprowadza się lustrację terenową w wydzieleniu leśnym w którym planuje się te prace, w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych. W przypadku ich wystąpienia należy podjąć odpowiednie działania minimalizujące lub kompensujące. 2. Na powierzchni leśnej objętej rębnią pozostawiać drzewa dziuplaste. 3. Na wszystkich powierzchniach leśnych objętych rębnią pozostawić fragmenty starodrzewia do ich naturalnego rozpadu.
	rębnia zupełna	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie lub/oraz utrata lęgów wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga działań minimalizujących.</u> Oddziaływanie 2: płoszenie wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu. Oddziaływanie 3: Zmiana warunków siedliskowych <u>Wymaga działań minimalizujących.</u> Działanie minimalizujące: 1. Przed przystąpieniem do prac z zakresu gospodarki leśnej przeprowadza się lustrację terenową w wydzieleniu leśnym w którym planuje się te prace, w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych. W przypadku ich wystąpienia należy podjąć odpowiednie działania minimalizujące lub kompensujące. 2. Na powierzchni leśnej objętej rębnią pozostawiać drzewa dziuplaste. 3. Na wszystkich powierzchniach leśnych objętych rębnią pozostawić fragmenty starodrzewia do ich naturalnego rozpadu.

¹⁾Symbole przewidywanego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na znane stanowiska:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny,

0 (zero) – wpływ obojętny,

– (minus) – wpływ ujemny, negatywny,

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ,

1 – oddziaływanie nieznaczne,

2 – oddziaływanie istotne,

3 – oddziaływanie znaczące.

Strefy ochrony ostoï, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków.

Oddziaływanie zapisów projektu *Planu* na gatunki ptaków objęte ochroną w strefach ochrony ostoï, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków oceniono osobno. Zestawienie zaplanowanych w ich zasięgu zabiegów przedstawia tabela.

Zestawienie zapisów *Planu* w strefach ochrony ostoï, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Kaczory

Gatunek	Znana liczba stanowisk lub siedlisko	Zabiegi gospodarcze zaplanowane w miejscach występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w <i>Planie</i> lub potrzeby ochrony	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do <i>Planu</i>
				Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6	7	8
Bielik	Wyznaczono 7 stref ochronnych w leśnictwach: Liszkowo – 2 szt., Czajcze, Zielona Góra, Jeziorki, Radacznica, Kalina	W strefie całorocznej: – brak zabiegów, W strefie okresowej: – brak wskazań. zabiegi pielęgnacyjne (PIEL, CW, CP, TW, TP) na powierzchni 106,61 ha, Rębnia IB, IIA, IIB, IIIB na powierzchni 18,65 ha.	Zapisany w programie ochrony przyrody i w Prognozie termin ochrony okresowej 01.01 – 31.07	-1	+1	+1	Przestrzeganie terminów ochrony okresowej, rozłożenie planowanych cięć w czasie
Bocian czarny	Wyznaczono strefę ochronną w Leśnictwie Radacznica	W strefie całorocznej – brak wskazań gospodarczych. W strefie okresowej zabiegi pielęgnacyjne (TP) – 24,96 ha. Na pozostałej powierzchni zabiegów nie planowano.	Zapisany w programie ochrony przyrody i w Prognozie termin ochrony okresowej 15.03 – 31.08	-1	+1	+1	Przestrzeganie terminów ochrony okresowej, rozłożenie planowanych cięć w czasie
Orlik krzykliwy	Wyznaczono strefę ochronną w Leśnictwie Mościska, Brzostowo	W strefie całorocznej – brak wskazań. W strefie ochrony okresowej zaplanowano: zabiegi pielęgnacyjne (TW, TP) na powierzchni 25,56 ha. Rębnia IIIB 6,87 ha. Na pozostałej powierzchni zabiegów nie planowano.	Zapisany w programie ochrony przyrody i w Prognozie termin ochrony okresowej 01.03 – 31.08	-1	+1	+1	Przestrzeganie terminów ochrony okresowej, rozłożenie planowanych cięć w czasie

Analiza określonych w *Planie* zabiegów gospodarczych pozwala stwierdzić, że przy przestrzeganiu zaleceń dotyczących w szczególności terminów wykonywania prac, nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania *Planu* na wymienione chronione gatunki zwierząt, w tym na stan ich populacji. Środki łagodzące ewentualne krótkotrwale negatywne skutki działań gospodarczych przedstawiono w dalszej części *Prognozy*.

Zagadnienia dotyczące ochrony zwierząt opisano również w programie ochrony przyrody, w kontekście zachowania bogactwa gatunkowego. Zaleca się między innymi:

- ochronę zbiorników wodnych, miejsc rozrodu płazów i gadów,

- pozostawianie wzdłuż zbiorników i cieków wodnych stref ochronnych w postaci nie-
użytkowanych zrębami zupełnymi drzewostanów; strefy te stanowią potencjalne
miejsca bytowania wielu gatunków ptaków,
- zachowanie olsów i innych naturalnych zbiorowisk jako ostoi rzadkich gatunków
zwierząt,
- zwiększanie udziału zasobów drewna martwego i rozkładającego się oraz ochrona
związanych z nimi zwierząt i mikroorganizmów,
- wyznaczanie i pozostawianie drzew dziuplastych do ich naturalnego rozkładu.

Taki sposób postępowania przyczyni się do ochrony potencjalnych miejsc bytowania różnych, cennych gatunków zwierząt.

4.1.4. Oddziaływanie na rośliny, w szczególności na gatunki chronione

Analizę wpływu zapisów *Planu* na grzyby i rośliny chronione wykonano na podstawie listy gatunków przedstawionej w programie ochrony przyrody oraz zaplanowanych zabiegów gospodarczych w wyłączeniach, w których te gatunki zinwentaryzowano.

Planowane czynności gospodarcze i ich przewidywany wpływ na rośliny chronione

Lp.	Nazwa polska	Liczba wyłączeń - ogółem	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych					Przewidywany wpływ ¹⁾	Sposoby ograniczenia nega- tywnego wpływu, uwagi i wnioski do <i>Planu</i>
			Zalesienia i Odnowienia	Pielegnowanie d-stanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak zabiegu		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Aster gawędka	1					1	Brak	Ogólne zasady ochrony ro- ślin chronionych; zachowa- nie środowiska występowania, ochrona torfowisk, brak użytkowania na siedliskach bagiennych, kształtowanie stosunków wodnych. Ochrona istniejących egzemplarzy i płatów podczas prowadzenia zabiegów gospodarczych np. poprzez pozostawianie biogrup oraz omijanie przy wyznaczaniu szlaków zrywkowych.
2.	Bagno zwyczajne	7			1		6	-	
3.	Bałyna czarna	1					1	Brak	
4.	Bielistka siwa	3		3				0	
5.	Bobrek trójlistkowy	7		1			7	0	
6.	Brodawkowiec czysty	-						0	
7.	Buławnik czerwony	1		1				0	
8.	Centuria pospolita	5		3			2	0	
9.	Cis pospolity	5		4			1	0	
10.	Gajnik lśniący	-						0	
11.	Gnieźnik leśny	1					1	Brak	
12.	Goryczka krzyżowa	1					1	Brak	
13.	Goryczka trojeściowa	2		1			1	0	

Lp.	Nazwa polska	Liczba wyłączeń - ogółem	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych					Przewidywany wpływ ¹⁾	Sposoby ograniczenia nega- tywnego wpływu, uwagi i wnioski do <i>Planu</i>
			Zalesienia i Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak zabiegu		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
14.	Goździk kosmaty	4		2			2	0	
15.	Grzybień białe	2					2	Brak	
16.	Jarząb brekinia	58		35	7		16	-	
17.	Kocanki piaskowe	11		6			5	0	
18.	Kruszczyk szerokolistny	1		1				0	
19.	Kukułka szerokolistna	2		1			1	0	
20.	Lilia złotogłów	12		4			8	0	
21.	Listera jajowata	1		1				0	
22.	Mokradłoszka zaostrowa	1					1	Brak	
23.	Nasieźrzał pospolity	1		1				0	
24.	Płonnik cienki	3					4	Brak	
25.	Płonnik pospolity	4		4				0	
26.	Plucnica islandzka	3		3				0	
27.	Pływacz drobny	1					1	Brak	
28.	Próchniczek błotny	1					1	Brak	
29.	Rojownik (rojniki) pospolity	1			1			-	
30.	Rokietnik pospolity	-						0	
31.	Rosiczka okrągłolistna	6					6	Brak	
32.	Smardz jadalny	4		3			1	0	
33.	Śnieżyczka przebiśnieg	8		2	1		5	-	
34.	Torfowiec błotny	8					8	Brak	
35.	Torfowiec kończysty	9					9	Brak	
36.	Torfowiec nastroszony	4					4	Brak	
37.	Wawrzynek wilczelyko	1			1			-	
38.	Widłak goździsty	4		3	1			-	
39.	Widłak jałowcowaty	10		5				0	
40.	Widłoząb kędzierzawy	-						0	
41.	Widłoząb miotłowy	-						0	

¹⁾Symbole przewidywanego wpływu planowanych czynności gospodarczych na znane stanowiska:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny,

0 (zero) – wpływ obojętny,

- (minus) – wpływ ujemny, negatywny,

brak – brak czynności w Planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Symbol „brak” odnosi się do gatunków zinwentaryzowanych w wyłączeniach leśnych, w których nie planuje się działań gospodarczych oraz do stanowisk na gruntach nieleśnych, dla których plan urządzenia lasu w ogóle nie podaje szczegółowych wskazań. Są to gatunki: aster gawędka, bażyna czarna, gnieźnik leśny, goryczka krzyżowa, grzybienie białe, mokradłoszka zaostrowa, płonnik cienki, próchniczek błotny, rosiczka okragłolistna, torfowiec błotny, torfowiec kończysty, torfowiec zaostrowy.

Symbol „0” określono dla stanowisk gatunków, których biologia pozwala przypuszczać, że zaplanowane zabiegi, głównie trzebieże i cięcia rębne nie spowodują istotnego ubytku w liczebności i kondycji tych populacji. Są to często gatunki pospolite w skali Nadleśnictwa, nawet jeżeli liczba stwierdzonych stanowisk nie jest znacząca.

Symbol „–” przypisano gatunkom, dla których należy wskazać sposoby ograniczenia ewentualnego negatywnego wpływu niektórych działań wynikających z *Planu*. Dotyczy to następujących gatunków: bagno zwyczajne, chrobotki, jarzab brekinia, rojownik pospolity, śnieżyczka przebiśnieg, wawrzynek wilczelyko, widłak goździsty.

W celu ochrony rzadkich i zagrożonych wyginięciem gatunków flory Nadleśnictwo powinno realizować następujące zalecenia:

- nanoszenie przed rozpoczęciem prac stanowisk cennych gatunków na odpowiednie mapy (np. szkic zrębowy, szkic odnowieniowy), a w razie potrzeby zaznaczenie w terenie,
- działania gospodarcze muszą być prowadzone w sposób niezagrożający trwaniu populacji (np. poprzez pozostawianie biogrup na zrębach, wytyczanie szlaków zrywkowych z ominięciem występujących płatów cennej flory),
- nowe stanowiska cennej roślinności w odpowiedni sposób powinny być katalogowane i kartowane (np. uzupełniając kronikę w programie ochrony przyrody),
- należy przeprowadzać szkolenia pracowników z rozpoznawania cennych gatunków.

Przestrzeganie powyższych zaleceń pozwoli zastosować odpowiednie środki łagodzące negatywne skutki działań gospodarczych już na etapie planowania i przed podjęciem prac w lesie.

Przy prowadzeniu gospodarki leśnej należy uwzględnić wymagania zawarte w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej* (Dz. U. z 2017, poz. 2408).

4.1.5. Oddziaływanie na wodę

Jednym z ważniejszych czynników wpływających na trwałość lasów, pozostającym w zakresie oddziaływania *Planu* na środowisko, jest ograniczenie procesów degradacji stosunków wodnych.

Lasy chroniące zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, tj. położone przy rzekach i jeziorach oraz lasy na siedliskach wilgotnych i bagiennych uznane zostały za lasy ochronne – wodochronne; zajmują one 6,9% powierzchni gruntów leśnych Nadleśnictwa.

W drzewostanach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników i cieków wodnych ograniczono zastosowanie zrębów zupełnych (Rb I) do najsłabszych siedlisk leśnych. Przy planowaniu cięć rębnych z zastosowaniem rębni zupełnej (Rb I) i gniazdowej zupełnej (Rb IIIa) projektowano pozostawienie stref ochronnych o szerokości około dwóch wysokości drzewostanu (30 – 40 m). Strefy te pozostawiono bez użytkowania rębego.

Na gruntach Nadleśnictwa wyszczególniono 93 wyłączeń ze źródliskami, które pozostawiono w większości bez wskazówek gospodarczych. W 27 wyłączeniach zaplanowano TW lub TP, w 10 CW lub CP a w 2 odnowienia. Należy pamiętać, aby w sąsiedztwie źródła pozostawić bez użytkowania rębego pasy drzewostanów (ekotony, biogrupy) o szerokości około jednej wysokości drzew.

Zagadnienia gospodarki wodnej są niezmiernie istotne na znacznym obszarze Nadleśnictwa. Wiele hektarów lasów prawidłowo rozwijać się będzie jedynie w przypadku utrzymania obecnego poziomu wód gruntowych.

Zagadnienia gospodarki wodnej zostały opisane również w programie ochrony przyrody, gdzie zawarto zasady, jakimi powinno się kierować Nadleśnictwo, aby utrzymać obecny stan i poziom wód gruntowych. Spośród nich można wymienić:

- ochronę brzegów zbiorników wodnych przed dewastacją;
- wyznaczanie stref ochronnych wokół jezior, których brzegi stwarzają korzystne warunki dla rozwoju rekreacji;
- zachowanie w stanie zbliżonym do naturalnego i odtwarzanie śródleśnych zbiorników i cieków wodnych;
- zachowanie śródleśnych nieużytków, jak np.: bagna, trzęsawiska, mszary, torfowiska, w tym zakaz ich osuszania i zalesiania;
- zakaz zalesiania łąk i pastwisk, które mają kluczowe znaczenie przyrodnicze;
- ograniczenie melioracji odwadniających do niezbędnego minimum;
- lokalne zbieranie wód, np. w rowach bez odpływu;

- odnawianie podmokłych, trudnych do odnowienia gruntów z wykorzystaniem samosiewu lub stosowaniem wielolatek, bez przygotowania gleby ciężkim sprzętem i bez stosowania rabatowałków; dopuszczalne są tu również uzasadnione odstępstwa od zalecanego składu gatunkowego;
- likwidacja gruntów ornych dochodzących do zbiorników wodnych i koryt rzek, poprzez zalesianie brzegów lub zmianę ról na trwałe użytki zielone;
- zachowanie w dolinach rzek i w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników wodnych lasów łągowych, olsów i innych naturalnych formacji przyrodniczych jako regulatorów wilgotności siedlisk.

4.1.6. Oddziaływanie na powietrze

Rodzaj planowanych czynności i zadań gospodarczych ujętych w *Planie* pozwala stwierdzić, że nie będą one miały znaczącego wpływu na powietrze. Wynika to z dużego rozproszenia czasowo – przestrzennego prowadzonych prac leśnych. Zabiegi gospodarcze wykonywane są punktowo, najczęściej na niewielkiej powierzchni, w stosunkowo krótkim czasie. Emisja spalin pochodzących z pilarek oraz ciężkiego sprzętu przeznaczonego do zrywki ścińki oraz wywozu drewna będzie krótkotrwała i niewielka.

4.1.7. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Zawarte w *Planie* działania gospodarcze z zakresu pozyskania i hodowli lasu mogą wpłynąć krótkotrwale, nieznacznie negatywnie na powierzchnię gleby.

W przypadku prac związanych z pozyskaniem drewna uszkodzenia mogą nastąpić podczas prowadzenia zrywki i wywozu. *Plan* nie zawiera wskazań w tym zakresie. Zalecenia odnośnie do minimalizowania szkód powstających w wyniku pozyskania drewna znajdują się w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej* (Dz. U. z 2017, poz. 2408).

Inną grupą zadań zawartych w *Planie* są czynności związane z pracami odnowieniowymi i zalesieniowymi. Wytyczne odnośnie do sposobów przygotowania gleby, sadzenia drzew i pielęgnacji upraw przedstawione są w innych dokumentach branżowych, np. w zasadach hodowli lasu.

4.1.8. Oddziaływanie na krajobraz

Krajobraz leśny jest przestrzennym układem elementów przyrodniczych takich jak: roślinność (drzewa, krzewy, runo), rzeźba terenu, woda powierzchniowa oraz elementów będących wynikiem działalności człowieka: drogi, szlaki operacyjne, linie energetyczne, infrastruktura turystyczno-rekreacyjna, obiekty kultu religijnego, pomniki historii itp.

O walorach estetyczno-krajobrazowych lasu decydują: przebieg granicy polno-leśnej, zróżnicowanie architektury wnętrza lasu, występowanie cieków i zbiorników wodnych, cenne gatunki roślin i zwierząt.

Wpływ *Planu* na krajobraz przejawia się głównie w kształtowaniu przestrzeni przyrodniczej, związanej z wyznaczaniem drzewostanów do użytkowania rębego na najbliższe 10-lecie, a zwłaszcza z wyborem drzewostanów do wycięcia zrębami zupełnymi. W celu podniesienia estetyki powierzchni zrębowych, podczas opracowywania planu cięć kierowano się zapisami Zasad hodowli lasu, w tym wytycznymi w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych. Wytyczne te zawarto również w programie ochrony przyrody.

Stosowanie zrębów zupełnych ograniczono do niezbędnego minimum, głównie do:

- drzewostanów przewidzianych do odnowienia gatunkami światłożądnymi, na siedliskach borowych, jak również na siedliskach silnie zachwaszczonych;
- drzewostanów, których natychmiastowe wycięcie podyktowane jest względami sanitarnymi;
- innych drzewostanów, w których uzyskanie odnowienia naturalnego jest niemożliwe lub mocno utrudnione.

Należy podkreślić, że powierzchnia zrębu zupełnego nie może przekraczać przy rębni Ia – 6 ha, Ib – 4 ha, a dla zrębów przebiegających wzdłuż całego oddziału maksymalna szerokość nie może być większa niż: przy rębni Ia – 80 m, Ib – 60 metrów. W celu urozmaicenia przebiegu działek zrębowych wykorzystywano naturalne granice wyłączeń taksacyjnych, drogi leśne, rowy, itp. W użytkach rębnych planowano do pozyskania do 95% miąższości. Reszta, w formie kęp starodrzewu wraz z niższymi warstwami lasu, powinna pozostać na gruncie do naturalnego rozkładu.

Taka realizacja użytkowania rębego będzie mieć korzystny wpływ na urozmaicenie struktury wiekowej i przestrzennej drzewostanów, a planowane rozmieszczenie cięć przyczyni się do większego zróżnicowania kompleksów leśnych i stopniowego eliminowania monokultur.

Ze względów ochronnych oraz z uwagi na estetykę krajobrazu przy ciekach i zbiornikach wodnych planowano stosowanie rębni złożonych wszędzie tam, gdzie możliwe

jest uzyskanie odnowienia naturalnego, a na słabych siedliskach przy projektowaniu rębni zupełnej (Ib) oraz gniazdowej zupełnej (IIIa) pozostawiono bez użytkowania pasy ochronne o szerokości 20-40 metrów.

Pozytywnie na walory krajobrazu wpłynie ciągłe dostosowywanie drzewostanów do warunków siedliskowych, połączone często z przebudową litych drzewostanów iglastych na lasy mieszane lub liściaste, urozmaicone pod względem składu gatunkowego.

Podniesieniu walorów estetycznych lasu mają służyć również zasady zawarte w programie ochrony przyrody, dotyczące kształtowania stref ekotonowych, czyli łagodnych stref przejściowych między sąsiadującymi biocenozami. Zalecenia te dotyczą między innymi: wprowadzania możliwie dużej gamy gatunków o wysokich walorach estetycznych na obrzeżach lasu, rozluźnienia warstwy drzew i zagęszczenia warstwy krzewów.

Na tej podstawie można przyjąć, że wpływ zapisów *Planu* na krajobraz będzie korzystny.

4.1.9. Oddziaływanie na klimat

Projektowane do wykonania w bieżącym 10-leciu zadania gospodarcze nie będą miały wpływu na klimat obszaru. Oddziaływanie byłoby zauważalne tylko wówczas, gdyby działania te prowadziły do znaczącego zwiększenia lub zmniejszenia powierzchni zalesionej, co nie jest planowane.

Wpływ czynności zawartych w *Planie* może mieć jednak charakter lokalny, związany np. z osłoną przed wiatrami, wilgotnością powietrza, temperaturą. Panujące na zrębie zupełnym warunki mikroklimatyczne są zupełnie odmienne od tych, które występują na tej samej powierzchni przed usunięciem drzewostanu. Aby złagodzić niekorzystne zjawiska związane z pojawieniem się w lesie powierzchni otwartej, podczas planowania przebiegu działek zrębowych wykorzystywano naturalne granice wyłączeń, przebieg dróg, sieć rowów melioracyjnych, itp. elementów liniowych, łatwych do identyfikacji w terenie. Należy podkreślić, że ustawa o lasach nakłada obowiązek odnowienia zrębów w okresie do pięciu lat od wykonania cięć.

O terminowości wykonania prac odnowieniowych decyduje przede wszystkim gospodarz terenu. Z reguły tam, gdzie nie ma zagrożeń od owadów, powierzchnia obsadzana jest w drugim roku po wykonaniu zrębu.

Reasumując można stwierdzić, że planowane czynności gospodarcze nie będą mieć znaczącego wpływu na klimat.

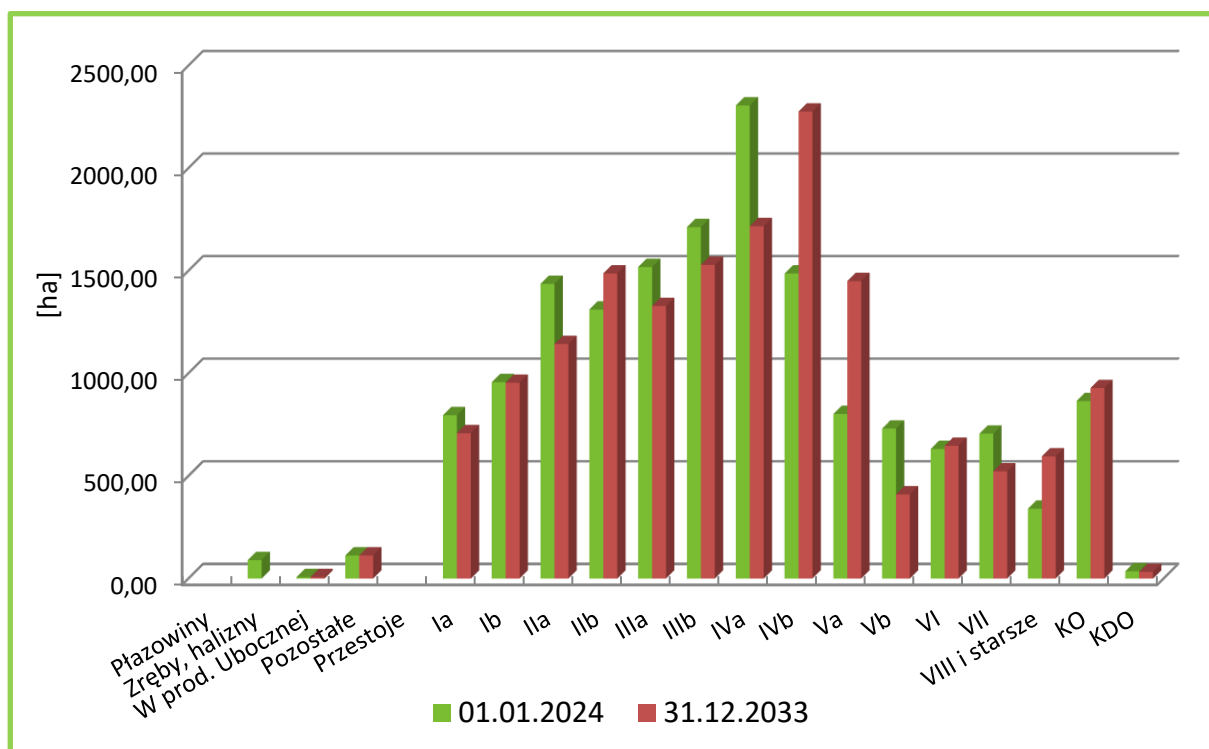
4.1.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Głównym zasobem naturalnym, na jaki wpływ ma realizacja *Planu*, są zasoby drzewne. Ponieważ drewno jest surowcem o wielkich możliwościach wykorzystania, zapotrzebowanie na produkty i wyroby drzewne stale wzrasta.

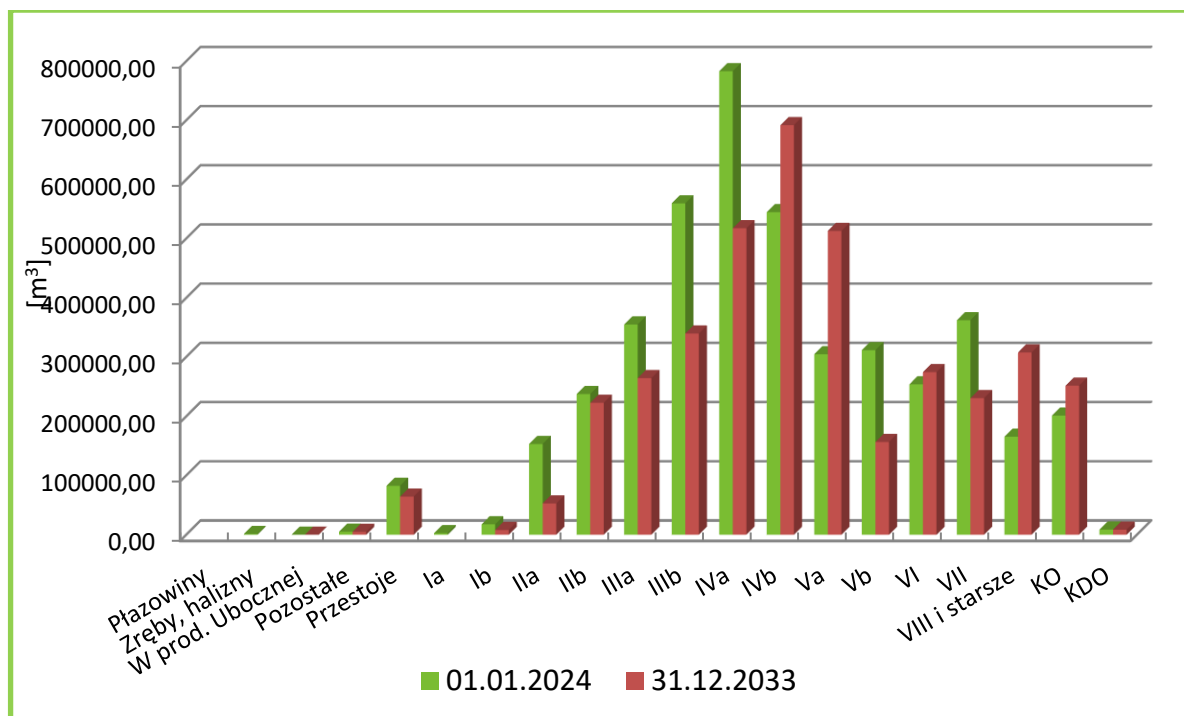
Gospodarka leśna, zgodnie z ustawą o lasach, prowadzona jest na zasadach trwałości lasu oraz zachowania i powiększania zasobów drzewnych.

Jednym z podstawowych zadań planu urządzenia lasu jest kształtowanie wielkości i struktury zapasu produkcyjnego w urządzonej jednostce, dzięki optymalizacji etatów użytkowania rębego i przedrębego oraz ustaleniu możliwości lokalizacji cięć rębnych w wielkości przyjętej za optymalną. Etat cięć rębnych określa rozmiar grubizny do pozyskania w drzewostanach dojrzałych do odnowienia, natomiast etat cięć przedrębnych jest to wielkość przewidziana do pozyskania w drzewostanach młodszych w ramach zabiegów pielęgnacyjnych. Suma obu etatów daje maksymalną ilość drewna przewidzianą do pozyskania w okresie obowiązywania *Planu* (10 lat) i zapisana jest w decyzji Ministra Środowiska o zatwierdzeniu planu urządzenia lasu.

Porównanie struktury wiekowej wszystkich drzewostanów Nadleśnictwa na początku okresu i przybliżonej struktury z końca obowiązywania *Planu* przedstawiają diagramy.

Porównanie powierzchni klas wieku na początku i końcu okresu obowiązywania *Planu* w Nadleśnictwie Kaczory

Porównanie miąższości klas wieku na początku i końcu okresu obowiązywania Planu w Nadleśnictwie Kaczory

Według stanu na 1.01.2024 r. zasoby drzewne w lasach Nadleśnictwa określone zostały na 4350295 m³ grubizny brutto, co przy powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych wynoszącej 15840,13 ha, daje przeciętną zasobność drzewostanów na poziomie 275 m³/ha. W wyniku realizacji zapisów Planu, prawdopodobna wielkość zasobów drzewnych na stan 31.12.2033 r. będzie wynosić 4358405 m³ grubizny brutto, co przy powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych wynoszącej 15842,39 ha daje przeciętną zasobność drzewostanów na poziomie 275 m³/ha. Aktualny średni wiek drzewostanów w Nadleśnictwie Kaczory wynosi 64 lata. Średni wiek drzewostanów Nadleśnictwa na koniec okresu zwiększy się o 3 lata i wynosić będzie 67 lata.

Na tej podstawie można przyjąć, że prowadzenie gospodarki leśnej w oparciu o Plan nie wpłynie negatywnie na kształtowanie zasobów drzewnych.

4.1.11. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Kaczory wykonano inwentaryzację obiektów dziedzictwa kulturowego. Inwentaryzację sporządził zespół w składzie: Romualda Bartkowiak oraz Marcin Krzepakowski, z Fundacji Relicta. Prace realizowano w okresie od 15 sierpnia do 12 grudnia 2021 roku, zgodnie z „Wytocznymi do inwentaryzacji archeologicznej w nadleśnictwach RDLP w Pile przed kolejnymi rewizjami planów urządzania lasu (Decyzja nr 42 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile z czerwca 2018 roku).

Inwentaryzację wykonano na podstawie informacji o obiektach dziedzictwa kulturowego korzystając z następujących źródeł:

- informacji o obiektach nieruchomych i stanowiskach archeologicznych ujętych w ewidencjach zabytków, przekazanych przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, Delegatura w Pile oraz Archiwum Naukowym Muzeum Archeologicznego w Poznaniu;
- analizie numerycznego modelu terenu (NMT) opracowanego na podstawie danych z lotniczego skanowania laserowego (Lidar) obejmującego grunty zarządzane przez Nadleśnictwo;
- weryfikację i uzupełnienie danych o informacje z map archiwalnych;
- wypełnionych ankiet przekazanych przez leśniczych poszczególnych leśnictw;
- weryfikacji otrzymanych informacji w terenie z wykorzystaniem numerycznego modelu terenu.

W ramach przeprowadzonych działań, na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Kaczory zinwentaryzowano 3735 obiektów kulturowych.

Każdy z obiektów objętych inwentaryzacją po zakończeniu prac i analizie danych otrzymał status określający zalecane sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych według podziału:

- Status 1: bez działań gospodarczych w obrębie obiektów (np. usytuowanie obiektu w kępie ekologicznej, powstrzymanie się od działań gospodarczych, zachowanie obiektu w stanie nienaruszonym, w trakcie trzebieży szlaki zrywkowe lokalizować w taki sposób, by nie naruszały obiektu); kategorię taką nadano kurhanom, grodziskom, grobowcom pradziejowym, cmentarzyskom pradziejowym, cmentarzom nowożytnym, itp; łącznie 169 obiektów – 4,5% wszystkich zinwentaryzowanych;
- Status 2: działania gospodarcze z ograniczeniami (np. mechaniczne przygotowanie gleby bez pogłębiacza, ewentualne przygotowanie punktowe – talerze); kategorie tę nadawano obiektom o własnej formie terenowej o mniejszej wartości poznawczej oraz niemal wszystkim stanowiskom płaskim; łącznie 2565 obiektów – 68,7% wszystkich zinwentaryzowanych;
- Status 3: działania gospodarcze bez ograniczeń; łącznie 1001 obiektów – 26,8% wszystkich zinwentaryzowanych.

Zgodnie z „Wytycznymi do inwentaryzacji archeologicznej w nadleśnictwach RDLP w Pile przed kolejnymi rewizjami planów urządzenia lasu”, na potrzeby prezentacji danych

w programie ochrony przyrody dokonano podziału obiektów na kategorie w zależności od ich sytuacji prawnej:

- Kategoria 1: obiekty ujęte w ewidencji zabytków;
- Kategoria 2: obiekty zgłoszone lub zaproponowane do ujęcia w ewidencji zabytków;
- Kategoria 3: obiekty nieujęte w ewidencji zabytków o potencjalnych walorach historycznych.

**Wyniki inwentaryzacji dziedzictwa kulturowego –
grupy obiektów zidentyfikowanych na gruntach Nadleśnictwa Kaczory**

Lp.	Ogólna nazwa grupy obiektów	Liczba obiektów
1	2	3
1.	Grodziska wczesno- i późnośredniowieczne	9
2.	Kurhany (w tym obiekty domniemane oraz zakwalifikowane jako kopce/kurhany)	108
3.	Pozostałe cmentarzyska, grobowce pradziejowe oraz kręgi kamienne manifestujące się na powierzchni	13
4.	Stanowiska archeologiczne „płaskie” bez własnej formy terenowej (osady, ślady, punkty osadnicze, cmentarzyska i obozowiska)	200
5.	Znaleziska pojedyncze	1
6.	Mielerze i potażarnie	191
7.	Cmentarze i pojedyncze mogiły	9
8.	Miejsca pamiątkowe	3
9.	Kapliczki	2
10.	Obóz jeniecki z I WŚ (z 40 wydzielonymi obiektami: rowy graniczne, pozostałości baraków)	45
11.	Pozostałości zabudowy (gospodarstw, młynów, leśniczówek, cegielni, folwarków i innych)	47
12.	Ślady dawnych pól i miedz	872
13.	Aleje drzew i dawne drogi	24
14.	Kamienie i kopce graniczne	10
15.	Obiekty związane z międzywojenną państwową granicą polsko-niemiecką (punkty graniczne, posterunki celne, kładki, itp.)	18
16.	Pozostałe: kopce, nasypy, hałdy	42
17.	Infrastruktura kolejowa	2
18.	Groble, rowy, przekopy, leje	60
19.	Miejsca wydobywania surowców (torf, glina)	8
20.	Umocnienia polowe: transzeje, stanowiska strzeleckie, leje, rowy i zapory przeciwpancerne	2054
21.	Strzelnice	10
22.	Pozostałe obiekty (lodownia, mostek, pozostałości grawitacyjnej sieci wodociągowej)	7
Łączna liczba obiektów		3735

Na potrzeby prezentacji danych w Programie Ochrony Przyrody dane o obiektach zestawiono w rozbiciu na zabytki archeologiczne (grodziska, cmentarzyska kurhanowe i pojedyncze kurhany, stanowiska płaskie) i zabytki nieruchome, w tym: cmentarze, pojedyncze mogiły, tablice pamiątkowe, kapliczki, obóz jeniecki. Zgodnie z ustaleniami, pozostałe obiekty nie opisywano w POP.

➤ Stanowiska archeologiczne

Na gruntach Nadleśnictwa Kaczory występują 75 stanowisk archeologicznych, z założonymi kartami ewidencyjnymi zabytku archeologicznego, w tym: 3 stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków, 11 stanowisk o własnej manifestacji terenowej (status 1) oraz 61 stanowisk płaskich (status 2).

Wykaz obiektów objętych ochroną archeologiczno-konserwatorską na gruntach Nadleśnictwa Kaczory

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	AZP/Nr	Rodzaj pow.	Rodzaj zaplanowanej czynności
1	2	3	4	5	6
1.	08-13-1-05-619 -g -00	3,12	38-29/9	BAGNO	-
2.	08-13-1-02-103 -d -00	1,14	35-28/151	D-STAN	BRAK WSK
	08-13-1-02-104 -c -00	1,16		D-STAN	BRAK WSK
3.	08-13-1-03-144 -a -00	3,55	37-31/1	D-STAN	BRAK WSK
Razem status 1 – rejestr zabytków		8,97			

Wykaz obiektów archeologicznych objętych ochroną archeologiczno-konserwatorską na gruntach Nadleśnictwa Kaczory – status 1

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Status obiektu	AZP/Nr	Rodzaj pow.	Rodzaj zaplanowanej czynności
1	2	3	4	5	6	
1.	08-13-1-06-107 -g -00	0,02	1	36-28/201	SZCZ CHR	BRAK WSK
	08-13-1-06-229 -g -00	0,14			SZCZ CHR	BRAK WSK
2.	08-13-1-07-380 -h -00	0,79	1	37-27	D-STAN	CW
3.	08-13-1-09-476 -g -00	1,69	1	37-27/3	D-STAN	TW
4.	08-13-1-05-421 -a -00	5,73	1	37-28/143	D-STAN	BRAK WSK
	08-13-1-05-422 -c -00	1,28			D-STAN	BRAK WSK
5.	08-13-1-04-347 -h -00	6,61	1	37-28/146	D-STAN	AGROT
	08-13-1-04-347 -i -00	0,61			D-STAN	BRAK WSK
	08-13-1-05-544 -j -00	0,16			D-STAN	BRAK WSK
6.	08-13-1-08-459 -i -00	0,38	1	37-28/66	D-STAN	BRAK WSK
7.	08-13-1-04-412 -k -00	4,43	1	37-28/92	D-STAN	TP
8.	08-13-1-03-154 -a -00	5,38	1	37-31/130	D-STAN	TP
9.	08-13-1-03-145 -a -00	8,65	1	37-31/3	D-STAN	BRAK WSK
Razem status 1 - obiekty ujęte w ewidencji zabytków		36,03				

Planowane zabiegi pielęgnacyjne drzewostanów, takie jak CW, TW i TP nie mają wpływu na stan i zachowanie stanowisk archeologicznych.

Potencjalne zagrożenie może jedynie wystąpić w przypadku stanowisk archeologicznych położonych w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania rębego oraz na gruntach przeznaczonych do zalesienia i dotyczyć może prac związanych z przygotowaniem gleby pod uprawę.

W wyniku inwentaryzacji obiektów dziedzictwa kulturowego wyróżniono także inne cenne obiekty (61 szt.) na powierzchni 286,82 ha, które wymagają szczególnej uwagi podczas prowadzenia prac gospodarczych i którym nadano status 2.

Wykaz obiektów wraz z opisem i sposobem prowadzenia zabiegów gospodarczych zamieszczono w tabeli w POP.

Wykaz obiektów archeologicznych objętych ochroną archeologiczno-konserwatorską na gruntach Nadleśnictwa Kaczory – status 2

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Status obektu	AZP/Nr	Rodzaj powierzchni	Rodzaj zabiegu
1	2	3	4	5	6	7
1.	08-13-1-02-35 -m -00	0,84	2	35-30/39	D-STAN	TP
2.	08-13-1-02-37 -x -00	3,46	2	35-30/17	R	brak zabiegu
3.	08-13-1-02-90 -b -00	10,77	2	35-28/82	R	brak zabiegu
4.	08-13-1-02-90 -h -00	3,52	2	35-28/79	D-STAN	BRAK WSK
5.	08-13-1-03-131 -h -00	7,57	2	37-30/81	D-STAN	TP
6.			2	37-30/82		
7.	08-13-1-03-132 -b -00	4,54	2	37-30/71	D-STAN	TW
8.	08-13-1-03-136 -h -00	0,72	2	37-30/120	D-STAN	PIEL
9.	08-13-1-03-137 -i -00	4,42	2	37-31/32	R	brak zabiegu
10.	08-13-1-03-137 -d -00	2,63	2	37-31/33	D-STAN	TW
11.	08-13-1-03-138 -b -00	3,95	2	37-31/34	D-STAN	TW
12.	08-13-1-03-150 -f -00	1,68	2	37-30/117	D-STAN	TW
13.	08-13-1-03-154 -a -00	5,38	2	37-31/1025	D-STAN	TP
14.	08-13-1-03-167 -a -00	5,84	2	37-31/137	D-STAN	BRAK WSK
15.	08-13-1-03-167 -b -00	3,85	2	37-31/136	D-STAN	TP
16.			2	37-31/135		
17.	08-13-1-03-169 -a -00	4,40	2	37-31/138	D-STAN	TP
18.	08-13-1-03-196 -i -00	6,93	2	37-30/125	D-STAN	TW
19.	08-13-1-04-197 -b -00	2,51	2	37-29/1	D-STAN	TP
20.	08-13-1-04-358 -c -00	3,45	2	37-29/117	D-STAN	BRAK WSK
21.	08-13-1-04-415 -c -00	4,08	2	37-28/93	D-STAN	TP
22.	08-13-1-05-492 -d -00	9,80	2	37-28/65	D-STAN	BRAK WSK
23.	08-13-1-05-545 -a -00	4,00	2	37-29/88	D-STAN	BRAK WSK
24.	08-13-1-05-551 -c -00	5,47	2	37-29/91	D-STAN	TW
25.	08-13-1-05-552 -a -00	10,89	2	37-29/92	D-STAN	TP
26.	08-13-1-05-591 -k -00	1,60	2	38-28/24	D-STAN	TP
27.	08-13-1-05-615 -g -00	1,10	2	38-29/9	Ł	brak zabiegu
28.	08-13-1-05-622 -i -00	1,46	2	38-29/14	D-STAN	TW
29.	08-13-1-05-623 -c -00	4,96	2	38-28/17	D-STAN	TP

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Status obiektu	AZP/Nr	Rodzaj powierzchni	Rodzaj zabiegu
1	2	3	4	5	6	7
30.	08-13-1-05-623 -d -00	1,54	2	38-28/59	D-STAN	TW
31.	08-13-1-05-623 -j -00	1,02	2	38-28/60	D-STAN	TW
32.	08-13-1-06-269 -f -00	3,18	2	36-27/9	D-STAN	TW
33.	08-13-1-07-208 -b -00	1,00	2	36-26/78	D-STAN	CP
34.	08-13-1-07-223 -c -00	6,07	2	36-26/97	D-STAN	IB
35.	08-13-1-07-248 -j -00	0,83	2	36-27/10	D-STAN	BRAK WSK
36.	08-13-1-07-257 -i -00	2,52	2	36-26/76	D-STAN	BRAK WSK
37.	08-13-1-07-276 -i -00	2,32	2	36-27/11	D-STAN	TP
38.	08-13-1-07-281 -i -00	1,21	2	36-26/79	D-STAN	CP
39.	08-13-1-07-310 -b -00	3,33	2	36-26/93	D-STAN	CP
40.	08-13-1-07-320 -a -00	2,68	2	36-26/98	D-STAN	CW
41.	08-13-1-07-384 -i -00	2,97	2	37-26/84	D-STAN	CW
42.	08-13-1-08-597 -a -00	16,82	2	38-28/40	D-STAN	TP
43.	08-13-1-08-597 -b -00	2,06	2	38-28/41	D-STAN	TP
44.	08-13-1-08-626 -i -00	0,61	2	38-27/13	D-STAN	TP
45.	08-13-1-08-627 -o -00	2,10	2	38-28/44	D-STAN	BRAK WSK
46.	08-13-1-08-628 -h -00	1,15	2	38-28/43	D-STAN	BRAK WSK
47.	08-13-1-08-643 -c -00	1,94	2	38-27/13	D-STAN	TP
48.	08-13-1-09-406 -k -00	3,43	2	37-26/86	D-STAN	IIIB
49.	08-13-1-09-449 -a -00	4,31	2	37-26/85	D-STAN	IIIB
50.			2	37-27/25		
51.	08-13-1-09-450 -b -00	22,36	2	37-26/53	D-STAN	BRAK WSK
52.	08-13-1-09-451 -a -00	23,58	2	37-26/53	D-STAN	BRAK WSK
53.	08-13-1-09-451 -f -00	5,59	2	37-26/53	D-STAN	CP
54.	08-13-1-09-451 -g -00	7,87	2	37-26/53	D-STAN	BRAK WSK
55.	08-13-1-09-456 -b -00	17,49	2	37-26/53	D-STAN	BRAK WSK
56.	08-13-1-09-515 -g -00	5,16	2	37-26/94	D-STAN	CW
57.	08-13-1-09-533 -i -00	5,95	2	37-27/17	R-SKŁAD DR	brak zabiegu
58.	08-13-1-10-584 -a -00	1,21	2	37-26/50	D-STAN	BRAK WSK
59.	08-13-1-10-609 -a -00	5,84	2	37-26/72	D-STAN	CP
60.	08-13-1-10-609 -d -00	3,46	2	37-26/79	D-STAN	IIIB
61.	08-13-1-10-610 -z -00	1,84	2	38-26/82	D-STAN	AGROT
62.	08-13-1-10-671 -g -00	8,19	2	38-26/37	D-STAN	TP
Razem status 2 - obiekty ujęte w ewidencji zabytków		289,45				

Planowane zabiegi pielęgnacyjne drzewostanów, takie jak CW, CP, TW i TP nie mają wpływu na stan i zachowanie stanowisk archeologicznych. Z przedstawionej tabeli wynika, że pewne zagrożenie może wystąpić w wyniku wykonywania czynności związanej z użytkowaniem rębnym w oddz.: 406k, 449a, 609d. W miejscach, w których wskazano na potencjalne stanowisko, należy wyznaczyć biogrupę i pozostawić do naturalnego rozkładu, o ile nie będzie to zagrażało trwałości lasu i bezpieczeństwu ludzi.

Zgodnie z zapisami zawartymi w programie ochrony przyrody, wszelkie działania na gruntach w rejestrze zabytków wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Należy zachować istniejący układ topograficzny i nie należy naruszać pokrywy gleby.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków archeologicznych i opiece nad zabytkami*, w rejonie znanych stanowisk archeologicznych przed rozpoczęciem działań związanych z naruszeniem pokrywy gleby konieczne jest uzyskanie opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W celu uniknięcia naruszenia pokrywy gleby wskazane jest na powierzchniach stanowisk wyznaczanie biogrup w ramach pozostawiania do 5% miąższości na powierzchni zrębowej.

➤ **Cmentarze i miejsca pamięci**

Na gruntach pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Kaczory zaewidencjonowano siedem nieczynnych cmentarzy, które stanowią osobne wyłączenia taksacyjne. Szczegółową charakterystykę tych obiektów zmieszczono w programie ochrony przyrody, a ich lokalizację zaznaczono na mapie przeglądowej walorów przyrodniczo-kulturowych, która stanowi załącznik do programu ochrony przyrody. Dla cmentarzy stanowiących odrębne wyłączenia nie planowano wskazań gospodarczych.

Wykaz nieczynnych cmentarzy zaewidencjonowanych w Nadleśnictwie Kaczory

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni / zaplanowanej czynności
1	2	3	4	5
1.	Zielonagóra	08-13-1-03-192 -c -00	0,06	SZCZ CHR / BRAK WSK
2.	Zielonagóra	08-13-1-03-138 -d -00	0,31	SZCZ CHR / BRAK WSK
3.	Zielonagóra	08-13-1-03-186 -c -00	0,14	RUINY / -
4.	Mościska	08-13-1-04-197 -h -00	0,34	D-STAN / BRAK WSK
5.	Garncarska Góra	08-13-1-09-450 -g -00	0,22	SZCZ CHR / BRAK WSK
6.	Garncarska Góra	08-13-1-09-519 -l -00	0,21	SZCZ CHR / BRAK WSK
7.	Kalina	08-13-1-10-679 -a -00	0,92	D-STAN / BRAK WSK
8.	Kalina	08-13-1-10-641 -o -00	0,27	D-STAN / BRAK WSK
Ogółem powierzchnia			2,06	

Miejsca pamięci

W trakcie prac taksacyjnych oznaczono również obiekty kultu religijnego takie jak krzyże, kapliczki, mogiły, miejsca pamięci:

Wykaz miejsc pamięci w Nadleśnictwie Kaczory

Lp.	Oddz., pododz.	Pow. ha	Opis obiektu	Rodzaj powierzchni / zaplanowanej czynności
1	2		4	5
1.	672h	8,58	Tablica pamięci ofiar	D-STAN / TP
2.	672j	2,97	Miejsce pamięci ofiar	D-STAN / BRAK WSK
3.	106b	2,36	grób Theodora Alberta Clausiusa	D-STAN / IIIBU 90%
4.	403a	18,30	miejsce pamięci śmierci kaprała Piotra Konieczki	D-STAN / IB
5.	541a	3,72	miejsce pamięci katastrofy samolotu wojskowego	D-STAN / TW

W pododdziałach, gdzie zaplanowano wskazania gospodarcze, należy zwrócić szczególną uwagę przy pozyskaniu i zrywce, aby nie dopuścić do uszkodzenia miejsc pamięci, zaznaczając ich lokalizację na szkicach i wytyczając szlaki zrywkowe w odpowiedniej odległości od tych miejsc. Zapisy w Planie pozwolą zachować pamięć o tych miejscach.

➤ Parki

Na gruntach Nadleśnictwa Kaczory znajdują się 3 parki wpisane do rejestru zabytków.

- Park w Grabównie

Park dworski z XVIII w. obejmujący oddz. 329n, o pow. 1,15 ha, wpisany do rejestru zabytków pod nr 311/11 z 1977-08-19. Założony wokół byłego dworku myśliwskiego. Drzewostan parkowy nieliczny – znajdują się okazy lipy drobnolistnej (ok. 130 lat), klonu zwyczajnego (ok. 130 lat), buka zwyczajnego (ok. 180 lat), robinii akacjowej (ok. 80 lat), osiki (ok. 70 lat) oraz grabu zwyczajnego (ok. 70 lat).

- Park w Kosztowie

Park dworski z poł. XIX w. obejmujący oddział 72k, o pow. 0,84 ha, wpisany do rejestru zabytków pod nr 315/15/77 z 1977-08-19. Drzewostan parkowy tworzą okazy Js, Db, Wz, Kl, Bk (ok. 110 lat), Jw., Tp (100 lat), Wz, Kl, Os (70 lat), Św (30 lat).

- Park w Dziembowie

Park podworski z drugiej połowy XVIII w., obejmujący oddz. 674a,b,c,d, 679a o łącznej pow. 10,00 ha, wpisany do rejestru zabytków pod nr A23 z 1948-10-14. Kształtem jest zbliżony do dużej litery „T”. W części północnowschodniej istniał pałac z oficyną. Około 1865 r. poszerzony o sektor leśny przez Leberechta Klitzinga. Drzewostan parkowy tworzą: Gb, Db, Jw., Bk, Js, Św, Ak, Ksz, Wz, Lp, Brz, Os, Ol, Kl (w wieku 50-150 lat). W parku dwa pomniki – lipa szerokolistna (wywrot) oraz dąb szypułkowy. W części południowej pozostałości cmentarza.

Parki w Grabównie oraz w Kosztowie zlokalizowane są na gruntach nieleśnych (BZ),

dla których nie planuje się żadnych wskazań gospodarczych. Jedynie park w Dziembowie zlokalizowany jest na Ls, opisany jest jako D-STAN bez wskazań gospodarczych.

4.1.12. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko

Zbiorczej oceny przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko dokonano na podstawie analiz cząstkowych zawartych we wcześniejszych rozdziałach. Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych nie wynika wprost ze średniej ocen cząstkowych, ale jest oceną subiektywną, popartą wiedzą i doświadczeniem autora *Prognozy*.

Przewidywane oddziaływanie *Planu* na środowisko

Lp.	Elementy środowiska	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ¹⁾ na elementy środowiska					Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych	Uzasadnienie do oceny oddziaływania
		Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Różnorodność biologiczna	+3	+3	+2	+3	-1	Analiza oddziaływania ustaleń <i>Planu</i> na poszczególne elementy środowiska wskazuje, że łączne oddziaływanie <i>Planu</i> na środowisko będzie pozytywne.	W trakcie opracowywania <i>Planu</i> zinwentaryzowano i uwidoczniono na mapach występujące w Nadleśnictwie cenne ekosystemy leśne i nieleśne, siedliska przyrodnicze, gatunki chronione roślin i zwierząt, stanowiska archeologiczne oraz cmentarze i miejsca pamięci. Przeanalizowano wpływ <i>Planu</i> na inne elementy środowiska takie jak np.: klimat, wodę, zasoby naturalne itp. Niektóre planowane zadania mogą w trakcie realizacji oddziaływać okresowo negatywnie (rębnie zupełne), krótkoterminowo, i w tych przypadkach zaproponowano sposoby wyeliminowania lub ograniczenia tego rodzaju wpływu. Jednak oddziaływanie łączne planowanych zadań gospodarczych nie będzie negatywne dla któregośkolwiek elementu środowiska.
2.	Ludzie	+3	+3	+1	-1	-1		
3.	Zwierzęta	+2	+2	0	0	-1		
4.	Rośliny	+1	+1	0	0	-1		
5.	Woda	+3	+3	0	0	-1		
6.	Powietrze	+3	0	0	0	0		
7.	Powierzchnia ziemi	0	0	0	0	0		
8.	Krajobraz	+1	+1	0	0	-1		
9.	Klimat	0	0	0	0	0		
10.	Zasoby naturalne	+3	+3	+2	-1	-1		
11.	Zabytki	0	-1	0	-1	-1		
12.	Dobra materialne	0	0	0	0	0		

¹⁾ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na elementy środowiska oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

1. oddziaływanie krótkoterminowe,
2. oddziaływanie średnioterminowe,
3. oddziaływanie długoterminowe (np. -3. to symbol negatywnego oddziaływania długookresowego).

4.2. Oddziaływanie *Planu* na obszar specjalnej ochrony

W Prognozie przeanalizowano wpływ *Planu* na gatunki ptaków oraz ich siedliska, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego, PLB300012 Puszcza nad Gwdą.

4.2.1. PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego

W zasięgu Nadleśnictwa Kaczory PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego zlokalizowany jest w południowej części i zajmuje powierzchnię 10 690,14 ha (32,7% ogólnej powierzchni OSO), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 152,49 ha (0,5% ogólnej powierzchni OSO),

Obszar PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego nie posiada planu zadań ochronnych. W obwieszczeniu z dnia 23.02.2022 r. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z Bydgoszczy przedstawiono tymczasowe cele ochrony dla gatunków ptaków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony w obszarze. Poniżej przedstawiono analizę zgodności planowanych zabiegów gospodarczych z tymi gatunkami ptaków.

Wpływ planowanych zabiegów gospodarczych na gatunki ptaków stanowiących przedmioty ochrony w PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Czapla biała Egretta alba C	1	0	brak	brak	brak	Występuje w pobliżu zbiorników wodnych jezior i stawów rybnych.	Nie przewiduje się wpływu <i>Planu</i> na ten gatunek.
		2	0	brak	brak	brak		
		3	0	brak	brak	brak		
2.	Łabędź niemy Cygnus olor C	1	0	brak	brak	brak	Akweny wód stojących i płynących, również z niewielkim szuwarem.	Nie przewiduje się wpływu <i>Planu</i> na ten gatunek.
		2	0	brak	brak	brak		
		3	0	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.	Łabędź czarnodzioby Cygnus columbianus bewickii B	1	0	brak	brak	brak	Zatrzymuje się nad płytkimi zbiornikami wodnymi, w zalewowych dolinach rzecznych	Nie przewiduje się wpływu Planu na ten gatunek.
		2	0	brak	brak	brak		
		3	0	brak	brak	brak		
		B						
4.	Łabędź krzykliwy Cygnus cygnus C	1	0	brak	brak	brak	Spotykany na polach uprawnych, szczególnie w okresie wiosennym. Siedliska te nie występują na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru.	Nie przewiduje się wpływu Planu na ten gatunek.
		2	0	brak	brak	brak		
		3	0	brak	brak	brak		
		C						
5.	Gęś zbożowa Anser anser C	1	brak	brak	brak	brak	W Polsce regularnie spotykana na przelotach i bardzo licznie zimuje. Gniazduje na obszarach podmokłych tajgi i tundry. Poza okresem rozrodczym spotykana w dużych stadach na rozległych terenach otwartych z niską roślinnością: polach, łąkach i zbiornikach wodnych. Siedliska te nie występują na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru.	Nie przewiduje się wpływu Planu na ten gatunek.
		2	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak		
		C						
6.	Gęś białoczelna Anser albifrons C	1	brak	brak	brak	brak	W Polsce pojawia się na przelotach. Nieregularnie pozostaje na zimę. Poza okresem lęgowym przebywa na płytkich wodach, łąkach i polach uprawnych w pobliżu wód. Siedliska te nie występują na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru.	Nie przewiduje się wpływu Planu na ten gatunek.
		2	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak		
		C						
7.	Krakwa Anas strepera C	1	0	brak	brak	brak	Bogato zarośnięte, nizinne zbiorniki stojącej wody o rozległej toni wodnej jak jeziora i stawy.	Nie przewiduje się wpływu Planu na ten gatunek.
		2	0	brak	brak	brak		
		3	0	brak	brak	brak		
		C						
8.	Płaskonos zwyczajny Anas clypeata C	1	0	brak	brak	brak	Stawy, jeziora, zalane pola, mokradła i starorzecza	Nie przewiduje się wpływu Planu na ten gatunek.
		2	0	brak	brak	brak		
		3	0	brak	brak	brak		
		C						

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
9.	Kania czarna <i>Milvus migrans</i> C	1 2 3	0 0 0	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Stare drzewostany, w pobliżu terenów otwartych z udziałem zbiorników wodnych i łąk. Zagrożenia: usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk; niepokojenie ptaków w wyniku prowadzenia prac leśnych; zmniejszenie się powierzchni odpowiednich żerowisk w wyniku zalesiania łąk i innych terenów otwartych.	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, ochrona żerowisk na terenach otwartych, również położonych na trwałych użytkach zielonych,
10.	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> C	1 2 3	0 0 0	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Może występować na terenach leśnych, w sąsiedztwie zbiorników wodnych. Na gruntach Nadleśnictwa w tym obszarze nie stwierdzony. Zagrożenia: usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk; niepokojenie ptaków w wyniku prowadzenia prac leśnych.	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, ochrona żerowisk.
11.	Derkacz <i>Crex crex</i> C	1 2 3	0 0 0	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Wilgotne łąki z wysoką roślinnością zielną i kępami krzewów, pola uprawne oraz suchsze miejsca na bagnach.	Nie przewiduje się wpływu Planu na ten gatunek.
12.	Łyska zwyczajna <i>Fulica atra</i> C	1 2 3	0 0 0	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Zbiorniki zarośnięte trzciną lub sitowiem z oczkami czystej wody	Nie przewiduje się wpływu Planu na ten gatunek.
13.	Żuraw <i>Grus grus</i> C	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Gniazduje najczęściej w wilgotnych, zabagnionych terenach leśnych, zwykle w oddaleniu od siedzib ludzkich; żeruje na łąkach i polach uprawnych. Pewne zagrożenie może być związane z płoszeniem w trakcie wyprowadzania lęgu w tym miejscu. Zagrożenia: ograniczanie powierzchni żerowisk poprzez zalesianie terenów otwartych.	Ochrona żerowisk położonych na trwałych użytkach zielonych, ochrona siedlisk lęgowych: olsach, bagnach, nieużytkach

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
14.	Siewka złota Pluvialis apricaria C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	W Polsce zimuje. Przebywa na otwartych obszarach porośniętych niewysoką roślinnością, na gruntach podmokłych, torfowiskach, zakrzaczeniach, wrzosowiskach i płytkich stawach. Siedliska te nie występują na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru.	Nie przewiduje się wpływu Planu na ten gatunek.
15.	Czajka zwyczajna Vanellus vanellus C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Wilgotne i podmokłe łąki i pastwiska, zastoiska śródpolne. Siedliska te nie występują na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru.	Nie przewiduje się wpływu Planu na ten gatunek.
16.	Ryck Limosa limosa C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Wilgotne i podmokłe łąki i pastwiska, zastoiska śródpolne. Siedliska te nie występują na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru.	Nie przewiduje się wpływu Planu na ten gatunek.
17.	Kulik wielki Numenius arquata C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Wilgotne i podmokłe łąki i pastwiska, zastoiska śródpolne. Siedliska te nie występują na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru.	Nie przewiduje się wpływu Planu na ten gatunek.
18.	Podróżniczek Luscinia svecica B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Wilgotne i podmokłe łąki i pastwiska, zastoiska śródpolne. Siedliska te nie występują na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru.	Nie przewiduje się wpływu Planu na ten gatunek.
19.	Dziwonia czarna Carpodacus erythrinus C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Bujne, gęste zarośla, wikliny nadrzeczne, doliny rzek i stawów, zadrzewienia, zakrzewienia, mokradła	Nie przewiduje się wpływu Planu na ten gatunek.

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; – (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w Planie,

²⁾Wskaźniki zachowania stanu

- **Kryterium 1:** Liczebność populacji gatunku wskazuje na to że: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-),
- **Kryterium 2:** Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-),
- **Kryterium 3:** Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-);

Pewne działania mające na celu zapobieganie, ograniczanie negatywnych oddziaływań *Planu* przedstawione w programie ochrony przyrody, dotyczą m.in.:

- pozostawiania drzew dziuplastych i obumierających w drzewostanach, z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego oraz w przypadku usuwania posuszu czynnego w ramach wykonywania cięć sanitarnych w sytuacjach zagrażających trwałości lasu,
- pozostawiania kęp starodrzewu na powierzchniach większych niż 1 ha z dolnymi warstwami drzewostanu na obszarze równym co najmniej 5% powierzchni manipulacyjnej do naturalnego rozkładu, z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi.

Przedstawiona analiza wskazuje, że *Plan* **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania** na gatunki ptaków będące przedmiotem ochrony w OSO Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego, a jego realizacja, zgodna z wytycznymi, powinna przyczynić się do utrzymania liczebności populacji oraz poprawy stanu siedlisk.

4.2.2. PLB300012 Puszcza nad Gwdą

W zasięgu Nadleśnictwa obszar zlokalizowany jest w zachodniej części i zajmuje powierzchnię 9366,35 ha (12,1% ogólnej powierzchni OSO), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 8312,21 ha.

Należy zaznaczyć, że obszar Natura 2000 PLB300012 Puszcza nad Gwdą posiada plan zadań ochronnych, którego zapisy znalazły się w programie ochrony przyrody.

Poniżej przedstawiono analizę zgodności planowanych zabiegów gospodarczych z planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLB300012 Puszcza nad Gwdą ustanowionym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 kwietnia 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2015 r. poz. 2773) zmienionym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 9 czerwca 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. Z 2017 r., poz. 4387).

Wpływ planowanych zabiegów gospodarczych na gatunki ptaków stanowiących przedmioty ochrony w PLB300012 Puszcza nad Gwdą

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia wykazane w PZO, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> C	1 2 3	0 0 0	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Gatunek ten wyspecjalizował się do życia w rozległych kompleksach leśnych. Są to najczęściej najstarsze drzewostany, w obrębie lub w bezpośrednim sąsiedztwie których znajdują się śródleśne ciek, bagna, zbiorniki wodne. Na gruntach Nadleśnictwa w tym obszarze nie stwierdzony. Zagrożenia: usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą łęgówisk; niepokojenie ptaków w wyniku prowadzenia prac leśnych.	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów łęgowych, ochrona żerowisk.
2.	Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i> C	1 2 3	0 0 0	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Spotykany na polach uprawnych, szczególnie w okresie wiosennym. Siedliska te nie występują na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru.	Nie przewiduje się wpływu Planu na ten gatunek.
3.	Gągoł <i>Bucephala clangula</i> B	1 2 3	0 0 0	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Zasiedla stare dziuplaste drzewa w pobliżu rzek i zbiorników wodnych. Może występować na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa w zasięgu obszaru. Zagrożenia: zmniejszanie się powierzchni drzewostanów dojrzałych w odl. do 1 km od zbiorników wodnych i rzek; niedobór drzew dziuplastych w pobliżu większych cieków i zbiorników wodnych.	Zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów łęgowych, zachowanie drzew dziuplastych, ochrona lasów wzdłuż brzegów jezior i rzek.

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia wykazane w PZO, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.	Nurogęs <i>Mergus merganser</i> C	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Biezące lub stojące wody o zadrzewionych brzegach. Preferuje lasy liściaste i mieszane, ale korzysta też z kęp i samotnych drzew. Poza okresem lęgowym przebywa nad wszelkimi płytkimi zbiornikami. Zagrożenia: zmniejszanie się powierzchni drzewostanów dojrzałych w odl. do 1 km od zbiorników wodnych i rzek; niedobór drzew dziuplastych w pobliżu większych cieków i zbiorników wodnych.	Zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, zachowanie drzew dziuplastych, ochrona lasów wzdłuż brzegów jezior i rzek.
5.	Kania czarna <i>Milvus migrans</i> C	1 2 3	0 0 0	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Stare drzewostany, w pobliżu terenów otwartych z udziałem zbiorników wodnych i łąk. Zagrożenia: usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgowisk; niepokojenie ptaków w wyniku prowadzenia prac leśnych; zmniejszenie się powierzchni odpowiednich żerowisk w wyniku zalesiania łąk i innych terenów otwartych.	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, ochrona żerowisk na terenach otwartych, również położonych na trwałych użytkach zielonych,
6.	Kania ruda <i>Milvus milvus</i> C	1 2 3	0 0 0	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Stare drzewostany, w pobliżu terenów otwartych z udziałem zbiorników wodnych i łąk. Na gruntach Nadleśnictwa w tym obszarze nie stwierdzony. Zagrożenia: usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgowisk; niepokojenie ptaków w wyniku prowadzenia prac leśnych; zmniejszenie się powierzchni odpowiednich żerowisk w wyniku zalesiania łąk i innych terenów otwartych.	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, ochrona żerowisk na terenach otwartych, również położonych na trwałych użytkach zielonych.
7.	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	1 2	0 0	0 0	-1 -1	-1 -1	Może występować na terenach leśnych, w sąsiedztwie zbiorników wodnych.	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew,

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia wykazane w PZO, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	C	3	0	0	0	0	Na gruntach Nadleśnictwa w tym obszarze stwierdzony w leśnictwach: Jezioraki, Kalina. Zagrożenia: usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk; niepokojenie ptaków w wyniku prowadzenia prac leśnych.	zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, ochrona żerowisk.
8.	Rybołów zwyczajny <i>Pandion haliaetus</i> C	1 2 3	0 0 0	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Preferuje skraje starych borów sosnowych, zadrzewione brzegi rzek i jezior oraz różnego typu rozlewiska i mokradła. Lęgnie się na obrzeżach drzewostanów w pobliżu jezior i stawów hodowlanych. Wymogiem jest obecność wysokich sosen o płaskich koronach, dogodnych do założenia gniazda. Zagrożenia: niedostatek drzewostanów o cechach odpowiednich dla gatunku – niedobór drzew optymalnych do założenia gniazda, jakimi są wyeksponowane albo rosące w luźnym zwarcu sosny > 100 lat (a zwłaszcza > 150 lat) o parasolowatych koronach, zlokalizowane < 1 km od większych zbiorników wodnych; usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk.	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, zwiększenie liczby potencjalnych miejsc lęgowych, zwiększenie liczby potencjalnych miejsc lęgowych.
9.	Żuraw <i>Grus grus</i> C	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Gniazduje najczęściej w wilgotnych, zabagnionych terenach leśnych, zwykle w oddaleniu od siedzib ludzkich; żeruje na łąkach i polach uprawnych. Pewne zagrożenie może być związane z płoszeniem w trakcie wyprowadzania lęgu w tym miejscu. Zagrożenia: ograniczanie powierzchni żerowisk poprzez zalesianie terenów otwartych.	Ochrona żerowisk, ochrona siedlisk lęgowych i żerowiskowych położonych na trwałych użytkach zielonych.
10.	Puchacz	1	0	-1	-1	-1	Stare drzewostany w pobliżu terenów	Zapewnienie

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia wykazane w PZO, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	<i>Bubo bubo</i> C	2 3	0 0	-1 0	-1 0	-1 0	otwartych (zbiorniki wodne). Zagrożenia: usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk; niepokojenie ptaków w wyniku prowadzenia prac leśnych; ograniczanie powierzchni żerowisk poprzez zalesianie terenów otwartych.	minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, ochrona żerowisk na terenach otwartych, również położonych na trwałych użytkach zielonych.
11.	<i>Włochatka Aegolius funereus</i> B	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Spotykana w lasach z udziałem świerka, często w pobliżu terenów otwartych (zrębów, upraw, bagien). Do gniazdowania często wykorzystuje dziuple dzięcioła czarnego. Zagrożenia: usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk; Zmniejszenie udziału świerka w drzewostanach; usuwanie drzew dziuplastych; ograniczanie powierzchni żerowisk poprzez zalesianie terenów otwartych.	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, ochrona żerowisk, zachowanie drzew dziuplastych, zapewnienie dostępności świerka pospolitego.
12.	<i>Lelek zwyczajny Caprimulgus europaeus</i> B	1 2 3	0 0 0	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Suche, świetliste bory sosnowe w pobliżu łąk, zrębów, młodników. Spotkać go można na wrzosowiskach. Zagrożenia: zalesienie śródleśnych i przyleśnych terenów skutkujące utratą siedlisk.	Ochrona biotopów, ochrona powierzchni lęgowych.
13.	<i>Zimorodek Alcedo atthis</i> B	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Drzewostany w najbliższym sąsiedztwie wód płynących, strome piaszczyste brzegi. Zagrożenia: likwidacja nadrzecznych zadrzewień i zakrzewień, stanowiących czatownie zimorodka.	Ochrona lasów wzdłuż brzegów jezior i rzek.
14.	<i>Dzięcioł czarny Dryocopus martius</i> C	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Wszelkiego typu drzewostany powyżej 80 lat. Zagrożenia: niedostatek drzewostanów o cechach	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia wykazane w PZO, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
							odpowiednich dla gatunku – szczególnie zwartych kompleksów lasów w wieku ponad 100 lat; usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, pietrowej i wiekowej drzewostanów skutkujące utratą łęgówisk; usuwanie z lasu martwych i obumierających drzew skutkujące utratą siedlisk.	dostępności drzewostanów łęgowych, utrzymanie lub zwiększanie ilości martwego drewna, zwiększenie bazy żerowej.
15.	Lerka <i>Lullula arborea</i> B	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Otwarte tereny (zręby, uprawy) przy ścianie sosnowych, prześwietlonych borów. Zagrożenia: zalesianie śródleśnych i przyleśnych terenów skutkujące utratą siedlisk.	Ochrona biotopów, ochrona powierzchni łęgowych.
16.	Muchołówka mała <i>Ficedula parva</i> C	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Stare liściaste i mieszane lasy o bogatym podszyściu. Wymaga ponad 80–100 letnich drzewostanów, cienistych, próchniejących i z liczną entomofauną, która zapewni mu pokarm. Preferuje miejsca wilgotne i zacienione, np. zalewiska. Zagrożenia: niedostatek drzewostanów o cechach odpowiednich dla gatunku – szczególnie zwartych kompleksów lasów bukowych w wieku ponad 100 lat; usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi lasów bukowych, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą łęgówisk; usuwanie drzew dziuplastych.	Zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów łęgowych, zachowanie drzew dziuplastych, ochrona buczyn.

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; – (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w Planie,

²⁾Wskaźniki zachowania stanu

- **Kryterium 1:** Liczebność populacji gatunku wskazuje na to że: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-),
- **Kryterium 2:** Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-),
- **Kryterium 3:** Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-);

Wpływ Planu na przedmioty ochrony można dokonać analizując zapisy zawarte w załączniku Nr 5 do planu zadań ochronnych. Przedstawiono tam zakres zadań ochronnych, który należy wdrożyć m.in. na obszarze Nadleśnictwa Kaczory.

Analiza zapisów Planu w stosunku do zakresu działań ochronnych wynikających z PZO dla obszaru PLB300012 Puszcza nad Gwdą

Działania ochronne	Zakres działań ochronnych	Analiza zapisów w Planie
1	2	3
Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew	Dostosowanie dotychczas prowadzonej działalności do potrzeb zachowania przedmiotów ochrony – poprzez planowanie urządzania lasu z uwzględnieniem zasady obecności w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w granicach obszaru Natura 2000, nie mniej niż 20% drzewostanów wieku powyżej 80 lat w tym 5% drzewostanów w wieku powyżej 100 lat (z uwzględnieniem klasy odnowienia, klasy do odnowienia oraz kęp pozostawionych po zrębach i po cięciach uprzętających w rębniach złożonych). Termin wykonania: działanie ciągle w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	W zasięgu OSO na gruntach Nadleśnictwa Kaczory powierzchnia drzewostanów powyżej 80 lat (z uwzględnieniem KO i KDO) wynosi 1522,68 ha (19% gruntów leśnych zalesionych), w tym 717,83 ha w wieku powyżej 100 lat (9,1% gruntów leśnych zalesionych). Na koniec okresu obowiązywania Planu powierzchnia drzewostanów w wieku powyżej 80 lat wzrośnie do (1814,71 ha – 23%), natomiast w wieku powyżej 100 lat również wzrośnie do (797,26 ha – 10%). Dodatkowo należy wspomnieć o pozostawianiu kęp starodrzewu wraz z dolnymi warstwami drzewostanu (ok. 5% miąższości działki manipulacyjnej) na zrębach i po cięciach uprzętających w rębniach złożonych.
Ochrona żerowisk	Zapobieganie zmniejszaniu się powierzchni żerowisk poprzez utrzymywanie dotychczasowego przeznaczenia gruntów na terenach otwartych – bagien i łąk o optymalnym uwodnieniu, wrzosowisk, luk (z wyjątkiem tych, które w pul są przeznaczone do odnowienia), pasów przeciwpożarowych, a w razie potrzeby podejmowanie zabiegów powstrzymujących sukcesję lasu na ww. terenach. Działanie ciągle w okresie obowiązywania pzo.	W Planie nie planowano zalesień powierzchni otwartych. Znajdują się zalecenia wykaszania łąk i wrzosowisk.
Zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych	Dostosowanie dotychczas prowadzonej działalności do potrzeb zachowania przedmiotów ochrony – poprzez zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych w obszarze Natura 2000 przez pozostawianie na pasach, smugach i strefach cięć rębnych o powierzchni większej od 1 ha (bez względu na grupę rębni) kęp starodrzewu wraz z dolnymi warstwami drzewostanu na obszarze równym 5% powierzchni manipulacyjnej pasa, smugi lub strefy. Drzewa w pozostawionych biogrupach nie podlegają użytkowaniu, są pozostawiane do naturalnej śmierci i rozkładu z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi. Nie jest konieczne pozostawianie fragmentów starodrzewu w przypadku zagrożenia trwałości lasu i bezpieczeństwa ludzi, na powierzchniach zrębów mniejszych niż 1 ha oraz w przypadku bloku upraw pochodnych czy zachowawczych, jeśli stanowią je gatunki drzew, dla których założono dany blok.	W Planie uwzględniono przy planowaniu rębnym pozostawianie biogrup o powierzchni minimum 5% w stosunku do powierzchni manipulacyjnej.

Działania ochronne	Zakres działań ochronnych	Analiza zapisów w Planie
1	2	3
	Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	
Zwiększenie liczby potencjalnych miejsc lęgowych	Pozostawienie drzew optymalnych do założenia gniazda przez rybołowa: pojedynczych wysokich wyeksponowanych sosen albo kęp kilku rosnących w luźnym zwarciu sosen > 100 lat (docelowo do osiągnięcia > 150 lat), o parasolowatych koronach, zlokalizowanych < 1 km od wybranych większych zbiorników wodnych (po jednej sośnie lub kępie sosen/ 1 km od brzegu jeziora), w odległości powyżej 500 m od zabudowań i ruchliwych dróg. Działanie ciągłe w okresie obowiązywania pzo.	W Planie zawarto wskazania do pozostawiania drzew biocenotycznych, jakimi są m.in. drzewa starsze niż 150 lat. Zawarto również informację o pozostawianiu wzdłuż brzegu naturalnych cieków i zbiorników wodnych pasów o szerokości 25 metrów, w których nie należy stosować cięć zupełnych oraz rębni gniazdowej.
Zapewnienie dostępności świerka pospolitego	Zapobiegnięcie zmniejszaniu się dostępności świerka pospolitego jako gatunku preferowanego przez włośchatkę, poprzez uwzględnianie obecności świerka pospolitego w drzewostanach i innych warstwach lasu. Ograniczenie pozyskania świerka w drzewostanach rębnych, preferowanie go w biogrupach drzew pozostawionych do fizjologicznej śmierci. Popieranie w cięciach pielęgnacyjnych i rębnych świerka pospolitego z odnowień naturalnych, który tworzy grupy i kępy. Nie dotyczy siedlisk przyrodniczych: 4030, 7110, 7120, 7140, 7210, 7230, 9110, 9130, 9160, 9170, 9190, 91F0, 91I0. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	W programie ochrony przyrody zawarto informacje związane z porozumieniem w sprawie prowadzenia działań ochronnych związanych z czynną ochroną włośchatki i sóweczki. W związku z niekorzystną sytuacją zdrowotną drzewostanów świerkowych, zapisy dotyczące realizacji działań ochronnych związanych z zapewnieniem dostępności świerka pospolitego będą realizowane poprzez szersze stosowanie tego gatunku w odnowieniach naturalnych i sztucznych (poza siedliskami przyrodniczymi, w których świerk jest gatunkiem obcym ekologicznie).
Zachowanie drzew dziuplastych	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się miejsc lęgowych, poprzez pozostawianie w drzewostanach drzew dziuplastych, z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego oraz w przypadku usuwania posuszu czynnego w ramach wykonywania cięć sanitarnych w sytuacjach zagrażających trwałości lasu. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	W Planie zawarto zalecenia odnośnie do pozostawiania drzew biocenotycznych, jakimi są m.in. drzewa dziuplaste i obumierające w drzewostanach, z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego oraz w przypadku usuwania posuszu czynnego w ramach wykonywania cięć sanitarnych
Ochrona biotopów	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się powierzchni biotopów lelka i lerki, poprzez ochronę śródleśnych terenów otwartych, w tym powierzchni nieleśnych – łąk, muraw oraz luk (z wyjątkiem tych, które w planie urządzenia lasu są przeznaczone do odnowienia) w drzewostanach, w zakresie zgodnym z obowiązującymi przepisami. Preferowanie zrębowego sposobu zagospodarowania lasów na siedliskach borowych. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	W Planie nie ma gruntów przeznaczonych do zalesienia. Na siedliskach borowych preferowaną rębnią jest rębnią zupełna, która z pewnością dostarczy odpowiednich biotopów w trakcie obowiązywania Planu.
Ochrona buczyn	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się powierzchni buczyn, przez zapewnienie stałego minimalnego udziału lasów z dominacją buka zwyczajnego, przez stałą dostępność w granicach Natura 2000 nie mniej niż 100 ha drzewostanów bukowych	Aktualnie brak jest drzewostanów ponad 80 letnich). Na koniec okresu obowiązywania Planu powierzchnia drzewostanów w wieku powyżej 80 lat wzrośnie do (2,66

Działania ochronne	Zakres działań ochronnych	Analiza zapisów w <i>Planie</i>
1	2	3
	w wieku powyżej 80 lat, w tym co najmniej 50 ha w wieku ponad 100 lat. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	ha). Należy zaznaczyć, że grunty w zarządzie Nadleśnictwa Kaczory stanowią zaledwie 10,7% całości obszaru. Działanie należy rozpatrywać w odniesieniu do całego obszaru Natura 2000.
Utrzymanie lub zwiększanie ilości martwego drewna.	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się ilości dogodnych siedlisk, poprzez utrzymanie lub zwiększanie ilości martwego drewna w lesie. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Zapisy zawarte w programie ochrony przyrody dotyczące pozostawiania drzew obumierających w drzewostanach, z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego oraz w przypadku usuwania posuszu czynnego w ramach wykonywania cięć sanitarnych w sytuacjach zagrażających trwałości lasu.
Zwiększenie bazy żerowej	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się bazy żerowej, poprzez pozostawianie wszystkich możliwych pni po zrębach do ich naturalnego rozkładu oraz niestosowanie ich karczowania i korowania. Działanie nie dotyczy powierzchni zagrożonych masowymi pojawami szkodników drzew. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	W <i>Planie</i> nie ma wskazań związanych z karczowaniem bądź pozostawianiem wszystkich możliwych pni po zrębach.
Ochrona powierzchni połogowych.	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się powierzchni lęgowych, poprzez tolerowanie obecności drzewostanów o zadrzewieniu poniżej 0,5 na siedliskach borowych, szczególnie boru suchego. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	W warunkach Nadleśnictwa Kaczory siedliska Bs w granicach obszaru OSO stwierdzono na powierzchni 12,14 ha w 4 pododdziałach, jedynie w 2 pododdziałach zaprojektowano wskazówki: pielęgnowanie i trzebież. Nie stwierdzono również drzewostanów o zadrzewieniu poniżej 0,5 na siedlisku BMśw.
Ochrona lasów wzdłuż brzegów i rzek.	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się powierzchni drzewostanów dojrzałych w pobliżu zbiorników wodnych i rzek poprzez pozostawianie wyłączonych z cięć rębnych pasów o szerokości do 30 m od brzegów jezior i po obu stronach rzek o korycie szerszym niż 1,5 m. Dla nurogęsi w obrębie pasów pozostawianie wykrotów i złamanych drzew, jeśli nie stanowią one zagrożenia bezpieczeństwa ludzi. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Na gruntach Nadleśnictwa Kaczory zawarto wskazania zgodne z kierunkowymi wytycznymi dotyczącymi wdrażania Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27.03.2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej. Zgodnie z Wytycznymi, nie stosuje się rębni zupełnych oraz rębni gniazdowych w pasie o szerokości 25 m od linii brzegu naturalnych cieków i zbiorników wodnych.

Na podstawie przedstawionej analizy można stwierdzić, że zapisy *Planu* są zgodne z działaniami ochronnymi przedstawionymi w PZO.

Pewne działania mające na celu zapobieganie, ograniczanie negatywnych oddziaływań *Planu* przedstawione w programie ochrony przyrody, dotyczą m.in.:

- pozostawiania drzew dziuplastych i obumierających w drzewostanach, z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego oraz w przypadku

usuwania posuszu czynnego w ramach wykonywania cięć sanitarnych w sytuacjach zagrażających trwałości lasu,

- pozostawiania kęp starodrzewu na powierzchniach większych niż 1 ha z dolnymi warstwami drzewostanu na obszarze równym co najmniej 5% powierzchni manipulacyjnej do naturalnej śmierci i rozkładu, z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi.

Aby przeanalizować zgodność *Planu* z planem zadań ochronnych należy sprawdzić, czy w okresie obowiązywania *Planu* będzie zapewniona trwała dostępność drzewostanów lęgowych. Analizy struktury wiekowej drzewostanów dokonano w kolejnym rozdziale Prognozy dotyczącym oddziaływania *Planu* na integralność obszaru Natura 2000 PLB300012 Puszcza nad Gwdą

Przedstawiona analiza wskazuje, że *Plan* **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania** na gatunki ptaków będące przedmiotem ochrony w OSO Puszcza nad Gwdą, a jego realizacja, zgodna z wytycznymi, powinna przyczynić się do utrzymania liczebności populacji oraz poprawy stanu siedlisk.

4.3. Oddziaływanie *Planu* na specjalne obszary ochrony siedlisk

Według stanu na 01.01.2024 r. w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Kaczory występują następujące obszary siedliskowe Natura 2000:

- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO):
 - PLH300004 Dolina Noteci,
 - PLH300040 Dolina Łobżonki,
 - PLH300045 Ostoja Pilska,
 - PLH300054 Struga Białośliwka,
 - PLH300055 Dębowa Góra.

4.3.1. PLH300004 Dolina Noteci

W zasięgu Nadleśnictwa obszar zajmuje powierzchnię 11619,48 ha (23,0% ogólnej powierzchni SOO), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 513,37 ha.

Poniżej przedstawiono wykaz siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony wraz z planowanymi zadaniami wg *Planu* oraz zadaniami ochronnymi opisanymi w programie ochrony przyrody dla poszczególnych siedlisk.

**Wykaz siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w obszarze PLH300004
Dolina Noteci na gruntach Nadleśnictwa Kaczory wraz z zadaniami z Planu**

Lp.	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
				zadania wg Planu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6
9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny					
1.	08-13-1-05-590 -g -00	4,44	D-STAN	BRAK WSK	- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna; - zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych;
2.	08-13-1-05-591 -c -00	3,24	D-STAN	TW	
3.	08-13-1-05-591 -d -00	2,71	SZCZ CHR	BRAK WSK	
4.	08-13-1-05-591 -j -00	1,45	D-STAN	TP	
5.	08-13-1-05-591 -k -00	1,6	D-STAN	TP	
6.	08-13-1-05-591 -l -00	0,6	D-STAN	BRAK WSK	
7.	08-13-1-05-591 -n -00	1,75	D-STAN	BRAK WSK	
8.	08-13-1-05-591 -o -00	2,56	D-STAN	BRAK WSK	
9.	08-13-1-05-592 -c -00	0,29	D-STAN	BRAK WSK	
10.	08-13-1-05-623 -n -00	3,4	D-STAN	BRAK WSK	
11.	08-13-1-05-624 -d -00	1,86	D-STAN	BRAK WSK	
12.	08-13-1-05-624 -f -00	0,62	D-STAN	BRAK WSK	
13.	08-13-1-05-624 -g -00	1,73	D-STAN	BRAK WSK	
14.	08-13-1-05-624 -i -00	0,41	D-STAN	BRAK WSK	
15.	08-13-1-05-624 -j -00	0,65	D-STAN	TW	
16.	08-13-1-05-624 -k -00	0,15	D-STAN	BRAK WSK	
17.	08-13-1-05-625 -g -00	0,59	D-STAN	TW	
18.	08-13-1-05-625 -h -00	0,65	D-STAN	BRAK WSK	
19.	08-13-1-05-625 -k -00	2,46	D-STAN	BRAK WSK	
20.	08-13-1-05-625 -l -00	1,17	D-STAN	BRAK WSK	
21.	08-13-1-05-625 -m -00	2,07	D-STAN	BRAK WSK	
22.	08-13-1-05-625 -n -00	1,49	D-STAN	BRAK WSK	
23.	08-13-1-05-625 -o -00	5,01	D-STAN	BRAK WSK	
24.	08-13-1-05-625 -p -00	8,92	D-STAN	BRAK WSK	
25.	08-13-1-05-625 -r -00	0,76	D-STAN	BRAK WSK	
26.	08-13-1-08-627 -g -00	5,38	D-STAN	TW	
27.	08-13-1-08-627 -m -00	0,72	D-STAN	BRAK WSK	
28.	08-13-1-08-628 -b -00	10,38	D-STAN	BRAK WSK	
29.	08-13-1-08-673 -g -00	3,7	D-STAN	BRAK WSK	
RAZEM		70,96			
91E0* – Łęgi olszowe i jesionowe					
30.	08-13-1-01-178 -d -00	3,27	D-STAN	TP	– podtyp „olsy źródłiskowe” należy wyłączyć z użytkowania rębego; – przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); – pozostawianie martwego drewna; – dostosowanie stosunków wodnych do potrzeb siedliska (budowa zastawek, montaż rur przelewowych w tamach bobrowych).
31.	08-13-1-01-178 -f -00	3,42	D-STAN	BRAK WSK	
32.	08-13-1-01-181 -a -00	2,62	D-STAN	TW	
33.	08-13-1-01-181 -b -00	2,28	D-STAN	TW	
34.	08-13-1-01-181 -c -00	2,12	D-STAN	TW	
35.	08-13-1-01-181 -d -00	3,26	D-STAN	TW	
36.	08-13-1-01-181 -f -00	2,8	D-STAN	BRAK WSK	
37.	08-13-1-01-181 -g -00	1,66	D-STAN	BRAK WSK	

Lp.	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
				zadania wg Planu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6
38.	08-13-1-01-181 -h -00	3,56	D-STAN	BRAK WSK	– w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrożającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone;
39.	08-13-1-01-181 -i -00	0,23	D-STAN	BRAK WSK	
40.	08-13-1-01-181 -j -00	1,67	D-STAN	BRAK WSK	
41.	08-13-1-01-181 -l -00	2,60	D-STAN	BRAK WSK	
42.	08-13-1-01-181 -m -00	1,96	D-STAN	BRAK WSK	
43.	08-13-1-01-181 -n -00	2,25	D-STAN	BRAK WSK	
44.	08-13-1-01-181 -o -00	1,69	D-STAN	TW	
45.	08-13-1-01-182 -a -00	10,64	D-STAN	BRAK WSK	
46.	08-13-1-01-182 -b -00	6,51	D-STAN	TP	
47.	08-13-1-01-182 -c -00	1,78	D-STAN	BRAK WSK	
48.	08-13-1-01-182 -d -00	2,07	D-STAN	TW	
49.	08-13-1-01-182 -f -00	1,24	D-STAN	TW	
50.	08-13-1-01-183 -a -00	3,68	D-STAN	BRAK WSK	
51.	08-13-1-01-183 -b -00	4,23	D-STAN	BRAK WSK	
52.	08-13-1-01-183 -c -00	4,48	D-STAN	BRAK WSK	
53.	08-13-1-05-623 -b -00	2,44	D-STAN	BRAK WSK	
54.	08-13-1-05-625 -b -00	1,48	D-STAN	BRAK WSK	
55.	08-13-1-10-677 -h -00	0,95	D-STAN	BRAK WSK	
Razem		74,89			
91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe					
1.	08-13-1-01-178 -c -00	1,62	D-STAN	CP	- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna; - dostosowanie stosunków wodnych do potrzeb siedliska (budowa zastawek, montaż rur przelewowych w tamach bobrowych); - zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych;
2.	08-13-1-01-180 -d -00	2,6	D-STAN	TW	
3.	08-13-1-05-591 -m -00	0,88	D-STAN	BRAK WSK	
4.	08-13-1-05-623 -r -00	3,22	D-STAN	BRAK WSK	
5.	08-13-1-08-627 -j -00	0,89	D-STAN	BRAK WSK	
Razem		9,21			
91I0 Ciepłolubne dąbrowy					
1.	08-13-1-05-625 -i -00	1,00	D-STAN	TP	- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna; - zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych;
Razem		1,00			

Wpływ planowanych zabiegów gospodarczych na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony w PLH300004 Dolina Noteci na gruntach Nadleśnictwa Kaczory

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń Planu w zarządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Grąd środkowo-europejski i subkontynentalny 9170 B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	0 +1 +1	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 29 wydz. na pow. 70,76 ha. Zaplanowano: - 6 wydz. TW, TP, - 23 wydz. brak wskazań.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.
2.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0* C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak +1 +1	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 26 wydz. na pow. 74,89 ha. Zaplanowano: - 9 wydz. TW, TP - 17 wydz. pozostawiono bez wskazań. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.
3.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe 91F0 C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak +1 +1	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 5 wydz. na pow. 9,21ha. Zaplanowano: - 2 wydz. CP, TW - 30 wydz. pozostawiono bez wskazań. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.
4.	Cieplolubne dąbrowy 91I0* B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak +1 +1	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 1 wydz. na pow. 1,00 ha. Zaplanowano: - 1 wydz. TP Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.

¹⁾Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego działania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; – (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w planie,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. Oddziaływanie średnioterminowe, 3. Oddziaływanie długoterminowe (np. -3 to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾Wskaźniki zachowania stanu

Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-),

Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-),

Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-);

Oddziaływanie na gatunki stanowiące przedmiot ochrony

Wpływ Planu na gatunki stanowiące przedmiot ochrony w obszarze PLH300004 Dolina Noteci na gruntach Nadleśnictwa Kaczory

Lp	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ¹⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Wydra <i>Lutra lutra</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Ogólne wskazania przedstawiono w programie ochrony przyrody dotyczące ochrony gatunku.
2.	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Preferuje płytkie, nasłonecznione zbiorniki wodne, bez stromych brzegów, o bogatej roślinności. Zimuje w ziemi.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
3.	Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	Ogólne wskazania przedstawiono w programie ochrony przyrody dotyczące ochrony gatunku.
4.	Czerwończyk fioletowy <i>Lycaena helle</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Występuje na terenach podmokłych – wilgotne łąki, torfowiska niskie, gdzie rośnie żywicielska roślina rdest wężownik. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
5.	Starodub Łakowy <i>Angelica palustris</i>	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Występuje na mokre i wilgotne łąki, niskie torfowiska, wilgotne zarośla	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz

Lp	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ¹⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	B							i olsy. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.

¹⁾Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego działania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; – (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w planie,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. Oddziaływanie średnioterminowe, 3. Oddziaływanie długoterminowe (np.-3 to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾Wskaźniki zachowania stanu

- **Kryterium 1:** Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-),
- **Kryterium 2:** Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-),
- **Kryterium 3:** Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-).

Przedstawiona analiza wskazuje, że Plan nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania na siedliska przyrodnicze i gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony w PLH300004 Dolina Noteci, a jego realizacja, zgodna z wytycznymi, powinna przyczynić się do ich ochrony i zachowania właściwego stanu.

4.3.2. PLH300040 Dolina Łobżonki

W zasięgu Nadleśnictwa obszar zajmuje powierzchnię 1298,73 ha (20,0% ogólnej powierzchni SOO), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 439,49 ha.

Poniżej przedstawiono wykaz siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony wraz z planowanymi zadaniami wg *Planu* oraz zadaniami ochronnymi opisanymi w programie ochrony przyrody dla poszczególnych siedlisk.

Wykaz siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w obszarze PLH300040 Dolina Łobżonki na gruntach Nadleśnictwa Kaczory wraz z zadaniami z Planu

Lp.	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
				zadania wg Planu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6
7110 - torfowiska wysokie					
1.	08-13-1-01-7 -g -00	0,44	BAGNO	brak zabiegu	– poprawić stosunki wodne poprzez m.in. budowę zastawek, zasypywanie rowów melioracyjnych oraz montaż rur przelewowych w tamach bobrowych; – usuwanie podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy); – usuwanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych, umożliwiających odtworzenie siedlisk torfowiskowych i podmokłych; – wykaszanie okrajków siedlisk torfowiskowych wraz z usunięciem biomasy; – w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone;
Razem		0,44			
9130 - żyzne buczyny niżowe					
1.	08-13-1-01-65 -d -00	0,72	D-STAN	BRAK WSK	- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna; - zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych;
2.	08-13-1-01-65 -m -00	0,99	D-STAN	BRAK WSK	
3.	08-13-1-01-66 -b -00	0,66	D-STAN	BRAK WSK	
Razem		2,37			
9170 - grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny					
1.	08-13-1-01-10 -p -00	5,29	D-STAN	IIAU	- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości
2.	08-13-1-01-18 -b -00	3,17	D-STAN	IVDU	
3.	08-13-1-01-18 -f -00	5,24	D-STAN	TP	
4.	08-13-1-01-18 -g -00	4,69	D-STAN	BRAK WSK	
5.	08-13-1-01-19 -a -00	2,05	D-STAN	IVDU	
6.	08-13-1-01-19 -b -00	2,28	D-STAN	TP	
7.	08-13-1-01-19 -d -00	3,98	D-STAN	TP	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA KACZORY NA OKRES od 1.01.2024 do 31.12.2033 r

Lp.	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
				zadania wg Planu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6
8.	08-13-1-01-19 -f -00	1,05	D-STAN	TW	lasu; - pozostawianie martwego drewna; - zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych;
9.	08-13-1-01-19 -g -00	1,75	D-STAN	TP	
10.	08-13-1-01-19 -i -00	0,84	D-STAN	CP	
11.	08-13-1-01-20 -a -00	6,86	D-STAN	IVDU	
12.	08-13-1-01-21 -a -00	4,98	D-STAN	IVD	
13.	08-13-1-01-26 -b -00	5,51	D-STAN	BRAK WSK	
14.	08-13-1-01-26 -c -00	4	D-STAN	IIAU	
15.	08-13-1-01-26 -d -00	4,69	D-STAN	BRAK WSK	
16.	08-13-1-01-26 -f -00	0,27	SZCZ CHR	BRAK WSK	
17.	08-13-1-01-27 -c -00	2,96	D-STAN	BRAK WSK	
18.	08-13-1-01-28 -c -00	1,2	D-STAN	TW	
19.	08-13-1-01-28 -d -00	1,42	D-STAN	TP	
20.	08-13-1-01-28 -i -00	1,56	D-STAN	TP	
21.	08-13-1-01-29 -a -00	1,28	D-STAN	TP	
22.	08-13-1-01-29 -b -00	0,53	D-STAN	TP	
23.	08-13-1-01-29 -f -00	0,78	D-STAN	CW	
24.	08-13-1-01-29 -g -00	0,68	D-STAN	IIIB	
25.	08-13-1-01-29 -i -00	1,02	D-STAN	TW	
26.	08-13-1-01-29 -l -00	8,91	D-STAN	TP	
27.	08-13-1-01-29 -m -00	1,54	D-STAN	TP	
28.	08-13-1-01-30 -b -00	1,84	D-STAN	TP	
29.	08-13-1-01-30 -c -00	3,08	D-STAN	TP	
30.	08-13-1-01-30 -cx -00	2,54	D-STAN	BRAK WSK	
31.	08-13-1-01-30 -j -00	0,75	D-STAN	TP	
32.	08-13-1-01-30 -n -00	4,09	D-STAN	TP	
33.	08-13-1-01-30 -o -00	1,7	D-STAN	TP	
34.	08-13-1-01-30 -p -00	3,3	D-STAN	CP	
35.	08-13-1-01-31 -c -00	1,59	D-STAN	TW	
36.	08-13-1-01-31 -d -00	1,8	D-STAN	IIBU	
37.	08-13-1-01-32 -k -00	5,85	D-STAN	TP	
38.	08-13-1-01-32 -p -00	0,46	D-STAN	BRAK WSK	
39.	08-13-1-01-64 -f -00	2,85	D-STAN	TP	
40.	08-13-1-01-64 -i -00	1,52	D-STAN	BRAK WSK	
41.	08-13-1-01-64 -k -00	1,77	D-STAN	BRAK WSK	
42.	08-13-1-01-64 -l -00	3,65	D-STAN	BRAK WSK	
43.	08-13-1-01-64 -n -00	1,1	D-STAN	BRAK WSK	
44.	08-13-1-01-65 -b -00	1,86	D-STAN	TP	
45.	08-13-1-01-66 -d -00	0,47	D-STAN	BRAK WSK	
46.	08-13-1-01-66 -g -00	0,8	D-STAN	TP	
47.	08-13-1-01-66 -i -00	3,39	D-STAN	BRAK WSK	
48.	08-13-1-01-67 -a -00	4,47	D-STAN	BRAK WSK	
49.	08-13-1-01-67 -b -00	3,8	D-STAN	TW	
50.	08-13-1-01-67 -d -00	5,81	D-STAN	BRAK WSK	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA KACZORY NA OKRES od 1.01.2024 do 31.12.2033 r

Lp.	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
				zadania wg Planu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6
51.	08-13-1-01-68 -a -00	0,87	D-STAN	BRAK WSK	
52.	08-13-1-01-68 -h -00	1	D-STAN	TP	
53.	08-13-1-01-68 -l -00	1,11	D-STAN	BRAK WSK	
54.	08-13-1-01-7 -j -00	0,68	D-STAN	CP	
55.	08-13-1-01-71 -g -00	3,55	D-STAN	BRAK WSK	
56.	08-13-1-01-8 -g -00	6,83	D-STAN	CP	
57.	08-13-1-01-8 -h -00	2,46	D-STAN	BRAK WSK	
58.	08-13-1-01-8 -i -00	1,16	D-STAN	TP	
Razem		154,68			
91E0* – Łęgi olszowe i jesionowe					
1.	08-13-1-01-18 -c -00	0,66	D-STAN	BRAK WSK	– podtyp „olsy źródłiskowe” należy wyłączyć z użytkowania rębego; – przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); – pozostawianie martwego drewna; – dostosowanie stosunków wodnych do potrzeb siedliska (budowa zastawek, montaż rur przelewowych w tamach bobrowych), – w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone;
2.	08-13-1-01-2 -f -00	0,81	D-STAN	BRAK WSK	
3.	08-13-1-01-21 -d -00	0,78	D-STAN	BRAK WSK	
4.	08-13-1-01-27 -g -00	1,09	D-STAN	BRAK WSK	
5.	08-13-1-01-28 -f -00	2,08	D-STAN	BRAK WSK	
6.	08-13-1-01-28 -g -00	3,45	D-STAN	BRAK WSK	
7.	08-13-1-01-28 -l -00	1,11	D-STAN	BRAK WSK	
8.	08-13-1-01-28 -n -00	3,27	D-STAN	BRAK WSK	
9.	08-13-1-01-29 -d -00	2,3	D-STAN	BRAK WSK	
10.	08-13-1-01-29 -h -00	4,41	D-STAN	TW	
11.	08-13-1-01-29 -j -00	4,23	D-STAN	BRAK WSK	
12.	08-13-1-01-29 -k -00	2,19	D-STAN	TW	
13.	08-13-1-01-30 -g -00	3,53	D-STAN	BRAK WSK	
14.	08-13-1-01-30 -i -00	0,65	D-STAN	BRAK WSK	
15.	08-13-1-01-30 -l -00	1	D-STAN	TW	
16.	08-13-1-01-30 -m -00	2,58	D-STAN	BRAK WSK	
17.	08-13-1-01-31 -f -00	2,47	D-STAN	BRAK WSK	
18.	08-13-1-01-31 -k -00	3,59	D-STAN	BRAK WSK	
19.	08-13-1-01-32 -i -00	1,14	D-STAN	BRAK WSK	
20.	08-13-1-01-32 -j -00	4,74	D-STAN	BRAK WSK	
21.	08-13-1-01-32 -o -00	1,29	D-STAN	TW	
22.	08-13-1-01-7 -i -00	0,62	D-STAN	BRAK WSK	
23.	08-13-1-01-72 -c -00	2,33	D-STAN	BRAK WSK	
24.	08-13-1-01-72 -d -00	2,62	D-STAN	BRAK WSK	
Razem		52,94			
91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe					
1.	08-13-1-01-19 -k -00	1,85	D-STAN	TP	- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna;
2.	08-13-1-01-19 -o -00	0,94	D-STAN	TP	
3.	08-13-1-01-20 -l -00	0,23	D-STAN	CP	
4.	08-13-1-01-20 -r -00	0,33	D-STAN	POPR	
5.	08-13-1-01-26 -a -00	1,17	D-STAN	BRAK WSK	
6.	08-13-1-01-27 -h -00	6,25	D-STAN	TP	
7.	08-13-1-01-30 -dx -00	2,57	D-STAN	BRAK WSK	

Lp.	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
				zadania wg Planu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6
8.	08-13-1-01-65 -a -00	0,95	D-STAN	BRAK WSK	- dostosowanie stosunków wodnych do potrzeb siedliska (budowa zastawek, montaż rur przelewowych w tamach bobrowych); - zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych;
9.	08-13-1-01-65 -h -00	1,37	D-STAN	BRAK WSK	
10.	08-13-1-01-65 -l -00	0,49	D-STAN	BRAK WSK	
11.	08-13-1-01-66 -a -00	0,75	D-STAN	BRAK WSK	
12.	08-13-1-01-67 -c -00	1,08	D-STAN	BRAK WSK	
Razem		17,98			

**Wpływ planowanych zabiegów gospodarczych na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty
ochrony w PLH300040 Dolina Łobzonki na gruntach Nadleśnictwa Kaczory**

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w spra- wie oddziaływania negatyw- nego	Działanie ogranicza- jące negatywne oddziaływanie ustaleń Planu w urządzanym obiek- cie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą 7110 B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 1 wydz. (0,44 ha). Wokół siedliska nie zaplanowano żadnych wskazań, więc nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu.	Wskazania ochronne w POP.
2.	Żyzne buczyny 9130 B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzono 3 wydz. o łącznej pow. 2,37 ha. Wszystkie wyłączenia pozostawiono bez wskazań.	Wskazania ochronne w POP: przebudowa d-stanu zgodnie z typem siedliska, pozostawienie fragmentów d-stanu do naturalnego rozpadu, zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych.
3.	Grąd środkowo- europejski i subkontynentalny 9170 B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	0 +1 +1	0 -1 -1	brak brak brak	Stwierdzone w 58 wydz. na pow. 154,68 ha. Zaplanowano: - 31 wydz. CW, CP, TW, TP, - 8 wydz. IIAU, IIB, IIIB, IVD. - 19 wydz. brak wskazań. Rębnie mają za zadanie przyczynić się do zwiększenia udziału dęba Realizacja zadań nie wpłynie znacząco negatywnie na siedlisko.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń Planu w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0* B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak +1 +1	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 24 wydz. na pow. 52,94 ha. Zaplanowano: - 4 wydz. TW - 20 wydz. pozostawiono bez wskazań. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.
5.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe 91F0*	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak +1 +1	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 12 wydz. na pow. 17,98 ha. Zaplanowano: - 4 wydz. CP, TP, POPR - 7 wydz. pozostawiono bez wskazań. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.

¹⁾Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego działania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; – (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w planie,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. Oddziaływanie średnioterminowe, 3. Oddziaływanie długoterminowe (np.-3 to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾Wskaźniki zachowania stanu

Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-),

Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-),

Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-);

Oddziaływanie na gatunki stanowiące przedmiot ochrony

Wpływ Planu na gatunki stanowiące przedmiot ochrony w obszarze PLH300040 Dolina Łobżonki na gruntach Nadleśnictwa Kaczory

Lp	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ¹⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczególne w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym. Gatunek potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
2.	Wydra <i>Lutra lutra</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym. Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.	Ogólne wskazania przedstawiono w programie ochrony przyrody dotyczące ochrony gatunku.
3.	Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym. Gatunek potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie w oddziale 20g, 20n, 28h, 28n, 30f	Ogólne wskazania przedstawiono w programie ochrony przyrody dotyczące ochrony gatunku.
4.	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Preferuje płytkie, nasłonecznione zbiorniki wodne, bez stromych brzegów, o bogatej roślinności. Zimuje w ziemi. Gatunek potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie w oddziale 20n	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
5.	Minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków

Lp	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ¹⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w zarządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
								występowania gatunku.	wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
5.	Skójka gruboskorupowa <i>Unio crassus</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku. Gatunek potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie w oddziale 66i, 72a	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
6.	Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecila</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Występuje najczęściej na odcinkach cieków położonych wśród bogatej strukturalnie roślinności, np. śródleśne lub w otoczeniu łąk z nadbrzeżnymi zaroślami. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku. Gatunek potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie w oddziale 66i, 72a	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
7.	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Występuje na terenach podmokłych – wilgotne łąki, torfowiska niskie, gdzie rośnie żywicielska roślina rdest węzownik. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
8.	Jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Występuje w drzewostanach liściastych o charakterze naturalnym, głównie z udziałem dębu, buka, grabu, wiązu. W zasięgu obszaru na	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków

Lp	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
								gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
9.	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Występuje najczęściej w drzewach starych, okazałych rozmiarów z dziuplami powstałymi w wyniku rozkładu drewna przez określone grzyby.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
10.	Lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Siedliskiem są torfowiska i bagna z podłożem węglanowym. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
11.	Haczykowiec błyszczący <i>Hamatocaulis vernicosus</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Siedliskiem są żyzne niskoturzycowe torfowiska niskie i przejściowe. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.

¹⁾Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego działania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; – (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w planie,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. Oddziaływanie średnioterminowe, 3. Oddziaływanie długoterminowe (np.-3 to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾Wskaźniki zachowania stanu

- **Kryterium 1:** Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- **Kryterium 2:** Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-),
- **Kryterium 3:** Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-).

Przedstawiona analiza wskazuje, że Plan nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania na siedliska przyrodnicze i gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony w PLH300040 Dolina Łobżonki, a jego realizacja, zgodna z wytycznymi, powinna przyczynić się do ich ochrony i zachowania właściwego stanu.

4.3.3. PLH300045 Ostoja Pilska

W zasięgu Nadleśnictwa obszar zajmuje powierzchnię 1031,62 ha 31,5% ogólnej powierzchni SOO), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 737,10 ha.

Poniżej przedstawiono wykaz siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony wraz z planowanymi zadaniami wg *Planu* oraz zadaniami ochronnymi opisanymi w programie ochrony przyrody dla poszczególnych siedlisk.

Wykaz siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w obszarze PLH300045 Ostoja Pilska na gruntach Nadleśnictwa Kaczory wraz z zadaniami z *Planu*

Lp.	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
				zadania wg Planu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6
3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne					
1.	08-13-1-07-209 -h -00	3,46	JEZIORO	brak zabiegu	- nie wydzierżawiać do hodowli ryb, choć można wydzierżawiać do ekstensywnych zarybień na cele wędkarskie, - zachować ostrożność w udostępnianiu do rekreacji, - nie odprowadzać wody z systemów melioracyjnych, zamknąć takie odprowadzenia jeśli istnieją, - w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odslaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone;
Razem		3,46			
7110 - torfowiska wysokie, 7120 – Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji					
1.	08-13-1-07-209 -m -00	1,64	D-STAN	BRAK WSK	- nie odprowadzać wody z systemów melioracyjnych, zamknąć takie odprowadzenia jeśli istnieją, - w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości ok. 25 m
2.	08-13-1-07-209 -s -00	0,65	D-STAN	BRAK WSK	
3.	08-13-1-08-430 -j -00	1,57	BAGNO	BRAK WSK	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA KACZORY NA OKRES od 1.01.2024 do 31.12.2033 r

Lp.	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
				zadania wg Planu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6
					(uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone;
Razem		3,86			
9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny					
1.	08-13-1-02-104 -c -00	1,16	D-STAN	BRAK WSK	- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna; - zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych;
2.	08-13-1-02-95 -h -00	1,5	D-STAN	TP	
3.	08-13-1-06-110 -a -00	1,07	D-STAN	BRAK WSK	
4.	08-13-1-08-430 -n -00	1,07	D-STAN	BRAK WSK	
5.	08-13-1-10-579 -c -00	2,1	D-STAN	TP	
6.	08-13-1-10-579 -d -00	3,5	D-STAN	BRAK WSK	
7.	08-13-1-10-579 -f -00	3,9	D-STAN	TW	
8.	08-13-1-10-579 -h -00	1,61	D-STAN	BRAK WSK	
9.	08-13-1-10-584 -a -00	1,21	D-STAN	BRAK WSK	
10.	08-13-1-10-584 -d -00	5,75	D-STAN	TP	
11.	08-13-1-10-584 -f -00	4,82	D-STAN	BRAK WSK	
12.	08-13-1-10-584 -h -00	4,06	D-STAN	TP	
13.	08-13-1-10-604 -d -00	5,58	D-STAN	TW	
14.	08-13-1-10-605 -a -00	4,02	D-STAN	TP	
15.	08-13-1-10-606 -d -00	3,02	D-STAN	BRAK WSK	
16.	08-13-1-10-606 -f -00	9,85	D-STAN	BRAK WSK	
17.	08-13-1-10-607 -f -00	3,2	D-STAN	TP	
18.	08-13-1-10-607 -i -00	1,51	D-STAN	BRAK WSK	
19.	08-13-1-10-607 -k -00	1,42	D-STAN	TW	
20.	08-13-1-10-608 -m -00	1,82	D-STAN	BRAK WSK	
21.	08-13-1-10-609 -c -00	1,83	D-STAN	TP	
22.	08-13-1-10-609 -d -00	3,46	D-STAN	IIIB	
23.	08-13-1-10-609 -g -00	3,4	D-STAN	BRAK WSK	
24.	08-13-1-10-609 -h -00	2,49	D-STAN	IIIB	
25.	08-13-1-10-609 -j -00	4,01	D-STAN	CP	
26.	08-13-1-10-609 -l -00	0,26	D-STAN	CP	
27.	08-13-1-10-610 -ax -00	2,32	D-STAN	BRAK WSK	
28.	08-13-1-10-610 -c -00	3,54	D-STAN	BRAK WSK	
29.	08-13-1-10-610 -k -00	0,89	D-STAN	BRAK WSK	
30.	08-13-1-10-610 -r -00	0,86	D-STAN	BRAK WSK	
31.	08-13-1-10-610 -t -00	0,87	D-STAN	BRAK WSK	
32.	08-13-1-10-635 -c -00	1,83	D-STAN	TP	
33.	08-13-1-10-636 -a -00	4,32	D-STAN	TW	
34.	08-13-1-10-636 -b -00	1,6	D-STAN	CP	

Lp.	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
				zadania wg Planu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6
35.	08-13-1-10-636 -d -00	6,98	D-STAN	TP	
36.	08-13-1-10-637 -a -00	1,97	D-STAN	CP	
37.	08-13-1-10-637 -b -00	2,95	D-STAN	TW	
38.	08-13-1-10-638 -a -00	1,35	D-STAN	TP	
39.	08-13-1-10-638 -b -00	4,21	D-STAN	TP	
40.	08-13-1-10-638 -c -00	1,18	D-STAN	TP	
Razem		111,42			
9190 - kwaśne dąbrowy					
1.	08-13-1-10-608 -c -00	1,53	D-STAN	BRAK WSK	- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna; - zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych;
2.	08-13-1-10-608 -f -00	0,65	D-STAN	BRAK WSK	
3.	08-13-1-10-608 -j -00	2,38	D-STAN	BRAK WSK	
4.	08-13-1-10-637 -h -00	1,49	D-STAN	TP	
5.	08-13-1-10-638 -d -00	2,75	D-STAN	TP	
Razem		8,80			
91D0 - Brzezina bagienna i sosnowy bór bagienny					
1.	08-13-1-08-431 -g -00	2,02	BAGNO	brak zabiegu	- wyłączenie z użytkowania rębego; - usuwanie gatunków drzew niepożądanych (ekspansywnych lub obcych, w tym inwazyjnych); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - dostosowanie stosunków wodnych do potrzeb siedliska (budowa zastawek); - w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odslaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; - czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone;
Razem		2,02			
91E0* – Łęgi olszowe i jesionowe					
1.	08-13-1-02-95 -m -00	1,07	D-STAN	BRAK WSK	- podtyp „olsy źródliskowe” należy wyłączyć z użytkowania rębego; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna;

Lp.	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
				zadania wg Planu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6
					- zmiana stosunków wodnych (budowa zastawek, montaż rur przelewowych w tamach bobrowych); - w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone.
Razem		1,07			
91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe					
1.	08-13-1-10-610 -i -00	0,63	D-STAN	BRAK WSK	- pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna; - dostosowanie stosunków wodnych do potrzeb siedliska (budowa zastawek, montaż rur przelewowych w tamach bobrowych); - zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych;
Razem		0,63			

Wpływ planowanych zabiegów gospodarczych na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony w PLH300045 Ostoja Pilska na gruntach Nadleśnictwa Kaczory

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczególne w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń Planu w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne 3150 B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzony w 1 pododdziale – Jezioro. Ewentualne oddziaływanie negatywne w przypadku stosowania rębni zupełnych oraz rębni gniazdowych w pasie o szerokości 25 m od linii brzegu jeziora.	Wskazania ochronne w POP.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń Planu w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą 7110 B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 1 wydz. (1,57 ha). Wokół siedliska nie zaplanowano żadnych wskazań, więc nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu.	Wskazania ochronne w POP.
3.	Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji 7120 C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 1 wydz. (1,57 ha). Wokół siedliska nie zaplanowano żadnych wskazań, więc nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu.	Wskazania ochronne w POP.
4.	Grąd środkowo-europejski i subkontynentalny 9170 C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	0 +1 +1	0 -1 -1	brak brak brak	Stwierdzone w 40 wydz. na pow. 111,42 ha. Zaplanowano: - 19 wydz. CP, TW, TP, - 2 wydz. IIIB - 19 wydz. brak wskazań. Rębnia IIIB ma za zadanie przyczynić się do zwiększenia udziału dęba. Realizacja zadań nie wpłynie znacząco negatywnie na siedlisko.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.
5.	Kwaśne dąbrowy 9190 C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	0 +1 +1	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 2 wydz. na pow. 3,02 ha. Zaplanowano: - 1 wydz. TP, - 1 wydz. brak wskazań.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.
6.	Bory i lasy bagienne 91D0*B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 1 wydz. na pow. 2,02 ha. Na tym siedlisku nie zaplanowano żadnych wskazań.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.
7.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0* B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 1 wydz. na pow. 1,07 ha. Na tym siedlisku nie zaplanowano żadnych wskazań.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń Planu w zarządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
8.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe 91F0 B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 1 wydz. na pow. 0,63 ha. Na tym siedlisku nie zaplanowano żadnych wskazań.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.

¹⁾Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego działania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; – (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w planie,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. Oddziaływanie średnioterminowe, 3. Oddziaływanie długoterminowe (np.-3 to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾Wskaźniki zachowania stanu

Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-),

Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-),

Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-);

Oddziaływanie na gatunki stanowiące przedmiot ochrony

Wpływ Planu na gatunki stanowiące przedmiot ochrony w obszarze PLH300045 Ostoja Pilska na gruntach Nadleśnictwa Kaczory

Lp	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w zarządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Mopek zachodni <i>Barbastella barbastellus</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.	Ogólne wskazania przedstawiono w programie ochrony przyrody dotyczące ochrony gatunku.
2.	Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.	Ogólne wskazania przedstawiono w programie ochrony przyrody dotyczące ochrony gatunku.

Lp	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ¹⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3.	Nocek duży <i>Myotis myotis</i> B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.	Ogólne wskazania przedstawiono w programie ochrony przyrody dotyczące ochrony gatunku.
4.	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i> B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym. Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
5.	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Preferuje płytkie, nasłonecznione zbiorniki wodne, bez stromych brzegów, o bogatej roślinności. Zimuje w ziemi.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
6.	Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecila</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Występuje najczęściej na odcinkach cieków położonych wśród bogatej strukturalnie roślinności, np. śródleśne lub w otoczeniu łąk z nadbrzeżnymi zaroślami. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
7.	Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i> B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Występuje najczęściej na odcinkach cieków położonych wśród bogatej strukturalnie roślinności, np. śródleśne lub w otoczeniu łąk z nadbrzeżnymi zaroślami.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków

Lp	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzonym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
								W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
8.	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Występuje na terenach podmokłych – wilgotne łąki, torfowiska niskie, gdzie rośnie żywicielska roślina rdest wężownik. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	Ogólne wskazania przedstawiono w programie ochrony przyrody dotyczące ochrony gatunku.
9.	Lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Siedliskiem są torfowiska i bagna z podłożem węglanowym. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	Ogólne wskazania przedstawiono w programie ochrony przyrody dotyczące ochrony gatunku.
10.	Haczykowiec błyszczący <i>Hamatocaulis vernicosus</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Siedliskiem są żyzne niskoturzycowe torfowiska niskie i przejściowe. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	Ogólne wskazania przedstawiono w programie ochrony przyrody dotyczące ochrony gatunku.

¹⁾Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego działania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; – (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w planie,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. Oddziaływanie średnioterminowe, 3. Oddziaływanie długoterminowe (np.-3 to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾Wskaźniki zachowania stanu

- **Kryterium 1:** Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-),
- **Kryterium 2:** Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-),
- **Kryterium 3:** Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-).

Przedstawiona analiza wskazuje, że Plan nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania na siedliska przyrodnicze i gatunki zwierząt będące

przedmiotem ochrony w PLH300040 Dolina Łobżonki, a jego realizacja, zgodna z wytycznymi, powinna przyczynić się do ich ochrony i zachowania właściwego stanu.

4.3.4. PLH300054 Struga Białośliwka

W zasięgu Nadleśnictwa obszar zajmuje powierzchnię 251,68 ha (100,0% ogólnej powierzchni SOO), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 228,19 ha.

Poniżej przedstawiono wykaz siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony wraz z planowanymi zadaniami wg *Planu* oraz zadaniami ochronnymi opisanymi w programie ochrony przyrody dla poszczególnych siedlisk.

Wykaz siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w obszarze PLH300054 Struga Białośliwka na gruntach Nadleśnictwa Kaczory wraz z zadaniami z *Planu*

Lp.	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
				zadania wg Planu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6
6510 - Niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie					
1.	08-13-1-05-615 -d -00	0,04	Ł	brak zabiegu	- użytkowanie kośne z usunięciem biomasy i/lub pastwiskowe użytkowanie terenów łąk;
2.	08-13-1-05-615 -g -00	1,1	Ł	brak zabiegu	- usuwanie podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy).
Razem		1,14			
9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny					
1.	08-13-1-05-544 -i -00	0,98	D-STAN	BRAK WSK	- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna; - zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych;
2.	08-13-1-05-544 -j -00	0,16	D-STAN	BRAK WSK	
3.	08-13-1-05-544 -k -00	1,58	D-STAN	BRAK WSK	
4.	08-13-1-05-544 -l -00	0,71	D-STAN	TW	
5.	08-13-1-05-544 -n -00	3,04	D-STAN	BRAK WSK	
6.	08-13-1-05-544 -o -00	2,38	D-STAN	BRAK WSK	
7.	08-13-1-05-544 -p -00	2,63	D-STAN	BRAK WSK	
8.	08-13-1-05-545 -a -00	4	D-STAN	BRAK WSK	
9.	08-13-1-05-545 -b -00	1,64	D-STAN	BRAK WSK	
10.	08-13-1-05-545 -f -00	1,77	D-STAN	BRAK WSK	
11.	08-13-1-05-545 -g -00	2,46	D-STAN	BRAK WSK	
12.	08-13-1-05-545 -h -00	7,25	D-STAN	BRAK WSK	
13.	08-13-1-05-545 -i -00	6,02	D-STAN	TP	
14.	08-13-1-05-545 -j -00	0,82	D-STAN	TP	
15.	08-13-1-05-545 -k -00	2,47	D-STAN	TP	
16.	08-13-1-05-547 -a -00	7,43	D-STAN	BRAK WSK	
17.	08-13-1-05-548 -a -00	1,8	D-STAN	BRAK WSK	
18.	08-13-1-05-548 -b -00	2,65	D-STAN	IIIB	
19.	08-13-1-05-548 -c -00	4,04	D-STAN	IIIB	
20.	08-13-1-05-548 -d -00	1,18	D-STAN	BRAK WSK	
21.	08-13-1-05-548 -f -00	0,94	D-STAN	BRAK WSK	
22.	08-13-1-05-548 -g -00	7,54	D-STAN	BRAK WSK	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA KACZORY NA OKRES od 1.01.2024 do 31.12.2033 r

Lp.	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		
				zadania wg Planu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	
23.	08-13-1-05-549 -a -00	1,12	D-STAN	TW		
24.	08-13-1-05-549 -b -00	1,61	D-STAN	TP		
25.	08-13-1-05-549 -c -00	1,03	D-STAN	BRAK WSK		
26.	08-13-1-05-549 -d -00	1,05	D-STAN	TP		
27.	08-13-1-05-549 -f -00	5,05	D-STAN	TP		
28.	08-13-1-05-549 -g -00	2,22	D-STAN	TP		
29.	08-13-1-05-549 -h -00	5,14	D-STAN	BRAK WSK		
30.	08-13-1-05-549 -i -00	1,01	D-STAN	TP		
31.	08-13-1-05-549 -j -00	2,43	D-STAN	TP		
32.	08-13-1-05-549 -k -00	3,77	D-STAN	IIIBU		
33.	08-13-1-05-549 -l -00	4,61	D-STAN	BRAK WSK		
34.	08-13-1-05-549 -m -00	0,67	D-STAN	BRAK WSK		
35.	08-13-1-05-549 -n -00	1,24	D-STAN	BRAK WSK		
36.	08-13-1-05-549 -o -00	1,08	D-STAN	TP		
37.	08-13-1-05-549 -p -00	1,07	D-STAN	TP		
38.	08-13-1-05-549 -r -00	1,61	D-STAN	TW		
39.	08-13-1-05-585 -a -00	20,62	D-STAN	TW		
40.	08-13-1-05-611 -f -00	6,09	D-STAN	BRAK WSK		
41.	08-13-1-05-611 -g -00	22,09	D-STAN	BRAK WSK		
42.	08-13-1-05-612 -c -00	1,21	D-STAN	BRAK WSK		
43.	08-13-1-05-612 -d -00	9,13	D-STAN	BRAK WSK		
44.	08-13-1-05-612 -f -00	3,22	D-STAN	BRAK WSK		
45.	08-13-1-05-612 -g -00	5,51	D-STAN	BRAK WSK		
46.	08-13-1-05-612 -h -00	6	D-STAN	BRAK WSK		
47.	08-13-1-05-612 -i -00	2,36	D-STAN	BRAK WSK		
48.	08-13-1-05-612 -l -00	0,98	D-STAN	IIIBU		
49.	08-13-1-05-612 -m -00	1,28	D-STAN	PIEL		
50.	08-13-1-05-612 -n -00	1,59	D-STAN	BRAK WSK		
51.	08-13-1-05-612 -o -00	1,89	D-STAN	BRAK WSK		
52.	08-13-1-05-615 -a -00	0,73	D-STAN	BRAK WSK		
53.	08-13-1-05-615 -c -00	6,17	D-STAN	AGROT		
54.	08-13-1-05-615 -i -00	5,41	D-STAN	TP		
55.	08-13-1-05-615 -j -00	12,35	D-STAN	TP		
56.	08-13-1-05-615 -k -00	0,63	D-STAN	BRAK WSK		
57.	08-13-1-05-616 -a -00	1,97	D-STAN	TP		
58.	08-13-1-05-616 -b -00	1,81	D-STAN	BRAK WSK		
59.	08-13-1-05-616 -d -00	3,2	D-STAN	TP		
Razem		212,44				
91E0* – Łęgi olszowe i jesionowe						
1.	08-13-1-05-544 -g -00	0,07	D-STAN	BRAK WSK	– podtyp „olsy źródłiskowe” należy wyłączyć z użytko- wania rębne;	
2.	08-13-1-05-544 -h -00	0,54	D-STAN	BRAK WSK		
3.	08-13-1-05-544 -m -00	1,25	D-STAN	BRAK WSK		
4.	08-13-1-05-545 -c -00	1,19	D-STAN	BRAK WSK		

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA KACZORY NA OKRES od 1.01.2024 do 31.12.2033 r

Lp.	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
				zadania wg Planu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6
5.	08-13-1-05-611 -h -00	0,55	D-STAN	BRAK WSK	– przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); – pozostawianie martwego drewna; – dostosowanie stosunków wodnych do potrzeb siedliska (budowa zastawek, montaż rur przelewowych w tamach bobrowych), – w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odslaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone;
6.	08-13-1-05-612 -a -00	1,35	D-STAN	BRAK WSK	
7.	08-13-1-05-612 -b -00	1,19	D-STAN	BRAK WSK	
8.	08-13-1-05-612 -j -00	0,78	D-STAN	BRAK WSK	
9.	08-13-1-05-612 -k -00	0,71	D-STAN	BRAK WSK	
10.	08-13-1-05-615 -b -00	0,75	D-STAN	CP	
11.	08-13-1-05-615 -f -00	1,13	D-STAN	BRAK WSK	
Razem		9,51			
91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe					
1.	08-13-1-05-545 -d -00	1,44	D-STAN	BRAK WSK	- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna; - dostosowanie stosunków wodnych do potrzeb siedliska (budowa zastawek, montaż rur przelewowych w tamach bobrowych); - zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych;
Razem		1,44			

Wpływ planowanych zabiegów gospodarczych na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony w PLH300054 Struga Białosiłwka na gruntach Nadleśnictwa Kaczory

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń Planu w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510 C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 2 wydz. na pow. 1,14ha. Wszystkie wyłączenia pozostawiono bez wskazań.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających
2.	Grąd środkowo-europejski i subkontynentalny 9170 A	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	0 +1 +1	0 -1 -1	brak brak brak	Stwierdzone w 59 wydz. na pow. 212,44 ha. Zaplanowano: - 20 wydz. PIEL, TW, TP, - 4 wydz. IIIB, IIIBU - 34 wydz. brak wskazań. Rębnia IIIB ma za zadanie przyczynić się do zwiększenia udziału dęba Realizacja zadań nie wpłynie znacząco negatywnie na siedlisko.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.
3.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0* B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak +1 +1	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 11 wydz. na pow. 9,51 ha. Zaplanowano: - 1 wydz. CP - 10 wydz. pozostawiono bez wskazań. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.
4.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe 91F0 C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak +1 +1	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 1 wydz. na pow. 1,44ha., które, pozostawiono bez wskazań.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.

¹⁾Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego działania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; – (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w planie,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. Oddziaływanie średnioterminowe, 3. Oddziaływanie długoterminowe (np.-3 to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾Wskaźniki zachowania stanu

Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-),

Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-),

Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-);

Oddziaływanie na gatunki stanowiące przedmiot ochrony

Wpływ Planu na gatunki stanowiące przedmiot ochrony w obszarze PLH300054 Struga Białośliwka na gruntach Nadleśnictwa Kaczory

Lp	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ¹⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym. Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
2.	Wydra <i>Lutra lutra</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym. Gatunek nie potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie.	Ogólne wskazania przedstawiono w programie ochrony przyrody dotyczące ochrony gatunku.

¹⁾Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego działania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; – (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w planie,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. Oddziaływanie średnioterminowe, 3. Oddziaływanie długoterminowe (np.-3 to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾Wskaźniki zachowania stanu

- **Kryterium 1:** Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-),
- **Kryterium 2:** Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-),
- **Kryterium 3:** Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-).

Przedstawiona analiza wskazuje, że Plan **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania** na siedliska przyrodnicze i gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony w PLH300054 Struga Białośliwka, a jego realizacja, zgodna z wytycznymi, powinna przyczynić się do ich ochrony i zachowania właściwego stanu.

4.3.5. PLH300055 Dębowa Góra

W zasięgu Nadleśnictwa obszar zajmuje powierzchnię 586,82 ha (100,0% ogólnej powierzchni SOO), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 586,54 ha.

Poniżej przedstawiono wykaz siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony wraz z planowanymi zadaniami wg *Planu* oraz zadaniami ochronnymi opisanymi w programie ochrony przyrody dla poszczególnych siedlisk.

Wykaz siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w obszarze PLH300055 Dębowa Góra na gruntach Nadleśnictwa Kaczory wraz z zadaniami z *Planu*

Lp.	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
				zadania wg Planu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6
9130 - żyzne buczyny niżowe					
1.	08-13-1-03-166 -a -00	0,99	D-STAN	IIIBU	- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna; - zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych;
Razem		0,99			
9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny					
1.	08-13-1-03-154 -f -00	17,6	D-STAN	IVA	- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna; - zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych;
2.	08-13-1-03-155 -a -00	1,69	D-STAN	TP	
3.	08-13-1-03-155 -d -00	6,24	D-STAN	TW	
4.	08-13-1-03-155 -f -00	1,9	D-STAN	TP	
5.	08-13-1-03-156 -a -00	20,29	D-STAN	TP	
6.	08-13-1-03-156 -c -00	4,38	D-STAN	TP	
7.	08-13-1-03-156 -d -00	1,59	D-STAN	TP	
8.	08-13-1-03-156 -f -00	1,39	D-STAN	TP	
9.	08-13-1-03-156 -g -00	4,44	D-STAN	TP	
10.	08-13-1-03-156 -h -00	3,05	D-STAN	TP	
11.	08-13-1-03-156 -i -00	1,08	D-STAN	IIB	
12.	08-13-1-03-157 -a -00	8,39	D-STAN	TP	
13.	08-13-1-03-158 -a -00	3,49	D-STAN	TP	
14.	08-13-1-03-158 -b -00	9,67	D-STAN	TP	
15.	08-13-1-03-158 -c -00	3,58	D-STAN	TP	
16.	08-13-1-03-158 -d -00	4,9	D-STAN	TP	
17.	08-13-1-03-158 -f -00	1,19	D-STAN	IIIB	
18.	08-13-1-03-159 -a -00	2,79	D-STAN	TP	
19.	08-13-1-03-159 -b -00	11,69	D-STAN	TP	
20.	08-13-1-03-159 -c -00	1,39	D-STAN	TP	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA KACZORY NA OKRES od 1.01.2024 do 31.12.2033 r

Lp.	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
				zadania wg Planu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6
21.	08-13-1-03-160 -a -00	17,44	D-STAN	TP	
22.	08-13-1-03-161 -a -00	16,14	D-STAN	TP	
23.	08-13-1-03-162 -a -00	27,8	D-STAN	BRAK WSK	
24.	08-13-1-03-166 -b -00	6,54	D-STAN	TP	
25.	08-13-1-03-166 -c -00	2,66	D-STAN	TP	
26.	08-13-1-03-166 -d -00	8,28	D-STAN	TP	
27.	08-13-1-03-166 -f -00	2,74	D-STAN	BRAK WSK	
28.	08-13-1-03-167 -a -00	5,84	D-STAN	BRAK WSK	
29.	08-13-1-03-167 -b -00	3,85	D-STAN	TP	
30.	08-13-1-03-168 -a -00	3,57	D-STAN	BRAK WSK	
31.	08-13-1-03-168 -b -00	7,09	D-STAN	BRAK WSK	
32.	08-13-1-03-168 -c -00	4,59	D-STAN	BRAK WSK	
33.	08-13-1-03-168 -d -00	13,52	D-STAN	BRAK WSK	
34.	08-13-1-03-168 -f -00	1,45	D-STAN	BRAK WSK	
35.	08-13-1-03-169 -a -00	4,4	D-STAN	TP	
36.	08-13-1-03-169 -b -00	3,52	D-STAN	IIIBU	
37.	08-13-1-03-169 -c -00	6,62	D-STAN	TP	
38.	08-13-1-03-169 -d -00	13,65	D-STAN	TP	
39.	08-13-1-03-170 -a -00	9,68	D-STAN	TP	
40.	08-13-1-03-170 -b -00	1,46	D-STAN	TP	
41.	08-13-1-03-170 -c -00	17,75	D-STAN	TP	
42.	08-13-1-03-171 -a -00	25,52	D-STAN	TP	
43.	08-13-1-03-172 -a -00	10,29	D-STAN	TP	
44.	08-13-1-03-173 -b -00	18,56	D-STAN	BRAK WSK	
45.	08-13-1-03-173 -c -00	0,81	D-STAN	CP	
46.	08-13-1-03-174 -b -00	19,08	D-STAN	IVA	
47.	08-13-1-03-185 -a -00	14,45	D-STAN	BRAK WSK	
48.	08-13-1-03-185 -b -00	7,54	D-STAN	BRAK WSK	
49.	08-13-1-03-185 -c -00	2,35	D-STAN	BRAK WSK	
50.	08-13-1-03-186 -a -00	19,61	D-STAN	BRAK WSK	
51.	08-13-1-03-186 -b -00	0,45	D-STAN	BRAK WSK	
52.	08-13-1-03-187 -a -00	13,66	D-STAN	BRAK WSK	
53.	08-13-1-03-188 -a -00	10,75	D-STAN	TP	
54.	08-13-1-03-188 -b -00	3,33	D-STAN	BRAK WSK	
55.	08-13-1-03-189 -a -00	36,04	D-STAN	TP	
56.	08-13-1-03-190 -a -00	12,5	D-STAN	BRAK WSK	
57.	08-13-1-03-190 -b -00	1,9	D-STAN	TP	
58.	08-13-1-03-191 -a -00	14,97	D-STAN	BRAK WSK	
59.	08-13-1-03-191 -b -00	1,44	D-STAN	TP	
60.	08-13-1-03-191 -c -00	1,1	D-STAN	CP	
61.	08-13-1-03-191 -d -00	6,16	D-STAN	IIA	
62.	08-13-1-03-192 -a -00	0,9	D-STAN	BRAK WSK	
63.	08-13-1-03-192 -b -00	13,74	D-STAN	TP	

Lp.	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
				zadania wg Planu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6
64.	08-13-1-03-192 -c -00	0,06	SZCZ CHR	BRAK WSK	
65.	08-13-1-03-194 -a -00	19,51	D-STAN	BRAK WSK	
Razem		544,05			

**Wpływ planowanych zabiegów gospodarczych na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty
ochrony w PLH300055 Dębowa Góra na gruntach Nadleśnictwa Kaczory**

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczególne w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ogranicza- jące negatywne od- działywanie ustaleń Planu w urządzanym obiek- cie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Żyzne buczyny 9130 C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	0 +1 +1	0 -1 -1	brak brak brak	Stwierdzone w 1 wydz. na pow. 0,99 ha. Rębnia IIIBU ma za zadanie przyczynić się do zwiększenia udziału buka. Realizacja zadań nie wpłynie znacząco negatywnie na siedlisko.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.
2.	Grąd środkowo-europejski i subkontynentalny 9170 A	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	0 +1 +1	0 -1 -1	brak brak brak	Stwierdzone w 65 wydz. na pow. 544,05 ha. Zaplanowano: - 38 wydz. CP, TW, TP, - 6 wydz. IIA, IIB, IIIB, IIIBU, IVA. - 21 wydz. brak wskazań. Rębnia II, III, IV ma za zadanie przyczynić się do zwiększenia udziału dęba. Realizacja zadań nie wpłynie znacząco negatywnie na siedlisko.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.

¹⁾Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego działania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; – (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w planie,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. Oddziaływanie średnioterminowe, 3. Oddziaływanie długoterminowe (np.-3 to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾Wskaźniki zachowania stanu

Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-),

Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-),

Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-);

Oddziaływanie na gatunki stanowiące przedmiot ochrony

Wpływ Planu na gatunki stanowiące przedmiot ochrony w obszarze PLH300055 Dębowa Góra na gruntach Nadleśnictwa Kaczory

Lp	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ¹⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym. Gatunek potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie w oddziale 162a	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
2.	Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i> B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym. Gatunek potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie w oddziale 148b.	Ogólne wskazania przedstawiono w programie ochrony przyrody dotyczące ochrony gatunku.
3.	Jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Występuje w drzewostanach liściastych o charakterze naturalnym, głównie z udziałem dębu, buka, grabu, wiązu. Gatunek potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie w oddziale 167a.	Ogólne wskazania przedstawiono w programie ochrony przyrody dotyczące ochrony gatunku.
4.	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Występuje najczęściej w drzewach starych, okazałych rozmiarów z dziuplami powstałymi w wyniku rozkładu drewna przez określone grzyby. Gatunek potwierdzony w zasięgu obszaru w N-ctwie w oddziale 185a.	Ogólne wskazania przedstawiono w programie ochrony przyrody dotyczące ochrony gatunku.

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego działania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; – (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w planie,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. Oddziaływanie średnioterminowe, 3. Oddziaływanie długoterminowe (np. -3 to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu

- **Kryterium 1:** Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-),
- **Kryterium 2:** Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-),
- **Kryterium 3:** Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-).

Przedstawiona analiza wskazuje, że Plan nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania na siedliska przyrodnicze i gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony w PLH300055 Dębowa Góra, a jego realizacja, zgodna z wytycznymi, powinna przyczynić się do ich ochrony i zachowania właściwego stanu.

4.4. Oddziaływanie *Planu* na integralność obszarów Natura 2000

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody określenie „integralność obszaru Natura 2000” oznacza: „*spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano lub wyznaczono obszar Natura 2000*”.

Ochrona integralności obszaru jest pochodną zachowania trzech głównych składowych:

- zachowania tzw. korzystnego stanu ochrony kluczowych gatunków i siedlisk,
- zachowania kluczowych struktur obszaru,
- zachowania kluczowych procesów i relacji.

Integralność obszaru może być naruszona w przypadku zaistnienia:

- a) w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych:
 - fizycznej degradacji,
 - zmniejszenia powierzchni,
 - zmian cech charakterystycznych, pogorszenia stanu gatunków typowych dla siedliska,
 - pogorszenia szans osiągnięcia (także przywrócenia) właściwego stanu ochrony siedliska w przyszłości;
- b) w odniesieniu do populacji gatunku:
 - spadku liczebności lub zagęszczenia populacji w dłuższej perspektywie czasowej,
 - zmniejszenia zasięgu gatunku,
 - pogorszenia funkcjonowania populacji (np. ograniczenia możliwości reprodukcji, zwiększenia śmiertelności, pogorszenia możliwości wymiany genetycznej, pogorszenia łączności z innymi populacjami),

- zmniejszenia powierzchni siedliska gatunku,
- pogorszenia jakości siedliska gatunku,
- pogorszenia szans osiągnięcia (także przywrócenia) właściwego stanu ochrony gatunku w przyszłości.

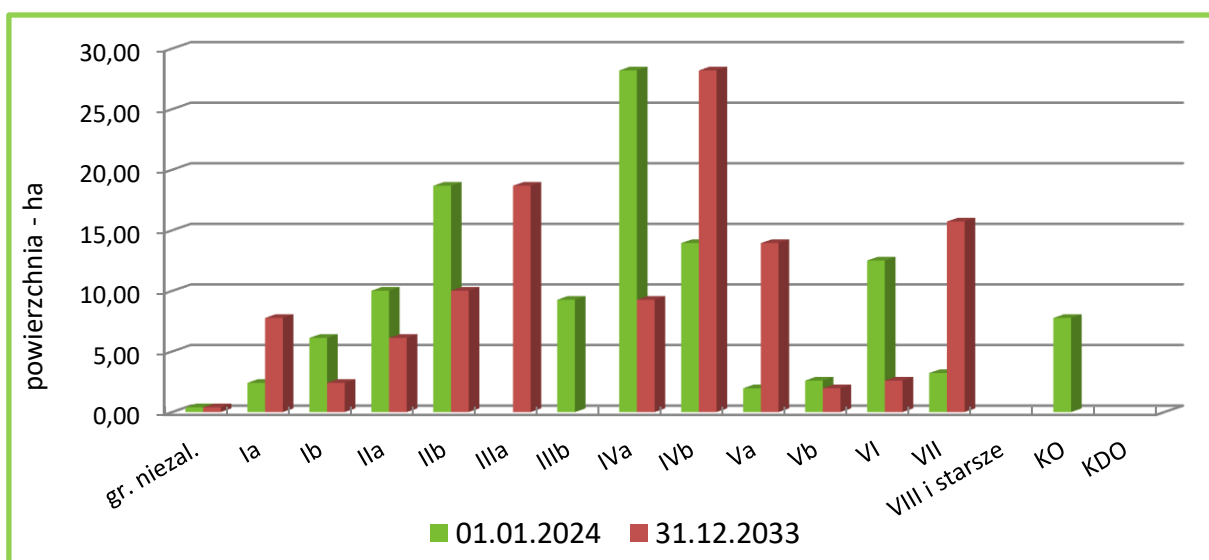
4.4.1. PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Kaczory w granicach obszaru PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego zajmują 152,49 ha powierzchni, co w stosunku do całości obszaru stanowi 0,4%.

W ramach oddziaływania *Planu* na integralność obszaru można przeanalizować rozkład struktury wiekowej drzewostanów w granicach obszaru na początku okresu i przybliżonej struktury z końca obowiązywania *Planu*.

Zestawienie powierzchni drzewostanów na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego według klas i podklas wieku na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

	Powierzchnia drzewostanów w poszczególnych podklasach wieku [ha]															
	Gr. Niezalesione	Ia 1-10	Ib 11-20	IIa 21-30	IIb 31-40	IIIa 41-50	IIIb 51-60	IVa 61-70	IVb 71-80	Va 81-90	Vb 91-100	VI 101-120	VII 121-140	VIII i starsze	KO	KDO
Początek Okresu	0,39	2,41	6,12	10,02	18,68		9,27	28,20	13,95	1,96	2,60	12,51	3,22		7,77	
Koniec Okresu	0,39	7,77	2,41	6,12	10,02	18,68		9,27	28,20	13,95	1,96	2,60	15,73			

Struktura wiekowa drzewostanów Nadleśnictwa w zasięgu PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego na początku i końcu okresu obowiązywania *Planu*

W wyniku realizacji zapisów *Planu* w strukturze klas wieku nastąpi przesunięcie drzewostanów o jedną podklasę wieku.

Aktualna powierzchnia drzewostanów w wieku powyżej 80 lat (z uwzględnieniem KO i KDO) wynosi 28,06 ha (23,9% gruntów leśnych zalesionych), w tym 23,50 ha w wieku powyżej 100 lat (20,0% gruntów leśnych zalesionych).

Na koniec okresu obowiązywania *Planu* powierzchnia drzewostanów w wieku powyżej 80 lat wzrośnie do (34,24 ha – 29%), natomiast w wieku powyżej 100 lat nieznacznie zmaleje do (18,33 ha – 16%). Dodatkowo należy wspomnieć o pozostawianiu kęp starodrzewu wraz z dolnymi warstwami drzewostanu (ok. 5% miąższości działki manipulacyjnej) na zrębach i po cięciach uprzętających w rębniach złożonych, które powinny pozostać do naturalnej śmierci i rozkładu, z wyjątkiem sytuacji zagrażającej trwałości lasu i bezpieczeństwu ludzi.

We wcześniejszym rozdziale uzasadniono, że zapisy *Planu* nie będą miały negatywnego wpływu na gatunki ptaków i ich siedliska będące przedmiotem ochrony w obszarze. Przestrzeganie zaleceń zawartych w programie ochrony przyrody z pewnością przyczyni się do ochrony ich biotopów.

Przedstawione informacje oraz prognozy pozwalają na stwierdzenie, że realizacja zapisów *Planu* warunkuje zrównoważone trwanie populacji gatunków oraz ich siedlisk **i nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu na integralność obszaru PLB300001 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego.**

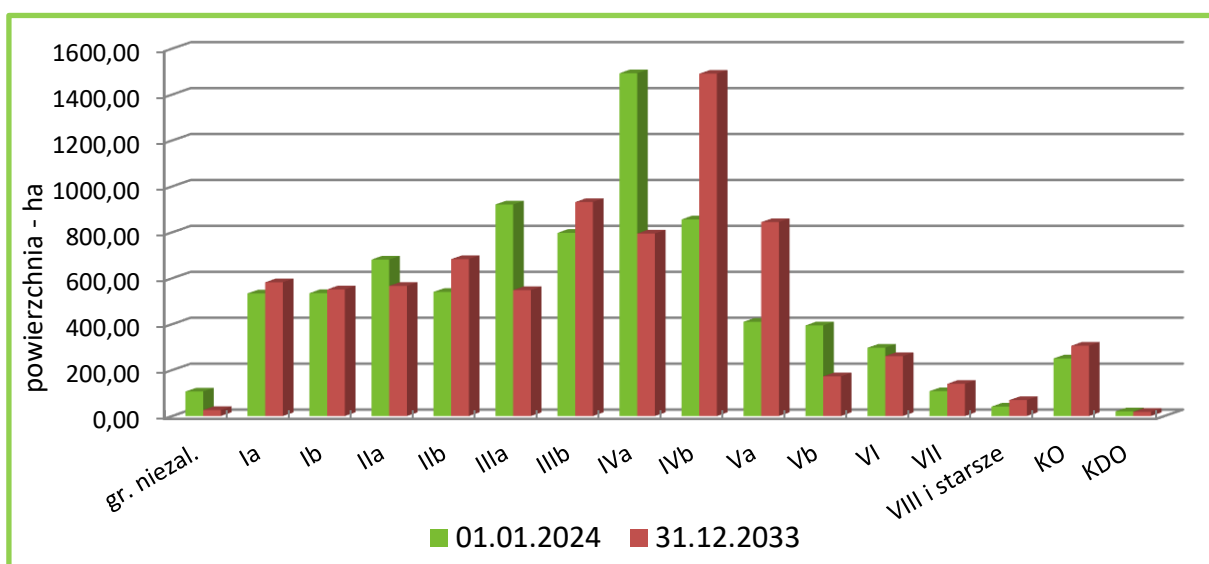
4.4.2. PLB300012 Puszcza nad Gwdą

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo w granicach obszaru PLB300012 Puszcza nad Gwdą zajmują 8312,21 ha powierzchni, co w stosunku do całości obszaru stanowi 10,7%.

W ramach oddziaływania *Planu* na integralność obszaru można przeanalizować rozkład struktury wiekowej drzewostanów w granicach obszaru na początku okresu i przybliżonej struktury z końca obowiązywania *Planu*.

Zestawienie powierzchni drzewostanów na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu PLB300012 Puszcza nad Gwdą według klas i podklas wieku na początku i na końcu okresu obowiązywania Planu

	Powierzchnia drzewostanów w poszczególnych podklasach wieku [ha]															
	Gr. Niezalesione	Ia 1-10	Ib 11-20	IIa 21-30	IIb 31-40	IIIa 41-50	IIIb 51-60	IVa 61-70	IVb 71-80	Va 81-90	Vb 91-100	VI 101-120	VII 121-140	VIII i starsze	KO	KDO
Początek Okresu	106,80	533,75	535,30	681,21	540,48	921,32	797,70	1492,84	856,21	410,20	394,65	297,50	108,39	41,19	250,71	20,04
Koniec Okresu	25,99	582,54	551,35	566,69	683,44	548,28	931,88	794,72	1490,87	844,59	172,86	260,93	140,27	69,50	306,14	18,24

Struktura wiekowa drzewostanów Nadleśnictwa w zasięgu PLB300012 Puszcza nad Gwdą na początku i końcu okresu obowiązywania Planu

W wyniku realizacji zapisów Planu w strukturze klas wieku nastąpi przesunięcie drzewostanów o jedną podklasę wieku.

Aktualna powierzchnia drzewostanów w wieku powyżej 80 lat (z uwzględnieniem KO i KDO) wynosi 1522,68 ha (19% gruntów leśnych zalesionych), w tym 717,83 ha w wieku powyżej 100 lat (8,9% gruntów leśnych zalesionych).

Na koniec okresu obowiązywania Planu powierzchnia drzewostanów w wieku powyżej 80 lat wzrośnie do (1812,53 ha – 23%), natomiast w wieku powyżej 100 lat również wzrośnie do (797,26 ha – 10%). Dodatkowo należy wspomnieć o pozostawianiu kęp starodrzewu wraz z dolnymi warstwami drzewostanu (ok. 5% miąższości działki manipulacyjnej) na zrębach i po cięciach uprzętających w rębniach złożonych, które powinny pozostać do naturalnej śmierci i rozkładu, z wyjątkiem sytuacji zagrażającej trwałości lasu i bezpieczeństwu ludzi.

We wcześniejszym rozdziale uzasadniono, że zapisy *Planu* nie będą miały negatywnego wpływu na gatunki ptaków i ich siedliska będące przedmiotem ochrony w obszarze. Przestrzeganie zaleceń zawartych w programie ochrony przyrody z pewnością przyczyni się do ochrony ich biotopów.

Przedstawione informacje oraz prognozy pozwalają na stwierdzenie, że realizacja zapisów *Planu* warunkuje zrównoważone trwanie populacji gatunków oraz ich siedlisk **i nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu na integralność obszaru PLH300012 Puszcza nad Gwdą.**

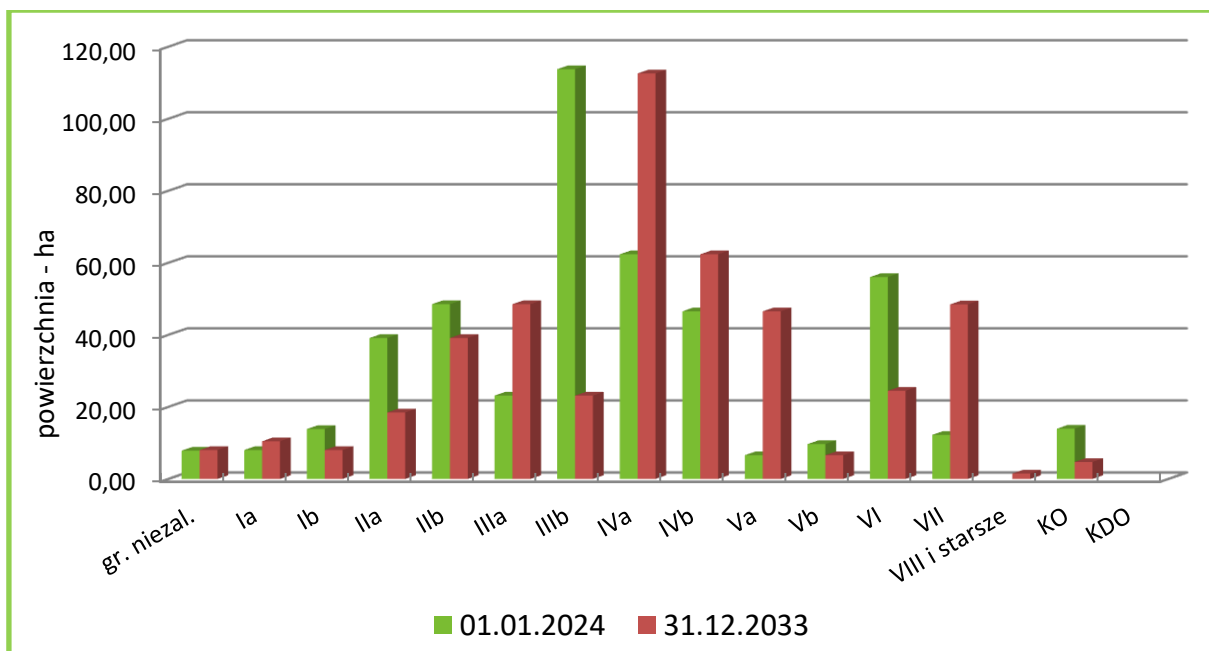
4.4.3. PLH300004 Dolina Noteci

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo w granicach obszaru zajmują 513,37 ha powierzchni, co w stosunku do całości obszaru stanowi 1%.

W ramach oddziaływania *Planu* na integralność obszaru można przeanalizować rozkład struktury wiekowej drzewostanów w granicach obszaru na początku okresu i przybliżonej struktury z końca obowiązywania *Planu*.

Zestawienie powierzchni drzewostanów na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu PLH300004 Dolina Noteci według klas i podklas wieku na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

	Powierzchnia drzewostanów w poszczególnych podklasach wieku [ha]															
	Gr. Niezalesione	Ia 1-10	Ib 11-20	IIa 21-30	IIb 31-40	IIIa 41-50	IIIb 51-60	IVa 61-70	IVb 71-80	Va 81-90	Vb 91-100	VI 101-120	VII 121-140	VIII i starsze	KO	KDO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Początek Okresu	7,86	8,03	13,86	39,13	48,53	23,14	113,75	62,38	46,53	6,59	9,68	56,06	12,24		13,95	
Koniec Okresu	7,86	10,47	8,03	18,46	39,13	48,53	23,14	112,58	62,38	46,53	6,59	24,47	48,46	1,51	4,71	

Struktura wiekowa drzewostanów Nadleśnictwa w zasięgu PLH300004 Dolina Noteci na początku i końcu okresu obowiązywania Planu

W okresie obowiązywania Planu w zasięgu Nadleśnictwa zwiększy się powierzchnia gruntów leśnych o 1,12 ha. W strukturze wiekowej drzewostanu nastąpi przesunięcie o jedną (10-letnią) podklasę wieku. W wyniku realizacji zapisów Planu średni wiek drzewostanów zwiększy się o 6 lat i wyniesie – 71 lata. Zmniejszy się powierzchnia drzewostanów ponad 100 – letnich z 82,25 ha do 79,15 ha.

Opierając się na wiedzy i doświadczeniu w zakresie gospodarki leśnej i jej oddziaływaniu na siedliska przyrodnicze zasadnym jest stwierdzenie, że zapisy Planu będą miały pozytywny lub obojętny wpływ na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony w obszarze. Przestrzeganie zaleceń zawartych w programie ochrony przyrody z pewnością przyczynią się do poprawy stanu ochrony siedlisk, dla których wyznaczono obszar Natura 2000.

W stosunku do gatunków zwierząt i roślin będących przedmiotem ochrony, biorąc pod uwagę ich wymagania ekologiczne, zauważyć można, że w Planie nie projektuje się czynności, które mogłyby mieć negatywny wpływ na liczebność populacji kluczowych gatunków.

Przedstawione informacje oraz prognozy zmian na koniec okresu gospodarczego pozwalają na stwierdzenie, że Plan **nie będzie miał znacząco negatywnego wpływu na integralność PLH300004 Dolina Noteci.**

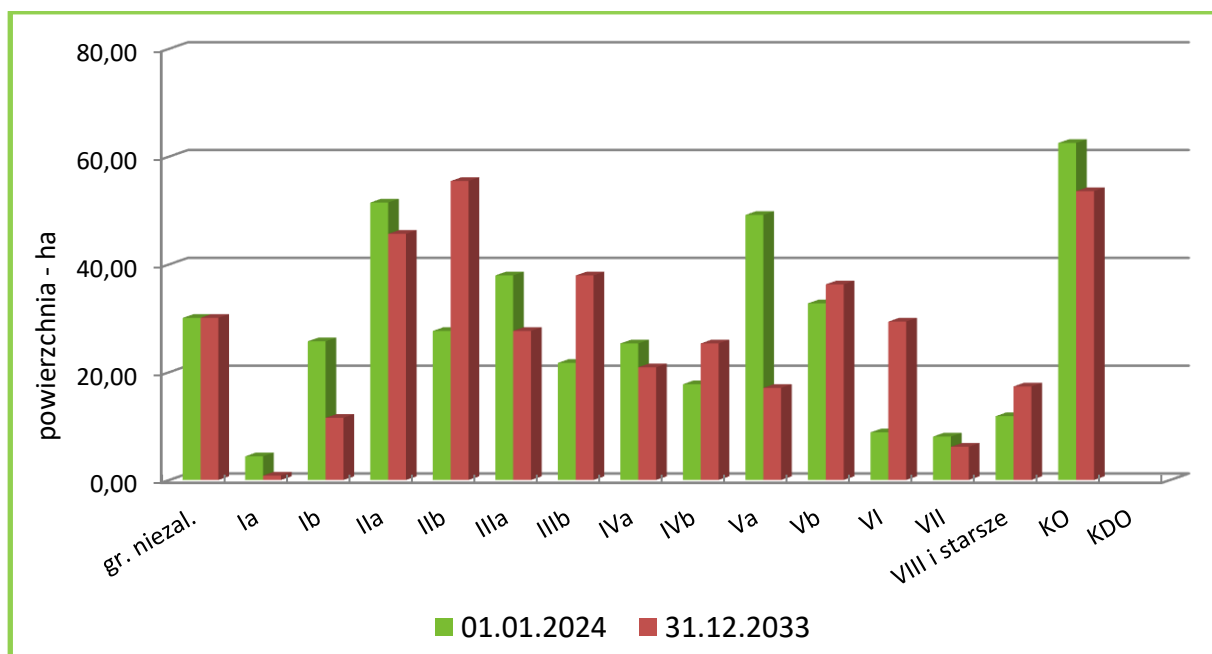
4.4.4. PLH300040 Dolina Łobżonki

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo w granicach obszaru zajmują 439,49 ha powierzchni, co w stosunku do całości obszaru stanowi 7,5%.

W ramach oddziaływania *Planu* na integralność obszaru można przeanalizować rozkład struktury wiekowej drzewostanów w granicach obszaru na początku okresu i przybliżonej struktury z końca obowiązywania *Planu*.

Zestawienie powierzchni drzewostanów na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu PLH300040 Dolina Łobżonki według klas i podklas wieku na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

	Powierzchnia drzewostanów w poszczególnych podklasach wieku [ha]															
	Gr. Niezalesione	Ia 1-10	Ib 11-20	IIa 21-30	IIb 31-40	IIIa 41-50	IIIb 51-60	IVa 61-70	IVb 71-80	Va 81-90	Vb 91-100	VI 101-120	VII 121-140	VIII i starsze	KO	KDO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Początek Okresu	30,07	4,39	25,72	51,46	27,65	37,94	21,72	25,33	17,76	49,16	32,77	8,83	8,05	11,84	62,51	
Koniec Okresu	30,07	0,81	11,53	45,66	55,46	27,65	37,94	20,91	25,33	17,08	36,29	29,38	6,16	17,35	53,58	

Struktura wiekowa drzewostanów Nadleśnictwa w zasięgu PLH300040 Dolina Łobżonki na początku i końcu okresu obowiązywania *Planu*

W okresie obowiązywania *Planu* w zasięgu Nadleśnictwa nie zmieni się powierzchnia gruntów leśnych. W strukturze wiekowej drzewostanu nastąpi przesunięcie o jedną (10-letnią)

podklasę wieku. W wyniku realizacji zapisów *Planu* średni wiek drzewostanów zwiększy się o 1rok i wyniesie – 72 lata. Zwiększy się powierzchnia drzewostanów ponad 100 – letnich z 91,23 ha do 106,47 ha.

Opierając się na wiedzy i doświadczeniu w zakresie gospodarki leśnej i jej oddziaływaniu na siedliska przyrodnicze zasadnym jest stwierdzenie, że zapisy *Planu* będą miały pozytywny lub obojętny wpływ na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony w obszarze. Przestrzeganie zaleceń zawartych w programie ochrony przyrody z pewnością przyczynią się do poprawy stanu ochrony siedlisk, dla których wyznaczono obszar Natura 2000.

W stosunku do gatunków zwierząt i roślin będących przedmiotem ochrony, biorąc pod uwagę ich wymagania ekologiczne, zauważyć można, że w *Planie* nie projektuje się czynności, które mogłyby mieć negatywny wpływ na liczebność populacji kluczowych gatunków.

Przedstawione informacje oraz prognozy zmian na koniec okresu gospodarczego pozwalają na stwierdzenie, że *Plan* **nie będzie miał znacząco negatywnego wpływu na integralność PLH300040 Dolina Łobżonki.**

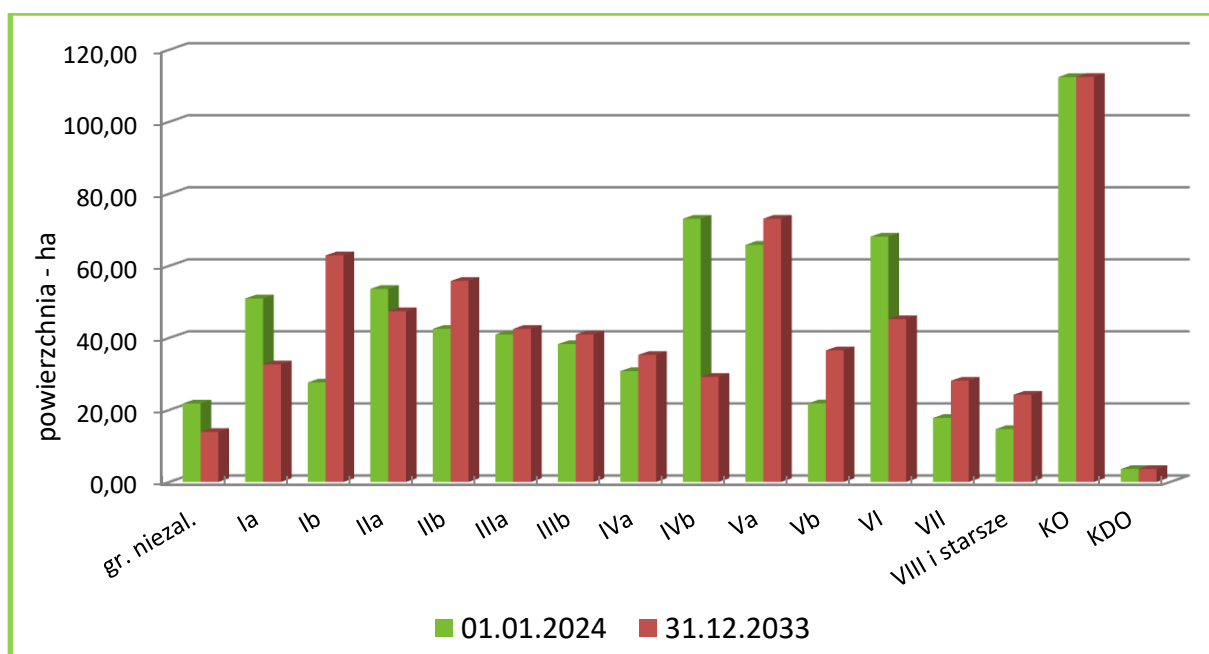
4.4.5. PLH300045 Ostoja Pilska

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo w granicach obszaru zajmują 737,10 ha powierzchni, co w stosunku do całości obszaru stanowi 22,5%.

W ramach oddziaływania *Planu* na integralność obszaru można przeanalizować rozkład struktury wiekowej drzewostanów w granicach obszaru na początku okresu i przybliżonej struktury z końca obowiązywania *Planu*.

Zestawienie powierzchni drzewostanów na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu PLH300045 Ostoja Pilska według klas i podklas wieku na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

	Powierzchnia drzewostanów w poszczególnych podklasach wieku [ha]															
	Gr. Niezalesione	Ia 1-10	Ib 11-20	IIa 21-30	IIb 31-40	IIIa 41-50	IIIb 51-60	IVa 61-70	IVb 71-80	Va 81-90	Vb 91-100	VI 101-120	VII 121-140	VIII i star- sze	KO	KDO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Początek Okresu	21,77	50,95	27,62	53,59	42,52	40,94	38,27	30,77	73,10	65,84	21,81	68,11	17,80	14,70	112,43	3,61
Koniec Okresu	13,88	32,63	62,92	47,40	55,82	42,52	40,94	35,29	29,18	73,10	36,54	45,21	28,11	24,22	112,46	3,61

Struktura wiekowa drzewostanów Nadleśnictwa w zasięgu PLH300045 Ostoja Pilska na początku i końcu okresu obowiązywania Planu

W okresie obowiązywania Planu w zasięgu Nadleśnictwa nie zmieni się powierzchnia gruntów leśnych. W strukturze wiekowej drzewostanu nastąpi przesunięcie o jedną (10-letnią) podklasę wieku. W wyniku realizacji zapisów Planu średni wiek drzewostanów zwiększy się o 1 rok i wyniesie – 74 lata. Zmniejszy się powierzchnia drzewostanów ponad 100 – letnich z 238,46 ha do 213,61 ha.

Opierając się na wiedzy i doświadczeniu w zakresie gospodarki leśnej i jej oddziaływaniu na siedliska przyrodnicze zasadnym jest stwierdzenie, że zapisy Planu będą miały pozytywny lub obojętny wpływ na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony w obszarze. Przestrzeganie zaleceń zawartych w programie ochrony przyrody z pewnością przyczynią się do poprawy stanu ochrony siedlisk, dla których wyznaczono obszar Natura 2000.

W stosunku do gatunków zwierząt i roślin będących przedmiotem ochrony, biorąc pod uwagę ich wymagania ekologiczne, zauważyć można, że w Planie nie projektuje się czynności, które mogłyby mieć negatywny wpływ na liczebność populacji kluczowych gatunków.

Przedstawione informacje oraz prognozy zmian na koniec okresu gospodarczego pozwalają na stwierdzenie, że Plan **nie będzie miał znacząco negatywnego wpływu na integralność PLH300045 Ostoja Pilska.**

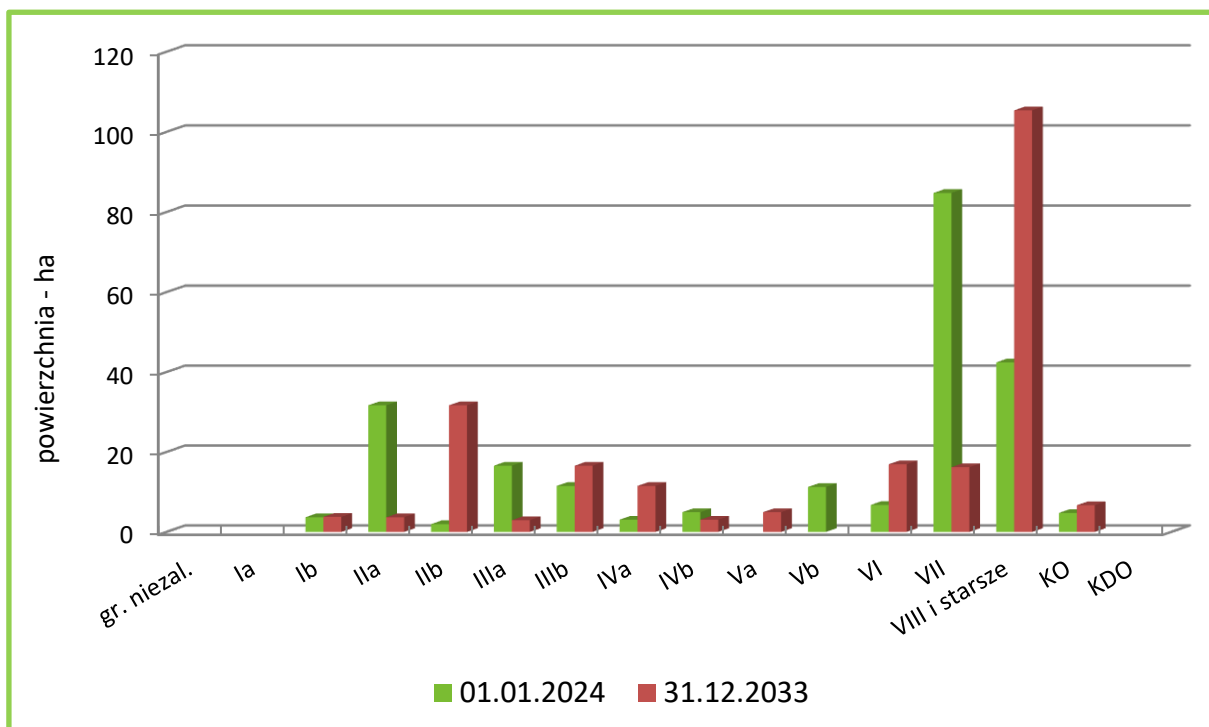
4.4.6. PLH300054 Struga Białośliwka

Wykaz Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo w granicach obszaru zajmują 228,19 ha powierzchni, co w stosunku do całości obszaru stanowi 90,6%.

W ramach oddziaływania *Planu* na integralność obszaru można przeanalizować rozkład struktury wiekowej drzewostanów w granicach obszaru na początku okresu i przybliżonej struktury z końca obowiązywania *Planu*.

Zestawienie powierzchni drzewostanów na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu PLH300054 Struga Białośliwka według klas i podklas wieku na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

	Powierzchnia drzewostanów w poszczególnych podklasach wieku [ha]															
	Gr. niezależne	Ia 1-10	Ib 11-20	IIa 21-30	IIb 31-40	IIIa 41-50	IIIb 51-60	IVa 61-70	IVb 71-80	Va 81-90	Vb 91-100	VI 101-120	VII 121-140	VIII i starsze	KO	KDO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Początek Okresu			3,67	31,69	1,96	16,58	11,51	3,06	4,95		11,26	6,76	84,77	42,43	4,75	
Koniec Okresu			3,77	3,67	31,69	2,94	16,58	11,51	3,06	4,95		16,94	16,20	105,39	6,69	

Struktura wiekowa drzewostanów Nadleśnictwa w zasięgu PLH300054 Struga Białośliwka na początku i końcu okresu obowiązywania *Planu*

W okresie obowiązywania *Planu* w zasięgu Nadleśnictwa nie zmienia się powierzchnia gruntów leśnych. W strukturze wiekowej drzewostanu nastąpi przesunięcie o jedną (10-letnią)

podklasę wieku. W wyniku realizacji zapisów *Planu* średni wiek drzewostanów zwiększy się o osiem lat i wyniesie –112 lat. Zwiększy się powierzchnia drzewostanów ponad 100 – letnich z 138,71 ha do 145,22 ha.

Opierając się na wiedzy i doświadczeniu w zakresie gospodarki leśnej i jej oddziaływaniu na siedliska przyrodnicze zasadnym jest stwierdzenie, że zapisy *Planu* będą miały pozytywny lub obojętny wpływ na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony w obszarze. Przestrzeganie zaleceń zawartych w programie ochrony przyrody z pewnością przyczynią się do poprawy stanu ochrony siedlisk, dla których wyznaczono obszar Natura 2000.

W stosunku do gatunków zwierząt i roślin będących przedmiotem ochrony, biorąc pod uwagę ich wymagania ekologiczne, zauważyć można, że w *Planie* nie projektuje się czynności, które mogłyby mieć negatywny wpływ na liczebność populacji kluczowych gatunków.

Przedstawione informacje oraz prognozy zmian na koniec okresu gospodarczego pozwalają na stwierdzenie, że *Plan* **nie będzie miał znacząco negatywnego wpływu na integralność PLH300054 Struga Białośliwka.**

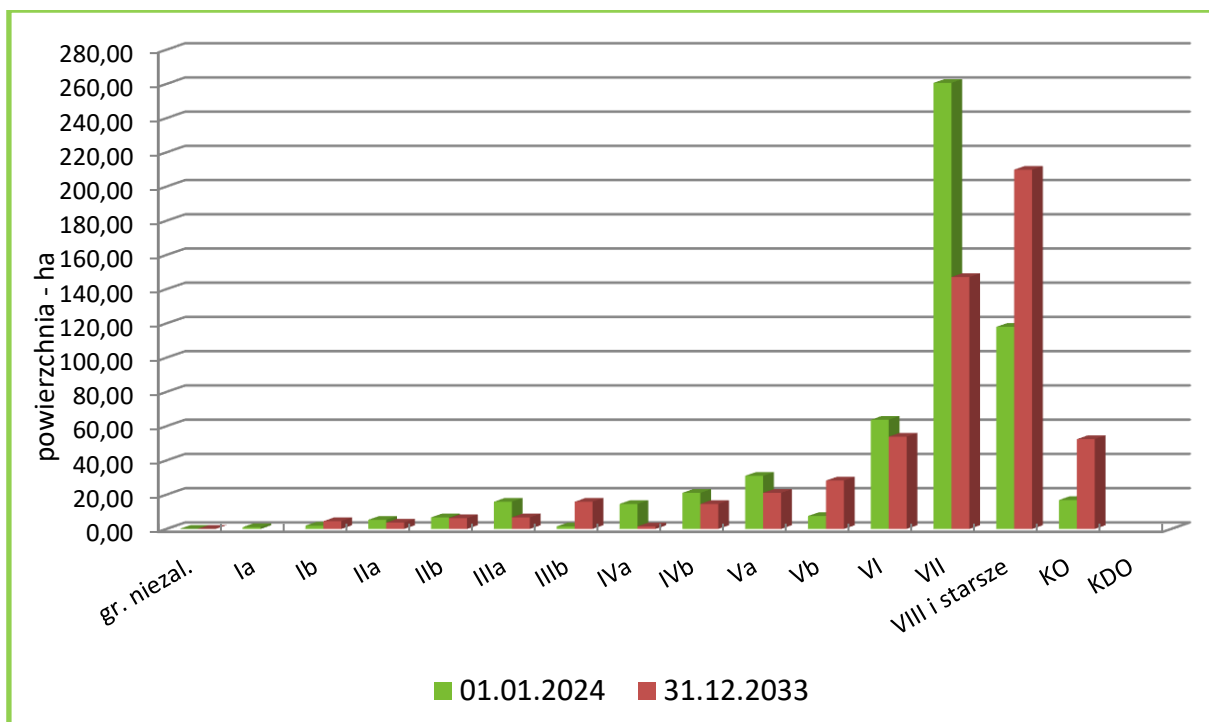
4.4.7. PLH300055 Dębowa Góra

Wykaz Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo w granicach obszaru zajmują 586,54 ha powierzchni, co w stosunku do całości obszaru stanowi 99,95%.

W ramach oddziaływania *Planu* na integralność obszaru można przeanalizować rozkład struktury wiekowej drzewostanów w granicach obszaru na początku okresu i przybliżonej struktury z końca obowiązywania *Planu*.

Zestawienie powierzchni drzewostanów na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu PLH300055 Dębowa Góra według klas i podklas wieku na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

	Powierzchnia drzewostanów w poszczególnych podklasach wieku [ha]															
	Gr. niezalesione	Ia 1-10	Ib 11-20	IIa 21-30	IIb 31-40	IIIa 41-50	IIIb 51-60	IVa 61-70	IVb 71-80	Va 81-90	Vb 91-100	VI 101-120	VII 121-140	VIII i star- sze	KO	KDO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Początek Okresu	0,06	1,03	1,91	5,30	6,75	15,88	1,46	14,57	21,07	31,01	7,53	63,76	260,65	118,01	16,87	
Koniec Okresu	0,06		4,55	3,70	6,29	6,75	15,88	1,46	14,57	21,07	28,26	53,86	147,11	209,86	52,44	

Struktura wiekowa drzewostanów Nadleśnictwa w zasięgu PLH300055 Dębowa Góra na początku i końcu okresu obowiązywania Planu

W okresie obowiązywania Planu w zasięgu Nadleśnictwa nie zmieni się powierzchnia gruntów leśnych. W strukturze wiekowej drzewostanu nastąpi przesunięcie o jedną (10-letnią) podklasę wieku. W wyniku realizacji zapisów Planu średni wiek drzewostanów zwiększy się o dziewięć lat i wyniesie – 136 lat. Zwiększy się powierzchnia drzewostanów ponad 100 – letnich z 459,29 ha do 463,27 ha.

Opierając się na wiedzy i doświadczeniu w zakresie gospodarki leśnej i jej oddziaływaniu na siedliska przyrodnicze zasadnym jest stwierdzenie, że zapisy Planu będą miały pozytywny lub obojętny wpływ na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony w obszarze. Przestrzeganie zaleceń zawartych w programie ochrony przyrody z pewnością przyczynią się do poprawy stanu ochrony siedlisk, dla których wyznaczono obszar Natura 2000.

W stosunku do gatunków zwierząt i roślin będących przedmiotem ochrony, biorąc pod uwagę ich wymagania ekologiczne, zauważyć można, że w Planie nie projektuje się czynności, które mogłyby mieć negatywny wpływ na liczebność populacji kluczowych gatunków.

Przedstawione informacje oraz prognozy zmian na koniec okresu gospodarczego pozwalają na stwierdzenie, że Plan **nie będzie miał znacząco negatywnego wpływu na integralność PLH300055 Dębowa Góra.**

5. ROZWIĄZANIA I WNIOSKI DO PLANU

5.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań *Planu* na środowisko

Czynności gospodarcze zawarte w *Planie* uwzględniają zapisy ustawy o ochronie przyrody, zabraniające prowadzenia działań, które mogą pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz wpłynąć negatywnie na gatunki roślin i zwierząt chronionych lub przewidzianych do ochrony w ramach sieci Natura 2000.

Plan nie zawiera projektów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, bowiem zamierzenia w nim zawarte nie są zamierzeniami inwestycyjnymi, ani też ingerencjami polegającymi na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu.

Zawarte w *Planie* ustalenia dotyczące potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej mają jedynie charakter kierunkowych wytycznych, zwykle bez konkretnej lokalizacji. W *Planie* nie określa się również szczegółowych terminów i technik wykonywania działań gospodarczych. Wykonawcę *Planu* obowiązują w tym zakresie przepisy ogólnopolskie i resortowe oraz przepisy i wytyczne wydane przez Generalną i Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych.

Niektóre planowane zadania mogą spowodować w trakcie realizacji powstanie negatywnego, krótkoterminowego oddziaływania na wybrane elementy środowiska. Sposoby ograniczenia tego oddziaływania zostały ujęte w programie ochrony przyrody, który zawiera kompleksowy opis stanu przyrody oraz zadania z zakresu jej ochrony i metody ich realizacji.

Zestawienie wniosków z analizy *Planu* oraz propozycje łagodzenia ewentualnych negatywnych oddziaływań

Obszar możliwego negatywnego wpływu				Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1				2
Rezerwaty przyrody				
Dla rezerwatu „Torfowisko Kaczory” wskazania do <i>Planu</i> zostały przyjęte zgodnie z treścią planu ochrony tego rezerwatu:				Ze względu na realizację ochrony czynnej (wynikające z załącznika nr 2 rozporządzenia nr 27/07 wojewody wielkopolskiego z dnia 5.11.2007 r.) w rezerwacie uznaje się, że <i>Plan</i> , będzie pozytywnie oddziaływał na rezerwaty przyrody poprzez: - łączenie z przebudową drzewostanów i usuwaniem obcych geograficznie gatunków roślin, w tym szczególnie czeremchy amerykańskiej; - Ochrona i pielęgnacja istniejących odnowień naturalnych; W programie ochrony przyrody w rozdziale 8.5. przytoczono także zapisy zawarte w planie ochrony dla
08-13-1-08-431	-a	-00	1,20	
			IVDU 60%	
08-13-1-08-431	-b	-00	2,98	
			IVA 40%	
08-13-1-08-431	-c	-00	1,10	
			IVA 40%	
08-13-1-08-431	-f	-00	1,85	
			IVDU 30%	
08-13-1-08-431	-h	-00	0,51	
			Brak wsk	
08-13-1-08-431	-j	-00	1,03	
			IVDU 100%	

Obszar możliwego negatywnego wpływu			Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1			2
08-13-1-08-431 -k -00	0,84	IVDU 100%	rezerwatu przyrody dotyczące zagrożeń przyrody w rezerwacie.
08-13-1-08-431 -m -00	1,10	IVDU 30%	
08-13-1-08-431 -n -00	3,39	Brak wsk	
08-13-1-08-431 -o -00	4,67	IVDU 40%	
08-13-1-08-431 -p -00	2,30	IVDU 40%	
08-13-1-08-431 -r -00	4,47	Brak wsk	
08-13-1-08-431 -s -00	2,73	IVDU 40%	
W Planie nie zawarto żadnych wskazań w wyłączeniach wchodzących w skład rezerwatu przyrody „Zielona Góra”			Realizację planu zadań wykonano w poprzednim dziesięcioleciu. W programie ochrony przyrody w rozdziale 8.5. przytoczono także zapisy zawarte w planie ochrony dla rezerwatu przyrody dotyczące zagrożeń przyrody w rezerwacie.
Użytki ekologiczne			
Planowanie rębni złożonych w bezpośrednim sąsiedztwie oddz.: 38g, 95w, 148b, 201m, 411d,f,g, 458h, 635b.			Wyznaczenie i pozostawienie stref buforowych bez cięć zupełnych w strefie ok. 25 m od granic użytków – w ramach pozostawienia 20% przy Rb IIIAU w oddz.: 458j.
Pomniki przyrody			
Wykonywanie cięć pielęgnacyjnych w oddz.: 39c,f, 54a, 159b, 166b,c 167b, 169a, 189a, 352c, 353h, 387f, 610z, 616g,k oraz cięć rębnych w oddz.:39k, 169b, 353c, 362h z pomnikami przyrody.			Aby zapobiec przypadkowemu uszkodzeniu drzew będących pomnikami, zaleca się nanieść ich lokalizację na szkice powierzchni manipulacyjnej i planować szlaki zrywkowe uwzględniając ich położenie. Przy użytkowaniu rębnym (oddz.: 39k, 169b, 353c, 362h) należy pozostawić biogrupy obejmujące bezpośrednie sąsiedztwo pomników. Należy prowadzić nadzór nad pracą robotników leśnych, co dotyczy zarówno ścinki, jak i zrywki drewna, również w przypadku prowadzenia cięć pielęgnacyjnych (TW, TP, CW, CP) w oddz.: 39c,f, 54a, 159b, 166b,c 167b, 169a, 189a, 352c, 353h, 387f, 610z, 616g,k).
Ochrona leśnych siedlisk przyrodniczych			
Możliwy negatywny wpływ w przypadku ewentualnego zastosowania składów gatunkowych upraw niezgodnych z typem drzewostanu przewidzianych dla leśnych siedlisk przyrodniczych oraz w przypadku gospodarowania niedostosowanego do typu siedliska przyrodniczego.			W programie ochrony przyrody zawarto wskazania dotyczące postępowania hodowlanego na siedliskach chronionych. Działania w drzewostanach z siedliskami przyrodniczymi powinny być prowadzone zgodnie z tymi wskazaniem.
Ochrona nieleśnych siedlisk przyrodniczych			
Możliwy negatywny wpływ w przypadku prowadzenia prac na tych siedliskach.			W programie ochrony przyrody zawarto ogólne wytyczne dotyczące możliwego zakresu prowadzenia prac na siedliskach nieleśnych; powinny być one znane osobom podejmującym decyzje mające wpływ na gospodarowanie wodami, łąkami i torfowiskami; wszelkie działania powinny być prowadzone w sposób niezagrażający tym siedliskom.

Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2
Możliwy negatywny wpływ w przypadku prowadzenia prac w ich bezpośrednim sąsiedztwie: - 7110 – zaprojektowano cięcia rębne rębniami złożonymi oddz.: 411a - 91D0 - zaprojektowano cięcia rębne rębniami zupełnymi w pododdz. 209o, 312f, oraz rębniami złożonymi III 411a	W przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół hydrogeniczných siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej należy wyznaczyć strefy buforowe, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odslaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone. Należy dopilnować pozostawienie wyznaczonej strefy buforowej przy wykonywaniu rębni IIIBU w oddz.: 411a, 209o, 312f.
Prace w sąsiedztwie miejsc wypoczynku i obozowisk	
Planowane cięcia związane z pozyskaniem drewna w pobliżu miejsca biwakowania (oddz. 432b)	Prace gospodarcze w oddziałach sąsiadujących miejscami wypoczynku i obozowiskami harcerskimi należy planować z wyłączeniem okresu urlopowego (tj. VI – IX).
Ochrona stanowisk roślin chronionych	
Możliwe zniszczenie, podczas prowadzenia prac w drzewostanach, stanowisk gatunków chronionych, wykazanych we wcześniejszym rozdziale Prognozy.	Przed przystąpieniem do prac stanowiska tych gatunków powinny być naniesione na szkice zrębowe lub odnowieniowe, a w razie potrzeby zaznaczone w terenie, aby wytyczyć szlaki operacyjne poza miejscami występowania; przy użytkowaniu rębnym należy pozostawić biogrupy i kępy z wszystkimi warstwami lasu.
Możliwe zniszczenie jeszcze nierozpoznanych stanowisk gatunków chronionych.	Przed przystąpieniem do prac na powierzchni manipulacyjnej należy dokonać lustracji terenowej, aby ewentualnie nanieść na szkice manipulacyjne nowe stanowiska cennych gatunków; dalsze prace prowadzić w sposób niezagrażający płatom ich siedlisk.
Ochrona stanowisk zwierząt chronionych	
Możliwe zniszczenie miejsc bytowania podczas prowadzenia prac w drzewostanach w granicach utworzonych stref ochrony (bielik, bocian czarny, orlik krzykliwy).	Należy przestrzegać zakazów dotyczących ochrony strefowej. Strefę ochrony ścisłej wyłączono z zabiegów gospodarczych. Prace w strefie ochrony okresowej prowadzić poza okresem lęgowym: - dla bielika z wyłączeniem terminu 01.01-31.07, - dla bociana czarnego z wyłączeniem terminu 15.03 – 31.08 - dla orlika krzykliwego z wyłączeniem terminu 01.03 – 31.08
Możliwe płoszenie bielika, bociana czarnego, orlika krzykliwego w drzewostanach w granicach utworzonych stref ochrony.	Należy przestrzegać zakazu przebywania osób, z wyjątkiem osób sprawujących zarząd i nadzór nad obszarami objętymi strefą ochrony.
Możliwe zniszczenie miejsc bytowania podczas prowadzenia prac w drzewostanach w których stwierdzono gniazdowanie gatunków wymagających ustalenia stref ochrony.	Należy natychmiast zaprzestać prac gospodarczych, w odległości zgodnej z załącznikiem nr 4 rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (DZ. U. z 2016 r. poz. 2183 z późn. zm.), i podjąć odpowiednią procedurę zgłoszenia stanowiska do RDOŚ.

Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2
Możliwe płoszenie żurawia w drzewostanach, które stanowią jego znane stanowiska lęgowe.	Wszelkie prace należy wykonywać poza okresem lęgowym (tj. z wyłączeniem miesięcy III-VII), gdy żuraw nie przebywa w tych wyłączeniach.
Możliwy ubytek drzew dziuplastych i martwych, stanowiących miejsca gniazdowania niektórych gatunków ptaków.	Należy przestrzegać zaleceń zawartych w programie ochrony przyrody, mówiących o pozostawianiu drzew dziuplastych, martwych i obumierających przy wyznaczaniu drzew do usunięcia.
Możliwy ubytek starodrzewu, stanowiącego miejsca występowania cennych gatunków ptaków.	Należy przestrzegać zalecenia, aby przy użytkowaniu rębny nie pozyskiwać więcej niż 95% miąższości, pozostała część starodrzewu powinna pozostać w formie kęp z nienaruszonymi warstwami dolnymi aż do naturalnego rozkładu, o ile nie zagraża to bezpieczeństwu ludzi i zagraża trwałości lasu.
Możliwy ubytek położonych przy ciekach, zbiornikach wodnych i torfowiskach drzewostanów stanowiących potencjalne płyty siedlisk dla niektórych gatunków ptaków.	Przed użytkowaniem rębny na powierzchni leżącej w bezpośrednim sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych należy wyznaczyć strefy buforowe, które w miarę możliwości pozostaną do naturalnej śmierci; podczas prowadzenia prac należy zwracać uwagę, aby nie doszło do usunięcia drzew z gniazdami bądź dziuplami.
Ochrona stanowisk archeologicznych	
Stanowiska obiektów archeologicznych objętych ochroną archeologiczno-konserwatorską na gruntach Nadleśnictwa Kaczory – status 2 w oddz. 406k, 449a, 609d - Rb IIIB, gdzie zlokalizowane są stanowiska płaskie - ślad osadniczy z okresu nowożytnego,	Przy planowaniu pozostawienia kęp na zrębie należy koniecznie wziąć pod uwagę miejsce lokalizacji kurhanu i tam wyznaczyć odpowiedniej wielkości biogrupę.

5.2. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w *Planie*, uzasadnienie ich wyboru oraz opis metod oceny wyboru

Proces tworzenia *Planu* polegał na analizie różnych wariantów alternatywnych, których efektem są zapisy zapewniające realizację przyjętych celów, zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi. Na każdym etapie planowania uwzględniano odpowiednie środki łagodzące negatywne skutki działań gospodarczych. Brano pod uwagę możliwy wpływ na środowisko, wartości przyrodnicze i krajobrazowe.

Pierwszym etapem wariantowania były decyzje Komisji Założeń Planu (KZP), zwołanej w celu ustalenia wytycznych i ogólnych zasad prowadzenia terenowych prac urządzeniowych w Nadleśnictwie Kaczory. Najważniejszymi ustaleniami były:

- podział na gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjne, utworzone na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych),

a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych);

- przyjęcie przeciętnych wieków rębności dla głównych gatunków drzew, wyznaczając przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania;
- przyjęcie sposobów zagospodarowania (określonych rodzajów rębni), typów drzewostanów oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych siedlisk;
- określenie kolejności kwalifikowania drzewostanów do przebudowy;
- przyjęcie średnich okresów odnowienia dla poszczególnych gospodarstw, które oznaczają przewidywany okres od zainicjowania odnowienia drzewostanu użytkowanego rębnią złożoną do cięcia uprzętającego.

Ustalenia zapadły w procesie dyskusji, z udziałem przedstawicieli społeczeństwa i zostały zapisane w formie protokołu z KZP, dołączonego do elaboratu.

Etapem wariantowania były również przeprowadzane kontrole podczas prowadzenia prac terenowych. Jednym z głównych zadań urządzania lasu jest inwentaryzacja i ocena stanu lasu oraz ustalenie zadań gospodarczych na dziesięciolecie. Do tego celu wymagane jest sporządzenie aktualnego opisu taksacyjnego, które polega na ustaleniu granic wyłączeń taksacyjnych oraz określeniu elementów taksacyjnych i wskazań gospodarczych dla tych wyłączeń. Efekty pracy taksatora na tym etapie kontrolowane były na bieżąco przez kierownika pracowni, inspektora BULiGL O/Szczecinek, Inspektora Zarządu BULiGL, przedstawicieli RDLP w Pile oraz Nadleśnictwa. Każdy z kontrolujących sprawdzał, a zarazem mógł korygować opis taksacyjny wyłączeń, np. dokonując korekty niektórych elementów taksacyjnych, projektowanych zabiegów gospodarczych, itp.

Analizy opisów i wskazań gospodarczych ustalonych w terenie przez taksatora dokonywano również w trakcie uzgodnień wyników prac taksacyjnych z przedstawicielami Nadleśnictwa, lepiej znającymi lokalne uwarunkowania przyrodnicze.

Uzgodnieniom i kontroli bieżącej wykonywanej przez osoby do tego wyznaczone z ramienia BULiGL oraz RDLP podlegały również kolejne etapy prac – prace kameralne.

Ważnym elementem planowania urzędzeniowego jest ustalenie możliwości lokalizacji wstępnych wskazań gospodarczych, zapisanych na gruncie w kartach dokumentu źródłowego opisu taksacyjnego lasu, jak również możliwości lokalizacji obliczonych etatów użytkowania rębnego. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębnego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach.

Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano:

- wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie do szerokości zrębów, nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.),
- wytycznych KZP i NTG.

Optymalne rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, jest końcowo pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych, ma zapewnić ciągłość produkcji.

Wariantowanie czasowe ograniczone jest w *Planie* do ustalenia kolejności użytkowania poszczególnych drzewostanów na wyznaczonych działkach manipulacyjnych bezpośrednio przylegających do siebie. Związane jest to z przestrzeganiem kolejności uprzątnięcia powierzchni manipulacyjnej, aby nie narażać sąsiednich drzewostanów na uszkodzenia, szczególnie od wiatrów i nasłonecznienia.

Należy podkreślić, że planowanie urzędzeniowe nie przydziela obligatoryjnie terminów wykonania cięć, zarówno w ramach pory roku, jak i w ramach 10-lecia. Ustalenie ostatecznego terminu wykonania zabiegu pozostaje w gestii Nadleśniczego, który na podstawie zawartych w *Planie* ogólnych wskazań i wytycznych oraz miejscowych uwarunkowań podejmuje decyzję.

Zasada przezorności zobowiązuje jednak opracowującego *Plan* do wykonania między innymi oceny oddziaływania terminu projektowanych prac leśnych. Wykonywanie pewnych zabiegów w nieodpowiedniej porze roku (np. w sezonie lęgowym ptaków) w niektórych drzewostanach (np. w granicach stref ochronnych) może wpłynąć negatywnie na poszczególne elementy środowiska, dlatego też w programie ochrony przyrody zamieszczono zalecenia dotyczące optymalnego terminu przeprowadzenia prac. Zalecenia te najczęściej formułowane są na poziomie ogólnym, nie przyporządkowując tego terminu do konkretnej pozycji w planie cięć, lecz w odniesieniu do grupy wyłączeń, dla których w wyniku analizy dostępnych danych stwierdzono taką potrzebę.

Zasadnicze wariantowanie *Planu* pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało podczas opracowywania programu ochrony przyrody. W dokumencie tym zamieszczono zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, przedstawiono metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również podano zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych.

Oceny wariantów przyjętych w *Planie* dokonywano również podczas opracowywania *Prognozy*. Wskazano elementy, na które powinno się zwrócić szczególną uwagę podczas realizacji zapisów *Planu*, aby ograniczyć ewentualne negatywne oddziaływanie na środowisko. Przedstawiono propozycje dotyczące sposobu ochrony stanowisk roślin i zwierząt chronionych, minimalizacji zagrożeń, terminu wykonywania prac w sąsiedztwie ośrodków wypoczynkowych, sposobu ochrony leśnych i nieleśnych siedlisk przyrodniczych oraz ochrony stanowisk archeologicznych.

Ostateczny rezultat pracy, czyli *Plan* wraz z *Prognozą* przedstawione były i omawiane na Naradzie Techniczno-Gospodarczej (NTG), z udziałem przedstawicieli społeczeństwa. Był to także jeden z elementów wariantowania *Planu*.

Na podstawie przedstawionej analizy można stwierdzić, że w zasadzie nie ma możliwości wskazania innych rodzajów alternatywnych działań, mogących skutecznie służyć realizacji celów urządzania lasu. Zestaw działań wskazanych w *Planie* określono wykorzystując najbardziej aktualną wiedzę o środowisku i możliwościach technicznych wykonania prac gospodarczych na terenach leśnych, których skuteczność potwierdzono w przeszłości realizując w innych nadleśnictwach podobne plany urządzania lasu.

Na tej podstawie, zdaniem wykonawcy, przedstawiona wersja *Planu* zawiera optymalne, możliwe do zastosowania rozwiązania.

6. ZAŁĄCZNIKI

6.1. Oświadczenie autora raportu

Szczecinek, dnia 9 października 2023 r.

Dane podmiotu składającego oświadczenie:

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Szczecinku

Paweł Sypuła

(imię i nazwisko/nazwa)

ul. Koszalińska 91B
78-400 Szczecinek

(adres zamieszkania/siedziby)

664 982 424

(telefon kontaktowy)

OŚWIADCZENIE AUTORA RAPORTU

(w przypadku gdy wykonawcą raportu jest zespół autorów
– kierującego tym zespołem)

Dotyczy: Prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu
Nadleśnictwa Kaczory na okres od 1.01.2024 r. do 31.12.2033 r.

Oświadczam, że spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy
z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale
społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko
(t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081).

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

(czytelny podpis składającego oświadczenie)

- 6.2. Mapa siedlisk przyrodniczych i gatunków naturalnych na tle planowanego użytkowania leśnego i gruntów przeznaczonych do zalesienia**
- 6.3. Mapa form ochrony przyrody na tle planowanego użytkowania leśnego i gruntów przeznaczonych do zalesienia**